POLIROM Top 10+

IAN McEWAN

Prima dragoste, ultimele ritualuri • În aşternuturi

Table of Contents

IAN
McEWAN

Prima dragoste, ultimele ritualuri • În aşternuturi

Traducere din limba engleză și note
de Dan Croitoru și Raluca Trușcanu

Ediție revăzută

POLIROM
2019

Ian McEwan, *First Love, Last Rites. In Between the Sheets*

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53
ISBN ePub: 978-973-46-7750-4
ISBN PDF: 978-973-46-7751-1
ISBN print: 978-973-46-7765-8
Coperta: Carmen Parii

IAN McEWAN, unul dintre cei mai faimoşi scriitori britanici contemporani, este autorul romanelor *Coajă de nucă, Legea copiilor*, *Operaţiunea Sweet Tooth*, *Solar*, *Pe plaja Chesil*, *Sâmbătă*, *Ispăşire* (laureat al National Book Critics Circle Award şi W.H. Smith Literary Award), *Amsterdam* (distins cu Booker Prize), *Durabila iubire, Inocentul, Copilul furat* (pentru care a primit Whitbread Award), *Câinii negri, Mângâieri străine* (ambele nominalizate la Booker Prize) şi *Grădina de ciment*. A scris şi volumele de povestiri *Prima dragoste, ultimele ritualuri* (câştigător al Somerset Maugham Award) şi *În aşternuturi*. În anul 2011 i-a fost acordat Premiul Târgului de carte de la Ierusalim.

Prima dragoste, ultimele ritualuri

Pentru Elaine

Geometrie în spaţiu

În 1875, la Melton Mowbray, într-o licitaţie de articole „curioase şi de preţ“, străbunicul meu, aflat acolo împreună cu prietenul său, M, a făcut o ofertă pentru penisul Căpitanului Nicholls, care murise în închisoarea Horsemonger, în 1873. Mădularul respectiv era conservat într-un recipient de sticlă de vreo treizeci de centimetri şi, după cum a scris străbunicul meu în jurnalul său în seara aceleiaşi zile, „se afla într-o minunată stare de conservare“. De asemenea, la licitaţie fusese scoasă şi „o parte cu nume impronunţabil din trupul răposatei Lady Barrymore. A ajuns la Sam Israels pentru cincizeci de guinee“. Străbunicul meu ţinuse mult să aibă ambele obiecte ca să formeze o pereche, dar M l-a sfătuit contrariul. Ceea ce descrie perfect modul în care funcţiona prietenia celor doi. Străbunicul meu, teoreticianul exaltat, M, omul de acţiune care ştia exact când să liciteze şi când nu. Străbunicul meu a trăit şaizeci şi nouă de ani. Timp de patruzeci şi cinci din aceştia, la sfârşitul fiecărei zile, înainte să se ducă la culcare, se aşeza şi îşi nota gândurile într-un jurnal. Aceste jurnale se găsesc acum pe masa mea, patruzeci şi cinci de volume legate în piele de viţel, iar la stânga stă Căpitanul Nicholls în borcanul lui de sticlă. Străbunicul meu trăia din venitul pe care i-l aducea patentarea unei invenţii a tatălui său, un tip de încheietoare extrem de practic, folosit de fabricanţii de corsete până în zorii Primului Război Mondial. Străbunicul meu era pasionat de bârfe, numere şi teorii. De asemenea, îi plăceau tutunul, vinul bun de porto, iepurele la tavă şi, foarte rar, opiumul. Şi îi mai plăcea să se considere matematician, deşi nu avusese niciodată o slujbă şi nu publicase nici o carte. Aşa cum nici n-a călătorit vreodată şi

nici nu i-a apărut numele în *The Times*, nici măcar când a murit. În 1869 s-a căsătorit cu Alice, unica fiică a reverendului Toby Shadwell, coautor al unei nu tocmai apreciate cărţi despre florile sălbatice englezeşti. Cred că străbunicul meu a fost un excelent autor de jurnale şi, când voi termina de editat jurnalele sale şi acestea vor vedea lumina tiparului, sunt convins că va primi recunoaşterea pe care o merită. Când demersul meu se va încheia, o să-mi iau o lungă vacanţă, o să mă duc undeva unde e frig şi curat şi nu sunt copaci, undeva în Islanda sau în stepele ruseşti. Mă gândeam că, atunci când voi termina cu toate, voi încerca, pe cât posibil, să divorţez de soţia mea, Maisie, dar acum nu mai e deloc nevoie.

Adesea Maisie striga în somn şi eu trebuia să o trezesc.

— Ţine-mă-n braţe, îmi zicea. Ce coşmar! L-am mai avut o dată. Pilotam un avion şi zburam peste un deşert. Dar, de fapt, nu era un deşert. Am coborât avionul şi atunci am văzut că pe jos se îngrămădeau mii de bebeluşi, acoperind tot peisajul şi pierzându-se dincolo de linia orizontului, toţi în pielea goală şi căţărându-se unii peste alţii. Mi se termina combustibilul şi trebuia să aterizez. Am încercat să găsesc un loc, tot zburam căutând un…

— Hai, culcă-te la loc, îi spuneam, căscând. N-a fost decât un vis.

— Nu! ţipa ea. Nu trebuie să adorm, nu vreau să adorm încă.

— Ei, eu *trebuie* să dorm. Mâine dimineaţă mă scol devreme.

M-a apucat de umăr şi m-a zgâlţâit.

— Te rog, nu te culca, nu mă lăsa aici.

— Doar sunt în acelaşi pat cu tine. Cum să te las?!

— Nu contează, nu mă lăsa singură trează…

Dar ochii mi se închideau deja.

În ultimul timp văd că am luat obiceiul străbunicului meu. Înainte să mă duc la culcare, mă aşez o jumătate de oră şi mă gândesc la ziua care e pe sfârşite. Nu notez bizarerii matematice sau teorii sexuale. De cele mai multe ori scriu ce mi-a zis Maisie şi ce i-am răspuns eu lui Maisie. Uneori, ca să am parte de o intimitate absolută, mă încui în baie şi stau pe scaunul de toaletă, cu caieţelul de notiţe pe genunchi. În baie mai sunt câteodată, în afara mea, unul sau doi păianjeni.

Aceştia se caţără pe ţeava de scurgere şi se ghemuiesc perfect nemişcaţi pe emailul alb, strălucitor. Probabil se întreabă unde au ajuns. După ce stau aşa ghemuiţi câteva ore, se întorc, confuzi sau poate dezamăgiţi că n-au aflat mai multe. Din câte pot să-mi dau seama, străbunicul meu a făcut o singură referire la păianjeni. La data de 8 mai 1906, a scris: „Bismarck este un păianjen“.

După-amiaza, Maisie venea să-mi aducă ceai şi să-mi povestească despre coşmarurile ei. Eu mă uitam prin ziare vechi, compilam indexuri, catalogam obiecte, puneam deoparte un volum, luam altul. Maisie spunea că e într-o fază proastă. În ultimul timp, stătea în casă toată ziua, răsfoind cărţi de psihologie ori ezoterice, şi visa urât aproape în fiecare noapte. De când avuseserăm o altercaţie în care ne pândiserăm reciproc în faţa băii ca să ne lovim cu un pantof, nu prea mai eram dispus să-i arăt multă înţelegere. O parte a problemei ei o reprezenta gelozia. Era foarte geloasă… pe cele patruzeci şi cinci de volume ale jurnalului străbunicului meu, pe decizia mea de a le edita şi pe energia pe care o investeam în asta. Ea nu făcea nimic. Tocmai lăsam deoparte un volum şi luam un altul când Maisie a intrat cu ceaiul.

— Pot să-ţi povestesc visul pe care l-am avut? m-a întrebat. Pilotam un avion şi zburam peste un fel de deşert…

— Povesteşte-mi mai târziu, Maisie, i-am spus. Sunt ocupat acum.

După ce a plecat, am rămas cu ochii ţintă la peretele dinaintea mea şi m-am gândit la M, care a venit să stea de vorbă şi să ia cina cu străbunicul meu, în mod regulat, vreme de cincisprezece ani, până la dispariţia sa, bruscă şi misterioasă, într-o seară, în 1898. M, oricine va fi fost el, avea ceva de universitar, dar şi de om de acţiune. De exemplu, într-o seară, pe 9 august 1870, cei doi stau şi discută despre poziţiile sexuale, iar M îi spune străbunicului meu că acuplarea *a posteriori* este cea mai firească, date fiind poziţia clitorisului şi faptul că şi alte antropoide preferă această metodă. Străbunicul meu, care copulase de vreo cinci-şase ori de-a lungul întregii sale vieţi, şi asta doar cu Alice, în primul lor an de căsătorie, s-a întrebat cu voce tare care era poziţia Bisericii cu privire la această

chestiune, iar M i-a răspuns pe loc că teologul Teodor din secolul al VII-lea considera copulaţia *a posteriori* un păcat la fel de grav ca masturbarea şi, de aceea, merita patruzeci de penitenţe. Mai târziu, în aceeaşi seară, străbunicul meu a demonstrat matematic că numărul maxim de poziţii nu poate depăşi numărul prim şaptesprezece. Auzind remarca respectivă, M a râs şi i-a povestit că a văzut o colecţie de desene ale lui Romano, un discipol al lui Rafael, în care erau ilustrate douăzeci şi patru de poziţii. Şi, a mai adăugat el, a auzit de un oarecare domn F.K. Forberg, care numărase nouăzeci. Când mi-am adus aminte de el, ceaiul pe care Maisie îl lăsase pe birou, undeva lângă propriu-mi cot, se răcise.

O etapă importantă în deteriorarea căsătoriei noastre a survenit după cum urmează. Într-o seară stăteam în baie şi notam o conversaţie pe care o avusesem cu Maisie despre cărţile de tarot când, dintr-odată, m-am trezit cu ea că bate la uşă şi zgâlţâie clanţa.

— Deschide uşa, a strigat ea, vreau să intru.

— Mai stai şi tu câteva minute, i-am zis. Aproape am terminat.

— Dă-mi drumul imediat, a ţipat. Că nici nu foloseşti toaleta.

— Ai răbdare, am răspuns şi am mai scris un rând sau două.

Maisie începuse să izbească uşa cu picioarele.

— Mi-a venit ciclul şi trebuie să intru să iau ceva.

I-am ignorat ţipetele şi mi-am terminat textul, unul pe care îl consideram a fi deosebit de important. Dacă aş fi amânat, anumite detalii s-ar fi pierdut cu siguranţă. Dinspre Maisie nu se mai auzea nici un sunet şi m-am gândit că se dusese în dormitor. Dar, când am deschis uşa, m-am pomenit cu ea fix în faţă, ţinând un pantof în mână. Tocul a spintecat violent aerul, ţintindu-mi capul, şi abia am avut timp să mă trag puţin într-o parte. Tocul mi-a atins vârful urechii şi m-a tăiat destul de serios.

— Aşa, a spus Maisie, ocolindu-mă şi intrând în baie, acum măcar sângerăm amândoi. Apoi a trântit uşa după ea.

Am ridicat de jos pantoful şi am aşteptat răbdător la uşă, apăsându-mi o batistă pe urechea din care îmi curgea sânge. Maisie a stat la baie cam zece minute şi, cum a ieşit, am pocnit-o

fix în creştetul capului. Nu i-am lăsat timp să se ferească. Pentru o clipă a îngheţat, uitându-se fix în ochii mei.

— Vierme ce eşti, mi-a spus când a putut să respire, apoi a coborât la bucătărie să-şi oblojească rana de la cap, dispărându-mi din ochi.

Ieri, la cină, Maisie a pretins că un om închis într-o celulă fără altceva decât cărţile de tarot poate avea acces la cunoaşterea universală. După-amiază încercase să citească în ele, iar cărţile de tarot erau încă împrăştiate pe podea.

— Adică ar putea să compună harta străzilor din Valparaiso din cărţile astea? am întrebat.

— Eşti prost, mi-a răspuns.

— Vreau să zic, cărţile i-ar arăta cum să pună pe picioare o curăţătorie de haine, cum să facă cea mai bună omletă sau cum să construiască un aparat de dializă?

— Eşti aşa de limitat la minte, s-a văitat ea. Aşa de limitat şi de previzibil.

— Şi ar putea oare, am insistat eu, să-mi spună cine este M sau de ce…

— Astea-s chestii care nu contează! a ţipat ea. Care nu sunt necesare.

— Dar şi astea fac parte din cunoaştere, nu? Aşa că ar putea oare să le afle?

Maisie a ezitat.

— Da, ar putea.

Am zâmbit şi n-am mai spus nimic.

— Ce-i aşa de nostim? m-a întrebat.

Am dat din umeri şi ea a început să se enerveze. Îşi dorea să fie contrazisă.

— De ce-ai pus toate întrebările astea fără noimă?

Am ridicat iar din umeri.

— Am vrut doar să ştiu dacă tu chiar crezi în *toate astea*.

Maisie a lovit cu palma în masă şi a ţipat:

— Naiba să te ia! De ce mă pui mereu la încercare? De ce nu vorbeşti ca lumea?

Şi cu asta am recunoscut amândoi că am atins iarăşi punctul în care se sfârşeau toate discuţiile noastre, aşa că ne-am cufundat amândoi într-o mută amărăciune.

Dar nu mai pot continua să lucrez la jurnale până când nu dezleg misterul care-l înconjoară pe M. După ce a tot venit la cină vreme de cincisprezece ani, furnizându-i străbunicului meu tone de material cu ajutorul căruia să-şi dezvolte teoriile lui, la un moment dat M dispare pur şi simplu din paginile jurnalului. Marţi, 6 decembrie, străbunicul meu l-a invitat pe M să cineze împreună în ziua de sâmbătă şi, deşi M a onorat invitaţia, faptul e consemnat laconic: „M la cină“. În oricare alte zile, asemenea conversaţii din timpul mesei sunt redate *in extenso*. M venise la cină şi luni, pe 5 decembrie, când tema discuţiei o reprezentase geometria, iar toate notele din săptămâna respectivă privesc în exclusivitate acest subiect. Nu apare nici cel mai mic indiciu al unui posibil dezacord. În plus, străbunicul meu *avea nevoie* de M. M îi livra materialul care-i era necesar, M era la curent cu tot ce se întâmplă, cunoştea Londra şi fusese pe continent de câteva ori. Ştia totul despre socialism şi despre Darwin, avea cunoştinţe în mişcarea pentru amorul liber, în persoana unui prieten de-al lui James Hinton. M era un om de lume, într-un fel în care străbunicul meu, care părăsise Melton Mowbray doar o singură dată în toată viaţa lui, şi atunci ca să se ducă până la Nottingham, nu fusese în veci. Chiar tânăr fiind, străbunicul meu prefera să teoretizeze din faţa şemineului; n-avea nevoie decât de materialul pe care i-l oferea M. De exemplu, într-o seară de iunie a lui 1884, M, care tocmai se întorsese de la Londra, i-a relatat bunicului meu cum străzile din oraş erau sufocate de balegă de cal. Coincidenţa făcuse ca, exact în aceeaşi săptămână, străbunicul meu să citească un eseu al lui Malthus intitulat „Asupra principiului populaţiei“. Seara notase exaltat în jurnal despre un pamflet pe care voia să-l scrie şi să-l publice. Urma să fie intitulat „De Stercore Equorum“. Pamfletul nu a fost niciodată publicat şi probabil niciodată scris, dar jurnalul cuprinde notaţii amănunţite despre acest subiect, care se întind pe parcursul a două săptămâni. În „De Stercore Equorum“ („Despre balega de cal“), presupunând că populaţia cabalină va creşte în progresie geometrică şi pornind de la planurile detaliate ale străzilor, a prezis că metropola va deveni impracticabilă până în 1935. Prin „impracticabilă“ înţelegea că pe fiecare stradă principală

grosimea stratului de balegă (comprimat) va atinge, în medie, treizeci de centimetri. A descris experimentele pe care le făcuse în grajdurile proprii pentru a determina gradul de comprimare a balegii de cal, lucru pe care l-a demonstrat matematic. Evident, totul era teorie pură. Rezultatele se bazau pe ipoteza că, în următorii cincizeci de ani, de pe străzi nu va mai fi curăţată nici o balegă. Foarte probabil, M a fost cel care l-a făcut pe străbunicul meu să renunţe la proiect.

Într-o dimineaţă, după o lungă şi sumbră noapte bântuită de coşmarurile lui Maisie, pe când stăteam întinşi în pat unul lângă altul, i-am zis:

— De fapt, ce e cu tine? De ce nu te întorci la serviciu? Plimbările astea lungi, analizele astea psihologice, statul degeaba acasă, zăcutul în pat toată dimineaţa, cărţile de tarot, coşmarurile… ce vrei tu de fapt de la viaţă?

— Vreau să-mi limpezesc mintea, a zis. De fapt, n-a făcut decât să repete ceea ce-mi mai spusese de atâtea ori.

— Păi, mintea ta, capul tău nu-i ca bucătăria unui hotel, nu poţi arunca ce-ai în cap aşa cum dai la gunoi nişte cutii de conserve vechi. Seamănă mai degrabă cu un râu care curge şi se transformă continuu. Nu poţi face râurile să curgă drept.

— Nu-ncepe iar cu toate astea, a spus ea. Nu-ncerc să fac râurile să curgă drept. Încerc să-mi limpezesc mintea.

— Trebuie să *faci* ceva, i-am zis. Nu poţi să zaci şi să nu faci nimic. De ce nu te întorci la serviciu? Când lucrai n-aveai coşmaruri. Când lucrai nu ştiu să te fi văzut vreodată în halul ăsta de nefericită.

— Trebuie să mă detaşez de toate astea, mi-a zis. Nu sunt sigură de nimic din câte mă-nconjoară.

— Asta pentru că aşa e moda acum, am spus. Metafore la modă, lecturi la modă, angoase la modă. Ce te doare pe tine de Jung, de exemplu? Ai citit douăsprezece pagini într-o lună.

— Nu mai continua, m-a rugat, ştii că nu duce nicăieri.

Dar eu am continuat.

— Nu mai mergi niciunde, i-am reproşat, nu mai faci nimic. Eşti o fată drăguţă care nici măcar nu se poate lăuda cu o copilărie nefericită. Budismul ăsta sentimental, misticismul de dugheană, terapia cu beţişoare parfumate, astrologia de

revistă… nimic din toate astea nu sunt ale tale şi nici nu ţi-au folosit la nimic. Ai căzut în mijlocul lor, ai căzut într-o mlaştină de intuiţii cuminţi. Nu ai originalitatea sau pasiunea de a intui nimic dincolo de propria-ţi nefericire. De ce-ţi umpli mintea cu banalităţile mistice ale altor oameni şi-ţi provoci coşmaruri?

M-am ridicat din pat, am tras draperiile şi am început să mă îmbrac.

— Parcă am fi la un seminar de literatură, a spus Maisie. De ce vrei să faci să-mi fie şi mai greu? Simţeam cum autocompătimirea urca în ea, dar se căznea să o ţină-n frâu. Când vorbeşti aşa, a continuat, parcă mă mototoleşti ca pe o bucată de hârtie.

— Poate chiar suntem la un seminar de literatură, i-am zis cu tristeţe-n glas.

Maisie stătea în capul oaselor, cu ochii-n jos. Dintr-odată, tonul i s-a schimbat. A bătut uşor perna de lângă ea şi tandreţea i-a învăluit vocea.

— Vino-ncoace. Stai aici, cu mine. Vreau să te ating şi vreau să simt atingerile tale…

Dar eu o pornisem deja spre bucătărie, suspinând.

Mi-am făcut o cafea şi m-am dus în birou. În timpul nopţii, tot trezindu-mă din somn, îmi trecuse prin minte că un indiciu al dispariţiei lui M ar putea fi găsit în paginile dedicate geometriei. Întotdeauna trecusem peste ele pentru că matematica nu mă interesează. Luni, 5 decembrie 1898, M şi străbunicul meu au discutat despre *vesica piscis*[1], care s-ar părea că ar face obiectul primei teoreme a lui Euclid, exercitând totodată o profundă influenţă asupra modului în care fuseseră proiectate fundaţiile multor construcţii religioase antice. Am parcurs atent relatarea conversaţiei lor, încercând să pricep chestiunile care ţineau de geometrie. Apoi, dând pagina, am dat peste o anecdotă destul de lungă pe care M i-o spusese străbunicului meu în aceeaşi seară, după ce li se aduseseră cafelele şi îşi aprinseseră trabucurile. Tocmai când mă apucasem de citit, a intrat Maisie.

— Dar de tine ce să mai zic? a făcut ea, ca şi când n-ar fi trecut mai bine de o oră de la conversaţia noastră. Nu-ţi pasă decât de cărţile tale. Te târăşti prin trecut ca musca prin rahat.

Evident, eram furios, dar am zâmbit şi i-am replicat, amuzat:

— Mă târăsc? Păi, ce să zic, măcar eu mă mai mişc!

— Să nu mai vorbeşti cu mine, mi-a zis. Te joci cu mine ca şi cum aş fi o bilă de la jocuri mecanice, pe care o tot izbeşti ca să faci puncte.

— Bună dimineaţa, Hamlet! i-am răspuns şi m-am lăsat în scaun, aşteptând liniştit să văd ce-o să-mi spună mai departe. Dar ea n-a mai zis nimic, ci s-a întors şi a ieşit din birou, închizând uşor uşa după ea.

În septembrie 1870, M a început să-i spună străbunicului meu:

> Am intrat în posesia unor documente care nu numai că invalidează toate fundamentele cunoştinţelor noastre despre geometria în spaţiu, ci subminează întregul canon al legilor fizicii, obligându-ne la o redefinire a locului nostru în proiectul Naturii. Aceste documente sunt mai importante decât operele lui Marx şi Darwin laolaltă. Mi-au fost încredinţate de un tânăr matematician american şi sunt creaţia lui David Hunter, matematician şi el, de loc din Scoţia. Pe american îl chema Goodman. Corespondasem cu tatăl lui de-a lungul mai multor ani pe tema teoriei ciclice a menstruaţiei, care, deşi puţini ar crede, este încă puternic desconsiderată în ţara noastră. L-am întâlnit pe tânărul Goodman la Viena, unde participa la o conferinţă internaţională de matematică, alături de Hunter şi de alţi matematicieni din vreo douăsprezece ţări. Când l-am văzut, Goodman era palid şi părea serios tulburat; plănuia să se întoarcă în America chiar a doua zi, deşi conferinţa nu ajunsese nici măcar la jumătate. Mi-a lăsat documentele în grijă, odată cu instrucţiunile de a i le preda lui David Hunter, dacă o să mai dau vreodată de el. Apoi, după multe stăruinţe, mi-a povestit la ce fusese martor în cea de-a treia zi a conferinţei. Participanţii se reuneau în fiecare dimineaţă la nouă, când se dădea citire unei lucrări, apoi aveau loc discuţii de ordin general. La unsprezece se serveau gustări şi majoritatea matematicienilor se ridicau de la masa lungă şi lustruită oglindă în jurul căreia erau strânşi şi se îndreptau spre un colţ sau altul al vastei şi elegantei camere, pentru a se angaja în discuţii informale cu colegii lor. În fine, conferinţa dura două săptămâni şi, conform unei îndelungi tradiţii, matematicienii de talie mondială îşi citeau lucrările primii, urmaţi de cei puţin mai puţin faimoşi şi o ţineau tot aşa vreme de două săptămâni, coborând pe scara ierarhică, ceea ce avea darul să provoace, aşa cum le stă bine oamenilor foarte inteligenţi, gelozii ocazionale, dar intense. Hunter, deşi un matematician briliant, era totuşi tânăr şi aproape necunoscut dincolo de zidurile universităţii sale, anume cea din Edinburgh. Se înscrisese în programul conferinţei cu ceea ce el socotea a fi o lucrare de maximă importanţă despre geometria în spaţiu şi, de vreme ce ocupa un loc neînsemnat în respectivul panteon, fusese desemnat s-o prezinte în penultima zi a conferinţei, moment în care personalităţile de prim rang se vor fi întors deja în ţările lor. Şi astfel, în cea de-a treia zi, în timp ce servitorii aduceau gustările, Hunter a sărit brusc în picioare şi s-a adresat colegilor săi tocmai când aceştia se pregăteau să se ridice de pe scaune. În ciuda

tinereţii sale, era un bărbat masiv, cu părul şi barba vâlvoi, şi tocmai prezenţa sa redusese murmurul conversaţiei la o tăcere absolută.

— Stimaţi domni, a rostit Hunter, mă văd nevoit să vă rog să scuzaţi acest mod neadecvat de adresare, dar am să vă comunic ceva de o importanţă crucială. Am descoperit planul fără suprafaţă.

Printre zâmbete ironice şi râsete uşor amuzate, Hunter a luat de pe masă o foaie mare de hârtie albă. Cu un briceag a făcut o incizie lungă de vreo opt centimetri, puţin lateral faţă de mijlocul colii. Apoi a făcut rapid câteva îndoituri complicate şi, ţinând hârtia în aer ca toată lumea s-o poată vedea, a părut că trage un colţ al hârtiei prin despicătură, până când aceasta a dispărut cu totul.

— Iată, stimaţi domni, a spus Hunter, arătând asistenţei mâinile lui goale, acesta este planul fără suprafaţă.

Maisie a intrat în camera mea, spălată şi mirosind vag a săpun parfumat. A intrat, s-a postat înapoia scaunului meu şi şi-a lăsat mâinile pe umerii mei.

— Ce citeşti? m-a întrebat.

— Nişte pagini din jurnal peste care nu m-am uitat până acum.

A început să mă maseze uşor la baza gâtului. Lucru care ar fi avut darul de a mă destinde dacă ne-am fi aflat în primul an de căsătorie. Dar eram în al şaselea, aşa că nu a făcut decât să genereze un fel de tensiune care s-a transmis imediat de-a lungul coloanei vertebrale. Am ştiut imediat că Maisie voia ceva. Ca s-o fac să înceteze, mi-am pus mâna dreaptă pe mâna ei stângă, iar ea, interpretând mişcarea mea drept un gest de afecţiune, s-a aplecat în faţă şi m-a sărutat sub ureche. Respiraţia îi mirosea a pastă de dinţi şi a pâine prăjită. M-a tras de umăr.

— Hai în dormitor, a şoptit. N-am mai făcut dragoste de două săptămâni.

— Ştiu, am răspuns. Dar ştii cum e… cu munca mea…

Nu simţeam nici o dorinţă pentru Maisie sau pentru oricare altă femeie. Nu voiam nimic altceva decât să dau pagina aia din jurnalul străbunicului meu. Maisie şi-a luat mâinile de pe umerii mei şi a rămas acolo neclintită. Brusc, mi s-a părut că în tăcerea ei mocneşte o violenţă atât de mare, încât m-am încordat ca un sprinter la linia de start. S-a întins şi a apucat borcanul închis ermetic în care se afla Căpitanul Nicholls. Când l-a ridicat, penisul a plutit lin de la un capăt la celălalt al recipientului.

— Eşti atât de SUFICIENT! a ţipat ea şi a izbit borcanul de sticlă de peretele din faţa biroului.

Instinctiv, mi-am acoperit faţa cu mâinile ca să mă apăr de cioburile de sticlă. Când i-am deschis, m-am auzit spunând:

— De ce-ai făcut asta? Era a străbunicului meu.

Printre cioburile de sticlă şi duhoarea tot mai puternică de formol zăcea Căpitanul Nicholls, tolănit pe copertele de piele ale unuia dintre volumele jurnalului, cenuşiu, lax şi ameninţător, preschimbat dintr-o curiozitate de preţ într-o obscenitate oribilă.

— E îngrozitor ce-ai putut să faci. De ce, de ce-ai făcut-o? am repetat.

— Mă duc să mă plimb, a replicat Maisie şi de data asta a trântit uşa când a ieşit din cameră.

Nu m-am mişcat din scaun mult timp. Maisie distrusese un obiect de mare valoare pentru mine. Cât a trăit străbunicul, Căpitanul Nicholls stătuse în biroul lui, apoi poposise în al meu, legându-ne astfel vieţile una de alta. Am cules câteva aşchii de sticlă din poală şi m-am uitat la bucata aia veche de 160 de ani, care aparţinuse unei alte fiinţe umane şi care trona acum pe masa mea. M-am uitat la ea şi m-am gândit la toţi homunculii care mişunaseră de-a lungul ei. M-am gândit la toate locurile în care fusese, Cape Town, Boston, Ierusalim, călătorind în interiorul întunecos şi fetid al nădragilor din piele ai Căpitanului Nicholls, ieşind din când în când la lumina orbitoare a soarelui pentru a da drumul urinei în vreun WC public aglomerat. M-am gândit, de asemenea, la toate lucrurile pe care le atinsese, la toate moleculele cu care intrase în contact, la mâinile iscoditoare ale Căpitanului Nicholls în nopţile solitare şi neîmpărtăşite de pe mare, la pereţii umezi ai pizdelor tinerelor fete sau ale curvelor bătrâne, şi moleculele lor trebuie că mai există şi astăzi, ca un praf fin purtat de vântul care suflă de la Cheapside la Leicestershire. Cine ştie cât ar mai fi dăinuit în borcanul de sticlă. Am început să curăţ mizeria. Am adus găleata de gunoi din bucătărie. Am măturat şi am cules fiecare ciob de sticlă pe care l-am putut găsi şi am şters formolul. Apoi, încercând să-l ţin doar de un capăt, am încercat să-l trag pe Căpitanul Nicholls pe o foaie de ziar. Stomacul mi s-a

întors pe dos când prepuţul a început să se desprindă sub degetele mele. În final, cu ochii închişi, am reuşit să o scot la capăt şi l-am împachetat cu grijă în ziar, apoi l-am dus în grădină şi l-am îngropat sub muşcate. În tot timpul ăsta am încercat ca ostilitatea faţă de Maisie să nu-mi ia mintea în stăpânire. Voiam să citesc mai departe povestea lui M. Întors în scaunul meu, am tamponat cu sugativa câteva picături de formol care muiaseră cerneala şi mi-am continuat lectura.

Timp de un minut, camera a fost cuprinsă de o tăcere de gheaţă şi, cu fiecare secundă care trecea, părea că îngheaţă şi mai tare. Primul care a vorbit a fost dr. Stanley Rose de la Cambridge University, care avea multe de pierdut din cauza planului fără suprafaţă al lui Hunter. Reputaţia lui, cu adevărat solidă, se baza pe studiul său „Principiile geometriei în spaţiu“.

— Cum îndrăzniţi, domnule? Cum îndrăzniţi să jigniţi onoarea acestei adunări cu o şmecherie de magician de doi bani? Şi, încurajat de murmurul aprobator şi din ce în ce mai sonor al celor din spatele lui, a adăugat: Ruşine, tinere, să-ţi fie ruşine!

În acel moment, camera a erupt ca un vulcan. Cu excepţia tânărului Goodman şi a servitorilor care rămăseseră lângă gustări, întreaga adunare a tăbărât pe Hunter, aruncându-i un şuvoi ininteligibil de acuze, invective şi ameninţări. Unii, cuprinşi de furie, băteau în masă, alţii îşi fluturau pumnii încleştaţi. Un neamţ deosebit de delicat s-a prăbuşit la podea pradă unui atac de apoplexie şi a trebuit ajutat să se aşeze pe scaun. În schimb, Hunter părea neclintit şi deloc impresionat de toată nebunia, cu capul aplecat puţin într-o parte, cu degetele odihnindu-i-se liniştit pe blatul mesei lungi şi lustruite. Faptul că un truc ieftin a provocat un asemenea tumult demonstra în mod clar amploarea neliniştii care se cuibărise în sufletele tuturor, iar Hunter aprecia mai mult ca sigur acest lucru. Şi-a ridicat mâna, ceea ce a adus încă o dată o tăcere subită, şi a spus:

— Domnilor, vă înţeleg îngrijorarea şi de aceea am să vă ofer încă o dovadă, dovada ultimă.

Spunând acestea, s-a aşezat pe scaun ca să-şi scoată pantofii, s-a ridicat în picioare şi şi-a dat jos haina, apoi a întrebat dacă nu se oferă cineva voluntar care să-l ajute, moment în care Goodman a făcut un pas înainte. Hunter şi-a făcut loc prin mulţime, îndreptându-se spre o canapea de lângă perete, şi, aşezându-se, i-a spus lui Goodman, care era mut de uimire, că, la întoarcerea în Anglia, să ia şi hârtiile lui şi să le păstreze până când va veni să le recupereze. Când matematicienii s-au adunat în jurul canapelei, Hunter s-a întors pe burtă şi şi-a încrucişat braţele la spate într-o postură stranie, ca şi cum ar fi vrut să formeze un cerc. L-a rugat pe Goodman să-i ţină mâinile în această poziţie şi, rostogolindu-se pe o parte, a început să zvâcnească din tot trupul, reuşind în cele din urmă să-şi treacă un picior prin cercul braţelor. L-a rugat pe cel care-l asista să-l întoarcă pe partea cealaltă, a repetat mişcările pentru a-şi strecura şi cel de-al doilea picior printre braţe şi, în acelaşi timp, şi-a înclinat trunchiul în aşa fel încât capul să-i treacă prin cerc, în direcţia opusă picioarelor. Cu ajutorul asistentului său a început să-şi

vâre picioarele şi capul prin cercul făcut de mâinile sale. Şi atunci distinsa adunare a scos, ca un singur om, un ţipăt, ca şi cum nu putea crede ceea ce vedea. Hunter începea să dispară şi, pe măsură ce picioarele şi capul îi treceau printre braţe din ce în ce mai uşor, părea tras de o forţă invizibilă, evaporându-se aproape complet. Într-o clipă dus a fost, dus de-a binelea, încât nu mai rămăsese nici urmă din el.

Povestea lui M l-a aruncat pe străbunicul într-o stare de agitaţie nebună. În noaptea aceea a notat în jurnal cum „am încercat să-l conving pe oaspetele meu să trimită imediat după documente, chiar dacă ceasurile arătau ora două dimineaţa". Cu toate astea, M se arăta sceptic în privinţa întregii afaceri. „Americanii, i-a spus el străbunicului meu, sunt morţi după poveştile fantastice". Dar a fost de acord să aducă documentele a doua zi. După cum avea să se dovedească mai târziu, M n-a mai venit să cineze cu străbunicul meu în seara respectivă din cauza unei alte obligaţii, ci a dat o fugă în aceeaşi după-amiază ca să aducă documentele. Înainte să plece i-a declarat străbunicului meu că le parcursese de mai multe ori şi că „n-aveau absolut nici o noimă". Atunci nu şi-a dat seama cât de tare subestima aptitudinile de matematician amator ale străbunicului meu. La un pahar de sherry, în faţa focului care ardea în şemineul din salon, cei doi bărbaţi au stabilit să ia din nou cina împreună, la sfârşitul săptămânii, sâmbăta. În cele trei zile care au urmat, străbunicul meu abia dacă s-a oprit din cititul teoremelor lui Hunter, ca să mănânce şi să doarmă. De aici înainte jurnalul nu mai conţine nimic altceva. Paginile sunt acoperite de mâzgălituri, diagrame şi simboluri. Se pare că Hunter inventase un nou set de simboluri, aproape un nou limbaj pentru a-şi exprima ideile. La sfârşitul celei de-a doua zile străbunicul meu a avut prima revelaţie. În josul unei pagini pline de notaţii matematice febrile a scris că „Dimensionalitatea este o funcţie a conştiinţei". Pe pagina cealaltă, între însemnările din următoarea zi, am citit cuvintele „A dispărut în mâinile mele". Restabilise planul fără suprafaţă. Şi iată-le acolo, înaintea ochilor mei, înşirate pas cu pas, instrucţiunile despre felul în care trebuia împăturită foaia de hârtie. Am dat pagina şi, ca o străfulgerare, am înţeles misterul dispariţiei lui M. Fără doar şi poate, îmboldit de străbunicul meu, se supusese unui experiment ştiinţific, probabil pradă unui profund scepticism.

Din acest punct, străbunicul meu făcuse o serie de schiţe ilustrând ceea ce la prima vedere păreau poziţii de yoga. În mod evident, ele conţineau secretul dispariţiei lui Hunter.

Cu mâinile tremurânde mi-am făcut loc pe birou. Am luat o coală de scris albă şi am aşezat-o în faţa mea. M-a dus la baie şi am luat o lamă de ras. Am răscolit într-un sertar şi am găsit un compas vechi, apoi am ascuţit un creion şi l-am fixat în el. Am căutat prin toată casa până am dat peste o ruletă de oţel precisă, pe care o folosisem odată, când pusesem geamuri la ferestre. Acum eram gata. Mai întâi trebuia să tai foaia de hârtie la dimensiunea cerută. Bucata pe care Hunter o luase cu un aer nonşalant de pe masă fusese în mod evident pregătită cu atenţie dinainte. Lungimea laturilor trebuia să exprime un anumit raport. Cu ajutorul compasului, am determinat centrul paginii şi, prin punctul respectiv, am trasat până la margine o linie paralelă cu una dintre laturi. Apoi am construit un dreptunghi ale cărui dimensiuni se aflau într-un raport anume cu marginile hârtiei. Linia intersecta în aşa fel centrul dreptunghiului, încât forma secţiunea de aur. Din vârful dreptunghiului am descris arce intersectate, cu raze proporţionale, de o anumită lungime. Am repetat operaţia la capătul inferior al dreptunghiului şi, când cele două puncte de intersecţie s-au unit, aveam linia de incizie. Apoi am început să lucrez la liniile de pliere. Fiecare linie părea să exprime, prin lungimea, unghiul de înclinaţie şi punctul de intersecţie cu celelalte linii, o misterioasă armonie interioară a numerelor. În timp ce intersectam arcuri de cerc, trasam linii şi îndoiam hârtia, aveam senzaţia că acţionam pe bâjbâite într-un sistem al celei mai înalte şi mai înfricoşătoare forme de cunoaştere, matematica Absolutului. Când am făcut ultima îndoitură, bucata de hârtie părea o floare geometrică cu trei cercuri concentrice dispuse în jurul inciziei mediane. Era ceva aşa de liniştit şi de perfect în această formă, ceva atât de îndepărtat şi de irezistibil, încât, pe măsură ce o priveam, am simţit că alunec într-o transă uşoară, iar mintea mi se golea treptat de orice gând, încetând să mai funcţioneze. Mi-am scuturat capul şi m-am uitat în altă parte. Venise momentul în care trebuia să împăturesc floarea şi să o trag prin tăietură. Urma o operaţiune

delicată şi mâinile începuseră iarăşi să-mi tremure. Nu puteam să mă calmez decât privind în centrul formei. Cu degetele mari am început să împing marginile florii de hârtie către centru şi, pe când executam manevra, am simţit cum îmi amorţeşte ceafa. Am mai împins un pic şi, pentru o clipă, albul hârtiei a lucit mai tare, apoi foaia *a părut* să dispară. Spun „a părut“ pentru că, la început, nu-mi dădeam seama dacă o mai simt în mâini dar nu pot să o văd, sau o văd dar nu o mai simt, sau dacă simţeam că a dispărut dar proprietăţile sale exterioare rămăseseră. Amorţeala se propagase, cuprinzându-mi capul şi umerii. Simţurile mele păreau incapabile să capteze ceea ce se întâmpla. „Dimensionalitatea este o funcţie a conştiinţei“, m-am gândit. Mi-am împreunat palmele şi între ele nu se afla nimic, dar chiar şi atunci când le-am deschis din nou şi n-am văzut nimic n-am fost sigur că floarea de hârtie dispăruse complet. Rămânea tot timpul o senzaţie, ca o imagine întipărită nu pe retină, ci în minte. Chiar atunci uşa s-a deschis şi Maisie a spus:

— Ce faci?

Am revenit ca dintr-un vis în biroul meu, vag mirosind a formol. Trecuse mult, mult timp de când Căpitanul Nicholls fusese făcut fărâme, dar mirosul mi-a reînviat ostilitatea, care s-a împrăştiat prin mine aidoma amorţelii. Maisie se rezemase de tocul uşii, înfofolită într-o haină groasă şi cu un fular de lână. Părea că vine de departe şi, când m-am uitat la ea, ostilitatea s-a contopit în plictiseala familiară în care se înecase căsnicia noastră. De ce oare spărsese borcanul? m-am întrebat. Pentru că voia să facă dragoste? Pentru că voia şi ea un penis? Pentru că era geloasă pe munca mea şi a vrut să rupă orice legătură cu existenţa străbunicului meu?

— De ce ai făcut ce-ai făcut? am spus cu voce tare, fără să vreau.

Maisie a fornăit. Deschisese uşa şi mă găsise aplecat peste masă, cu privirea aţintită la mâinile mele goale.

— Ai stat aici toată după-amiaza, mi-a replicat, şi te-ai gândit la *chestia aia*? A chicotit. În fine, ce-ai făcut cu ea? Ai înghiţit-o?

— Am îngropat-o, am zis. Sub muşcate.

A făcut un pas înăuntru şi a spus, de data asta serioasă:

— Îmi pare rău, să ştii, chiar îmi pare rău. Am făcut-o fără să mă gândesc. Mă ierţi?

Am ezitat o clipă, apoi, pentru că în locul extenuării a înflorit o decizie subită, am zis:

— Da, sigur că te iert. Nu era decât o puţă murată, răspuns la care am râs amândoi.

Maisie s-a apropiat şi m-a sărutat. Am sărutat-o şi eu, deschizându-i buzele cu limba.

— Ţi-e foame? m-a întrebat, când am terminat cu sărutatul. Să fac ceva de mâncare?

— Da, am spus, mi-ar plăcea tare mult.

Maisie m-a sărutat în creştetul capului şi a ieşit din cameră, iar eu m-am întors la lucru, decis să mă port cât pot de bine cu Maisie în restul serii.

Mai târziu ne-am aşezat în bucătărie şi am mâncat ce pregătise Maisie, ameţindu-ne uşor cu o sticlă de vin. Am fumat un joint, primul pe care îl împărţeam după mult timp. Maisie mi-a spus că, la vară, o să capete o slujbă la Comisia Silvică, la care fusese demarat un program de împădurire în Scoţia. La rândul meu, i-am relatat conversaţia dintre străbunicul meu şi M despre poziţia *a posteriori* şi despre teoria străbunicului meu potrivit căreia numărul poziţiilor sexuale nu poate depăşi numărul prim şaptesprezece. Am râs amândoi, Maisie mi-a strâns mâna, iar dorinţa fizică a plutit în aerul dintre noi, în aerul îmbâcsit şi cald din bucătărie. Apoi ne-am pus paltoanele şi am plecat să ne plimbăm. Era aproape lună plină. Am luat-o de-a lungul străzii principale care trece prin faţa casei noastre şi apoi am luat-o pe o străduţă cu case înghesuite una într-alta, fiecare cu o grădină minusculă şi impecabilă în faţă. N-am vorbit prea mult, dar ne ţineam de mână, iar Maisie mi-a spus cât de fericită şi de ameţită era. Am ajuns la un părculeţ care avea porţile închise şi am rămas acolo, dinaintea lor, uitându-ne la lună printre crengile aproape desfrunzite ale copacilor. Când ne-am întors acasă, Maisie s-a răsfăţat cu o baie lungă, în timp ce eu mi-am mai făcut de lucru în birou, verificând câteva detalii. Dormitorul nostru e o cameră caldă, confortabilă, chiar luxoasă în felul ei. Patul are doi metri şi zece pe doi şi jumătate, l-am construit cu mâna mea în primul an de căsnicie. Maisie

făcuse aşternuturile, le colorase într-un albastru închis, somptuos, şi brodase feţele de pernă. În încăpere nu exista decât o singură sursă de lumină: un lampadar vechi, cu un abajur din piele de capră neprelucrată, pe care Maisie îl cumpărase de la un vânzător ambulant. Trecuse multă vreme de când dormitorul nu mă mai atrăsese în nici un fel. Acum stăteam întinşi unul lângă celălalt, în talmeş-balmeşul de aşternuturi şi cuverturi, Maisie voluptoasă după baie, picotind, întinsă cât era de mare, eu proţăpit într-un cot.

— Azi după-amiază m-am plimbat de-a lungul râului, a spus Maisie, aproape adormită. Copacii arată minunat, toţi stejarii ăia şi ulmii… erau şi doi fagi arămii cam la vreo doi kilometri de pod, ar trebui să-i vezi cum arată… Aaah, ce bine e! O întorsesem pe burtă şi îi mângâiam spatele. Sunt şi mure, cele mai mari din câte am văzut, cresc peste tot de-a lungul cărării, şi mai e şi soc. Aş vrea să fac nişte socată în toamna asta… M-am aplecat şi i-am sărutat ceafa, aducându-i uşor mâinile la spate. Îi plăcea să fie manevrată în felul ăsta, aşa că s-a lăsat cu plăcere în voia mea. Şi râul e aşa de liniştit, a continuat. Copacii se reflectă în el, frunzele cad în apă… Tre’ să mergem acolo până nu vine iarna, să ne plimbăm pe mal, printre frunze. Am găsit locşorul ăsta… Nimeni nu-l ştie… I-am ţinut braţele întinse cu o mână, în timp ce cu cealaltă i-am adus picioarele spre „cerc“… Am stat acolo vreo jumătate de oră, nemişcată, de ziceai că sunt un copac dintr-ăla. Am văzut un şobolan de apă fugind pe malul celălalt şi tot felul de raţe care aterizau pe apă, apoi decolau iarăşi. Am auzit nişte pleoscăituri, dar nu ştiu de la ce erau, şi am văzut doi fluturi portocalii care mai că nu mi s-au aşezat în palmă. Când i-am adus picioarele în poziţia potrivită, Maisie a spus: Poziţia numărul optsprezece, şi amândoi am râs uşor. Hai să mergem mâine acolo, la râu, a spus Maisie, în timp ce-i trăgeam încet capul spre braţe. Uşor, uşor, mă doare, a ţipat brusc, încercând să se împotrivească. Dar era prea târziu, capul şi picioarele îi ajunseseră în poziţia potrivită, în cercul braţelor, şi începusem să le împing înăuntru. Ce se-ntâmplă? a strigat Maisie. Acum poziţia membrelor ei exprima frumuseţea care-ţi tăia respiraţia, nobleţea formei umane şi, la fel cum se întâmplase cu floarea de hârtie, simetria ei exercita o forţă

irezistibilă. Am simţit cum alunec iarăşi în transă şi cum îmi amorţeşte ceafa. În clipa în care i-am tras mâinile şi picioarele unele prin altele, Maisie a părut că se răsuceşte în ea însăşi, ca o şosetă. O, Doamne, a suspinat ea, ce se-ntâmplă?, şi vocea ei a răsunat de foarte departe. Apoi a dispărut… şi totuşi nu de tot. Vocea ei s-a mai auzit, un glas micuţ, ca de copil, „Ce se întâmplă?”, şi tot ce-a mai rămas a fost ecoul întrebării plutind pe deasupra aşternuturilor albastru-închis.

1. Vezica peştelui (lat.), numită şi migdala mistică sau mandarla – formă geometrică descrisă de zona de intersecţie a două cercuri de rază egală, ale căror centre sunt intersectate de circumferinţele fiecăruia din ele. De-a lungul timpului, această formă a căpătat semnificaţii mistice şi religioase, fiind utilizată inclusiv în francmasonerie.

Făcute în casă

Parcă văd baia noastră înghesuită, puternic luminată, şi pe Connie, cu un prosop înfăşurat peste umeri, stând pe marginea căzii şi bocind, în timp ce eu umpleam chiuveta cu apă caldă şi fluieram – într-atât de bine dispus eram – *Teddy Bear* de Elvis Presley, îmi amintesc, da, niciodată n-am uitat, puful de la cuvertura patului dansând pe suprafaţa apei, dar abia mai târziu aveam să înţeleg pe deplin că acesta era de fapt *sfârşitul* unui anumit episod, în măsura în care se poate spune că episoadele din viaţa reală au un sfârşit, şi asta pentru că începutul şi desfăşurarea respectivului episod l-au avut drept protagonist pe Raymond, dar, pe de altă parte, dacă admitem că în chestiunile omeneşti nu se poate vorbi de episoade, atunci mă văd realmente obligat să afirm că aceasta este o poveste despre Raymond, nu una despre virginitate, coit, incest şi masturbare. Aşadar, daţi-mi voie să încep prin a vă spune că a fost o adevărată ironie, din motive care vor deveni evidente doar mult mai târziu – aşa că trebuie să aveţi răbdare –, a fost deci o adevărată ironie ca, din toată lumea asta, tocmai Raymond să-şi dorească să mă facă conştient de propria-mi virginitate. Într-o zi, în parcul Finsbury, Raymond m-a abordat şi, ducându-mă lângă nişte tufişuri de dafin, şi-a îndoit şi dezdoit degetul în chip misterios, fixându-mă cu mare atenţie. M-am uitat la el impasibil. Mi-am îndoit şi dezdoit şi eu degetul şi mi-am dat seama că asta era reacţia potrivită, pentru că ochii i-au sclipit.

— Vezi că te-ai prins? mi-a spus. Te-ai prins!

Impulsionat de veselia lui, am spus „da“, în speranţa că Raymond mă va lăsa în pace pentru a încerca să descifrez, de

unul singur, tot îndoindu-mi şi dezdoindu-mi degetul, derutanta sa alegorie digitativă. Raymond m-a apucat de revere neobişnuit de tare.

— Deci, ce părere ai? a gâfâit el.

Ca să trag de timp, mi-am încovoiat degetul arătător şi apoi, încet, l-am îndreptat la loc, foarte calm şi sigur pe mine, de fapt, atât de calm şi de sigur pe mine, că Raymond şi-a ţinut respiraţia şi a înţepenit asemenea arătătorului meu care revenea în poziţie verticală. M-am uitat la degetul meu erect şi am spus:

— Depinde, întrebându-mă dacă aveam oare să descopăr azi despre ce naiba tot vorbeam.

Raymond avea cincisprezece ani pe atunci, cu un an mai mult decât mine şi, deşi mă consideram mai inteligent ca el – motiv pentru care am pretins că înţeleg semnificaţia degetului său –, Raymond era cel care *ştia* toate lucrurile alea, Raymond era cel care-mi făcea educaţia. Raymond m-a iniţiat în tainele vieţii de adult, pe care şi el, la rândul lui, le intuia, fără să ajungă vreodată să le înţeleagă în totalitate. În lumea pe care mi-o devoala în toate fascinantele ei detalii, cunoştinţe şi păcate, în lumea în care el era un fel de maestru de ceremonii, ei bine, în lumea asta Raymond nu se adaptase niciodată cu adevărat. O cunoştea îndeajuns de bine, dar, ca să zicem aşa, ea nu voia să-l cunoască. Aşa că atunci când Raymond a făcut rost de ţigări, eu am fost cel care a învăţat primul cum să tragă adânc fumul în piept, cum să facă rotocoale şi cum să scapere chibritul şi să-i protejeze flacăra în căuşul mâinii, aşa cum făceau starurile de cinema, în timp ce Raymond se îneca şi nu nimerea mişcările; şi, mai târziu, când Raymond a pus mâna prima dată pe nişte marijuana, de care eu nici nu auzisem până atunci, tot eu am fost cel care s-a ameţit, în timp ce Raymond a recunoscut – ceea ce eu iarăşi n-aş fi făcut niciodată – că nu simţea absolut nimic. Şi, în vreme ce tot datorită lui Raymond, cu vocea lui groasă şi cu tuleiele lui, am putut să intrăm la un film de groază, până la urmă tot el stătea cu mâinile la urechi şi cu ochii-nchişi. Ceea ce nu era de colea, ţinând cont de faptul că în decurs de o lună am văzut douăzeci şi două de filme de groază. Când Raymond a furat o sticlă de whisky dintr-un

supermarket ca să-mi prezinte virtuţile alcoolului, eu m-am pilit şi m-am distrat la greu vreo două ore uitându-mă cum Raymond, scuturat de convulsii, îşi vărsa şi maţele din el. Prima mea pereche de pantaloni lungi îi aparţinuse mai întâi lui Raymond, care mi-a făcut-o cadou când am împlinit treisprezece ani. Ca toate hainele lui, pantalonii i se opreau cu zece centimetri deasupra gleznelor, stăteau ca nişte burlane pe picior şi atârnau la coaie; în consecinţă, ca într-o metaforă a întregii noastre prietenii, mie mi-au venit ca turnaţi, de fapt atât de bine mi s-au potrivit, atât de lejer m-am simţit în ei, încât n-am mai purtat alţi pantaloni un an întreg. Apoi a venit la rând furtul din magazine, la care recurgeam în căutare de alte senzaţii tari. Ideea, aşa cum mi-a explicat Raymond, era elementar de simplă. Intrai în librăria Foyle, îţi burduşeai buzunarele cu cărţi şi apoi le duceai la un afacerist de pe Mile End Road, care era întotdeauna gata să ţi le cumpere la jumătate de preţ. La prima tentativă am împrumutat pardesiul tatălui meu, care se târa magnific pe trotuar, ca o trenă. M-am întâlnit cu Raymond în faţa librăriei. Era în mânecă scurtă pentru că îşi uitase haina în metrou, dar era convins că o să se descurce şi fără, aşa că am intrat în librărie. În timp ce eu îmi îndesam în numeroasele buzunare mai multe volume suple ale unor poeţi faimoşi, Raymond şi-a băgat sub cămaşă şi în pantaloni cele şapte volume ale operei lui Edmund Spenser, în ediţia Variorum. Gestul era atât de îndrăzneţ, încât ar fi putut, la o adică, dar cu condiţia să fie oricine altcineva în locul lui Raymond, să aibă ceva şanse de reuşită, numai că îndrăzneala lui Raymond avea unele carenţe, trădând mai degrabă o totală detaşare de realitatea situaţiei. Anume că managerul adjunct al librăriei era fix în spatele lui Raymond, uitându-se la el cum culegea cărţile din raft. Cei doi rămăseseră lângă ieşire când mi-am făcut loc pe lângă ei, încărcat cu cărţile pe care le şutisem, aruncându-i un zâmbet complice lui Raymond, care încă strângea cărţile la piept, şi mulţumindu-i managerului adjunct care, din reflex, mi-a ţinut uşa să ies. Din fericire, tentativa lui Raymond de a fura din magazin s-a dovedit atât de disperată, iar scuzele sale atât de idioate şi de transparente, că, până la

urmă, managerul l-a lăsat să plece, admiţând, cred, cu indulgenţă, că Raymond e dus cu capul.

Şi, în fine, dar poate lucrul cel mai important, Raymond m-a familiarizat cu plăcerile îndoielnice ale masturbării. Asta când aveam doisprezece ani, în zorii descoperirii propriei sexualităţi. Exploram o pivniţă dintr-o zonă care fusese bombardată şi scotoceam prin moloz ca să vedem dacă oamenii străzii mai lăsaseră ceva în urmă, când Raymond şi-a lăsat pantalonii în jos ca şi cum ar fi vrut să facă pipi şi a-nceput să-şi frece puţa cu o energie impresionantă, invitându-mă să-l imit. Ceea ce am şi făcut şi în curând m-am trezit inundat de o căldură plăcută, difuză, care s-a intensificat, transformându-se într-o senzaţie de plutire, de lichefiere, în care mi se părea că viscerele mele sunt gata-gata să se piardă în neant. Între timp mâinile noastre pompau cu furie. Tocmai mă pregăteam să-l felicit pe Raymond pentru că descoperise un mod de a ne petrece timpul atât de simplu, de ieftin şi de agreabil, întrebându-mă totodată dacă n-aş putea oare să-mi dedic întreaga viaţă obţinerii acestei senzaţii magnifice – ceea ce acum, când privesc în urmă, s-ar putea ca, în multe privinţe, să fi şi făcut –, eram aşadar pe cale să dau glas tuturor acestor lucruri, când mi s-a părut că cineva mă apucă strâns de ceafă şi mă saltă, că braţele, picioarele şi organele mele interne sunt smucite, contorsionate, întinse la maximum, totul culminând cu emiterea a două jeturi bune de spermă care au aterizat pe haina de duminică a lui Raymond – era într-o duminică –, scurgându-se apoi în buzunarul de la piept.

— Hei, a zis, întrerupându-se din acţiune, ce te-a apucat?

Încă încercând să-mi revin din această experienţă devastatoare, n-am spus nimic, asta pentru că nu izbuteam să îngaim ceva.

— Eu îţi arăt cum se face, a început Raymond să-mi ţină o predică, ştergându-şi delicat sperma care-i lucea pe sacoul lui negru, şi tu te-apuci şi mă stropeşti.

Şi astfel, până la vârsta de paisprezece ani, reuşisem, sub îndrumarea lui Raymond, să mă dedau multor plăceri pe care le asociam pe bună dreptate cu lumea adulţilor. Fumam cam zece ţigări pe zi, beam whisky ori de câte ori aveam ocazia,

dezvoltasem un gust de fin cunoscător în materie de violenţă şi obscenitate, fumasem răşina ameţitoare a plantei numite *cannabis sativa* şi eram conştient de propria-mi precocitate sexuală, deşi, în mod cu totul straniu, nu mi-a trecut niciodată prin cap să-i şi găsesc vreo întrebuinţare; dorinţele ori fanteziile intime nu-mi hrăneau pentru moment imaginaţia. Şi toate aceste distracţii erau finanţate de negustorul de cărţi de pe Mile End Road. În dobândirea acestor experienţe, Raymond jucase pentru mine rolul unui Mefisto, iar eu, la rându-mi, eram un Dante călăuzit de un Vergiliu inabil, care îmi arăta calea către un Paradis în care el nu avea acces. De fumat nu putea fuma, pentru că-l apuca tusea, de la whisky i se făcea rău, filmele îl speriau sau îl iritau, canabisul nu avea efect asupra lui şi, în timp ce eu făceam stalactite pe tavanul pivniţei, lui nu-i ieşea nimic.

— Mai ştii, a spus el posomorât într-o după-amiază, când tocmai plecasem de-acolo, te pomeneşti că oi fi prea bătrân pentru chestiile astea.

Aşa că, atunci când Raymond şi-a tot îndoit şi dezdoit degetul dinaintea ochilor mei, am intuit că s-ar putea să mai existe o încăpere, tivită cu blană, în acel vast, sumbru şi desfătător conac al maturităţii şi că n-aveam decât să-mi disimulez, orgolios, ignoranţa, pentru ca Raymond să-mi reveleze în scurt timp cunoaşterea, iar eu, tot în scurt timp, să mi-o însuşesc mai bine ca el.

— Păi, depinde.

Ne-am plimbat agale prin parcul Finsbury, unde pe vremuri, în timpul existenţei sale de delincvent juvenil, Raymond dăduse de mâncare porumbeilor sticlă pisată, unde împreună, în inocentă beatitudine, desprinsă parcă din *Preludiul*[1] lui Wordsworth, am fript de viu peruşul Sheilei Harcourt în vreme ce ea leşina pe gazon, lângă noi, unde, când eram doar nişte băieţandri, ne furişam în spatele tufişurilor ca să aruncăm cu pietre în cuplurile care se futeau sub pergole; şi acolo deci, pe când ne plimbam prin parcul Finsbury, Raymond a spus:

— Păi, pe cine ştii tu?

Pe cine ştiu? Încă eram confuz, iar Raymond părea să fi schimbat subiectul, cu mintea lui nu tocmai precisă. Aşa că am

zis:

— Dar *tu* pe cine ştii?

La care Raymond a răspuns:

— Pe Lulu Smith, şi totul mi-a devenit clar – sau cel puţin răspunsul la întrebarea lui Raymond, pentru că în rest pluteam încă într-o admirabilă inocenţă.

Lulu Smith! Micuţa Lulu! Numai când îi aud numele parcă simt cum o mână rece ca gheaţa mă strânge de coaie. Lulu Lamour, despre care se spunea că s-ar deda la orice şi că, de altfel, s-a şi dedat la orice. Erau pe lume bancuri cu evrei, bancuri cu elefanţi şi bancuri cu Lulu, şi în special datorită lor se născuse această legendă extravagantă. Lulu Subţirica – cum mi se mai învârtejează mintea –, a cărei enormitate fizică era egalată doar de enormitatea faimosului său apetit sexual şi de măiestria ei, a cărei obscenitate putea fi comparată doar cu vulgaritatea pe care o emana, a cărei legendă era întrecută doar de realitatea însăşi. Lulu Zulu! Care – cel puţin aşa i se dusese buhul – lăsase în urmă o pleiadă întreagă de indivizi ce dăduseră în bengă, un panoptic dezolant de minţi şi puţe devastate, cartografiind tot nordul Londrei, de la Shepherds Bush la Holloway şi de la Ongar la Islington. Lulu! Cu şoldurile ei unduitoare şi ochii-i veseli de purcel, cu coapsele plesnind de sănătate şi gropiţe la degete, această şcolăriţă dolofană care emana sexualitate prin toţi porii o făcuse – după cum îi mergea vestea – cu o girafă, cu o pasăre colibri, cu un bărbat conectat la un aparat de respiraţie artificială (care ulterior a şi murit), cu un iac, cu Cassius Clay, cu o maimuţică, cu un baton de ciocolată Mars, cu schimbătorul de viteze al Morris Minor-ului bunicului ei (şi, drept rezultat, cu un agent de circulaţie).

Parcul Finsbury era plin de spiritul lui Lulu Smith şi, pentru prima dată, am simţit cum mă cuprinde o dorinţă vagă, dublată de o reală curiozitate. Ştiam în mare cum se face, căci urmărisem, în lungile seri de vară, perechile ascunse prin toate colţurile parcului, le luasem la ţintă cu pietre şi baloane umplute cu apă – ceea ce acum, din superstiţie, regretam. Şi, dintr-odată, acolo, în parcul Finsbury, în timp ce ne croiam drum printre mormanele nesimţite de căcat de câine, am conştientizat, şi în exact aceeaşi clipă mi-a şi devenit

insuportabilă, propria-mi virginitate; mi-am dat seama că asta era încăperea aceea ultimă a conacului, cu siguranţă cea mai luxoasă, mobilată mai somptuos decât toate celelalte camere, ascunzând atracţii mai mortale, iar faptul că niciodată n-o făcusem, că nu încercasem, că nu reuşisem era anatema supremă, era povara mea infectă, şi m-am uitat la Raymond, care încă îşi ţinea degetul băţ înaintea ochilor, ca să-mi arate ce trebuia să fac. Raymond trebuia să ştie...

După şcoală ne-am dus la o cafenea de lângă cinematograful din Parcul Finsbury. În timp ce alţi copii de vârsta noastră se scobeau în nas cocoşaţi peste colecţiile de timbre sau peste temele pentru acasă, Raymond şi cu mine stăteam ore-ntregi pe-acolo discutând în special despre metode cât mai simple de făcut bani şi turnând în noi căni mari de ceai. Uneori intram în vorbă cu muncitorii care veneau să bea ceva. Păcat că nu era un Millais[2] prin jur ca să ne picteze în timp ce ascultam transfiguraţi fanteziile misterioase şi faptele vitejeşti pe care le debitau, despre şmenuri făcute cu şoferii de camion, despre şutitul plumbului de la acoperişurile bisericilor, despre furtul de carburant de la Departamentul lucrărilor publice din Primărie, şi apoi despre pizde, pipiţe, piţipoance, mângâieri, lovituri, futaiuri, felaţii, despre cururi şi ţâţe, pe la spate, deasupra, dedesubt, prin faţă, cu, fără, despre zgârieturi şi sfâşieri, despre limbi şi despre căcări, despre pizde mustoase, din care ţâşneau şuvoaie, calde şi infinite, despre altele reci şi aride, dar care meritau încercate, despre puţe bătrâne şi blegi sau tinere şi pline de entuziasm, despre ejaculare, prea devreme, prea târziu sau deloc, despre de câte ori pe zi, despre bolile asociate, despre sculament şi umflături, şancre şi regrete, despre ovare otrăvite şi testicule secate; ascultam cum şi cui i-o trage gunoierul, cum şi-o potrivise lăptarul, cum ciocănea minerul, cum o întindea mochetarul, cum o ridicau constructorii, cum o inspecta metrologul, cum o livra brutarul, cum o amuşina tipul de la gaze, cum pompa instalatorul, cum o conecta electricianul, cum injecta doctorul, cum asista avocatul, cum o aşeza cel de la mobilă – şi aşa mai departe, într-un complex ireal de jocuri de cuvinte şi aluzii sexuale răsuflate, de

formule, sloganuri, folclor şi fanfaronadă. Ascultam fără să înţeleg, memorând şi îndosariind anecdote pe care într-o zi o să le folosesc, punând la păstrare istorii despre perversiuni şi obiceiuri sexuale – în fapt, o întreagă morală sexuală, aşa încât, atunci când, în sfârşit, am început să înţeleg, prin intermediul experienţei proprii, despre ce era vorba, aveam la îndemână o educaţie completă, îmbogăţită la repezeală cu lectura celor mai vrednice de interes fragmente din Havelock Ellis şi Henry Miller, ceea ce mi-a adus faima de cel mai tânăr specialist în materie de coit, la care veneau pentru un sfat zeci de bărbaţi – şi, din fericire, şi femei. Şi toată asta, adică toată faima asta care m-a urmărit şi în anii în care am fost student la arte, când iarăşi am făcut carieră, toată asta după doar un singur futai, care constituie subiectul povestirii de faţă.

Şi acolo, în cafenea, unde ascultasem, memorasem şi nu pricepusem nimic, Raymond şi-a dezdoit în fine degetul, apoi, o clipă mai târziu, l-a încovoiat iarăşi ca să apuce toarta ceştii, după care mi-a zis:

— Lulu Smith o să te lase să i-o vezi pentru un şiling.

Drept să spun, m-am bucurat. M-am bucurat că nu forţam lucrurile, m-am bucurat că n-o să fiu lăsat singur cu Lulu Zulu ca să pun în practică lucrul acela înspăimântător de obscur, m-am bucurat că prima etapă a acestei aventuri necesare va fi una de recunoaştere. Unde mai pui că în toată viaţa mea nu mai văzusem decât două femei goale. Filmele obscene la care ne duceam în zilele alea nu erau nici pe departe suficient de obscene, expunând doar picioarele, spinările şi feţele în extaz ale fericitelor cupluri, lăsând restul pe seama imaginaţiei noastre inflamate, fără să clarifice absolut nimic. Iar dintre cele două femei goale pe care le văzusem, maică-mea era mare şi grotescă, pielea atârnându-i ca la broaşte, în timp ce soră-mea, care avea zece ani, semăna cu un liliac, de mi-era frică şi să mă uit la ea când eram copil, darămite să mă mai şi bag cu ea în cadă când făceam baie. Şi, la urma urmei, un şiling nu era deloc mult, ţinând cont de faptul că Raymond şi cu mine eram mai bogaţi decât majoritatea muncitorilor de la cafenea. De fapt, eram mai bogat decât oricare dintre numeroşii mei unchi, decât

săracu' taică-meu, care muncea până la epuizare, sau decât oricine din familia mea. Îmi venea să râd când mă gândeam la taică-meu, care muncea în tură de douăsprezece ore la moara de făină, la chipul lui sleit, alb de la făină, venind seara acasă, mereu irascibil din cauza extenuării, îmi venea să râd şi mai tare când mă gândeam la miile de oameni care se scurgeau dimineaţa pe străzi, ieşind din rândurile de case înşiruite, cum era şi a noastră, pentru a se speti toată săptămâna, pentru a se odihni duminica şi a o lua iar de coadă lunea, în mori, în uzine, în fabrici de cherestea şi pe cheiurile Londrei, întorcându-se în fiecare seară acasă mai bătrâni, mai obosiţi, nu însă şi mai bogaţi; râdeam cu Raymond, peste cănile noastre de ceai, de această trădare discretă a unei vieţi de ridicat, săpat, împins, împachetat, verificat, o viaţă plină de sudoare şi de gemete pentru profitul altora, şi de felul în care, pentru a se învoi cu sine, toţi amărâţii ăia făceau o virtute din această umilinţă de-o viaţă, mândrindu-se că n-au lipsit nici o zi din infernul ăla; şi cel mai tare îmi venea să râd când unchiul Bob sau unchiul Ted sau tata îmi dădea cadou câte unul din şilingii lor atât de greu câştigaţi – şi, în ocazii speciale, chiar o bancnotă de zece şilingi –, îmi venea să râd pentru că într-o singură după-amiază la librărie câştigam mai mulţi bani decât agoniseau ei într-o săptămână. Desigur, trebuia să râd discret, pentru că nu se cădea să-ţi baţi joc de un asemenea cadou, mai ales când era evident că le făcea o imensă plăcere oferindu-mi-l. Parcă-i văd pe unchii mei sau pe tata fâţâindu-se prin salonaşul nostru, cu moneda sau bancnota în mână, depănând amintiri, spunând bancuri sau dându-mi sfaturi de viaţă, cu siguranţa pe care ţi-o oferă luxul de a dărui, şi simţindu-se bine, simţindu-se atât de bine, că era o bucurie să-i priveşti. Se simţeau – şi în clipele alea chiar erau – importanţi, înţelepţi, chibzuiţi, buni la suflet şi plini de efuziune şi poate, cine ştie, un pic înzestraţi cu har divin; patricieni împărţind fiului sau nepotului, în chipul cel mai generos cu putinţă, roadele sagacităţii şi bogăţiei lor – erau nişte zei în propriile temple, şi cum să fi îndrăznit să le refuz darul? Rupându-şi coaiele la fabrică cincizeci de ore pe săptămână, aveau nevoie de aceste miracole de salon, de aceste confruntări mitice între Tată şi Fiu, aşa că eu, recunoscător şi

sensibil la toate nuanţele situaţiei, le acceptam banii şi, chiar cu riscul de a mă plictisi, intram în joc, amânându-mi distracţia pe mai târziu, când izbucneam într-un râs cu lacrimi, de era gata să leşin. Cu mult înainte să-mi dau seama, exersam, cu un talent care promitea, arta ironiei.

Aşa că un şiling nu era prea mult pentru o întrezărire a inefabilului, a esenţei misterului ultim, a Graalului cărnii – păsărica Micuţei Lulu, şi l-am îmboldit pe Raymond să aranjeze o vizionare cât mai curând posibil. Raymond deja intrase în rolul său de coordonator de scenă, încruntându-şi sprâncenele şi luându-şi un aer preocupat, mormăind în barbă zile, ore, locuri, plăţi şi mâzgălind nişte cifre pe spatele unui plic. Raymond era unul dintre acei puţini oameni care nu numai că au o plăcere deosebită să organizeze evenimente, dar care le şi organizează exasperant de prost. Astfel, era foarte posibil să ne ducem la întâlnire în ziua nepotrivită, la ora nepotrivită, să apară încurcături referitoare la plată sau la durata vizionării, dar, până la urmă, un lucru era mai sigur decât orice altceva, mai sigur decât însuşi faptul că mâine o să răsară soarele, şi anume că, în sfârşit, ni se va arăta magnifica vulvă. Pentru că viaţa îi ţinea indiscutabil partea lui Raymond; cum pe atunci nu eram în stare să-mi exprim sentimentele în prea multe cuvinte, am simţit că, în panoplia infinită a destinelor individuale, ale noastre erau diametral opuse. E drept că zeiţa norocului îi mai juca feste lui Raymond, poate că uneori chiar îi arunca praf în ochi, dar niciodată nu-l scuipa în obraz şi nici nu-l călca intenţionat pe bătăturile existenţiale – greşelile, pagubele, trădările şi traumele lui Raymond erau, când trăgeai linie, mai degrabă comice decât dramatice. Mi-aduc aminte cum Raymond a dat odată şaptesprezece lire pe un calup de haşiş de două uncii[3], care s-a dovedit în final a nu fi deloc haşiş. Pentru a-şi acoperi pierderile, Raymond s-a dus într-un loc bine-cunoscut din Soho şi a încercat să o vândă unui poliţist în civil care, din fericire, nu l-a pus sub acuzare. La urma urmei, nu exista, cel puţin la vremea aceea, vreo lege care să interzică comerţul cu pudră din balegă de cal, fie şi ambalată în staniol. Apoi mai era întrecerea de cros, maratonul local. Raymond era un alergător

mediocru şi se afla printre cei zece aleşi să reprezinte şcoala la concurs, faza pe provincie. Iar eu îl însoţeam întotdeauna. De fapt, nu exista alt sport pe care să-l urmăresc cu mai multă plăcere, cu mai multă bucurie ca o întrecere mişto de cros. Adoram să văd feţele chinuite, contorsionate ale alergătorilor când intrau pe culoarul delimitat cu steguleţe, năpustindu-se cu ultimele forţe spre linia de sosire; mă interesau în special cei care soseau cam după primii cincizeci, alergând mai abitir decât ceilalţi şi luptându-se drăceşte pentru locul o sută treisprezece. Mă uitam la ei cum se împleticeau pe culoarul cu steguleţe, ducându-şi mâinile la beregată, ţinându-se să nu vomite, biciuind aerul cu braţele pentru a se păbuşi într-un final pe iarbă, şi-mi dădeam seama că asistam la spectacolul inutilităţii umane. Numai primii treizeci de alergători care terminau cursa erau luaţi în considerare şi, când ultimul dintre aceştia trecea linia de finiş, spectatorii începeau să se împrăştie, lăsându-i pe ceilalţi să-şi ducă propria luptă cu sine – şi acesta era momentul care-mi stârnea interesul. Mult timp după ce arbitrii, cronometrorii şi organizatorii plecau acasă, eu rămâneam la linia de sosire, în lumina tot mai palidă a înserării care punea astfel capăt unei după-amiezi de iarnă târzie, pentru a-i urmări pe alergători cum se târau peste marcajul de finiş. Îi ajutam să se ridice în picioare pe cei care cădeau, întindeam batiste celor cărora le curgea sânge din nas, îi băteam pe spate pe cei care vomitau, masam gambe şi degete cuprinse de crampe – eram o adevărată Florence Nightingale[4], cu deosebirea că eu eram cuprins de o irepresibilă bună dispoziţie, de o fascinaţie desfătătoare la vederea spiritului victorios al înfrânţilor care se extenuaseră pentru absolut nimic. Mintea îmi prindea avânt, ochii mi se umezeau când, după o aşteptare de zece, cincisprezece, ba chiar douăzeci de minute în câmpul vast şi lugubru, înconjurat din toate părţile de fabrici, stâlpi de telegraf, case anoste şi garaje, în timp ce un vânt rece începea să se simtă din ce în ce mai tare, prefaţând o burniţă tăioasă, în fine, după ce aşteptam acolo, în semiîntunericul tot mai dens, distingeam dintr-odată, la

extremitatea câmpului, o pată albă care-şi croia, poticnit, drumul prin culoar, marcându-şi încet, cu paşi şovăitori prin iarba umedă, microdestinul ei de o absolută inutilitate. Şi, dincolo de cerul sumbru al metropolei, ca şi cum ar fi năzuit, spre a-mi face pe plac, să aducă la acelaşi numitor ansamblul plurivalent al evoluţiei organice şi ţelul acţiunii umane, pata aceea de la marginea câmpului, semănând cu o amibă, căpăta formă umană, urmărindu-şi însă scopul ei primordial, împleticindu-se neabătut în efortul ei gratuit de a ajunge la steaguri – viaţă în stare acorporală, viaţă fără un chip anume, viaţă autoregeneratoare dinaintea căreia, în timp ce silueta se frângea de şale şi se prăbuşea peste linia de sosire, inima îmi creştea, spiritul mi se înălţa, alungându-mi în mod categoric propensiunea spre identificarea morbidă şi fatală cu devenirea universului – Logosul.

— Ghinion, Raymond, îl consolam vesel, întinzându-i puloverul, nu-i nimic, o să ai mai mult noroc data viitoare.

Şi, cu un zâmbet vag, cu dureroasa dar certa conştiinţă a unui Arlecchino, a bufonului Feste, a faptului că, dintre cei doi, Comediantul, iar nu Tragedianul este cel care are Atuul, cea de-a douăzeci şi doua Arcană, a cărei literă e Thau, al cărei simbol e Soarele, zâmbind deci pe când părăseam câmpul acum aproape complet înecat în beznă, Raymond spunea:

— Ei, n-a fost decât un maraton, o întrecere, acolo…

Raymond a promis să-i prezinte divinei Lulu Smith propunerea noastră a doua zi, după şcoală şi, cum promisesem că în seara aia o să am grijă de soră-mea pentru că părinţii mei se duseseră la cursele de câini din Walthamstow, mi-am luat la revedere de la el şi am plecat de la cafenea. Tot drumul până casă m-am gândit la pizdă. O vedeam în zâmbetul taxatoarei, o auzeam în tumultul traficului, o adulmecam în emisiile de la fabrica de cremă de pantofi, o bănuiam sub fustele gospodinelor de pe stradă, o simţeam în vârful degetelor, în aer, o desenam în minte, iar mai târziu, la cina compusă din cârnaţi în aluat, am devorat, ca într-un ritual inefabil, organe genitale de cocă şi carne. Şi cu toate astea tot n-aveam idee ce era aia o pizdă. Am aruncat o privire soră-mii, care stătea la masă în faţa

mea. Am exagerat un pic când am spus că arăta ca un liliac – începusem să cred că, la urma urmei, nu era chiar aşa de urâtă. Avea dinţii ieşiţi în afară, nimic de zis, dar, dacă era mai întuneric, nu-i mai vedeai obrajii ăia scofâlciţi; iar dacă mai era şi proaspăt spălată pe cap, ca acum, mai că puteai să zici despre ea că are o înfăţişare comună. Aşa că nu-i de mirare cum, tot morfolind la cârnaţii în aluat, mi-a trecut prin cap că aş putea s-o amăgesc pe Connie să se creadă, fie şi numai pentru câteva minute, nu doar o simplă soră, ci, spre exemplu, o frumoasă domnişoară, o vedetă de cinema, şi, cine ştie, Connie, ce-ai zice dacă ne-am băga în pat ca să jucăm scena asta emoţionantă, tu îţi dai jos pijamaua asta nasoală ca să pot să te admir în lumină... Şi apoi, înarmat cu această cunoaştere lesne dobândită, voi putea să mă înfăţişez plin de entuziasm dinaintea minunatei Lulu pentru a mă lăsa în voia ei, teribila încercare va cădea în derizoriu şi, cine ştie, poate o să i-o trag chiar acolo, în timpul şedinţei de striptease.

Niciodată nu mi-a plăcut să stau şi să am grijă de Connie. Era ţâfnoasă, pretenţioasă, răsfăţată şi tot timpul voia să se joace, în loc să se uite la televizor. De obicei reuşeam să o bag în pat cu o oră mai devreme dând ceasul înainte. În seara asta l-am dat cu o oră înapoi. Imediat ce maică-mea şi cu taică-meu au plecat la cursele de câini, am întrebat-o pe Connie de-a ce vrea să joace, anunţând-o că putea să-şi aleagă orice.

— Nu vreau să mă joc cu tine.

— De ce?

— Pentru că te-ai zgâit la mine toată masa.

— Păi, e şi normal, Connie. Încercam să-mi dau seama de-a ce ţi-ar plăcea mai mult să te joci, de-aia mă uitam, nu de altceva.

Până la urmă a acceptat să ne jucăm de-a v-aţi ascunselea, aşa cum îi sugerasem insistent, dintr-un motiv bine întemeiat: casa noastră era atât de mică, încât nu existau decât două camere în care te puteai ascunde, şi amândouă erau dormitoare. Connie urma să se ascundă prima. Mi-am pus mâinile la ochi şi am numărat până la treizeci, am tras cu urechea la zgomotul paşilor ei în dormitorul părinţilor mei care era fix deasupra mea, apoi am auzit, încântat, cum scârţâie

patul – se băgase sub plapumă, ascunzătoare aflată pe locul doi între preferatele ei. Am strigat „Cine nu-i gata îl iau cu lopata!“ şi am început să urc scările. Când am pus piciorul pe prima treaptă, nu cred că ştiam clar ce aveam să fac; poate să mă uit un pic să văd cum arată lucrurile şi să-mi fac o strategie pentru acţiunile ulterioare – în definitiv, nu se cuvenea s-o sperii pe soră-mea, care m-ar fi pârât imediat lui taică-meu, ar fi urmat fără doar şi poate o scenă, voi fi nevoit să născocesc nişte minciuni laborioase, se va lăsa cu ţipete, plânsete şi alte alea tocmai când aveam nevoie de întreaga energie pentru obsesia care mă bântuia. Totuşi, în clipa în care am ajuns în capul scărilor, sângele mi s-a scurs literalmente în vintre, făcându-mă să trec, cum s-ar zice, de la raţiune la simţire, şi astfel, în momentul când, după ce mi-am tras sufletul, mâna mea umedă s-a strâns pe clanţa uşii de la dormitor, am decis să-mi violez sora. Am deschis încet uşa şi am strigat, cu o voce cântată:

— Conniiiie, uuunde eşti? De obicei, asta o făcea să râdă, dar acum nu se auzea nici un sunet. Ţinându-mi respiraţia, am înaintat tiptil până la marginea patului şi am îngânat: Ştiiiiu unde eeeşti; apoi, aplecându-mă spre umflătura sugestivă de sub plapumă, am spus în şoaptă: Vin după tine, şi am început să trag maldărul ăla de aşternuturi uşor, aproape cu tandreţe, încercând să disting ceva în obscuritatea caldă de dedesubt.

Simţind cum mă ia cu ameţeală din cauza aşteptării prelungi, am dat la o parte plapuma şi acolo, înaintea mea, mi s-au înfăţişat, inocente şi neajutorate, pijamalele părinţilor mei. M-am dat înapoi surprins şi, în aceeaşi clipă, am primit în şale o lovitură incredibil de puternică, cum numai o soră e-n stare să i-o aplice propriului frate. M-am întors şi am dat cu ochii de Connie ţopăind încântată, cu uşa de la dulap legănându-se, deschisă, în spatele ei.

— Te-am văzut, te-am văzut şi tu nu m-ai văzut!

Ca să mă mai răcoresc, i-am tras un şut în tibie şi m-am aşezat pe pat ca să mă gândesc ce să fac mai departe, în timp ce Connie, jucând teatru ca de obicei, s-a trântit pe jos şi s-a pus pe bocit. După o vreme, văicărelile ei au început să mi se pară deprimante, aşa că m-am dus jos şi am citit ziarul, convins că,

nu după mult timp, Connie o să coboare şi ea. Aşa a şi făcut, deşi era încă bosumflată.

— De-a ce vrei să ne mai jucăm? am întrebat-o.

Stătea pe marginea canapelei, îmbufnată, trăgându-şi nasul şi urându-mă de moarte. Mai că-mi venea să renunţ la marele meu plan şi să-mi petrec restul serii la televizor, când mi-a venit o idee – o idee de o asemenea simplitate, eleganţă, claritate şi armonie, o idee care-şi etala asigurarea propriului succes ca un costum făcut pe comandă. Exista un joc pe care toate fetiţele de seama lui Connie, cu vocaţie de casnice şi complet lipsite de imaginaţie, îl găseau irezistibil, un joc cu care Connie mă chinuia de când învăţase să-i zică pe nume, încât toţi anii copilăriei mele au fost bântuiţi de rugăminţile ei şi exorcizaţi de inevitabilele mele refuzuri; pe scurt, era un joc pentru care m-aş fi lăsat ars pe rug, numai să nu mă vadă prietenii mei jucându-l. Şi iată că acum, în sfârşit, urma să ne jucăm de-a mama şi de-a tata.

— Ştiu *eu* un joc care ţi-ar plăcea, Connie, am spus. Bineînţeles, nu mi-a răspuns, dar mi-am lăsat cuvintele să atârne în aer ca o momeală: Ştiu un joc care *ţie* ţi-ar plăcea.

Şi-a ridicat capul.

— Ce joc?

— Un joc pe care ai vrut întotdeauna să-l jucăm.

S-a luminat la faţă.

— De-a mama şi de-a tata?

Era transfigurată, în extaz. A adus din camera ei cărucioare de copii, păpuşi, aragazuri, frigidere, pătuţuri, ceşti de ceai, o maşină de spălat şi un coteţ de câine şi le-a aranjat în jurul meu, pradă unui elan organizatoric fulminant.

— Acum te duci acolo, nu, dincolo, şi asta-i bucătăria, şi intri pe-aici, nu poţi să treci pe-acolo pentru că e un zid, şi eu intru şi te văd, apoi eu zic, apoi tu zici, şi tu pleci şi eu pregătesc prânzul.

Am plonjat în microcosmosul anostelor banalităţi cotidiene, al detaliilor înspăimântătoare, sâcâitoare din care se compunea existenţa părinţilor noştri şi cea a prietenilor lor, existenţă pe care Connie îşi dorea cu atâta râvnă să o imite. M-am dus la serviciu şi apoi m-am întors, m-am dus la cafenea şi apoi m-am

întors, am pus o scrisoare la poştă şi apoi m-am întors, m-am dus la cumpărături şi apoi m-am întors, am citit ziarul, mi-am ciupit progenitura de obrajii ei de bachelită, am citit iar ziarul, am ciupit iarăşi nişte obraji, m-am dus la serviciu şi m-am întors încă o dată. Ce făcea Connie între timp? Gătea la aragaz, spăla vasele, spăla rufele, dădea de mâncare, pregătea de culcare, apoi trezea de dimineaţă cele şaisprezece păpuşi ale ei, mai turna nişte ceai – şi era fericită. Era zeiţa-pământeană-şi-intergalactică a gospodinelor, poseda şi controla totul, era atotvăzătoare, omniscientă, îmi spunea când să ies, când să intru, în ce cameră eram, ce să spun, cum şi când să spun. Era fericită. Se simţea împlinită, în viaţa mea n-am văzut pe cineva mai împlinit, zâmbea cu gura până la urechi, numai zâmbete atât de pline de voioşie şi inocenţă cum n-am mai întâlnit de atunci – ziceai că e raiul pe pământ. La un moment dat, s-a blocat pur şi simplu în minunea aia, în extazul pe care îl trăia, încât cuvintele i s-au oprit în gât în mijlocul unei propoziţii, s-a lăsat pe călcâie, ochii i-au sclipit şi din piept i s-a desprins un oftat prelung şi muzical, de o rară şi mirifică fericire. Aproape că mi se făcuse ruşine că aveam de gând s-o violez. După ce m-am întors a douăzecea oară de la serviciu în jumătatea aia de oră, i-am spus:

— Connie, am uitat de unul dintre lucrurile cele mai importante pe care le fac mama şi tata.

Nu putea să creadă că lăsasem ceva pe dinafară şi era curioasă să afle ce anume.

— Se fut, Connie, cu siguranţă ştii asta.

— Fut? Pe buzele ei cuvântul suna straniu, fără sens, ceea ce, într-un fel, cred că şi era, cel puţin în ce mă privea. Ideea era să-i dau un sens. Connie repetă: Fut? Ce înseamnă asta?

— Ei bine, e chestia aia pe care o fac noaptea, când se duc să se culce, înainte s-adoarmă.

— Arată-mi.

I-am explicat că va trebui să ne ducem sus şi să ne băgăm în pat.

— Ba nu, nu ne ducem. Ne facem că ne ducem şi zicem că ăsta e patul, a spus ea, arătând spre un pătrat din desenul covorului.

— Nu pot să mă fac şi să-ţi arăt în acelaşi timp.

Aşa că am urcat încă o dată la etaj şi încă o dată sângele mi-a pulsat în vene şi bărbăţia mi s-a ridicat semeaţă. Connie era şi ea destul de excitată după ce se jucase cu frenezie şi părea să-i placă noua întorsătură pe care o lua jocul.

— Primul lucru pe care-l fac, am spus în timp ce o conduceam spre pat, e să-şi dea jos hainele.

Am împins-o pe pat şi, abia reuşind să-mi coordonez degetele de agitat ce eram, i-am descheiat nasturii de la pijama până când a rămas goală în faţa mea, cu mirosul ei dulce persistând încă după baie şi chicotind ca nebuna. Apoi m-am dezbrăcat la rândul meu, lăsându-mi totuşi chiloţii pe mine ca să nu intre la bănuieli, şi m-am întins lângă ea. Când eram copii, ne văzuserăm de atâtea ori corpurile goale, încât nuditatea ne apărea firească, deşi asta se întâmplase cu ceva vreme în urmă, drept care am detectat o undă de nelinişte din partea ei.

— Eşti sigur că aşa se face?

Propria-mi incertitudine era voalată de dorinţă.

— Da, am spus, e foarte simplu. Tu ai o gaură acolo şi eu îmi pun cârnăciorul în ea.

Şi-a dus mâna la gură, chicotind neîncrezătoare.

— Ce prostie. De ce să facă aşa?

Trebuia să recunosc că toată chestia suna un pic nerealist.

— Fac aşa ca să-şi arate că se iubesc.

Lui Connie începea să-i încolţească ideea că totul nu era decât o născocire de-a mea, ceea ce, repet, într-un anume fel cred că şi era. Se holba la mine cu ochii cât cepele.

— Da' e o tâmpenie, păi de ce nu-şi spun asta şi gata?

Ajunsesem în defensivă, ca un savant nebun care-şi expune o invenţie dementă – coitul – în faţa unui public format din raţionalişti sceptici.

— Păi, cum să-ţi explic, nu e numai asta. Au şi o senzaţie foarte plăcută. Fac aşa ca să încerce senzaţia aia.

— Să încerce senzaţia? Încă nu mă credea pe de-a-ntregul. Să încerce senzaţia? Cum adică să încerce senzaţia?

— O să-ţi arăt, i-am zis. Şi, în acelaşi timp, am împins-o pe pat şi m-am întins peste ea aşa cum dedusesem că se face din

filmele pe care le văzusem cu Raymond. Încă aveam chiloţii pe mine. Connie se uita absentă la mine, nu era nici măcar speriată – de fapt, mai degrabă aş zice că se plictisise. M-am zvârcolit într-o parte şi-n alta, încercând să-mi dau jos chiloţii fără să mă ridic.

— Tot nu înţeleg, s-a plâns ea de sub mine. Nu capăt nici o senzaţie. Tu capeţi vreo senzaţie?

— Ai răbdare, am mormăit, trăgându-mi chiloţii-n jos cu vârfurile degetelor, ai răbdare o clipă şi o să vezi.

Începeau să mă apuce dracii pe Connie, pe mine, pe întregul univers, dar în special pe chiloţii mei care se încăpăţânau să mi se încolăcească pe glezne. Într-un final m-am eliberat. Puţa îmi era tare şi lipicioasă acolo, pe burtica lui Connie, şi m-am apucat să o ghidez cu o mână între picioarele ei, în timp ce cu cealaltă îmi sprijineam greutatea corpului. Îi căutam micuţa crevasă fără să am nici cea mai mică idee ce caut şi, chiar dacă nu întru totul convins, aşteptam să mă transform din clipă-n clipă într-un vârtej uman de senzaţii. Asta poate pentru că aveam în minte un spaţiu cărnos şi cald, numai că, deşi împingeam şi scotoceam, în timp ce izbeam şi amăgeam cu vorba, n-am întâlnit altceva decât piele întinsă, care opunea rezistenţă. În tot timpul ăsta, Connie se mulţumea să zacă acolo şi, când şi când, să facă mici comentarii.

— O, păi pe-acolo fac pişulică. Sunt sigură că mami şi tati *ai noştri* nu fac aşa ceva.

Un milion de ace înroşite-n foc îmi străpungeau mâna în care mă sprijineam, îmi dădeam seama că eram complet neexperimentat şi totuşi împingeam şi mă îmboldeam, simţind că mă cuprinde disperarea. De fiecare dată când Connie spunea „nu încerc senzaţia aia“, se ducea şi un pic din bărbăţia mea. Până la urmă a trebuit să mă opresc ca să-mi trag sufletul. M-am aşezat pe marginea patului, cugetând asupra jalnicului meu eşec, iar Connie, în spatele meu, s-a ridicat în coate. După câteva clipe am simţit că patul începe să tremure ca şi cum ar fi fost cuprins de nişte spasme mute şi, întorcându-mă, am văzut-o pe Connie înecându-se de râs, incapabilă să scoată vreo vorbă şi cu mutra ei nenorocită brăzdată de lacrimi.

— Ce-ai păţit? am întrebat-o, dar ea nu reuşea decât să arate cu degetul înspre mine şi să geamă, după care s-a trântit din nou pe pat, pradă unei veselii irepresibile. Rămăsesem acolo, lângă ea, nu ştiam ce să cred, dar, în timp ce Connie tot mai era scuturată de hohote de râs, am decis că nici nu se punea problema unei noi încercări. Într-un final a izbutit să îngaime câteva cuvinte. S-a ridicat, a făcut un semn spre puţa mea încă în erecţie şi a gâfâit:

— Arată aşa de… arată aşa de…, apoi a apucat-o o nouă criză de râs, după care a reuşit să chiţăie: *Aşa de tâmpiţel, arată aşa de tâmpiţel*, pentru a se lăsa iar doborâtă de o chicoteală stridentă şi sugrumată.

Stăteam acolo cu privirea în gol, singur, părăsit şi dezumflat, paralizat de această umilire finală, realizând lent că fiinţa de lângă mine nu era în realitate o fată, o reprezentantă efectivă a sexului respectiv; nu era, evident, nici un băiat, dar fată nu se poate spune cert că era – pentru că, la drept vorbind, era sora mea. M-am uitat la puţa mea bleagă, mirându-mă de aspectul ei de câine plouat, şi m-am gândit să-mi strâng hainele, când Connie, care între timp se potolise, mi-a atins cotul.

— Ştiu unde intră, mi-a zis şi s-a întins pe spate, cu picioarele larg desfăcute, ceea ce nu-mi trecuse prin cap să-i spun. S-a aranjat mai bine printre perne, continuând: Ştiu unde-i găurica.

Am uitat brusc de sora mea şi puţa mi s-a ridicat curioasă, plină de speranţă dinaintea invitaţiei pe care Connie mi-o şoptise. Totul era în ordine, Connie se juca din nou de-a mama şi de-a tata şi încă o dată ea controla întregul joc. Cu mâna, m-a ghidat în pizda ei de fetiţă, strâmtă şi uscată, şi, pentru o clipă am rămas nemişcaţi. Ce n-aş fi dat să mă vadă Raymond, ce mă bucuram că mă făcuse conştient de propria-mi virginitate, tare mi-ar mai fi plăcut să mă vadă şi Micuţa Lulu, de fapt mi-aş fi dorit ca toţi prietenii mei, toţi oamenii pe care-i cunoşteam să intre în dormitor şi să mă prindă în acea superbă poziţie. Mai mult decât orice senzaţie, mai mult decât orice explozie care avea să-mi inunde capul, mai mult decât lăncile care aveau să-mi străpungă stomacul, mai mult decât focul care avea să-mi pârjolească vintrele sau decât chinul care avea să-mi sfâşie sufletul – mai mult decât toate astea, pe care oricum nu le-am

simţit, mai mult chiar decât gândul la toate astea, mă simţeam mândru, mândru că fut, fie chiar şi pe Connie, sora mea în vârstă de zece ani, dar chiar dacă ar fi fost o capră schiloadă şi tot aş fi fost mândru că stau acolo în poziţia aia virilă, mândru că voi putea să spun „am futut“, mândru că aparţin acelei jumătăţi alese a omenirii care cunoscuse coitul, datorită căruia lumea dăduse rod. Connie stătea şi ea acolo întinsă, liniştită, cu ochii pe jumătate închişi, respirând adânc – adormise. Ora ei de culcare trecuse de mult şi jocul nostru straniu o epuizase. Pentru prima oară am reuşit să mă mişc uşor înainte şi-napoi, doar de câteva ori, şi am şi ejaculat, un orgasm jalnic, obosit, care nu mi-a produs aproape nici o plăcere. În schimb, am reuşit s-o trezesc pe Connie, care s-a indignat brusc.

— M-ai udat înăuntru, a zis şi a început să plângă.

Fără să-i dau mare atenţie, m-am ridicat şi am început să mă îmbrac. S-ar putea să fi fost cea mai deprimantă copulaţie din toată istoria copulaţiei, o copulaţie care a presupus minciuni, amăgiri, umilinţă, incest, un partener care adoarme în timpul actului, un orgasm infim şi un val de suspine care umplea acum dormitorul, dar eu eram mulţumit de ea, eram mulţumit de mine, de Connie, eram mulţumit să las lucrurile să se aşeze o vreme, să las totul să se stingă. Am condus-o pe Connie la baie şi m-am apucat să umplu chiuveta cu apă – părinţii mei urmau să se întoarcă în curând şi Connie trebuia să fie deja în pat. Reuşisem în fine să intru în lumea adulţilor, eram bucuros, dar pentru moment nu-mi mai doream să văd o fată goală, nu mai aveam chef să văd pe cineva gol cel puţin pentru o vreme. Mâine va trebui să-i spun lui Raymond să uite de întâlnirea cu Lulu, doar dacă nu voia să se ducă singur. Şi eram absolut sigur că n-o să vrea nici în ruptul capului.

1 Celebru poem autobiografic de William Wordsworth (1770-1850).

2 Sir John Everett Millais (1829-1896), pictor englez. Împreună cu Dante Gabriel Rosetti şi William Holman Hunt a întemeiat Confreria Prerafaelită, cea mai importantă grupare artistică engleză din secolul al XIX-lea.

3. Aproximativ şaizeci de grame.

4. Celebră infirmieră britanică (1820-1910), întemeietoare a serviciului sanitar modern, care a avut o contribuţie fundamentală la îngrijirea răniţilor în timpul Războiului din Crimeea.

Ultima zi de vară

Am doisprezece ani, stau întins pe burtă la soare, aproape gol, pe peluza din spate, şi e prima dată când o aud râzând. Nu vreau să ştiu, nu mă mişc, doar închid ochii. E un râs de fată, de femeie tânără, scurt şi nervos ca şi când ar râde de ceva care nu e deloc nostim. Mi-am îngropat faţa pe jumătate în iarba pe care am tuns-o cu o oră în urmă şi simt cum miroase solul rece de dedesubt. Dinspre râu adie o briză uşoară, soarele de după-amiază târzie mă arde pe spate, râsul ăla – toate mă izbesc brusc, ca şi cum, în mintea mea, ar avea unul şi acelaşi gust. Râsul încetează şi acum nu mai aud decât briza care-mi întoarce paginile revistei de benzi desenate, pe Alice plângând undeva, la etaj, şi greutatea verii care s-a lăsat peste grădina. Apoi îi aud păşind prin iarbă spre mine şi mă ridic aşa de repede, încât mă ia ameţeala şi culorile pier din toate câte mă-nconjoară. Şi iat-o pe femeia asta grasă, sau fată, ce-o fi, cum se îndreaptă spre mine împreună cu frate-meu. E aşa de grasă, încât braţele nici nu-i atârnă drept de la umeri în jos. La gât are colăcei de grăsime. Amândoi mă privesc şi discută despre mine şi, când ajung lângă mine, mă ridic şi ea îmi strânge mâna, apoi, fără să-şi mute privirea, scoate un fel de nechezat de cal politicos. E chiar sunetul pe care îl auzisem mai înainte, râsul ei. Are mâna fierbinte şi umedă, roz ca un burete şi cu gropiţe la baza fiecărui deget. Frate-meu o prezintă, o cheamă Jenny. O să stea în camera de la mansardă. Are o faţă foarte lată şi rotundă, ca o lună plină, şi ochelari cu lentile groase care-i fac ochii mari cât nişte mingi de golf. Îmi dă drumul mâinii, ar trebui să spun ceva, dar nu-mi trece nimic prin cap. În schimb, Peter, frate-meu, vorbeşte întruna, îi spune ce legume cultivăm

şi ce flori, o pune să stea în locul de unde, printre copaci, se zăreşte râul, apoi o conduce înapoi în casă. Fratele meu e fix de două ori mai în vârstă ca mine şi le are cu chestiile astea, mă refer la vorbit.

Şi Jenny se duce să stea la mansardă. Fusesem acolo sus de câteva ori ca să cotrobăi în cutiile alea vechi sau ca să mă uit la râu prin fereastra aia micuţă. De fapt, nu e mare lucru în cutiile alea, doar resturi de material, mai toate zdrenţe, şi tipare de croitorie. Poate unele erau chiar ale maică-mii. Într-un colţ zac nişte rame de fotografii goale. Îmi aduc aminte că m-am dus o dată în mansardă pentru că afară ploua şi jos se pornise o ceartă între Peter şi ceilalţi. L-am ajutat pe José să cureţe camera în aşa fel încât să devină locuibilă. José fusese prietenul lui Kate, dar în primăvară şi-a luat lucrurile din camera lui Kate şi le-a dus în camera goală de lângă a mea. Am cărat cutiile şi ramele în garaj, am vopsit podeaua de lemn cu negru şi am pus nişte covoare pe jos. Am demontat patul liber din camera mea şi l-am dus sus. Cu patul ăsta, o masă, un scaun, un dulăpior şi cu tavanul ăla înclinat, abia dacă încap două persoane. Toate bagajele lui Jenny sunt un geamantănaş şi o sacoşă. Le-am luat să i le car sus, în cameră, şi ea m-a urmat, suflând din ce în ce mai greu şi oprindu-se la jumătatea celui de-al treilea rând de scări ca să-şi tragă sufletul. Frate-meu Peter vine în urma noastră şi ne îngrămădim înăuntru ca şi cum ar urma să ne mutăm cu toţii acolo şi am fi venit să inspectăm locul. Fac un semn spre fereastră ca să-i arăt că de acolo se poate vedea râul. Jenny s-a aşezat şi şi-a pus coatele ei mari pe masă. Din când în când îşi tamponează faţa cu o batistă mare şi albă, ascultând ce-i tot zice Peter. Şed pe pat, în spatele ei, şi mă uit ce spate imens are, iar sub scaun îi zăresc picioarele groase şi roz, care se îngustează spre gleznă, pentru a se înghesui apoi în nişte pantofi micuţi. Toată e numai roz. Mirosul transpiraţiei ei umple camera. Miroase ca iarba proaspăt cosită de afară şi-mi trece prin cap că nu e bine să inspir prea mult, că o să mă fac la fel de gras. Ne ridicăm să plecăm ca ea să se-apuce de despachetat şi ea ne mulţumeşte pentru tot şi, când ies pe uşă, scoate iar nechezatul ăla, râsul ei nervos. Din reflex, mă uit

peste umăr şi văd că mă fixează cu ochii ei cât nişte mingi de golf.

— Tu nu eşti prea vorbăreţ, aşa-i? îmi zice.

Ceea ce mă face să-mi găsesc şi mai greu cuvintele. Aşa că mă mulţumesc să-i zâmbesc şi o iau în jos pe scări.

La parter, e rândul meu s-o ajut pe Kate să pregătească cina. Kate e înaltă, subţire şi tristă. Exact opusul lui Jenny. Când o să am şi eu iubite, vreau să semene cu Kate. Chiar şi acum, în toiul verii, e îngrozitor de palidă. Părul ei are o culoare stranie. L-am auzit pe Sam spunând o dată că are culoarea unui plic din ăla maro. Sam e unul dintre prietenii lui Peter, locuieşte şi el aici şi a vrut să-şi mute lucrurile în camera lui Kate atunci când José şi le-a scos pe ale lui. Dar Kate e un pic arogantă şi nu-i place de Sam pentru că face prea multă gălăgie. Dacă Sam s-ar fi mutat în camera lui Kate, ar fi trezit-o tot timpul din somn pe Alice, fetiţa lui Kate. Când Kate şi José sunt în aceeaşi cameră, mă tot uit la ei să văd dacă-şi aruncă vreo ocheadă, dar ei nu se privesc niciodată. Anul trecut, prin aprilie, am intrat într-o după-amiază în camera lui Kate să iau ceva cu împrumut şi ea dormea în pat cu José. Părinţii lui José sunt originari din Spania, iar el are pielea foarte închisă la culoare. Kate stătea pe spate, cu o mână întinsă în lateral, şi José dormea pe mâna ei, cuibărit acolo, pe partea ei de pat. N-aveau pijamale şi cearşaful li se ridicase până la brâu. Erau aşa o combinaţie de alb şi negru. Am rămas multă vreme la piciorul patului, uitându-mă la ei. Era ca şi când aş fi descoperit un secret. Apoi Kate a deschis ochii, m-a văzut stând acolo şi, foarte încet, m-a rugat să plec. Mi se pare destul de ciudat când mă gândesc că atunci dormeau aşa, iar acum nici măcar nu se mai uită unul la celălalt. Mie nu mi s-ar întâmpla aşa ceva dacă aş dormi pe mâna unei fete. Lui Kate nu-i place să gătească. Trebuie să stea tot timpul cu ochii pe Alice ca să nu-şi bage vreun cuţit în gură sau să nu tragă oalele care fierb pe aragaz. Kate preferă să se aranjeze şi să iasă în oraş sau să vorbească ore întregi la telefon, ceea ce şi eu aş face dacă aş fi fată. O dată a rămas în oraş până târziu şi frate-meu Peter a trebuit să o culce el pe Alice. Kate pare întotdeauna tristă când vorbeşte cu Alice şi, când îi spune ce să facă, abia se aude ce zice, ca şi când de fapt n-ar avea nici un chef să

deschidă gura. La fel face şi când vorbeşte cu mine. În bucătărie, când vede în ce hal mi-a ajuns spatele, mă duce în baia de jos, ia nişte vată şi mă tamponează cu loţiune cu calamină. Mă uit în oglindă, dar chipul ei nu pare să aibă o expresie anume. Scoate un sunet printre dinţi, ceva între fluierat şi oftat, şi, când vrea să mă întorc pentru ca o altă porţiune a spatelui meu să ajungă în lumina becului, mă împinge sau mă trage de mână. Mă întreabă, rostind cuvintele rapid şi abia auzit, cum e fata de sus şi, când îi spun că „e tare grasă şi are un râs cam ciudat“, nu zice nimic. O ajut pe Kate la tăiatul legumelor şi pun masa. După care mă duc la râu să mă uit la barca aia a mea. Am cumpărat-o cu banii pe care i-am primit la moartea părinţilor mei. Când ajung la ponton, soarele a apus deja şi râul e negru cu zdrenţe roşii ca alea din mansardă. În seara asta râul curge alene şi aerul e cald şi domol. Nu dezleg barca, spatele mă arde prea tare ca să mai vâslesc. În schimb, mă urc în barcă şi stau acolo, în unduirea lină a râului, mă uit cum peticele roşii se cufundă în apa neagră şi mă întreb dacă am inspirat prea mult din mirosul lui Jenny.

Când mă întorc, tocmai se pregătesc să mănânce. Jenny stă lângă Peter şi, când intru, nu-şi ridică ochii din farfurie, nici măcar când mă aşez în faţa ei. E aşa de masivă cum stă acolo, lângă mine, şi, în acelaşi timp, aşa de cocoşată peste farfuria ei, ca şi cum şi-ar dori să fie invizibilă, încât, într-un fel, o compătimesc şi aş vrea să-i zic ceva. Dar nu-mi vine nimic în minte. De fapt, nimeni de la masă nu pare să aibă chef să spună ceva, toţi îşi mişcă furculiţele şi cuţitele înainte şi înapoi pe farfurii şi, din când în când, cineva murmură să i se dea una sau alta. De obicei nu e aşa când mâncăm, mai mereu atmosfera se animă din te miri ce. Dar acum e şi Jenny aici, mai tăcută şi mai mare decât oricare dintre noi, neîndrăznind să-şi ridice privirea din farfurie. Sam îşi drege glasul şi se uită la Jenny, în capătul celălalt al mesei, şi toată lumea cu excepţia lui Jenny face la fel, aşteptând să se întâmple ceva. Sam îşi drege din nou glasul şi zice:

— Şi înainte unde ai locuit, Jenny?

În tăcerea neîntreruptă până atunci de nici o conversaţie cuvintele sună plat, ca şi când Sam ar fi într-un birou şi ar

completa un formular, pe măsură ce ea îi răspunde la întrebări. Iar Jenny, cu ochii tot în farfurie, spune:

— La Manchester. Apoi se uită la Sam şi completează: Într-un apartament.

Şi scoate un nechezat scurt, probabil pentru că toţi ne uităm la ea, apoi îşi coboară iar privirea-n farfurie, în timp ce Sam spune ceva de genul:

— A, am înţeles; după care se gândeşte la ce să mai spună.

La etaj, Alice începe să plângă şi Kate o aduce jos şi o lasă să-i stea în poală. Când se opreşte din plâns, Alice arată cu degetul spre fiecare dintre noi, pe rând, şi strigă „O, o, o“, şi o ţine tot aşa, în vreme ce noi mâncăm în tăcere. Parcă ne-ar dojeni că nu ne batem capul să zicem şi noi ceva. Kate o potoleşte, vorbindu-i pe tonul ăla trist la care recurge de fiecare dată când îi spune ceva lui Alice. Uneori cred că face aşa pentru că Alice nu are tată. Nu seamănă deloc cu Kate, are părul foarte blond şi urechi disproporţionat de mari. Acum un an sau doi, când Alice era foarte mică, credeam că José e tatăl ei. Dar, pe de-o parte, el are părul negru şi nici nu-i prea dă atenţie. Când toată lumea a terminat primul fel şi eu o ajut pe Kate să strângă farfuriile, Jenny se oferă să o ţină în poală pe Alice. Alice tot mai ţipă şi împunge aerul cu degetul, dar, deîndată ce ajunge în poala lui Jenny, devine brusc foarte tăcută. Probabil pentru că e cea mai mare poală pe care a văzut-o vreodată. Apoi Kate şi cu mine aducem ceai şi fructe şi, în timp ce decojim portocale şi banane, ronţăim mere din grădina noastră, turnăm ceai şi dăm de la unul la altul ceştile cu lapte şi zahărul, toţi încep să vorbească şi să râdă ca şi când nimic nu i-ar fi oprit vreodată. Iar Jenny o răsfaţă pe Alice, dă din genunchi imitând un cal în galop, îşi lasă mâna să aterizeze pe burtica lui Alice ca şi cum ar fi o pasăre, face giumbuşlucuri cu degetele, aşa încât Alice ţipă că mai vrea. E prima dată când o aud râzând aşa. Apoi Jenny priveşte spre Kate, care se uita la ele jucându-se cu aceeaşi expresie pe care trebuie că o are când se uită la televizor. Jenny se ridică şi i-o dă pe Alice mamei ei, de parcă s-ar simţi brusc vinovată că a ţinut-o aşa de mult în poală şi că s-au distrat atât de bine. Alice ţipă „Mai, mai, mai“ când ajunge din nou la

celălalt capăt al mesei şi continuă să chirăie şi după cinci minute, când mama ei o duce la culcare.

La rugămintea lui frate-meu, a doua zi de dimineaţă îi duc lui Jenny cafeaua sus, în cameră. Când intru ea e deja trează, stă la masă şi lipeşte timbre pe nişte scrisori. Pare mai mică decât aseară. Fereastra e larg deschisă şi aerul matinal a umplut fiecare colţ al încăperii, semn că s-a trezit de multă vreme. Pe fereastră, printre copaci, se vede râul, clipocind domol în soare. Vreau să mă duc afară, vreau să mă uit la barca mea până la micul dejun. Dar Jenny are chef de vorbă. Mă pune să stau pe pat şi să-i povestesc despre mine. Nu mă întreabă nimic şi, pentru că nu prea ştiu ce-ar trebui să-i spun cuiva care-mi cere să-i povestesc despre mine, stau şi mă uit la ea cum scrie adrese pe plicuri şi-şi soarbe cafeaua. Dar nu mă deranjează, în camera lui Jenny e plăcut. A pus două fotografii pe perete. Una e o poză înrămată, făcută într-o grădină zoologică, înfăţişând o maimuţă mergând de-a-ndoaselea pe o creangă, cu puiul agăţat de stomac. Poţi să-ţi dai seama că e vorba de o grădină zoologică pentru că, în colţul de jos, se vede şapca unui îngrijitor şi o parte din faţa lui. Cealaltă e o poză color, tăiată dintr-o revistă, cu doi copii alergând pe malul mării ţinându-se de mână. Fotografia e făcută la apus şi totul în fotografie e de un roşu intens, inclusiv copiii. E o poză foarte bună. Jenny termină cu scrisorile ei şi mă întreabă la ce şcoală mă duc. Îi zic de noua şcoală la care o să mă duc când o să se termine vacanţa, şcoala gimnazială mare din Reading. Dar n-am văzut-o până acum, aşa că nu ştiu să spun prea multe despre ea. Jenny mă surprinde uitându-mă iar pe fereastră:

— Te duci la râu?

— Da, trebuie să văd ce-i cu barca mea.

— Pot să vin şi eu? Îmi arăţi şi mie râul?

Stau lângă uşă şi o aştept, o privesc cum îşi vâră picioarele rotunde şi roz în pantofii micuţi, cu talpă joasă, şi cum îşi trece prin părul tuns foarte scurt o perie care are o oglindă pe dos. Traversăm curtea, trecem prin portiţa de la capătul grădinii, apoi o luăm pe cărare, printre ferigile înalte. La jumătatea drumului mă opresc să ascult ciripitul unei presuri galbene şi ea îmi spune că nu ştie cum face nici o pasăre. Oamenii mari n-

o să-ţi spună niciodată că nu ştiu ceva. Aşa că mai încolo, până când poteca să ajungă la ponton, ne oprim sub un stejar bătrân ca să audă cum cântă o mierlă. Ştiu că e una acolo, la ora asta a dimineţii e întotdeauna acolo sus şi cântă. Exact când ajungem, ciripitul se opreşte şi trebuie să aşteptăm în linişte să înceapă din nou. De-acolo, de lângă trunchiul pe jumătate mort, aud alte păsări ciripind prin alţi copaci şi aud şi râul, la care o să ajungem imediat, izbindu-se încet de stâlpii pontonului. Dar pasărea noastră pare că se odihneşte şi nu mai vrea să înceapă să cânte. Probabil că aşteptarea îi provoacă lui Jenny un oarecare neastâmpăr, aşa că e nevoită să se ciupească tare de nas ca să nu dea drumul nechezatului ăluia al ei. Vreau aşa de tare să audă cum cântă mierla, încât îi pun mâna pe braţ ca s-o liniştesc, şi atunci ea îşi ia degetele de la nas şi-mi zâmbeşte. Nu mai trec decât două-trei secunde şi mierla dă glas lungului ei tril atât de complicat. Se vede că în tot timpul ăsta nu aşteptase decât să ne potolim. O pornim spre ponton şi îi arăt barca mea legată la capătul lui. E o barcă cu vâsle, verde pe dinafară şi roşie pe dinăuntru, de zici că-i un fruct. Vara asta am venit aici zi de zi ca să dau la vâsle, ca s-o vopsesc, s-o lustruiesc şi, uneori, doar ca să mă uit la ea. O dată am vâslit şapte mile în amonte şi apoi mi-am petrecut restul zile plutind înapoi, dus de curent. Stăm pe marginea pontonului şi ne uităm la barca mea, la râul şi la copacii de pe malul celălalt. Apoi Jenny se uită în josul râului şi spune:

— Acolo e Londra.

Londra e un secret teribil pe care încerc să nu i-l spun râului. Încă nu ştie de ea când trece în dreptul casei noastre. Aşa că mă mulţumesc să dau din cap şi nu zic nimic. Jenny mă întreabă dacă poate să se ducă să stea în barcă. Mi-e teamă că o să fie prea grea, ăsta-i primul gând care-mi trece prin cap. Dar, bineînţeles, nu pot să-i spun asta. Mă aplec peste ponton şi ţin parâma. Cu multe gemete şi legănături, se suie în barcă. Şi, cum barca nu pare să se lase mai mult ca de obicei, mă urc şi eu şi ne uităm la râu de la nivelul ăsta, şi abia de aici poţi să-l vezi cu-adevărat cât e de puternic şi de bătrân. Stăm acolo de vorbă îndelung. Mai întâi, îi povestesc cum au murit părinţii mei acum doi ani, într-un accident de maşină, şi cum lui frate-meu îi

venise ideea să transforme casa într-un fel de locuinţă de trăit în comun. La început, se gândea să locuiască acolo douăzeci de oameni. Dar acum cred că vrea să menţină limita la opt. Apoi Jenny îmi povesteşte cum era ea profesoară la o şcoală din Manchester, unde copiii râdeau mereu de ea pentru că era grasă. Totuşi nu mi se pare c-o deranjează să vorbească de asta. Are câteva poveşti nostime din perioada aia. Când mi-a spus cum au închis-o copiii ăia într-un dulap de cărţi, am râs amândoi aşa de tare, că barca s-a balansat dintr-o parte în alta, stârnind valuri mici. De data asta, râsul lui Jenny era mai lin şi cumva ritmic, nu aşa de sacadat ca înainte. Pe drumul de întoarcere, reuşeşte să recunoască singură două mierle după cântat şi, când ajungem înapoi în curte, îmi arată o alta. Dau din cap, dar nu zic nimic. De fapt, e un sturz cântător, dar mi-e prea foame ca să-i mai explic care e diferenţa.

Trei zile mai târziu, o aud pe Jenny cântând. Sunt în curtea din spate şi mă chinuiesc să asamblez o bicicletă din nişte piese desperecheate, când vocea ei se revarsă prin fereastra deschisă de la bucătărie. Pregăteşte prânzul şi are grijă de Alice, deoarece Kate s-a dus în vizită la nişte prieteni. Nu ştie cuvintele cântecului, care e unul dulce-amar, ceva între vesel şi trist, şi-l cântă gutural, aşa, ca negresele. *New morning man, la-la, la-la-la, new morning man la-la-la, la-la, l'la, new morning man take me 'way from here.*[1] Apoi, în aceeaşi după-amiază, o duc cu barca pe râu şi ea vine cu alt cântec, care sună cam la fel, dar de data asta e fără cuvinte. Ya-la-la, ya-laaa, ya-eeeee. Îşi aruncă braţele-n lături şi îşi dă peste cap ochii ei măriţi de lentilele groase, de zici că-mi cântă mie personal o serenadă. După încă o săptămână, cântecele lui Jenny răsună în toată casa, uneori se mai aude şi câte un vers-două, dacă şi le aduce aminte, cel mai adesea însă îngână doar melodia. Stă o groază de timp prin bucătărie şi ăla e locul unde şi cântă de obicei. Nu ştiu cum, dar reuşeşte să facă mai mult loc pe-acolo. Râcâie vopseaua de pe fereastra dinspre nord ca să intre mai multă lumină. Nimeni n-ar putea să zică ce-a fost în capul lor când au vopsit-o iniţial. Scoate afară o masă veche şi brusc toată lumea îşi dă seama că întotdeauna ne-a stat în drum. Într-o după-

amiază, zugrăveşte un perete întreg în alb ca să facă bucătăria să pară mai mare şi aranjează oalele şi farfuriile ca să-ţi vină la îndemână, încât până şi eu pot să ajung la ele. O transformă într-o bucătărie de-aia în care poţi să şi stai când n-ai altceva de făcut. Jenny coace pâine şi face prăjituri, chestii pe care de obicei le cumpăram de la magazin. În a treia zi de când s-a mutat aici am găsit aşternuturi curate pe pat. Ia aşternuturile în care am dormit aproape toată vara, îmi ia şi mai toate hainele şi le pune la spălat. Stă o după-amiază întreagă ca să gătească nişte curry şi în seara aia mănânc cea mai bună masă din ultimii doi ani. Când ceilalţi îi spun cât e de bună, Jenny se emoţionează şi scoate nechezatul ăla al ei. Văd cum ceilalţi încă se jenează când face asta, ca atunci când te uiţi din politeţe în altă parte dacă vezi ceva respingător. Dar pe mine nu mă deranjează absolut deloc când râde aşa, nici măcar nu mai bag de seamă, mai puţin când suntem toţi la masă şi ceilalţi îşi feresc privirile. Aproape în fiecare după-amiază mă duc cu ea pe râu şi încerc s-o-nvăţ să vâslească şi o ascult cum îmi povesteşte de când era profesoară, apoi de când lucra într-un supermarket, cum stătea şi se uita la bătrânii care veneau zi de zi să fure şuncă şi unt. O-nvăţ şi alte cântece de păsări, dar singurul pe care-l ţine minte e primul pe care l-a auzit, cel al mierlei. În camera ei, îmi arată fotografii cu părinţii şi cu fratele ei şi-mi spune:

— Eu sunt singura grasă din familie.

Îi arăt şi eu nişte fotografii ale părinţilor mei. Una e făcută cu o lună înainte să moară, coboară împreună nişte trepte, ţinându-se de mână şi râzând de ceva care nu se vede în cadru. Râdeau de fratele meu, care se prostea ca să-i facă să râdă în timp ce eu îi fotografiam. Tocmai primisem aparatul cadou de ziua mea, împlinisem zece ani, şi aia era prima fotografie pe care o făceam cu el. Jenny se uită multă vreme la poză şi spune ceva de genul că se vede că era o femeie foarte drăguţă şi, brusc, o văd pe mama doar ca pe o femeie dintr-o poză, o femeie ca oricare alta, şi, pentru prima dată, am senzaţia că s-a distanţat, că nu mai e acolo, în mintea mea, privind prin ochii mei, ci undeva în afara minţii mele, şi că acum eu sunt cel care

se uită la ea, eu sau Jenny sau oricine priveşte fotografia. Jenny îmi ia fotografia din mână şi o pune la un loc cu celelalte poze, într-o cutie de pantofi. Când coborâm scările, începe să-mi spună o poveste lungă despre un prieten de-al ei, producătorul unei piese care se încheia cam pe nepusă masă. Prietenul o pusese pe Jenny să aplaude prima ca să marcheze finalul, dar, nu ştiu cum, Jenny s-a încurcat şi a dat tonul aplauzelor cu cincisprezece minute înainte de sfârşit, în timpul unei scene mai calme, aşa că toată lumea a ratat finalul şi a aplaudat puternic pentru că nimeni nu înţelesese nimic din piesa aia. Îmi închipui că Jenny îmi spune toată chestia asta ca să mă facă să nu mă mai gândesc la mama, ceea ce, de altfel, şi reuşeşte.

Kate stă din ce în ce mai mult timp cu prietenii ei din Reading. Într-o dimineaţă îşi face apariţia în bucătărie îmbrăcată foarte şic într-un fel de costum de piele şi cu cizme de piele înalte. Se aşază în faţa mea şi o aşteaptă pe Jenny să coboare ca să-i spună ce să-i dea de mâncare lui Alice în ziua aceea şi la ce oră o să se-ntoarcă. Asta îmi aduce aminte de o altă dimineaţă, de acum vreo doi ani, când Kate a venit la bucătărie într-o costumaţie identică. S-a aşezat la masă, şi-a desfăcut bluza şi a început să-şi frământe cu degetele un sân, apoi pe celălalt, scurgând într-o sticlă nişte lapte de un alb bătând în albastru. N-a părut să observe că eram şi eu pe-acolo.

— Ce naiba faci acolo? am întrebat-o.

— E pentru Janet, ca să i-l dea lui Alice mai încolo, mi-a zis. Eu trebuie să mă duc în oraş.

Janet era o fată de culoare care a locuit aici. Trăiam un sentiment ciudat privind-o pe Kate cum se mulge într-o sticlă. Mi-a trecut prin cap că nu suntem altceva decât nişte animale îmbrăcate, făcând lucruri bizare, ca şi cum ai invita nişte maimuţe la un ceai. Dar până la urmă ne obişnuim repede unii cu alţii. Stau aici, în bucătărie, cu Kate, la prima oră, şi mă-ntreb dacă ea îşi aduce aminte de scena aia. S-a dat cu ruj portocaliu şi şi-a prins părul la spate, ceea ce o face să pară şi mai slabă decât de obicei. Rujul ei e puţin fluorescent, seamănă cu un semn de circulaţie. Se uită tot timpul la ceas şi la fiecare mişcare costumul ei de piele scârţâie. Arată ca o superbă fiinţă extraterestră. Într-un final, Jenny coboară, într-un capot imens

şi ponosit, făcut din bucăţi; stă acolo şi cască pentru că abia s-a dat jos din pat, în timp ce Kate turuie în surdină despre ce să-i dea să mănânce lui Alice în ziua aceea. Pare că se-ntristează când vorbeşte despre lucruri de-astea. Îşi ia geanta şi iese într-o fugă pe uşă, aruncând un „Pa“ peste umăr. Jenny se aşază la masă şi îşi bea ceaiul, zici că e coana mare lăsată acasă să aibă grijă de fetiţa uneia care-i plină de bani. *Yo daddy's rich and yo' mama's goodlookin', la la-la-la la-la, don' yo' cry.*[2] Şi e ceva şi cu felul în care ceilalţi o tratează pe Jenny. De parcă s-ar mişca într-o altă dimensiune, nu ca ei. S-au obişnuit să le gătească la greu şi să facă prăjituri. Li se pare ceva absolut firesc. Uneori, seara, Peter, Kate, José şi Sam stau în jurul mesei şi fumează haşiş în narghileaua pe care Peter şi-a făcut-o singur, ascultând muzică dată tare. Atunci Jenny se duce sus, nu-i place să stea cu ei în momentele alea şi-mi dau seama că şi lor le displace. Şi, cu toate că e şi ea o fată, nu-i nici pe departe la fel de frumoasă precum Kate sau Sharon, prietena lui frate-meu. Nu e îmbrăcată în blugi şi în cămăşi indiene ca ei, probabil pentru că nu găseşte unele pe măsură. Poartă rochii cu imprimeuri florale şi chestii banale cum ar purta mama sau doamna de la poştă. Şi, când e agitată şi o apucă râsul ăla al ei, îmi dau seama după felul în care se uită imediat în altă parte că toţi ceilalţi o cred cam dusă cu pluta. Şi tot nu s-au obişnuit cu faptul că e grasă. Uneori, când nu e de faţă, Sam îi spune Subţirica, iar ceilalţi se pun întotdeauna pe râs. Nu că n-ar fi prietenoşi cu ea sau ceva de genul ăsta, doar că într-un anume fel, pe care mi-e greu să-l descriu, o ţin la distanţă. Odată, când ieşisem pe râu, a-nceput să mă-ntrebe despre haşiş.

— Care-i părerea ta? îmi zice şi îi răspund că frate-meu nu mă lasă să văd şi eu cum e până nu împlinesc cinşpe ani.

Ştiu că ea e ferm împotriva chestiilor ăstora, dar nu mai aduce vorba altă dată. În aceeaşi după-amiază îi fac o poză în uşa bucătăriei, cu Alice în braţe, mijindu-şi puţin ochii din cauza soarelui. Îmi face şi ea o poză, în curtea din spate, cum merg pe bicicleta pe care am construit-o din bucăţi, fără să ţin mâinile pe ghidon.

E greu de spus exact când Jenny se transformă în mama lui Alice. La început, are grijă de ea doar când Kate se duce în vizită la prieteni. Apoi vizitele se-nmulţesc, până devin zilnice. Aşa că noi trei, adică Jenny, Alice şi cu mine, stăm mult timp împreună, la râu. Lângă ponton e un mal acoperit cu iarbă care se termină cu o plajă de nisip micuţă, nu mai lată de doi metri. Jenny stă pe mal jucându-se cu Alice, în timp ce eu meşteresc la barcă. Când am urcat-o prima dată în barcă, Alice a guiţat ca un purceluş. I-e frică de apă. Trece mult timp până când să meargă pe picioarele ei pe plaja cea mică şi, când în sfârşit reuşeşte, nu pierde nici o clipă apa din ochi, nu cumva să vină tiptil şi s-o tragă-n larg. Dar când vede că Jenny îi face cu mâna din barcă şi că nu pare s-o pască vreun pericol, se răzgândeşte şi chiar apucăm să trecem pe malul celălalt al râului. Pe Alice n-o deranjează absenţa lui Kate pentru că-i place de Jenny, care îi cântă bucăţi de cântece şi-i vorbeşte tot timpul când stau pe mal. Alice nu înţelege nici un cuvânt, dar îi place sunetul vocii lui Jenny, care curge neîntrerupt. Când şi când Alice arată cu degetul spre gura lui Jenny şi spune:

— Mai, mai.

Kate e întotdeauna atât de tăcută şi de tristă când stă cu ea, aşa că nu are ocazia să audă prea multe glasuri. O dată Kate rămâne în oraş peste noapte şi nu se întoarce decât a doua zi de dimineaţă. Alice stă pe genunchii lui Jenny, împrăştiindu-şi micul dejun pe toată masa din bucătărie, moment în care Kate dă buzna înăuntru, o ia în braţe şi întreabă întruna, fără să lase nimănui răgaz să-i răspundă:

— I-a fost bine? I-a fost bine? I-a fost bine?

În aceeaşi după-amiază Alice aterizează înapoi la Jenny deoarece Kate trebuie să plece iarăşi undeva. Din holul de la bucătărie o aud cum îi spune lui Jenny că se va întoarce până să se-nsereze şi, după câteva minute, o văd pe alee cu o valijoară în mână. Când se întoarce, două zile mai târziu, bagă capul pe uşă să vadă dacă Alice e prin preajmă, apoi urcă direct în camera ei. Sunt momente când nu-i prea grozav că Alice e cu noi tot timpul. De exemplu, nu putem să mergem prea departe cu barca. După douăzeci de minute, Alice intră iar la bănuieli din cauza apei şi vrea înapoi la mal. Dacă vrem să ne plimbăm,

Alice trebuie dusă în braţe mai tot drumul. Ceea ce înseamnă că nu pot să-i arăt lui Jenny câteva dintre locurile mele speciale de-a lungul râului. Spre sfârşitul zilei, lui Alice îi piere cheful şi începe să geamă şi să plângă din nimic pentru că e obosită. M-am cam săturat să stau atâta cu Alice. Kate nu iese din cameră toată ziua. Într-o după-amiază îi duc nişte ceai sus şi o găsesc aţipită într-un scaun. Cum Alice e mai mereu cu noi, Jenny şi cu mine nu prea mai apucăm să stăm de vorbă. Nu pentru că Alice ne-ar auzi, ci pentru că Jenny e complet acaparată de Alice. Nu-i mai stă mintea la altceva, de fapt parcă nici nu mai vrea să-i vorbească altcuiva în afară de Alice. Într-o seară, după cină, ne adunăm cu toţii în camera din faţă. Kate e pe hol, se ceartă îndelung cu cineva la telefon. Când termină, vine în cameră, se trânteşte demonstrativ pe scaunul ei şi îşi vede de citit. Dar eu îmi dau seama imediat cât e de supărată şi că nu citeşte nimic. O vreme nimeni nu zice nimic, apoi Alice începe să plângă sus, în camera ei, şi să strige după Jenny. Jenny şi Kate îşi ridică privirea în acelaşi timp şi, pentru o clipă, se uită fix una la alta. Apoi Kate se ridică şi iese din cameră. Toţi ne facem că citim, dar în realitate tragem cu urechea la sunetul paşilor lui Kate pe scară. O auzim intrând în camera lui Alice, care e chiar deasupra camerei în care stăm, şi o auzim pe Alice cum ţipă mai tare şi mai tare după Jenny. Kate coboară scările, de data asta în grabă. Când intră în cameră, Jenny îşi ridică ochii şi amândouă se uită din nou ţintă una la alta. Şi în tot acest timp Alice urlă şi urlă după Jenny. Jenny se ridică şi se îndreaptă spre uşă, făcându-şi loc pe lângă Kate. Nu-şi zic nimic. Noi ceilalţi, Peter, Sam, José şi cu mine, ne facem în continuare că citim şi ascultăm cum urcă Jenny. Plânsetul se opreşte şi ea rămâne sus multă vreme. Când coboară înapoi, o găseşte pe Kate stând şi citindu-şi revista. Jenny se aşază şi nimeni nu-şi ridică privirea, nimeni nu zice nimic.

Brusc, vara se termină. Într-o dimineaţă devreme, Jenny vine la mine în cameră să-mi scoată aşternutul de pe pat şi să ia toate hainele pe care le găseşte prin jur. Toate trebuie spălate înainte să mă duc la şcoală. Apoi mă pune să fac curat în cameră, să scot de sub pat toate benzile desenate, toate farfuriile şi ceştile pe care le-am colecţionat întreaga vară,

împreună cu tonele de praf şi cutiile de vopsea pe care le-am folosit când am vopsit barca. Găseşte în garaj o măsuţă şi o ajut s-o ducă în camera mea. Va fi biroul la care o să-mi fac temele. Mă duce în sat, zice că vrea să-mi facă cinste, dar nu-mi spune despre ce e vorba. Când ajungem, se dovedeşte că e vorba de un tuns. Mă pregătesc să mă tirez, când ea îmi pune mâna pe umăr.

— Nu te prosti, îmi zice. Nu poţi să te duci la şcoală în halul ăsta. N-o să rezişti nici o zi.

Aşa că stau acolo cuminte, în timp ce frizerul îmi taie toată claia de-o vară, în timp ce Jenny, înapoia mea, râde de mine cum mă uit încruntat la ea, în oglindă. Jenny face rost de nişte bani de la frate-meu Peter şi mă duce cu autobuzul în oraş să-mi cumpere o uniformă. Mi se pare ciudat cum mă tot comandă, după ce am stat toată vara ca belferii pe râu. Dar, de fapt, nu mă deranjează, pentru că nu-mi vine în minte nici un motiv ca să nu fac ce zice. Mă târăşte pe străzile comerciale, intrăm în magazinele de pantofi şi în cele haine, îmi cumpără un sacou roşu şi o şapcă roşie, două perechi de pantofi negri de piele, şase perechi de şosete gri, două perechi de pantaloni gri şi cinci cămăşi gri, şi tot timpul mă întreabă:

— Astea-ţi plac? Asta-ţi place? şi, din moment ce nu am vreo preferinţă pentru o nuanţă de gri anume, sunt de acord cu tot ce zice ea că e mai bine.

Totul se termină într-o oră. Seara îmi scoate colecţia de discuri rock din sertare ca să facă loc hainelor celor noi şi mă pune să mă îmbrac din cap până-n picioare. Când cobor, toţi încep să râdă, mai ales când îmi pun şi şapca roşie. Sam spune că arăt ca un poştaş intergalactic. Trei seri la rând, Jenny mă pune să-mi frec genunchii cu o perie de unghii ca să scot toată mizeria de sub piele.

Apoi, duminică, în ultima zi înainte să-nceapă şcoala, mă duc cu Jenny şi cu Alice pentru o ultimă ieşire pe râu. Seara o să-i ajut pe Peter şi pe Sam să care barca în garaj, unde o să stea peste iarnă. O să construim alt ponton, mai trainic. E ultima plimbare cu barca din vara asta. Jenny o ia pe Alice şi o pune în barcă, apoi se urcă şi ea, în timp ce eu, de pe ponton, ţin barca să nu se clatine. Desprind barca de mal, împingând în ponton cu o vâslă, iar Jenny începe să cânte unul din cântecele ei.

Jeeesus won't you come on down, Jeeesus won't you come on down, la, la-la-la-la, la-la.[3] Alice stă între genunchii lui Jenny şi se uită la mine cum vâslesc. I se pare nostim cum tot trag la rame înainte şi-napoi. Crede că mă joc cu ea când, într-un du-te vino continuu, mă apropii de chipul ei şi apoi mă depărtez. E ultima noastră zi pe râu, am o stare ciudată. Când Jenny termină de cântat, nimeni nu scoate o vorbă pentru multă vreme. Nu se aude decât Alice, care râde de mine. E aşa de linişte pe râu, că râsul ei pluteşte deasupra apei, pierzându-se în zare. Soarele e de un galben pal, ca şi cum s-ar stinge odată cu vara care se încheie, vântul nu adie printre crengile copacilor de pe mal, păsările au amuţit. Nici chiar vâslele care taie apa nu scot nici un sunet. Vâslesc în amonte cu soarele în spate, dar e prea slab ca să-l simt pe piele, atât de slab încât nici nu mai face umbre. Undeva, în faţa noastră, un bătrân stă sub un stejar şi pescuieşte. Când ajungem în dreptul lui, îşi ridică ochii şi se uită la noi cum plutim în barca noastră, iar noi ne uităm la el cum stă acolo, pe mal. Expresia feţei nu i se schimbă când ne priveşte. Chipurile noastre nu se schimbă nici ele, nimeni nu dă bună ziua. Are un fir lung de iarbă în gură şi, după ce îl depăşim, îl scoate şi scuipă fără zgomot în râu. Jenny îşi trece mâna prin apa compactă şi se uită spre mal, dând impresia că ceea ce vede e doar o plăsmuire a imaginaţiei ei. Am senzaţia că, de fapt, nu prea are chef de ieşirea asta pe râu. A venit doar din obişnuinţă şi pentru că e ultima ieşire din vara asta. Gândul ăsta mă cam întristează şi-mi vine şi mai greu să vâslesc. Apoi, după vreo jumătate de oră, se uită la mine şi-mi zâmbeşte, şi-mi dau seama că totul n-a fost decât în mintea mea, pentru că începe să vorbească despre vară, despre toate câte le-am făcut împreună. Lasă impresia că totul a fost extraordinar, chiar mai bine decât în realitate. Despre lungile noastre plimbări, despre bălăcelile cu Alice, despre cum am încercat s-o-nvăţ să vâslească şi să deosebească trilurile păsărilor şi cum ne trezeam înaintea tuturor ca să mergem pe râu înainte de micul dejun. Mă stârneşte şi pe mine evocând toate lucrurile făcute, ca atunci când ni s-a părut că am văzut

un mătăsar sau când, într-o seară, am aşteptat după un tufiş să vedem cum iese un bursuc din scorbură. Imediat ne-apucă entuziasmul despre ce vară mişto am avut şi ce de lucruri o să facem la anul, şi strigăm, şi râdem, în aerul care parcă a-ncremenit. Şi atunci Jenny zice:

— Las' că mâine îţi pui tu şapca roşie în cap şi te duci la şcoală.

Din cauza felului cum a spus-o, luându-şi o faţă severă şi făcându-mi cu degetul a mustrare, chestia asta mi s-a părut cel mai comic lucru pe care l-am auzit vreodată. Şi ideea în sine era super, să faci toate trăsnăile alea cât e vara de lungă şi, la sfârşit, să-ţi pui o şapcă roşie şi să te duci la şcoală. Ne-am pornit pe râs de ziceai că n-o să ne mai oprim în veci. A trebuit să las jos vâslele. Chirăielile noastre par din ce în ce mai sonore pentru că aerul neclinit nu le poartă mai departe, pe apă, aşa că zgomotul rămâne printre noi, în barcă. De fiecare dată când ne uităm unul la altul râdem şi mai tare, până când începe să mă doară-ntr-o parte de atâta râs şi nu-mi doresc decât să mă opresc. Pe Alice o apucă plânsul pentru că nu ştie ce se-ntâmplă cu noi, ceea ce ne face să râdem şi mai şi. Jenny se apleacă peste marginea bărcii ca să nu mă mai vadă la faţă. Dar râsul ei devine mai tensionat şi mai uscat, nişte nechezaturi scurte şi aspre, ca nişte ţăndări de piatră care-i ies din gât. Faţa ei roz şi braţele ei mari şi roz tremură şi se încordează, se zbate să ia o gură de aer, dar aerul iese din ea ca ţăndările de piatră. Se lasă un pic pe spate. Gura îi râde toată, dar în ochii care parcă s-au uscat brusc licăreşte spaima. Cade în genunchi, ţinându-se de stomacul care o doare de atâta râs, şi o dărâmă şi pe Alice odată cu ea. Şi barca se răstoarnă. Se răstoarnă pentru că Jenny cade într-o parte, pentru că Jenny e aşa de mare, iar barca mea, atât de mică. Totul se petrece foarte repede, ca o declanşare a obturatorului de la aparatul de fotografiat, şi, dintr-odată, ajung pe fundul râului, totul în jur e verde-închis, ating noroiul rece şi moale cu dosul palmelor şi simt mângâierea trestiilor pe faţă. Hohotele de râs se prăvălesc în apă ca nişte pietre, trecându-mi pe lângă urechi. Îmi fac vânt să ies la suprafaţă, dar nu simt pe nimeni în preajmă. Când ies din apă, pe râu e întuneric. Probabil că am stat multă vreme sub apă. Ating ceva cu capul şi

îmi dau seama că sunt sub barca răsturnată. Mă scufund din nou şi ies pe partea cealaltă. Îmi ia ceva timp să-mi recapăt răsuflarea. Dau ocol bărcii, strigând iar şi iar după Jenny şi după Alice. Îmi afund gura în apă şi le strig numele. Dar nimeni nu răspunde, nimic nu apare la suprafaţă. Sunt numai eu aici, pe râu. Mă agăţ de marginea bărcii şi le aştept să se ivească. Aştept mult timp, ţinându-mă de barcă şi plutind în voia apei, cu râsul răsunându-mi încă în minte, cu ochii la râu şi la peticele gălbui aruncate de soarele care apune la orizont. Când şi când, un fior violent mă scutură, pornind din picioare şi urcându-mi pe spate, dar în general sunt calm, agăţat de cochilia aceea verde, cu mintea golită de orice gând, golită complet, stau pur şi simplu şi privesc râul, aşteptând ca suprafaţa apei să se tulbure şi peticele galbene să se risipească. Plutesc pe lângă locul unde pescuia bătrânul, mi se pare că asta era acum nu ştiu câtă vreme. Bătrânul a dispărut, pe locul unde a stat nu se mai vede decât o pungă de hârtie. Oboseala mă cuprinde aşa de tare, că închid ochii, mi se pare că sunt acasă, în pat, şi e iarnă, şi mama vine în camera mea să-mi spună noapte bună. Stinge lumina, iar marginea bărcii îmi alunecă din mână. Apoi îmi aduc aminte şi strig după Jenny şi după Alice, mă uit iarăşi la râu şi ochii încep să mi se-nchidă, şi mama vine la mine în cameră şi-mi spune noapte bună şi stinge lumina, şi mă scufund iarăşi în apă. Trece multă vreme şi uit să le mai strig pe Jenny şi pe Alice, doar mă ţin de barcă şi mă las dus de curent. Mă uit acum la un loc de pe mal, e un loc pe care odată îl ştiam aşa de bine. E un petic de nisip şi un mal cu iarbă, acolo, lângă ponton. Petele galbene sunt înghiţite de râu când mă îndepărtez în sfârşit de barcă. O las să plutească înspre Londra şi înot încet către ponton, prin apa neagră.

1. (Aprox.) Hai, bărbate, care te-ai arătat azi-dimineaţă, vino şi ia-mă de-aici.
2. (Aprox.) Tăticu-i plin de bani şi mămica-i tare frumuşică, la la-la-la la-la, nu mai plânge, puiule.
3. (Aprox.) Doamne, Iisuse, de ce nu te pogori la noi.

Cocker la teatru

Scena era plină de praf, fundalurile, doar pe jumătate vopsite, iar ei stăteau acolo în pielea goală, sub reflectoarele aprinse ca să le ţină de cald şi ca să prindă în lumină praful care plutea în aer. Nu exista nici un loc în care să se aşeze, aşa că toţi se plimbau încolo şi-ncoace, târşâindu-şi picioarele, cu un aer nefericit. N-aveau buzunare în care să-şi bage mâinile şi nici nu puteau să fumeze o ţigară.

— E prima dată când vii?

Pentru absolut toţi era prima dată, dar numai regizorul ştia asta. Şi numai cei care se cunoşteau discutau între ei, dar şi aceştia încet şi cu mari pauze. Ceilalţi nu scoteau un cuvânt. Oare cum faci să începi o conversaţie cu un străin când amândoi sunteţi goi-puşcă? Nimeni n-avea idee. Profesioniştii, din motive profesionale, fără îndoială, îşi aruncau priviri unii altora, studiindu-şi părţile intime, în timp ce restul, prieteni de-ai unor prieteni de-ai regizorului şi aflaţi într-un moment de jenă financiară, se prefăceau că nu se uită la femeile de pe scenă. Din spatele sălii, de unde până în acel moment discutase cu designerul costumelor, Jasmin a strigat cu accentul lui de cockney efeminat, corcit cu galez:

— Băieţi, v-aţi masturbat toţi înainte, da? Aşa, bravo. (Nimeni nu apucase să zică nimic.) Pe-ăla pe care-l prind cu ea sculată îl zbor imediat. Asta e o piesă decentă, ce naiba.

Unele dintre femei au chicotit, neprofesioniştii de sex masculin s-au tras din lumina reflectoarelor, iar doi asistenţi ai coordonatorului de scenă au adus pe scenă un covor rulat. Când cei doi au zis „Atenţie în spate“, toţi s-au simţit parcă şi mai goi decât înainte. Un tip cu pălărie şi cămaşă albă a instalat

un magnetofon în fosa orchestrei. A pregătit banda cu un aer dispreţuitor. Urma scena copulaţiei.

— Vreau să aud MC-ul, Jack, i-a zis Jasmin. Pune-le-o mai întâi lor.

Patru boxe mari, aşa că n-aveai scăpare.

„Cu toţii-aţi auzit de chestia asta cu intimitatea actului sex-uu-aal,
Aşa că staţi să vă zic cum stă treaba, ca să ştiţi, e normal:
Toaaată a noaaastră naţie,
O bagă şi-o scoate, un'-doi-trei, e Marea Copulaţie."

Apoi au răsunat viorile, în crescendo, şi o fanfară militară, un cor şi, în fine, orchestraţia s-a transformat într-un marş triumfător în doi timpi cu tromboane, tobe şi campanele. Jasmin a început să coboare pe interval, îndreptându-se spre scenă.

— Dragi băieţi, dragi fete, asta-i muzica pe care o să vă futeţi.

Jasmin şi-a desfăcut primul nasture de la cămaşă. El era autorul cântecului.

— Unde-i Dale? Vreau să vină Dale.

Din beznă s-a-ntrupat coregrafa. Era îmbrăcată într-un trenci foarte şic, strâns la mijloc cu o centură lată. Avea o talie ca de viespe, ochelari negri de soare şi părul coafat într-un conci. Când mergea semăna cu nişte foarfece. Fără să se întoarcă, Jasmin i-a strigat unui tip care tocmai dădea să iasă pe o uşă din spatele sălii:

— *Vreau* să văd perucile alea, Harry, iubitule. *Vreau* să le văd. Dacă nu văd peruci, Harry zboară de-aici.

Jasmin s-a aşezat în primul rând. Şi-a dus mâinile la gură, sprijinindu-şi nasul pe vârful degetelor, apoi şi-a pus un picior peste celălalt. Dale s-a urcat pe scenă. S-a postat în mijlocul covorului întins, cu o mână-n şold.

— Fetele să se-aşeze pe vine şi să formeze un V, câte cinci pe fiecare parte.

S-a dus în locul în care trebuia să fie vârful V-ului, apoi, desfăcându-şi braţele, le-a arătat cum să se aranjeze. Femeile s-au chircit la picioarele ei, iar ea s-a agitat încolo şi-ncoace, lăsând în urmă o boare de mosc. A strâns V-ul în unghi ascuţit, apoi l-a deschis, apoi l-a transformat într-o potcoavă, apoi într-o semilună şi din nou într-un V deschis.

— Bună chestie, Dale, i-a zis Jasmin.

V-ul era îndreptat cu vârful înspre culise. Dale a luat o fată din mijlocul unei laturi a V-ului şi a înlocuit-o cu una din capăt. A făcut totul fără să le zică o vorbă, luându-le de cot şi mutându-le dintr-un loc într-altul. Cum nu puteau să-i vadă ochii prin lentilele fumurii, nu pricepeau întotdeauna ce voia de la ele. Apoi i-a luat pe bărbaţi şi i-a mânat pe fiecare la câte o femeie, apăsându-i pe umeri ca să-i facă să se aşeze în faţa acestora. Le-a aranjat picioarele şi i-a pus să se prindă de antebraţe. Jasmin şi-a aprins o ţigară. Zece cupluri erau acum dispuse în formă de V pe covorul care de fapt trebuia să se afle în foaier.

Într-un sfârşit, Dale a catadicsit să deschidă gura şi să zică:

— Acum o să bat din palme şi voi o să vă mişcaţi în ritm.

Au început să se legene ca nişte copii care se joacă de-a bărcuţele. Regizorul s-a dus în spatele sălii.

— Iubire, cred c-ar trebui să stea mai unii într-alţii, de-aici nu se-nţelege ce fac.

Dale a strâns perechile mai tare. Când au început iarăşi să se legene, părul pubian li s-a frecat, scoţând un soi de hârşâit. Le venea greu să ţină ritmul. Le lipsea exerciţiul, asta era. Una dintre perechi s-a dezechilibrat şi a căzut pe o parte, iar fata s-a izbit cu capul de podea. S-a ridicat şi şi-a frecat locul loviturii, iar Dale a venit şi i-a frecat şi ea zona respectivă, apoi i-a rearanjat pe cei doi în dispozitiv. Jasmin a luat-o iarăşi în jos, pe interval.

— Acum o să-ncercăm şi cu muzică. Jack, te rog. Şi ţineţi minte, copilaşi, după partea vocală, începeţi să vă mişcaţi în doi timpi.

„Cu toţii-aţi auzit de chestia cu intimitatea actului sex-uu-aal…“

Băieţii şi fetele încep să se mişte, în timp ce Dale bate din palme, ţinând ritmul. Un’, doi, trei, patru. Jasmin se oprise la mijlocul intervalului, cu braţele încrucişate. Apoi şi le-a lăsat în jos şi a ţipat:

— Stop. Destul.

Brusc, se făcuse foarte linişte. Cuplurile priveau în bezna de dincolo de lumina reflectoarelor, aşteptând. Jasmin s-a apropiat agale şi, când a ajuns lângă scenă, a zis, încet:

— Ştiu că-i greu, dar trebuie să pară că vă place ce faceţi. (Vocea îi răsună cu putere.) Sunt oameni cărora chiar le place. E un futai, mă-nţelegeţi, nu sunteţi la o-nmormântare. (Vocea i se reteză.) Haideţi, de la capăt, de data asta mai cu entuziasm.

Dale a aliniat perechile care ieşiseră din poziţia iniţială, iar regizorul a urcat iarăşi scările, ducându-se în spatele sălii. Era mai bine, de data asta era clar că arăta mai bine. Dale venise şi ea lângă Jasmin, cu ochii la scenă. Regizorul şi-a lăsat mâna pe umărul ei şi a zâmbit lentilelor fumurii.

— E bine, iubire, o să iasă bine.

— Ăia doi din capăt se mişcă bine, a zis Dale. Dacă şi ceilalţi ar fi fost la fel, n-aş mai avea obiectul muncii.

„O bagă şi-o scoate, un'-doi-trei, e Marea
Copulaţie."

Dale a început să bată din palme ca să-i ajute să ţină noul ritm. Jasmin s-a aşezat în primul rând, şi-a aprins o ţigară, apoi s-a răsucit spre Dale:

— Ăia din capăt…

Coregrafa şi-a dus un deget la ureche, semn că nu putea să-l audă, şi a pornit-o-n jos, spre locul unde stătea Jasmin.

— Ăia din capăt se mişcă prea repede, nu crezi?

I-au urmărit amândoi câteva clipe. Într-adevăr, cei doi care se mişcaseră aşa de bine mai devreme erau acum ieşiţi din ritm. Jasmin şi-a împreunat iarăşi degetele sub nas, iar Dale a pornit spre scenă, cu mersul ei ca nişte foarfece. Pe scenă, dominându-i pe toţi, a început să bată din palme.

— Un' doi, un' doi! a strigat. Dar ei nu păreau s-o audă, nici pe ea, nici tromboanele, toba sau campanelele.

— Un' doi, în pizda mă-sii! a ţipat. Apoi, ca şi cum i-ar fi cerut sprijinul lui Jasmin: Mă aşteptam să aibă un minim simţ al ritmului.

Dar Jasmin n-a auzit-o pentru că ţipa la rândul lui:

— Stop! Stop! Opreşte chestia aia, Jack.

Scârţâitul podelelor a îngheţat şi perechile au rămas nemişcate, cu excepţia celei din capăt. Toată lumea se uita acum la perechea din capăt care se mişca acum mai repede, într-un ritm propriu, sinuos.

— Doamne, Dumnezeule, a făcut Jasmin, ăia doi se fut! Despărţiţi-i naibii odată, a ţipat el către asistenţii coordonatorului de scenă, şi nu mai rânjiţi ca proştii sau să-mi bag picioarele dacă o să mai lucraţi în vreun teatru din Londra! Apoi, către celelalte perechi: Voi, dispăreţi, vă-ntoarceţi peste juma' de oră. Sau nu, nu, rămâneţi pe loc. S-a-ntors spre Dale, vocea îi răguşise: Îmi cer scuze, iubire. Ştiu foarte bine cât de greu îţi cade chestia asta. E scârbos, e ceva obscen, şi numai eu sunt de vină. Trebuia să-i verific mai întâi pe toţi. Îţi promit că n-o să se mai întâmple.

Dar Dale o tăiase deja şi dispăruse. Între timp, perechea continua să se legene, de data asta fără muzică. Nu se auzeau decât scârţâitul podelelor sub covor şi gemetele slabe ale femeii. Asistenţii coordonatorului de scenă se uitau încurcaţi, neştiind ce trebuiau să facă.

— Despărţiţi-i odată! a strigat iarăşi Jasmin.

Unul dintre asistenţi l-a apucat pe bărbat de umerii acoperiţi de sudoare, dar degetele i-au alunecat. Jasmin s-a răsucit pe călcâie, îi dăduseră lacrimile. Nu-i venea să creadă ce se-ntâmpla. Ceilalţi figuranţi, bucuroşi din cauza întreruperii, se ridicaseră în picioare şi îi urmăreau pe cei doi. Asistentul care-l smucise pe bărbat de umeri a apărut cu o găleata cu apă în mâini. Jasmin şi-a suflat nasul.

— Nu fi penibil, a cârâit el, acum poţi să-i laşi să termine.

Şi cei doi au terminat cu un spasm chiar în timp ce el vorbea. S-au desprins, iar fata a zbughit-o în vestiar, abandonându-l pe bărbat. Jasmin a urcat pe scenă, cu vocea tremurându-i de ironie.

— Bravo, băi, Portnoy[1], gata, ai pus-o? Acum te simţi mai bine?

Bărbatul rămăsese acolo cu mâinile la spate. Sula lui, întărâtată şi lipicioasă, se lăsa, pulsând, în jos.

— Bine, mulţumesc, domnu' Cleaver, a răspuns bărbatul.

— Ia zi, dragă, cum te cheamă?

— Cocker[2].

În fosa orchestrei, Jack a scos un fel de fornăit, care, în cazul lui, ţinea loc de râs în hohote. Ceilalţi şi-au strâns buzele. Jasmin a răsuflat adânc.

— Păi, Cocker, uite care-i treaba. Tu şi cu omuleţul ăla care-ţi atârnă puteţi să vă luaţi de mânuţă şi să vă căraţi de pe scenă. Şi nu uita s-o iei şi pe păsărica aia. Sper să reuşiţi să găsiţi o gură de canal să vă-ncapă pe-amândoi.

— Sunt convins c-o să găsim, domnu' Cleaver, mulţumesc.

Jasmin a coborât înapoi în sală.

— Restu' lumii, hai, pe locurile voastre.

Erau zile când îi venea să plângă, să plângă de-a binelea. Dar acum n-a plâns, în schimb şi-a aprins o ţigară.

1. Aluzie la romanul *Complexul lui Portnoy* de Philip Roth, al cărui protagonist, Alexander Portnoy, este chinuit de o sexualitate exacerbată.

2. De la *cock*, denumire vulgară a organului sexual masculin (eng.).

Fluturi

Joi am văzut primul meu cadavru. Azi era duminică şi n-aveam nimic de făcut. Şi mai era şi foarte cald. Niciodată nu mai prinsesem o asemenea căldură în Anglia. Pe la prânz m-am hotărât să mă duc să mă plimb. Stăteam în faţa casei, şovăind. Nu eram sigur dacă să o iau la stânga sau la dreapta. Vizavi, Charlie se băgase sub o maşină. Probabil că mi-a văzut picioarele, pentru că a strigat:

— Care-i treaba?

Niciodată nu ştiu ce să răspund la întrebările astea. Mi-am stors creierii câteva secunde, apoi am zis:

— Ce mai faci, Charlie?

Charlie a ieşit de sub maşină. Soarele, care era deasupra trotuarului meu, îi intra fix în ochi. Şi i-a ferit, ducându-şi mâna la frunte, şi m-a întrebat:

— Unde-ai pornit?

Altă întrebare la care nu ştiam să răspund. Era duminică, n-aveam nimic de făcut, era şi prea cald…

— Pe-afară, am spus. La o plimbare…

Am traversat strada şi m-am uitat la motorul maşinii, deşi nu-mi spunea nimic. Charlie e un bătrânel care se pricepe la maşini. Repară automobilele vecinilor şi pe cele ale prietenilor lor. A dat ocol maşinii şi s-a apropiat de mine, ţinând cu ambele mâini o ditamai trusa de scule:

— Deci a murit, nu?

Stătea acolo şi curăţa o cheie cu o cârpă. Evident, ştia deja că aşa se-ntâmplase, dar voia să afle povestea de la mine.

— Da, am spus, e moartă.

Aştepta să zic mai departe. M-am sprijinit de maşină. Plafonul era atât de fierbinte, că nu puteai să pui mâna pe el. Charlie m-a îmboldit.

— Şi ultima dată când ai mai văzut-o…

— Eram pe pod. Am văzut cum fugea pe marginea canalului.

— Şi ai văzut când…

— Nu, n-am văzut-o când a căzut.

Charlie a pus cheia la loc, în trusă. Se pregătea să se vâre din nou sub maşină, dându-mi astfel de înţeles că discuţia se terminase. Eu tot nu mă hotărâsem în ce direcţie s-o iau. Înainte să dispară sub maşină, Charlie a mai zis:

— Păcat, mare păcat.

În cele din urmă am luat-o la stânga pentru că eram deja cu faţa în partea aia. M-am plimbat pe mai multe străzi, printre garduri vii şi maşini parcate, încinse de soare. Pe toate străzile se simţea acelaşi miros de mâncare gătită. Prin geamurile deschise se auzea acelaşi post de radio. Am văzut nişte câini şi nişte pisici, dar foarte puţini oameni, şi ăia undeva, departe. Mi-am scos sacoul şi l-am pus pe braţ. Aveam chef să mă plimb într-un loc cu copaci şi apă. Dar în partea asta a Londrei nu sunt parcuri, numai parcări. Şi mai e canalul, canalul cu apă maronie care se scurge printre fabrici şi pe lângă un depozit de fier vechi, canalul în care s-a înecat Jane. Am mers până la biblioteca publică. Ştiam că e-nchisă, dar îmi place să stau pe treptele din faţă. Am rămas acolo, într-un petic de umbră care se tot micşora. Un vânt fierbinte mătura strada, stârnind gunoaiele de la picioarele mele. M-am uitat la o un ziar pe care vântul îl purta pe mijlocul străzii, o bucată dintr-un *Daily Mirror*. S-a oprit o clipă din zbor, cât să citesc un fragment dintr-un titlu… „BĂRBATUL CARE…“ Prin preajmă nu era ţipenie de om. De după colţ mi-a ajuns la urechi clinchetul unei maşini cu îngheţată şi mi-am dat seama că mi-era sete. Tema muzicală era dintr-o sonată de pian de Mozart. S-a întrerupt brusc, la mijlocul unei note, ca şi când cineva ar fi tras un şut în maşină. Am pornit repede într-acolo, dar, când am ajuns la colţ, maşina dispăruse. O clipă mai târziu am auzit-o iarăşi, parcă de undeva de la mare distanţă.

La întoarcere n-am văzut pe absolut nimeni. Charlie intrase în casă şi maşina la care lucrase nu mai era acolo. Am băut apă de la chiuveta din bucătărie. Citisem undeva că, la Londra, un pahar de apă de la robinet a mai fost băut de cinci ori înainte. Avea un gust metalic. Mi-a adus aminte de masa de oţel inoxidabil pe care o întinseseră pe fetiţă, cadavrul ei, adică. Probabil că spală mesele alea de autopsie cu apă de la robinet. Trebuia să mă întâlnesc cu părinţii fetei la 7 p.m. Nu fusese ideea mea, ci a unuia dintre subinspectori, mai exact a celui care îmi luase declaraţia. Trebuia să fi fost ferm şi să fi refuzat, dar mă luase tare şi mi se făcuse frică. Când vorbea, mă ţinea tot timpul de cot. Probabil că era o şmecherie pe care-o învaţă la şcoala de poliţie, ca să le confere putere asupra celorlalţi. M-a acostat când ieşeam din clădire şi m-a condus într-un colţ. N-aş fi putut să-mi eliberez mâna fără să mă lupt cu el. Vorbea pe un ton amabil, insistent, în şoapte sparte:

— Aţi fost ultima persoană care a văzut-o pe fetiţă înainte să moară… A zăbovit asupra ultimului cuvânt. Şi părinţii, ştiţi dumneavoastră, ar vrea să vă cunoască, normal.

Mi-a băgat frica-n oase cu insinuările lui, oricare ar fi fost ele, şi, cum mă ţinea de braţ, eram în puterea lui. M-a strâns mai tare.

— Aşa că le-am spus că o să vă duceţi. Sunteţi aproape uşă-n uşă cu ei, nu?

Cred că mi-am ferit privirea şi am dat din cap. A zâmbit şi chestiunea s-a tranşat. În definitiv, măcar era ceva, o întâlnire, un eveniment care să dea un sens zilei. După-amiaza târziu m-am hotărât să fac o baie şi să mă îmbrac frumos. Aveam timp berechet. Am găsit o sticlă de colonie pe care n-o folosisem niciodată şi o cămaşă curată. În timp ce apa curgea în cadă, m-am dezbrăcat şi mi-am studiat corpul în oglindă. Ştiu, am un aer suspect, şi asta pentru că nu am bărbie. Deşi n-ar fi ştiut să spună de ce, poliţiştilor de la secţie le-am fost suspect înainte chiar să apuc să dau o declaraţie. Le-am spus că stăteam pe pod şi că de-acolo de sus am văzut-o cum fugea de-a lungul canalului. Detectivul a spus:

— Ce coincidenţă, nu? Adică, mă refer la faptul că stătea pe aceeaşi stradă cu dumneavoastră.

N-am deloc bărbie, şi asta inspiră imediat neîncredere. Aşa era şi maică-mea. Dar abia după ce am plecat de-acasă mi-am dat seama că arăta grotesc. A murit anul trecut. Femeilor nu le place bărbia mea, de-aia nu se-apropie de mine. Acelaşi lucru i s-a întâmplat şi maică-mii, adică n-a avut deloc prieteni. Mergea singură peste tot, chiar şi în vacanţe. În fiecare an se ducea la Littlehampton şi stătea singură pe un şezlong, cu faţa la mare. Spre sfârşitul vieţii a devenit rea şi uscată ca un ogar.

Până joia trecută, când am văzut cadavrul lui Jane, nu m-am gândit niciodată în mod special la moarte. Am văzut odată un câine călcat de maşină. Am văzut cum i-a trecut o roată peste gât şi cum i-au ieşit ochii din cap la propriu. Atunci însă nu m-a impresionat absolut deloc. Nici când a murit mama nu m-am implicat, în principal din indiferenţă, dar şi pentru că-mi era silă de rudele mele. Şi nici n-am fost curios s-o văd moartă, slabă şi pământie între florile din sicriu. Aşa îmi imaginez şi propria-mi moarte. Dar la vremea aceea nu văzusem încă un cadavru. Când vezi un cadavru, imediat îl compari cu cineva viu. M-au condus în jos, pe o scară de piatră şi de-a lungul unui coridor. Îmi închipuiam că morga trebuie să fie într-o clădire de sine stătătoare, dar era tot acolo, într-un bloc de birouri cu şapte etaje. Coborâserăm la subsol. De-acolo, de la piciorul scării, am auzit ţăcănitul maşinilor de scris. Erau prezenţi subinspectorul şi încă vreo doi indivizi în costum. A ţinut uşile batante ca să intru. Dar n-am crezut că o să fie şi ea acolo. Acum nu mai ţin minte la ce mă aşteptasem, poate să mă fotografieze şi să mă pună să semnez nişte documente. Nu mă gândisem prea tare la toată chestia. Dar ea era acolo. Am văzut cinci mese de oţel inoxidabil înşirate una lângă alta. Am văzut nişte lămpi cu neon din tablă verde, atârnând din tavan de nişte lanţuri lungi. Fusese întinsă pe prima masă de la uşă. Zăcea pe spate, cu palmele în sus, cu picioarele lipite, cu gura larg deschisă, cu ochii larg deschişi, foarte palidă şi foarte tăcută. Părul îi era încă puţin umed. Rochia ei roşie părea proaspăt spălată. Mirosea vag a canal. Bănuiesc că, dacă ai fi văzut la viaţa ta destule cadavre, aşa cum văzuse subinspectorul, nu ţi s-ar fi părut nimic excepţional. Avea o mică vânătaie deasupra ochiului drept. Voiam să o ating, dar am avut senzaţia că îmi

urmăreau fiecare gest. Ca şi cum ar fi fost un vânzător de maşini la mâna a doua, omul în halat alb a spus cu entuziasm:

— N-are decât nouă ani.

N-a răspuns nimeni, cu toţii ne uitam la chipul ei. Subinspectorul a ocolit masa şi s-a apropiat de mine; în mână ţinea nişte hârtii.

— E OK? a zis.

Ne-am întors pe coridorul cel lung. La etaj, am semnat hârtiile care spuneau că traversasem pasarela de lângă calea ferată şi că văzusem o fată, identificată ca fiind cea de jos, alergând pe aleea de pe malul canalului. Apoi m-am uitat în altă parte şi, puţin mai târziu, am văzut în apă ceva roşu care s-a scufundat şi l-am pierdut din ochi. Pentru că nu ştiu să înot, am chemat un poliţist, care a scrutat apa şi a spus că nu vede nimic. I-am dat numele şi adresa, apoi m-am dus acasă. După o oră şi jumătate o scoteau de pe fundul canalului cu o dragă. Am semnat declaraţia în trei exemplare. După asta, am rămas multă vreme în clădire. Pe unul dintre coridoare am găsit un scaun de plastic şi m-am aşezat. În faţa mea, printr-o uşă deschisă, am văzut două fete care stăteau la birou şi băteau la maşină. M-au văzut că mă uitam la ele, aşa că şi-au spus ceva una alteia şi au izbucnit în râs. Una din ele a ieşit zâmbind şi m-a întrebat dacă s-a ocupat cineva de mine. I-am spus că doar stau acolo şi mă gândesc la ale mele. Fata s-a întors în birou, s-a aplecat peste masă şi i-a spus ceva colegei ei. Au tras cu ochiul la mine, îngrijorate. Mă bănuiau ele de ceva, aşa fac întotdeauna. Nu mă gândeam neapărat la fetiţa moartă de la subsol. Imagini de-ale ei, vie ori moartă, mi se învălmăşeau prin minte, dar m-am forţat să le las aşa cum erau, neclare. Am rămas acolo toată după-amiaza pentru că n-aveam chef să mă duc nicăieri. Fetele au închis uşa biroului. Până la urmă a trebuit s-o-ntind pentru că toată lumea plecase acasă şi voiau să-nchidă. Am ieşit ultimul din clădire.

Am stat mult timp să mă îmbrac. Mi-am călcat costumul negru, mi-am zis că negrul ar fi culoarea potrivită pentru o asemenea ocazie. Am ales o cravată albastră pentru că nu voiam să exagerez cu negrul. Apoi, când eram pe punctul să ies, m-am răzgândit. Am urcat iar la etaj şi mi-am scos costumul,

cămaşa şi cravata. Brusc, m-a iritat faptul că mă apucasem să mă pregătesc pentru întâlnire. De ce eram aşa dornic să fiu în asentimentul lor? Mi-am pus pantalonii vechi şi puloverul pe care-l purtasem până atunci. Îmi părea rău că făcusem baie şi mi-am dat cu apă pe ceafă, încercând să scap de mirosul de colonie. Dar mai rămăsese un miros, cel al săpunului parfumat cu care mă spălasem. Acelaşi săpun pe care-l folosisem şi joi, şi ăsta a fost primul lucru pe care mi l-a spus fetiţa:

— Miroşi a flori.

Treceam pe dinaintea micii grădini din faţa casei în care locuia, cu gândul să mă duc să mă plimb. Am ignorat-o complet. Evit să vorbesc cu copiii pentru că nu reuşesc să găsesc tonul potrivit. Şi francheţea lor mă deranjează, mă paralizează. O văzusem de multe ori jucându-se pe stradă, de obicei de una singură, sau uitându-se la Charlie. A ieşit din grădină şi s-a luat după mine.

— Unde te duci? m-a întrebat.

Am ignorat-o iarăşi, în speranţa că o să-şi piardă interesul pentru mine. În plus, nici nu prea ştiam încotro voiam s-o apuc. M-a întrebat din nou:

— Unde te duci?

Am făcut o pauză, apoi i-am zis:

— Nu-i treaba ta.

Mergea fix în spatele meu, aşa că nu puteam s-o văd. Aveam senzaţia că îmi imită mersul, dar nu m-am întors ca să mă uit.

— Te duci la magazin la domnu' Watson?

— Da, mă duc la magazin la domnu' Watson.

A venit lângă mine.

— Pentru că azi e-nchis, a spus, e miercuri.

La asta n-am mai avut replică. Când am ajuns la colţul străzii, a zis:

— De fapt, unde te duci?

Pentru prima dată am privit-o cu atenţie. Avea o faţă lungă şi delicată şi ochi mari şi melancolici. Părul ei castaniu şi mătăsos era prins în codiţe legate cu panglici roşii, asortate la rochiţa de bumbac. Era frumoasă într-un fel ciudat, aproape sinistru, ca o fată dintr-un tablou de Modigliani.

— Nu ştiu, am ieşit aşa, la o plimbare, am zis.

— Vreau să vin şi eu.

N-am mai zis nimic şi am pornit împreună spre magazin. Nici ea nu spunea nimic, mergea puţin în spatele meu ca şi când ar fi aşteptat tot timpul să-i spun să se întoarcă acasă. A scos un joc cum au mai toţi copiii din zonă. Două bile tari, prinse de nişte bucăţi de sfoară, pe care le ciocnesc rapid dintr-o anumită mişcare a mâinii. Sună cam ca pârâitoarele galeriilor de fotbal. Cred că voia să-mi facă mie plăcere. Aşa că mi-a venit şi mai greu să-i spun să plece. Şi oricum nu schimbasem o vorbă cu nimeni de zile-ntregi.

Când am coborât din nou, după ce-mi schimbasem hainele, se făcuse şase şi un sfert. Părinţii lui Jane locuiesc la douăsprezece case distanţă de mine, pe aceeaşi parte a străzii. Cum fusesem gata cu patruzeci şi cinci de minute mai devreme, m-am hotărât să mă plimb ca să-mi mai omor timpul. Strada era acum în umbră. Am şovăit o clipă, gândindu-mă la traseul cel mai potrivit. Charlie era iarăşi peste drum şi repara altă maşină. M-a zărit şi, deşi nu prea aveam chef, m-am îndreptat spre el. S-a uitat în sus, către mine, fără să zâmbească:

— Acu' unde-ai mai pornit-o?

Vorbea cu mine de parcă eram un copil.

— Să iau un pic de aer, am spus, un pic de aer de seară.

Lui Charlie îi place să ştie tot ce se întâmplă pe stradă. Cunoaşte pe toată lumea din cartier, inclusiv pe copii. O văzusem deseori pe fetiţă stând afară cu el. Ultima dată îi ţinea o cheie. Cine ştie din ce motiv, Charlie îmi imputa moartea ei. Avusese timp toată duminica să se gândească la asta. Voia să audă totul din gura mea, dar nu-i venea să mă întrebe direct:

— Te duci la părinţii ei, nu? La şapte?

— Da, la şapte.

Aştepta să zic eu mai departe. Am dat o roată maşinii. Era cât toate zilele, veche şi roasă de rugină, un Ford Zodiac, adică exact maşina pe care o au toţi de-aici. Era a unei familii de pakistanezi care ţinea micul magazin de la capătul străzii. Numai ei ştiau de ce-şi botezaseră magazinul „La Watson". Cei doi băieţi ai lor luaseră bătaie de la nişte skinhead locali. Acum strângeau bani să se întoarcă la Peshawar. Bătrânul îmi povestise cum o să plece acasă cu toată familia din cauza

violenţelor şi a vremii urâte din Londra. De pe partea cealaltă a maşinii domnului Watson, Charlie mi-a zis:

— Era singurul lor copil.

Suna ca o acuzaţie.

— Da, am spus, ştiu. Mare păcat.

Amândoi am dat ocol maşinii în acelaşi timp. Apoi Charlie a zis:

— A scris la ziar. Ai citit? Cică ai văzut-o cum se-neacă.

— Aşa e.

— Şi deci n-ai putut să ajungi la ea?

— Nu, n-am putut. S-a scufundat.

Am înconjurat iarăşi maşina, de data asta mai larg, şi m-am îndepărtat încet. Ştiam că Charlie nu mă slăbea din ochi, dar nu m-am întors ca să-i confirm suspiciunile.

La capătul străzii m-am prefăcut că mă uit în sus, la un aeroplan, şi am tras cu ochiul peste umăr. Charlie era tot acolo, lângă maşină, cu mâinile în şold, şi tot se mai uita la mine. O pisică mare, alb cu negru, stătea la picioarele lui. Am văzut toate astea într-o singură imagine, ca într-o străfulgerare, înainte să cotesc pe altă stradă şi să-i pierd din vedere. Era şase şi jumătate. Am decis să mă duc până la bibliotecă, să-mi omor restul timpului până la întâlnire. Era aceeaşi plimbare pe care o făcusem şi mai devreme. Dar acum strada se mai animase. Am trecut pe lângă nişte băieţi de culoare din Caraibe, care jucau fotbal pe mijlocul drumului. Mingea a venit spre mine, iar eu am păşit peste ea. Ceilalţi au rămas pe loc, în timp ce unul dintre băieţii mai mici s-a dus să recupereze mingea. Cu toţii m-au urmărit atent, în tăcere. După ce îi depăşisem, unul a şutat într-o pietricică ce mi s-a rostogolit la picioare. Fără să mă întorc şi aproape fără să mă uit, am pus un stop cu piciorul la mare meserie. A fost o întâmplare că mi-a reuşit faza. Ei au început să râdă, să bată din palme şi să mă ovaţioneze, aşa că, într-un moment de exaltare, m-am gândit să mă duc şi să joc fotbal cu ei. Mingea fusese acum recuperată şi şi-au reluat jocul. Ocazia a trecut, aşa că am plecat mai departe. De emoţie, inima îmi bătea cu putere. Când am ajuns la bibliotecă şi m-am aşezat pe trepte, încă îmi mai zvâcneau tâmplele. Rar am parte de asemenea ocazii. Nu mă întâlnesc cu prea multă lume, de fapt

singurii cu care vorbesc sunt Charlie şi domnul Watson. Cu Charlie vorbesc pentru că dau de el când ies pe uşa casei; el mă abordează primul, aşa că nu pot să-l evit dacă vreau să ies din casă. Cu domnul Watson nu vorbesc pe cât îl ascult pe el vorbind, şi-l ascult pentru că trebuie să mă duc la el la magazin să-mi fac cumpărăturile. Şi miercuri, când m-am plimbat cu cineva, a fost şi asta o ocazie, chiar dacă era vorba doar de o fetiţă care n-avea altceva mai bun de făcut. Deşi atunci n-aş fi recunoscut, am fost încântat că i-am stârnit curiozitatea şi m-am simţit atras de ea. Aş fi vrut să fim prieteni.

Dar la început nu prea m-am simţit în largul meu. Mergea puţin în urma mea, jucându-se cu jucăria aia şi, îmi imaginam, imitându-mă pe la spate, aşa cum fac copiii. Apoi, când am ajuns la strada principală, cea cu magazinele, a venit lângă mine.

— Auzi, da' tu de ce nu te duci la serviciu? m-a întrebat. Tati se duce la serviciu în fiecare zi, în afară de duminică.

— Nu trebuie să mă duc la serviciu.

— Ai aşa de mulţi bani?

Am dat din cap.

— Chiar aşa de mulţi?

— Da.

— Poţi să-mi cumperi ceva dacă ai chef?

— Dacă am chef.

Arăta cu degetul spre vitrina unui magazin de jucării.

— Una din astea, te rog, hai, una din astea, hai.

Se agăţase de braţul meu şi dansa pofticioasă, încercând să mă împingă spre magazin. Nimeni nu mă mai atinsese în felul ăsta de multă vreme, de când eram copil. Am simţit un fior rece în stomac şi mi s-au tăiat picioarele. Aveam nişte bani în buzunar şi nu vedeam nici un motiv pentru care să nu-i iau ceva. I-am spus să aştepte afară, am intrat în magazin şi i-am cumpărat ce-şi dorea, o păpuşă, mică şi roz, dezbrăcată, turnată dintr-o singură bucată de plastic. Deîndată ce a primit-o, n-a mai interesat-o. Mai încolo pe stradă, mi-a cerut să-i cumpăr o îngheţată. Se oprise în uşa prăvăliei aşteptând s-o urmez. De data asta nu m-a atins. Evident, am ezitat, nu prea-mi dădeam seama ce se-ntâmpla. Dar îmi stârnise curiozitatea şi mă intriga

totodată şi efectul pe care-l avea asupra mea. I-am dat destui bani ca să ia îngheţate pentru amândoi, după care i-am zis să intre şi să le cumpere. În mod clar, era obişnuită cu cadourile. Când eram un pic mai departe pe stradă am întrebat-o, în cel mai amical mod cu putinţă:

— Nu ştii să spui mulţumesc când cineva îţi dă ceva?

M-a privit dispreţuitor, iar buzele ei palide, aureolate de îngheţată, au rostit:

— Nu.

Am întrebat-o cum o cheamă. Nu voiam să se supere şi să nu-mi mai vorbească.

— Jane.

— Jane, ce s-a întâmplat cu păpuşa pe care ţi-am dat-o?

Şi-a privit scurt mâinile.

— Am lăsat-o în magazinul de dulciuri.

— N-ai mai vrut-o?

— Am uitat-o.

Eram gata să-i spun să dea fuga şi s-o ia, când mi-am dat seama cât de mult îmi doream să rămână lângă mine şi, în acelaşi timp, cât de aproape eram de canal.

Canalul e singura apă din zonă. E o chestie să te plimbi pe malul unei ape, fie ea şi o apă maronie şi împuţită, care curge prin dosul unor fabrici. Majoritatea fabricilor care dau spre canal sunt părăsite şi nu mai au geamuri. Poţi să mergi pe mal cam trei kilometri şi, de obicei, nu e nimeni. Aleea trece pe lângă un depozit de fier vechi. Până acum vreo doi ani, un bătrân tăcut păzea maldărele alea de fiare; stătea într-o baracă de tablă în faţa căreia, legat de un stâlp, ţinea un câine-lup mare. Era prea bătrân ca să mai latre. Apoi baraca, bătrânul şi câinele au dispărut şi poarta a fost închisă cu lacătul. Încet-încet, gardul a fost pus la pământ de copiii din cartier, aşa că acum doar poarta mai stă în picioare. Depozitul de fier vechi e singurul lucru care-ţi mai atrage atenţia de-a lungul celor trei kilometri, în rest drumul o ţine pe lângă zidurile fabricilor. Dar mie-mi place canalul, îmi place că acolo, lângă apă, mă simt mai liber decât în orice parte a oraşului. După ce a mers un timp lângă mine, în tăcere, Jane m-a întrebat:

— Unde te mai duci? Unde vrei să te mai plimbi?

— Pe lângă canal.
A stat şi a reflectat la chestia asta cam un minut.
— N-am voie să merg la canal.
— De ce?
— De-aia.
O luase puţin înaintea mea. Cercul alb din jurul gurii i se uscase. Nu prea mai aveam vlagă în picioare şi căldura care se ridica din asfalt mă sufoca. Acum devenise absolut necesar s-o conving să se plimbe cu mine de-a lungul canalului. Mă sâcâia gândul ăsta. Am aruncat restul de îngheţată şi i-am zis:
— Eu mă plimb pe lângă canal aproape zilnic.
— De ce?
— E foarte multă linişte acolo... şi ai tot felul de lucruri de văzut.
— Ce lucruri?
— Fluturi.
Cuvântul mi se desprinsese de pe buze până s-apuc să-l reţin. S-a întors către mine brusc interesată. Evident, fluturii n-ar supravieţui lângă canal, duhoarea i-ar spulbera. N-o să-i ia mult până să-şi dea seama.
— Fluturi de ce culoare?
— Roşii... şi galbeni.
— Şi mai ce e acolo?
Am şovăit.
— Mai e şi-un depozit de fier vechi.
A strâmbat din nas. Am zis repede:
— Şi bărci, sunt şi bărci pe canal.
— Bărci adevărate?
— Da, normal, bărci adevărate.
Iarăşi nu asta voiam să spun. S-a oprit şi m-am oprit şi eu. Apoi a spus:
— N-o să mă spui dacă vin, nu?
— Nu, nu te spun, dar să te ţii aproape de mine când ne plimbăm lângă canal, ai înţeles? A dat din cap.
— Şi şterge-ţi îngheţata de la gură.
Şi-a trecut dosul palmei într-o doară peste faţă.
— Ia vino-aici şi lasă-mă pe mine.

Am tras-o înspre mine şi am ţinut-o cu o mână pe după ceafă. Mi-am umezit arătătorul celeilalte mâini, aşa cum am văzut că fac părinţii, şi i l-am trecut peste buze. Nu mai atinsesem buzele unei persoane până atunci şi nici nu mai trăisem vreodată o asemenea plăcere. S-a înălţat dureros dinspre vintre spre piept şi s-a cuibărit acolo, ca un pumn care îmi împingea în coaste. Mi-am umezit din nou acelaşi deget şi am simţit gustul dulce-lipicios care se prinsese de el. I-am şters iarăşi buzele, dar de data asta s-a ferit.

— Mă doare, a spus. M-ai apăsat prea tare.

Ne-am plimbat mai departe, şi acum ea se ţinea aproape de mine.

Ca să ajungem pe alee, trebuia mai întâi să traversăm canalul pe un pod îngust şi negru, cu parapete înalte. La jumătatea drumului, Jane s-a înălţat pe vârfuri şi a încercat să se uite dincolo de parapet.

— Ridică-mă, a spus, vreau să mă uit la bărci.

— Nu poţi să le vezi de aici.

Dar i-am cuprins talia cu mâinile şi am ridicat-o. Rochiţa ei roşie şi scurtă i s-a tras în sus, dezvelindu-i fundul, şi din nou am simţit pumnul ăla apăsându-mă în piept. Jane mi-a aruncat peste umăr:

— Râul e foarte murdar.

— Aşa e mereu, am spus, că doar e un canal.

În timp ce coboram scările de piatră spre alee, Jane s-a tras mai lângă mine. Aveam impresia că-şi ţine respiraţia. De regulă, canalul curge către nord, dar azi era complet nemişcat. Pe suprafaţa apei pluteau pete gălbui de mizerie, care păreau la fel de imobile pentru că nu era nici o adiere de vânt care să le împingă. Din când în când câte o maşină trecea pe podul de deasupra noastră şi, din depărtare, răzbătea zumzetul traficului londonez. Dar în rest canalul era cufundat în tăcere. Din cauza căldurii, mirosul canalului era mai puternic. Un miros mai degrabă de animal decât de chimicale. Jane a şoptit:

— Unde-s fluturii?

— Nu mai e mult. Mai întâi trebuie să trecem pe sub două poduri.

— Vreau înapoi. Vreau înapoi.

Eram la vreo sută de metri de scările de piatră. Voia să se oprească, dar eu o tot îmboldeam. Era prea speriată ca să plece de lângă mine şi să alerge singură înapoi la scări.

— Nu mai e mult şi o să vedem fluturi. Roşii, galbeni, uneori şi de-ăia verzi.

Mă lăsasem în voia minciunii, nu-mi mai păsa ce îi spuneam. M-a luat de mână.

— Dar cu bărcile cum rămâne?

— O să le vezi. Un pic mai sus.

Am mers mai departe şi nu mă gândeam decât la cum să fac să nu plece de lângă mine. În anumite locuri de-a lungul canalului se deschid tuneluri pe sub fabrici, şosele şi linii de cale ferată. Primul la care am ajuns era format de fapt de o clădire de trei etaje care unea fabricile de pe cele două maluri. Acum era părăsită, la fel ca toate celelalte fabrici, şi toate geamurile fuseseră sparte. La intrarea în tunel, Jane a încercat să mă tragă înapoi.

— Ce e zgomotul ăla? Hai să nu intrăm acolo.

Auzise apa care picura de pe tavanul tunelului în canal, iar ecoul răsuna straniu, cavernos.

— Nu-i decât apă, am spus. Uite, poţi să vezi până în partea cealaltă.

În tunel drumul se îngusta foarte mult, aşa că i-am zis să meargă înaintea mea, în timp ce eu o ţineam de umăr. Tremura toată. La capătul tunelului s-a oprit brusc şi a arătat ceva cu degetul. Acolo unde lumina soarelui intra în tunel, printre cărămizi, creştea o floare. Părea un fel de păpădie, iţindu-se dintr-un smoc de iarbă.

— E un podbal, a spus, apoi l-a cules şi şi l-a pus în păr, după ureche.

Am spus:

— N-am mai văzut niciodată flori pe-aici, am zis.

— Păi, trebuie să fie, mi-a explicat ea, pentru fluturi.

Vreun sfert de oră am mers în tăcere. Jane a spus ceva doar o singură dată, când m-a întrebat iar de fluturi. Acum părea să-i fie mai puţin frică de canal şi mi-a dat drumul mâinii. Îmi doream să o ating, dar habar n-aveam cum să fac asta fără s-o sperii. Am încercat să înjgheb o posibilă conversaţie, dar

mintea mi se golise. Drumul începea să se lărgească spre dreapta. După următorul cot al canalului se deschidea un imens loc viran între o fabrică şi o magazie şi acolo era depozitul de fier vechi. Înaintea noastră cerul se umpluse de un fum negru şi, când am ajuns la cotul canalului, am văzut că fumul se înălţa de pe maidanul cu fiare vechi. Nişte băieţi se adunaseră în jurul unui foc. Cred că făceau parte dintr-o bandă, toţi aveau geci albastre şi erau tunşi scurt. Din câte îmi dădeam seama, se pregăteau să frigă de vie o pisică. Fumul rămăsese suspendat deasupra lor, în aerul care încremenise, iar în spatele lor mormanul de fiare vechi se înălţa impunător ca un munte. Legaseră pisica de un stâlp, acelaşi de care fusese odată înlănţuit şi câinele-lup. Labele din faţă şi din spate ale pisicii erau şi ele legate laolaltă. Construiau un fel de cuşcă deasupra focului, făcută din sârma gardului şi, când am trecut prin faţa lor, l-am văzut pe unul dintre ei cum târa pisica spre foc, ţinând-o de şnurul de la gât. Am luat-o pe Jane de mână şi am grăbit pasul. Munceau concentraţi, în tăcere, şi abia dacă s-au oprit un moment să se uite la noi. Jane îşi ţinea ochii în pământ. Simţeam cum tremură toată.

— Ce făceau cu pisica aia?

— Nu ştiu.

Am aruncat o privire peste umăr. Nu prea mai puteam să-i văd din cauza fumului negru. Rămâ-neau tot mai în urmă, iar drumul trecea iarăşi pe lângă zidurile fabricii. Lui Jane mai că-i dăduseră lacrimile şi de mult şi-ar fi luat mâna din a mea dacă n-aş fi ţinut-o strâns. De fapt, nici nu era nevoie, pentru că n-ar fi avut curaj să fugă de lângă mine. Nici s-o ia înapoi, pe alee, pe lângă depozitul de fier vechi, nici să se repeadă în faţă, spre tunelul de care ne apropiam. Habar n-aveam ce-o să se-ntâmple când o să ajungem la capătul drumului. De fapt, o să vrea să fugă spre casă, iar eu pur şi simplu ştiam că n-o puteam lăsa. Am încercat să nu mă mai gândesc. La gura celui de-al doilea tunel, Jane s-a oprit.

— Nu e nici un fluture, nu?

Glasul i-a devenit strident pentru că o buşea plânsul. M-am apucat să-i spun că poate era prea cald pentru ei. Dar nu mă mai asculta, ci se văicărea:

— Ai minţit, nu e nici un fluture, ai minţit.

A început să plângă fără vlagă, jalnic, şi a încercat să-şi elibereze mâna dintr-a mea. M-am străduit s-o potolesc, dar nu voia să asculte. Am apucat-o mai strâns de mână şi am tras-o în tunel. Acum ţipa, o notă înaltă, care ricoşa din pereţii şi din acoperişul tunelului, reverberându-mi asurzitor în cap. Am târât-o până pe la jumătatea tunelului. Şi acolo, brusc, ţipetele ei au fost acoperite de tunetul unui tren care trecea pe deasupra capetelor noastre, iar aerul şi pământul s-au cutremurat deopotrivă. S-a scurs o veşnicie până a trecut trenul. Îi ţineam mâinile lipite de corp, dar nu se împotrivea, zgomotul infernal o copleşea. Când ultimele ecouri s-au stins, a spus cu o voce surdă:

— Vreau la mami.

Mi-am desfăcut fermoarul. Nu ştiam dacă poate să vadă prin întuneric ce era chestia aia care se întindea spre ea.

— Atinge-o, am spus, şi am scuturat-o delicat de umăr.

Nu s-a mişcat. Am scuturat-o din nou.

— Hai odată, atinge-mă. Ştii ce vreau să zic, nu?

De fapt, nu voiam decât un lucru simplu. De data asta am înşfăcat-o cu ambele mâini şi am zgâlţâit-o zdravăn, urlând.

— Atinge-o, atinge-o!

A întins mâna şi degetele ei mi-au atins uşor vârful. Dar a fost suficient. M-am îndoit de şale şi am ejaculat, am ejaculat în propriile mele mâini făcute căuş. Şi, asemenea trenului care trecuse, mi-a luat o veşnicie până am pompat totul în mâinile mele. Toată singurătatea mea s-a scurs afară, toate ceasurile în care m-am plimbat de unul singur şi toate gândurile mele, toate s-au scurs acolo, în mâinile mele. Când s-a terminat, am rămas în poziţia aia minute bune, îndoit de spate şi cu mâinile făcute căuş în faţă. Mintea mi se limpezise, trupul mi se destinsese, nu mă mai apăsa nimic. M-am lungit pe burtă şi mi-am spălat mâinile în apa canalului. Era greu să-mi curăţ chestia aia cu apă rece. Mi se lipea de degete, a trebuit s-o desprind bucată cu bucată. Apoi mi-am adus aminte de fetiţă, mi-am dat seama că nu mai era lângă mine. Acum chiar că nu mai puteam s-o las să plece acasă, nu după tot ce se întâmplase. Va trebui să mă duc după ea. M-am ridicat şi i-am zărit silueta spre capătul

tunelului. Mergea încet aproape de buza canalului, ameţită. Nu puteam să alerg pentru că nu vedeam pe unde calc. Cu cât mă apropiam de lumina zilei care strălucea la capătul tunelului, cu atât îmi era mai greu să disting ceva. Jane aproape că ieşise din tunel. Când mi-a auzit paşii în spatele ei, s-a întors şi a scos un ţipăt scurt. A început şi ea să fugă şi imediat a alunecat. Din locul unde mă aflam, îmi era greu să-mi dau seama ce păţise, silueta sa care înainte se profila pe cer pierise brusc în beznă. Când am ajuns la ea, zăcea cu faţa-n jos, cu piciorul stâng ieşit în afara aleii, aproape atârnându-i în apă. În cădere se lovise la cap şi avea o umflătură deasupra ochiului drept. Braţul drept îi era întins în faţă, mai avea un pic până să iasă în lumina soarelui. M-am aplecat deasupra ei şi i-am ascultat respiraţia. Era profundă şi regulată. Avea ochii strâns închişi şi genele îi erau încă ude de lacrimi. Nu mai voiam să o ating, totul se scursese din mine, acolo, în canal. Se murdărise un pic pe chip şi ceva mai tare pe rochie, la spate, aşa că am întins mâna şi am curăţat-o.

— Nu, prostuţo, am zis, nu sunt fluturi.

Apoi am ridicat-o uşor, cât de uşor am putut, ca să n-o trezesc, şi i-am dat încet drumul în canal.

De obicei stau pe treptele bibliotecii, îmi place mai mult decât să intru acolo şi să citesc. Mai multe ai de învăţat afară. E duminică seara, stau şi ascult cum pulsul îmi revine la normal. Mă gândesc iar şi iar la toate câte s-au întâmplat şi la ce-ar fi trebuit să fac. Văd pietricica rostogolindu-se pe asfalt, mă văd pe mine însumi punând stop la mare meserie, aproape fără să mă-ntorc. Dar ştiu că ar fi trebuit să mă-ntorc şi, fără grabă, să primesc aplauzele lor cu un surâs vag. După care ar fi trebuit să şutez pietricica înapoi sau, şi mai bine, să păşesc peste ea şi să mă îndrept degajat spre ei, apoi, după ce mingea va fi fost recuperată, să stau cu ei, să rămân cu ei, să fiu şi eu ca ei, în echipă. Să joc şi eu fotbal cu ei aproape în fiecare seară, să ştiu cum îi cheamă şi ei să ştie cum mă cheamă pe mine. Să dau peste ei ziua, în oraş, şi ei să mă strige de pe trotuarul celălalt şi să vină la mine ca să stăm la o vorbă. Şi, la finalul partidei, unul dintre ei să se apropie de mine şi să mă ia de braţ.

— Bine, atunci ne vedem mâine…

— Da, ne vedem mâine.

Şi, când o să se facă mai mari, să ieşim în oraş la băut, iar eu să-nvăţ să beau bere. M-am ridicat şi am luat-o încet înapoi pe drumul pe care venisem. Ştiam că n-o să joc nici un fotbal cu băieţii. Ocaziile sunt rare, cum rari sunt şi fluturii. Întinzi mâna şi imediat se fac nevăzuţi. Am mers pe strada unde se jucaseră mai devreme. Acum era pustie, iar pietricica era tot acolo, în mijlocul drumului. Am ridicat-o de jos şi am pus-o în buzunar, apoi am plecat mai departe, la întâlnirea la care trebuia să mă duc.

O conversaţie
cu bărbatul din dulap

Mă-ntrebi ce-am făcut când am văzut-o pe fata asta. Păi, uite, o să-ţi zic. Vezi dulapul de-acolo, care ocupă mai toată camera. Am fugit până aici, m-am băgat înăuntru şi mi-am luat-o la labă. Şi să nu crezi că m-am gândit la fată când mi-am frecat-o. Nu, n-aş fi suportat. Am încercat să-mi aduc aminte de vremea când nu eram mai înalt de-un metru. Şi uite-aşa am ejaculat imediat. Da, ştiu că-ţi zici: ia uite şi la jegosu' şi perversu' ăsta. Să ştii că m-am dus şi m-am spălat pe mâini, spre deosebire de alţii. Apoi m-am simţit mai bine. Înţelegi ce vreau să zic, adică m-am relaxat. Aici, în cămăruţa asta, nu prea am altceva ce să fac… Sigur că la tine e altfel… Cred că ai o casă curată, nevastă-ta spală cearşafurile, iar guvernul te plăteşte să strângi informaţii despre unii şi alţii. Da, bine, ştiu că eşti… cum îi zice?… asistent social şi că-ncerci să m-ajuţi, dar singurul bine pe care mi-l poţi face e să asculţi ce-o să-ţi zic. Acum e prea târziu să mă mai schimb. Dar e bine să am cu cine sta de vorbă, aşa că o să-ţi povestesc cum stă treaba cu mine.

Nu l-am văzut niciodată pe taică-meu pentru că a murit înainte să mă nasc. Cred că de-acolo mi se trag toate, vreau să zic că am crescut doar cu maică-mea, fără absolut nimeni altcineva. Locuiam într-o casă uriaşă pe lângă Staines. Era complet dementă, mă-nţelegi, de-acolo mi se trage. Nu voia decât să aibă copii, dar nu-i trecea prin cap să se mărite a doua oară, aşa că nu m-a avut decât pe mine; trebuia să ţin locul tuturor copiilor pe care şi-i dorise. S-a străduit să mă împiedice să cresc şi, multă vreme, chiar a reuşit. Ştii, n-am putut să vorbesc ca lumea până la optişpe ani. Nu m-am dus niciodată la

şcoală, mă ţinea acasă pentru că zicea că e o zonă rău famată. Nu îmi dădea drumul nici ziua, nici noaptea. Când m-am făcut prea mare ca să mai încap în pătuţ, nu i-a convenit, s-a dus la o licitaţie de la un spital şi a cumpărat un ţarc de copii. Făcea numai chestii de-astea. Am dormit în ţarcul ăla până în clipa în care am plecat de-acasă. Nu puteam să mă culc într-un pat normal, tot timpul mi-era frică să nu cad şi nu reuşeam să adorm. Mă făcusem mai înalt decât ea cu cinci centimetri şi tot îmi punea baveţica la gât. Era bolnavă la cap. A luat un ciocan şi nişte bucăţi de lemn şi a meşterit un scăunel din ăla înalt pentru copii, asta când aveam paişpe ani. Îţi dai seama că l-am făcut praf când m-am aşezat pe el. O, Doamne! Să nu mai zic de pudingul pe care mi-l băga pe gât. De-aia am problemele astea cu stomacul. Nu mă lăsa să fac nimic de unul singur, chiar a încercat să mă împiedice să mă spăl. Ajunsesem de abia dacă mă mai mişcam fără ea, iar ea murea de plăcere, curva dracului.

Şi-atunci, de ce n-am întins-o când m-am făcut mare? Ai putea crede că nu mă ţinea nimic. Dar pur şi simplu nu-mi dădea prin cap. Nu ştiam că există şi altfel de viaţă, nu ştiam că puteam trăi şi altfel. Păi, cum să mă car când m-aş fi căcat pe mine de groază după ce-aş fi făcut cincizeci de metri pe stradă? Şi unde să mă duc? Abia dacă reuşeam să mă-nchei singur la şireturi, darămite să-mi găsesc o slujbă. Zici că era nasol de tot, nu? Păi, să-ţi spun una tare. De fapt, nu eram nefericit. Maică-mea chiar avea grijă de mine. Îmi citea poveşti şi alte alea, construiam chestii din carton. Făcusem un fel de teatru dintr-o cutie de fructe şi-l umpluserăm cu figurine din hârtie şi carton. Nu, n-am fost nefericit până în clipa-n care am aflat cum mă vedeau ceilalţi oameni. Cred că aş fi putut trăi aşa toată viaţa, prelungind la nesfârşit primii doi ani de viaţă, fără să mă consider nici un pic nefericit. Maică-mea era o femeie de treabă, serios. Doar puţin dusă cu capul, atât.

Cum am devenit un adult? Păi, treaba e că n-am învăţat niciodată cum. Tot timpul trebuie să mă prefac c-aş fi unul. Toate lucrurile alea pe care tu le faci automat eu trebuie să le fac conştientizându-le. Tot timpul stau şi-mi bat capul cu ele, ca şi cum aş fi la teatru. Stau aici pe scaun, cu braţele încrucişate,

dar aş prefera să mă-ntind pe jos şi să gânguresc în loc să stau să discut cu tine. Îmi dau seama că-ţi închipui că zic la mişto. Încă îmi ia o groază de timp să mă îmbrac dimineaţa, de-aia în ultima vreme nici nu prea m-am mai chinuit. Şi ai văzut ce greu mă descurc cu furculiţa şi cuţitul. Mai degrabă aş vrea să vină cineva să mă bată uşurel pe spate şi să-mi dea în gură cu linguriţa. Mă crezi când îţi zic astea? Ţi se pare ceva scârbos? Ei bine, să ştii că mie aşa mi se pare. E cel mai scârbos lucru din lume. Şi de-aia scuip pe amintirea maică-mii, că m-a făcut să ajung aşa.

Să-ţi spun cum am învăţat să joc rolul de adult. Când aveam şaptişpe ani, maică-mea n-avea decât treişopt. Era încă o femeie atrăgătoare, arăta mult mai tânără. Dacă n-ar fi avut fixaţia asta cu mine, s-ar fi putut mărita una-două. Dar era prea ocupată să mă-mpingă la loc în pântece ca să mai stea să se gândească şi la chestia asta. Asta până când a cunoscut un tip, şi-atunci totul s-a schimbat ceaca-paca. Şi-uite aşa, peste noapte, a înlocuit o obsesie cu alta, au apucat-o toate pandaliile după sexul de care n-avusese parte în toţi anii ăştia. Era nebună după tipul ăsta, asta ca şi cum n-ar fi fost îndeajuns de dementă. Ar fi vrut să-l aducă acasă, dar îi era frică de reacţia lui când o să dea cu ochii de mine, un bebeluş de şaptişpe ani. Aşa că în două luni a trebuit să deprind toate câte învaţă un adult în ani şi ani de zile. A început să mă plesnească când dădeam mâncare pe jos sau când stâlceam cuvintele, sau chiar şi atunci când stăteam acolo şi mă uitam la ea cum face una sau alta. Apoi a început să iasă seara în oraş, lăsându-mă singur acasă. Cursul ăsta intensiv m-a zăpăcit complet. După ce ai fost cocoloşit şaptişpe ani, brusc te trezeşti în plin război. Atunci m-au apucat migrenele astea. Apoi m-au lovit crizele, mai ales seara, când o vedeam că se pregăteşte să iasă în oraş. Nu-mi mai puteam stăpâni braţele şi picioarele, nu reuşeam să-mi controlez limba, care parcă era un corp străin. Un coşmar. Apoi mi se făcea negru înaintea ochilor. Când îmi reveneam, maică-mea era deja plecată, aşa că zăceam acolo în propriul meu căcat, în casa aia cufundată în beznă. A fost o perioadă nasoală.

Apoi crizele s-au mai rărit, probabil pentru că într-o zi l-a adus acasă pe prietenul ăsta al ei. La vremea respectivă

ajunsesem cât de cât prezentabil. Maică-mea i-a zis, chipurile, că aş fi puţin retardat, ceea ce probabil că şi eram. Nu prea mai ţin minte cum arăta individul respectiv, doar ştiu că era foarte înalt şi solid şi avea părul lung şi dat cu gel. Purta numai costume albastre. Avea un service auto în Clapham şi, pentru că era ditamai afaceristul de succes, n-a putut să mă suporte de la bun început. Îţi închipui cam cum arătam, din moment ce nu ieşisem pe-afară aproape deloc până atunci. Eram slab şi palid ca moartea, chiar mai slab decât acum. Nici eu nu-l înghiţeam pentru că pusese mâna pe maică-mea şi o luase de lângă mine. Când maică-mea ne-a făcut cunoştinţă, a dat din cap scurt, apoi nici că mi-a mai spus vreodată vreo vorbă. Mă ignora complet. Era aşa de mare şi tare şi plin de el, încât îmi închipui că nu suporta gândul că pot exista pe lume şi oameni ca mine.

Venea pe la noi aproape tot timpul, de regulă seara, ca s-o ia pe maică-mea şi s-o scoată în lume. Eu stăteam şi mă uitam la televizor. Mă simţeam cumplit de singur. Când se termina programul la tv, mă duceam în bucătărie şi o aşteptam pe maică-mea; deşi aveam şaptişpe ani, plângeam de mi se uscau ochii. Într-o dimineaţă, când am coborât în bucătărie, am dat peste prietenul maică-mii care lua micul dejun îmbrăcat în halatul ăla al lui. Nici nu s-a obosit să-mi arunce vreo privire când am intrat. M-am uitat la maică-mea, dar ea s-a făcut că are treabă cu vasele din chiuvetă. Apoi a început să stea peste noapte tot mai des până când s-a mutat cu totul. Într-o seară s-au îmbrăcat la mare fix şi au ieşit. Când s-au întors, râdeau ca demenţii şi abia se mai ţineau pe picioare. Probabil că băuseră la greu. În noaptea aia maică-mea mi-a spus că se căsătoriseră şi că de-acum înainte trebuia să-i zic tată. Asta a pus capac. Am făcut o criză, cea mai nasoală de până atunci. A fost ceva de nedescris, mi s-a părut că a ţinut zile-ntregi, deşi probabil n-a durat mai mult de o oră. Când s-a terminat şi am deschis ochii, am văzut expresia de pe faţa maică-mii – o scârbă infinită. N-ai idee cât se poate schimba cineva într-un timp atât de scurt. Când i-am văzut chipul, am ştiut că-mi devenise la fel de străină precum taică-meu.

Am mai stat cu ei trei luni până când au găsit un loc unde să mă plaseze. De-acum erau prea căzuţi în limbă unul după altul

ca să mă mai bage în seamă. Abia dacă-mi mai vorbeau şi nu discutau niciodată între ei când eram de faţă. Mă bucuram că scăpam în sfârşit din locul ăla, dar un pic tot am plâns când am plecat, că doar fusese casa în care trăisem. Dar, una peste alta, eram bucuros că scap de ei. Şi probabil că şi ei se bucurau că n-aveau să mă mai vadă. Casa unde mă duseseră nu era rea. De fapt, mie nu prea-mi păsa. Dar acolo m-au învăţat să-mi port de grijă şi chiar am început să citesc şi să scriu, deşi acum am uitat aproape tot ce-am învăţat. Că doar de-aia nici n-am ştiut să citesc formularul ăla pe care mi l-ai trimis, nu? Ce bou, ă? În fine, n-o duceam rău în locul respectiv. Erau tot felul de ciudaţi, ceea ce m-a făcut să devin mai stăpân pe mine. Trei zile pe săptămână ne luau, pe mine şi pe alţi câţiva, şi ne duceau la un atelier unde am învăţat să repar ceasuri de perete şi de mână. Ideea era să ne-nveţe să ne descurcăm singuri ca să ne putem câştiga existenţa după ce aveam să plecăm de acolo. Cu toate astea, până acum nu m-a ajutat la nimic. Când te duci să-ţi cauţi o slujbă, te-ntreabă unde ai învăţat meseria. Când le zici, nici că-i mai interesezi. Dar cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat acolo a fost că l-am cunoscut pe domnu' Smith. Da, ştiu, nu e cine ştie ce nume, şi aşa şi arăta, ziceai că nu-i nimic de capul lui. Dar uite că era. Era responsabilul casei, el m-a învăţat să citesc. M-am descurcat bine. Când am plecat, tocmai terminasem *Hobbitul*, mi-a plăcut. Dar după ce am plecat n-am mai avut timp de chestii de-astea. Dar domnu' Smith a făcut o treabă frumoasă cu mine. Şi m-a învăţat şi multe altele. Eu tot mai poceam cuvintele când am ajuns acolo, iar el mă corecta de fiecare dată. După care mă punea să repet forma corectă. Apoi îmi zicea că trebuie să mă mişc cu mai multă graţie. Da, da, chiar aşa, cu mai multă graţie. Avea în cameră un ditamai pick-upul şi mă punea să dansez. La început mă simţeam ca dracu'. Dar mi-a zis să-mi scot din minte că mă aflam acolo, să-mi relaxez corpul şi să mă las în voia muzicii. Aşa că ţopăiam încolo şi-ncoace prin cameră, îmi unduiam braţele şi dădeam din picioare, sperând din tot sufletul că n-o să mă vadă nimeni pe fereastră. Apoi a-nceput să-mi placă. Era ca atunci când făceam o criză, mă-nţelegi, numa' că era o senzaţie mişto. Simţeam că mă pierd, dacă poţi să-ţi închipui. Apoi discul se

termina iar eu rămâneam acolo ud de transpiraţie, cu răsuflarea tăiată şi simţindu-mă un pic ca un cretin. Dar lu' bătrânu' Smith nu-i păsa. Dansam pentru el de două ori pe săptămână, lunea şi vinerea. Câteodată nu punea discuri, ci cânta el însuşi la pian. Asta nu-mi plăcea la fel de tare, dar nu i-am zis niciodată nimic, vedeam pe faţa lui că se distra la nebunie.

Şi tot cu el am început să-nvăţ să pictez. Da' fii atent aici, nu cum pictează toată lumea. Uite, să zicem că, dacă vrei să pictezi un copac, faci o chestie maro cu un guguloi verde deasupra. El zicea că asta e complet greşit. Casa aia avea o grădină mare şi, într-o dimineaţă, m-a luat şi m-a dus să văd nişte copaci bătrâni. Ne-am oprit lângă unul cât toate zilele. Mi-a spus că vrea să... cum i-a zis... mai întâi să simt copacul ăla, apoi să-l re-creez. Mi-a trebuit mult până să mă prind ce voia să zică. Aşa că la început pictam cum mă ducea capul. Apoi mi-a arătat ce voia de la mine. Mi-a zis: să presupunem că vreau să pictez stejarul ăla. La ce mă gândesc? Înalt, gros, închis la culoare. Şi a tras cu pensula nişte linii groase şi negre pe hârtie. Am înţeles atunci ideea şi m-am apucat să pictez lucrurile aşa cum le percepeam eu. Mi-a zis să-mi fac un autoportret, aşa că am pictat nişte forme bizare în galben şi alb. Apoi am pictat-o pe maică-mea, am făcut o gură mare şi roşie cât toată hârtia – astea voiau să fie buzele ei date cu ruj –, iar în gură am pictat-o cu negru. Asta pentru că nu puteam s-o sufăr. Deşi nu era chiar aşa. De când am plecat de-acolo n-am mai pictat niciodată, nu-i rost de aşa ceva decât dacă stai într-un loc ca ăla.

Să zici dacă te plictisesc, ştiu că trebuie să te duci să mai vezi nu ştiu câţi oameni. N-ai nici un motiv să stai aici cu mine. Bine, atunci e-n ordine. Una din regulile de acolo era că atunci când împlineai douăşunu de ani trebuia să te cari. Mi-aduc aminte că, în compensaţie, mi-au făcut un tort, numai că mie nu-mi place tortul, l-am dat celorlalţi copii. Mi-au dat recomandări şi o listă de nume şi adrese ale celor la care să mă duc. Mi se rupea de astea. Aveam chef să fiu pe cont propriu. Asta înseamnă enorm când toată viaţa a stat cineva pe capul tău, fie şi cineva bine intenţionat. Aşa că am venit la Londra. La început m-am descurcat, eram hotărât, mă-nţelegi, ziceam că sunt cel mai tare

din Londra. Era ceva absolut nou şi extrem de incitant pentru unul care n-o mai văzuse niciodată. Mi-am găsit o cameră în Muswell Hill şi m-am apucat să-mi caut o slujbă. Dar singurele la care mai puteam spera erau cele de cărător cu cârca şi cele de dat la lopată. Peste tot unde mă duceam era de-ajuns să-mi arunce o privire şi-mi spuneau să-mi iau gândul. Până la urmă am găsit de muncă într-un hotel, la spălat vase. Era un hotel de fiţe, mă refer la partea în care stăteau oaspeţii. Covoare moi, roşu-nchis, candelabre de sticlă şlefuită şi o mică orchestră care cânta într-un colţ din holul de la intrare. Am intrat acolo mai mult din greşeală, în prima zi. Bucătăria, în schimb, nu arăta nici pe departe aşa de luxos. O, Doamne, era o hazna împuţită. Probabil că erau în criză de personal pentru că eram singurul care spăla vase. Sau poate că s-au prins că-s fraier. Cert e că trebuia să fac totul numai eu, douăşpe ore pe zi, cu o pauză de prânz de patruşcinci de minute.

Nu că mi-ar fi păsat de programul de lucru, eram bucuros că îmi câştigam singur pâinea pentru prima dată în viaţă. Dar bucătarul-şef mă seca. De la el ne luam salariile, iar mie întotdeauna îmi tăia din bani. Evident, diferenţa care mi se cuvenea intra fix în buzunarul lui. Unde mai pui că bulangiu' ăla era şi urât cu spume. N-ai văzut de când eşti coşuri ca ale lui. Era plin de coşuri, pe faţă, pe frunte, sub bărbie, la urechi, chiar şi pe lobii urechilor. Coşuri babane şi coji, din alea roşii cu galben. Nu ştiu cum de-l lăsau să umble cu mâncarea. Dar îi durea-n freză de chestia asta. Ar fi gătit şi gândacii care mişunau peste tot dacă ar fi ştiut să-i prindă. Cum zic, tipu' mă scotea din minţi. Îmi zicea sperietoare de ciori, i se părea că face o glumă bună. „Băi, Sperietoare! Ia zi, câte ciori ai speriat azi?“ Cine vorbea! Nici o femeie nu s-ar fi apropiat de bubele alea! Şi faţa-i era plină de bube pentru că se gândea numai la porcării. Tot timpul saliva pe revistele lui pornografice. Şi se dădea la femeile de serviciu. Toate erau nişte babe, nici una n-avea mai puţin de şaizeci de ani, majoritatea erau negrese şi urâte. Parcă-l văd cum chicotea, cu bale curgând, pipăindu-le pe fuste. Femeile n-aveau curaj să zică nimic pentru că le-ar fi dat afară. Ai putea zice că avea şi el pofte, ca un om normal. Dar prefer de o mie de ori să fiu ca mine, decât ca animalu' ăla.

Pentru că nu râdeam la glumele lui cum făceau ceilalţi, Bubosu' a-nceput să se poarte şi mai nasol. S-a dat de ceasul morţii să-mi găsească şi alte corvezi, făceam toate muncile de căcat. Mă săturasem şi de glumele lui cu sperietori, aşa că într-o zi, după ce mă pusese să frec toate oalele de trei ori la rând, i-am zis: „Mai du-te-n pula mea, băi, Bubosule!". Asta chiar că l-a durut. Nimeni nu-i mai zisese aşa de la obraz. În ziua aia m-a lăsat în pace. Dar a doua zi dimineaţă, la prima oră, a venit la mine şi mi-a zis: „Du-te şi curăţă cuptorul principal". Era acolo un cuptor de fontă imens, mă-nţelegi, pe care cred că-l spălau o dată pe an. Avea pereţii plini de o crustă groasă şi înnegrită. Ca s-o dai jos trebuia să iei un lighean cu apă şi un şpaclu şi să te bagi înăuntru. Mirosea a pisici putrezite. Am luat un lighean şi nişte bureţi de bucătărie şi m-am strecurat înăuntru. Nu puteai să respiri decât pe gură, altfel ai fi borât imediat. Eram acolo de vreo zece minute, când am văzut cum se trânteşte uşa. Bubosu' mă-nchisese înăuntru. Îl auzeam prin pereţii de fontă cum râdea ca prostu'. M-a ţinut acolo cinci ore, până după pauza de prânz. Cinci ore în cuptoru' ăla împuţit, după care m-a pus să spăl toate vasele. Îţi dai seama că mă apucaseră toate furiile. Dar nu-mi permiteam să renunţ la slujba aia, aşa că n-am putut să-i zic nimic.

În dimineaţa următoare Bubosu' m-a abordat când mă apucasem să spăl vasele de la micul dejun. „Băi, Sperietoare, parcă ţi-am spus să cureţi cuptorul ăla." Aşa că mi-am luat iarăşi ustensilele şi m-am băgat în cuptor. Imediat uşa s-a trântit în spatele meu. De data asta mi-am ieşit din minţi. L-am făcut în toate felurile posibile şi am bătut cu pumnii în pereţi până la sânge. Dar n-a zis nici pâs, aşa că, după un timp, m-am mai liniştit şi am încercat să mă aşez cât mai comod. Trebuia să-mi mişc tot timpul picioarele ca să nu mi se pună cârcei. Cred că trecuseră vreo şase ore, când l-am auzit pe Bubosu' cum râde. Apoi a-nceput să se facă din ce în ce mai cald. La început am crezut că mi se pare. Dar nu, Bubosu' dăduse drumul la cuptor, pe minimum. În curând se încinsese aşa de tare, că n-am mai putut să stau jos şi m-am chircit pe vine. Simţeam cum îmi ard tălpile, cum îmi arde faţa; parcă trăgeam flăcări pe nări. Transpiraţia curgea de pe mine şi fiecare gură de aer îmi

pârjolea gâtul. Nu mai puteam să bat în pereţii cuptorului pentru că erau prea fierbinţi ca să-i ating. Am dat să ţip, dar nu mai aveam aer. Mi-am zis că o să mor pentru că ştiam că Bubosu' era în stare să mă prăjească de viu. Abia spre seară mi-a dat drumul. Aproape îmi pierdusem cunoştinţa când l-am auzit că-mi zice: „Bine, băi, Sperietoare, pe unde-ai umblat toată ziua? Voiam să te pun să speli cuptorul". Apoi a izbucnit în hohote şi ceilalţi i-au ţinut isonul pentru că le era frică de el. Am luat un taxi, m-am dus acasă şi m-am băgat în pat. Eram complet distrus. A doua zi dimineaţă era parcă şi mai rău. Mă umplusem de băşici pe tălpi şi pe spate, acolo unde probabil că mă sprijinisem de pereţii cuptorului. Şi-mi vărsam şi maţele din mine. Dar aveam un singur lucru în cap: să mă duc la muncă şi să i-o trag la rândul meu lu' Bubosu', chiar dacă ăsta o să fie ultimul lucru pe care aveam să-l fac. Orice pas era un chin, aşa că am luat iarăşi taxiul. Cu chiu, cu vai, am reuşit să mă ţin pe picioare până la prânz. Bubosu' mă lăsase-n treaba mea. În pauză s-a aşezat singur la o masă şi a început să se uite pe revistele alea porcoase ale lui. Când mai erau câteva minute până când să se termine pauza, am dat drumul la aragaz, la ochiul pe care era una din tigăile pentru cartofi prăjiţi. Avea vreo două kile de ulei în ea şi, când uleiul a dat în clocot, am luat-o de pe foc şi m-am îndreptat spre Bubosu'. Mă dureau tălpile de-mi venea să urlu. Inima îmi bubuia în piept, ştiam că Bubosu' nu mai avea scăpare. Când am ajuns lângă scaunul lui, Bubosu' şi-a ridicat ochii. A fost de-ajuns să se uite la mine ca să-şi dea seama ce-o să i se-ntâmple. Dar nu i-am lăsat timp să facă nici o mişcare. M-am făcut că mă împiedic şi i-am răsturnat uleiul în poală. Bubosu' a scos un urlet de fiară sălbatică, n-am auzit niciodată un om care să ţipe aşa. Hainele au părut că i se dizolvă şi i-am văzut coaiele cum i se înroşesc, i se umflă, apoi i se fac albe. Uleiul i se scursese pe picioare, până jos. A stat acolo şi a ţipat douăzeci şi cinci de minute până când a venit doctorul şi i-a dat morfină. Aveam să aflu ulterior că Bubosu' a stat nouă luni în spital, timp în care i-au tot scos resturi de la haine din carne. Şi uite-aşa l-am aranjat pe Bubosu'.

Eram prea bolnav ca să mai pot să mă duc la muncă. Îmi plătisem chiria în avans şi reuşisem să pun deoparte ceva bani.

În următoarele două săptămâni m-am târât zi de zi până la spital. Când mi-au trecut băşicile am început să-mi caut altă slujbă. Dar deja mă cam lăsaseră puterile. Londra începuse să-mi cam ajungă. Îmi venea din ce în ce mai greu să mă dau jos din pat. Îmi era mai bine sub plapumă, mă simţeam mai în siguranţă. Mă apuca depresia numai la gândul că trebuie să ies din casă şi să înfrunt miile de oameni, traficul asurzitor, cozile şi alte alea. Am început să mă gândesc tot mai des la zilele când stăteam cu maică-mea. Ce n-aş fi dat să am iar parte de ele! Adică de traiul în puf, când stăteam la adăpost şi la căldurică şi nu trebuia să mişc un deget. Da, ştiu că pare o idioţenie, dar am început să mă gândesc că poate maică-mea se săturase de tipul ăla cu care se căsătorise şi că, dacă m-aş întoarce la ea, am putea să trăim împreună ca altădată. E, şi m-am tot gândit la chestia asta zile-ntregi, până când a început să mă obsedeze. Nu mai aveam altceva-n cap. Mă convingeam singur că maică-mea stă şi mă tot aşteaptă, poate chiar mă caută cu poliţia. Trebuia să mă-ntorc acasă la maică-mea, care o să mă ia-n braţe şi o să-mi dea de mâncare cu linguriţa şi o să construim iar un teatru din carton. Într-o seară, tot măcinam gândurile astea, când m-am hotărât să mă duc la ea. Ce mai aşteptam? M-am repezit afară pe uşă şi am ţinut-o tot într-o fugă. Mai că-mi venea să cânt de fericire. Am prins trenul de Staines şi, de la gară, m-am pus iar pe alergat până acasă. Îmi ziceam că totul urma să fie ca pe vremuri. Când am ajuns pe strada noastră, m-am oprit din fugă. La parter se vedea lumină. Am sunat la uşă. Îmi tremurau aşa de tare picioarele, că a trebuit să mă sprijin de perete. Dar nu mi-a deschis maică-mea. Era o fată, o fată frumuşică de vreo optişpe ani. Pe moment, n-am ştiut ce să-i spun. S-a instalat o tăcere penibilă, timp în care mă căzneam să găsesc ceva de zis. În schimb, m-a întrebat ea ceva, adică cine sunt. I-am zis că pe vremuri locuiam aici şi că o căutam pe maică-mea. Mi-a zis că locuia aici cu părinţii ei de doi ani. S-a dus înăuntru să vadă dacă foştii proprietari lăsaseră vreo adresă. Cât a lipsit am început să mă uit în jur. Nimic nu mai era la fel. Peste tot se întindeau rafturi înalte, pline cu cărţi, tapetul fusese schimbat, am văzut chiar şi un telefon de care noi n-avuseserăm niciodată. M-a apucat jalea, m-am simţit complet înşelat în

aşteptări. Fata s-a întors şi m-a anunţat că nu dăduse de nici o adresă. I-am zis noapte bună şi am luat-o încet înapoi. Fusesem lăsat de izbelişte. Aia era casa mea şi mi-aş fi dorit ca fata să mă invite înăuntru, la căldurică. Ce n-aş fi dat să mă ia în braţe şi să-mi zică: „Hai, vino să stai aici, la noi“. Ştiu că pare o tâmpenie, dar asta-mi trecea prin cap pe drumul spre staţia de autobuz.

Aşa că am început iar să-mi caut o slujbă. Cred că din cauza chestiei cu cuptorul am făcut asta. Vreau să zic că din cauza poveştii ăleia m-am gândit să mă-ntorc la Staines, aşa, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. M-am tot gândit la cuptorul ăla. Stăteam şi mă gândeam toată ziua la cum ar fi să trăiesc într-un cuptor. Ştiu că ţi se pare de neimaginat, mai ales după ce i-am făcut lu' Bubosu'. Dar aşa mi se năzărise, ce vrei. Şi, cu cât mă gândeam mai tare, cu atât îmi dădeam seama că, atunci când intrasem a doua oară în cuptor, îmi doream în secret să fiu închis înăuntru. Era o speranţă, dar una pe care nu o conştientizam, mă-nţelegi? Voiam să fiu privat de libertate. Voiam să intru undeva de unde să nu pot ieşi. O dorinţă pitită în străfundurile minţii. Când chiar m-am trezit în cuptor, eram prea furios pe Bubosu' şi nu mă gândeam decât la cum să ies de-acolo. Nu-mi ardea să mă bucur de locul în care eram. Abia mai târziu mi-am dat seama.

N-am avut norocul să-mi găsesc de lucru şi, cum banii erau pe terminate, am început să fur din magazine. Ştiu că ţi se pare o tâmpenie, dar era simplu ca bună ziua. În plus, ce era să fac? Trebuia să mănânc, nu? Şi nu şuteam decât foarte puţin şi din magazine diferite, de regulă din supermarketuri. Purtam un palton lung cu buzunare largi. Furam carne congelată sau conserve, chestii de-astea. Aveam şi chirie de plătit, aşa că am început să fur şi chestii mai scumpe, cu care mă duceam la second-handuri şi luam bani pe ele. Am ţinut-o aşa fără probleme cam o lună. Aveam tot ce-mi doream, iar dacă voiam orice alt lucru, n-aveam decât să mă duc şi să-l bag în buzunar. Dar probabil că, văzând că-mi merge, începusem să acţionez la futu-i mă-sa. Aşa că n-a trecut mult şi un tip de la pază m-a prins furând un ceas dintr-o vitrină. Nu m-a oprit pe loc. Nu, m-a lăsat să-l iau şi m-a urmărit când am ieşit din magazin.

Ajunsesem la staţia de autobuz când m-a apucat de mână şi mi-a zis să vin cu el înapoi la magazin. Au chemat poliţia şi m-au deferit justiţiei. S-a dovedit că mă filau de mult, aşa că am fost acuzat de furturi repetate. Cum nu aveam cazier, am fost pus în libertate sub supraveghere, trebuia să mă duc de două ori pe săptămână şi să-i dau raportul poliţistului care se ocupa de mine. Am avut noroc. Puteam să iau şase luni ca nimica. Aşa mi-a zis detectivul.

Dar faptul că eram sub supraveghere nu-mi ţinea nici de foame, nici nu-mi dădea bani de chirie. Poliţistul era ca lumea, zic eu, a făcut şi el ce-a putut. Răspundea de atâţia delincvenţi, că nu mai ţinea minte cum mă cheamă de luni până joi. La toate slujbele pe care mi le găsise voiau pe cineva care să ştie să scrie şi să citească, iar pentru a munci cu cârca îţi trebuia forţă fizică. În fine, nici nu prea mă trăgea aţa să-mi iau altă slujbă. N-aveam chef să dau de alţii care să-mi zică iar Sperietoare. Aşa că, ce era să fac? M-am apucat iar de furat. De data asta cu mai multă fereală şi niciodată din acelaşi loc. Dar m-au prins la nici o săptămână. Luasem un cuţit ornamental dintr-un magazin universal, dar, de atâta cărat, buzunarele de la palton se duseseră naibii. Când să ies pe uşă, cuţitul mi-a căzut din buzunar drept pe podea. Nici n-am apucat să schiţez vreo mişcare, că trei tipi au şi sărit pe mine. Am apărut în faţa aceluiaşi judecător şi de data asta am luat trei luni.

E hazliu la puşcărie. Nu că te-ai strica de râs. Îmi închipuisem că o să fie plin numa' de mafioţi, aşa, gagii d-ăia duri. Dar am văzut foarte puţini din ăştia. Restu' erau doar duşi cu capu', ca ăia de la centrul de plasament. Dar, în rest, nu era rău, oricum nici pe departe aşa de rău pe cât îmi imaginasem. Celula mea nu era prea diferită de camera în care stăteam la Muswell Hill. De fapt, aveam o privelişte chiar mai bună de la fereastra celulei pentru că eram mai sus. Aveam un pat, o masă, un raft pentru cărţi şi o chiuvetă. Puteai să decupezi poze din reviste şi să le lipeşti pe pereţi, ceea ce n-aveam voie să fac la Muswell Hill. Şi nici nu ne ţineau închişi în celule decât vreo două ore pe zi. În rest, puteam să facem vizite celorlalţi deţinuţi, dar numai celor de pe etajul nostru. O poartă de fier bloca accesul spre etajele superioare sau spre cele inferioare.

Erau tot felul de ciudaţi în închisoarea aia. Era unul care, când stăteam la masă, se urca pe scaun şi-şi dădea pantalonii jos. Prima dată m-am şocat, dar, când i-am văzut pe ceilalţi că-i dau înainte cu mâncatul şi cu vorba, am făcut şi eu la fel. După un timp nici nu l-am mai băgat în seamă, deşi tipu' se dădea în stambă destul de des. E uimitor cu câte chestii ajungi să te obişnuieşti. Şi mai era şi unu', Jacko. A venit la mine chiar de a doua zi şi s-a prezentat. Mi-a zis că îl băgaseră pentru înşelătorie, că tac-su era antrenor de cai şi că avuseseră ghinion. Şi dă-i şi povesteşte, fel şi fel de lucruri, de le-am şi uitat. Apoi s-a sculat şi a ieşit din celulă. Data următoare a venit şi iar s-a prezentat, ca şi cum nu m-ar mai fi văzut în viaţa lui. Acum mi-a zis că fusese condamnat pentru viol multiplu şi că n-a putut niciodată să-şi potolească apetitul sexual. Am crezut că făcea mişto, eu luasem de bună prima variantă. Dar gagiu' era foarte serios. De câte ori mă vedea, îmi turna altă poveste. Nici nu mai ţinea minte ce-mi spusese ultima dată. De fapt, cred că habar n-avea cine era cu adevărat. Ca şi cum n-ar fi avut o identitate proprie. Un alt deţinut mi-a zis că Jacko primise o lovitură la cap în timpul unui jaf armat. Nici asta nu ştiu dacă era adevărat. Niciodată nu ştii dacă să crezi ceva ori ba.

Dar să nu mă-nţelegi greşit. Nu toţi pârnăiaşii erau aşa. Erau şi tipi mişto, iar cel mai adevărat era Surdu. Nimeni nu ştia cum îl chema în realitate şi nici Surdu nu putea să le zică pentru că era surdomut. Cred că-şi petrecuse toată viaţa în puşcărie. Celula lui era cea mai confortabilă din toată închisoarea, era singurul care avea voie să-şi facă ceai. Am stat des acolo, la el. Evident, nu discutam nimic. Stăteam acolo şi câteodată zâmbeam unul la altul, atâta tot. Iar el făcea ceai – cel mai bun ceai pe care l-am băut în viaţa mea. Uneori, după-amiaza, moţăiam în fotoliul lui în timp ce el se uita pe benzile lui desenate cu aventuri din război, avea un maldăr de-aşa ceva într-un colţ. Când mă rodea ceva, mă duceam şi-i povesteam. Nu auzea o iotă din ce-i ziceam, dar dădea din cap şi zâmbea sau se întrista, după cum vedea şi el pe faţa mea. Cred că îi plăcea să ştie că ia şi el parte la ceva. Majoritatea deţinuţilor îl ignorau mai tot timpul. În schimb, gardienii îl simpatizau şi-i aduceau tot ce poftea. Uneori aveam chiar şi tort de ciocolată la

ceai. Ştia să citească şi să scrie, aşa că n-o ducea mai rău ca mine.

Alea trei luni au fost cele mai mişto de când plecasem de-acasă. Mi-am aranjat celula şi am intrat într-un soi de rutină. Nu prea vorbeam cu alţi deţinuţi în afara lui Surdu. Îmi doream o viaţă fără complicaţii. Poate crezi că, închis acolo, în celulă, mă simţeam la fel ca în cuptorul de care ţi-am zis. Ei bine, nu, nu resimţeam senzaţia de durere-plăcere pe care mi-o stârnea privarea de libertate. Era o plăcere mai profundă, provocată de sentimentul de siguranţă. De fapt, îmi amintesc că uneori îmi doream să am parte de cât mai puţină libertate. Îmi plăcea perioada din zi în care trebuia să rămânem în celule. Dacă ne-ar fi ţinut închişi toată ziua, nu m-ar fi deranjat deloc, cu excepţia faptului că n-aş mai fi putut să-l văd pe Surdu. Şi nu trebuia să-mi bat capul cu nimic. Zilele erau toate la fel. Nu trebuia să-mi fac griji dacă aveam ce să mănânc sau cu ce să-mi plătesc chiria. Pentru mine, timpul încremenise în loc, era ca şi cum aş fi plutit pe un lac. Am început să mă gândesc la ziua în care aveam să ies din închisoare. M-am dus la directorul adjunct şi l-am întrebat dacă aş putea să mai rămân. Dar mi-a zis că statul cheltuie şaişpe lire pe săptămână pentru fiecare deţinut şi că afară erau o groază care abia aşteptau să intre. Nu era loc pentru toţi.

Şi uite-aşa am fost nevoit să ies din puşcărie. Mi-au găsit de lucru într-o fabrică. M-am mutat în mansarda asta pe care-o vezi. La fabrică nu trebuia decât să descarc nişte conserve de zmeură de pe bandă. Nu-mi păsa că, din cauza zgomotului asurzitor, nu puteai să vorbeşti cu nimeni. Acum o să ţi se pară ciudat ce o să-ţi spun. Mă rog, din punctul meu de vedere nu e ciudat, pentru că ştiam că asta o să se-ntâmple până la urmă. De când am păţit chestia cu cuptorul, nu-mi doream decât să mă ghemuiesc undeva, la loc ferit, departe de toată lumea. Voiam să mă fac mic. Nu mai suport tot vacarmul ăsta, nu mai vreau să-i văd pe oamenii ăştia în jurul meu. Vreau să fiu departe de toate astea, singur, în întuneric. Vezi şifonierul ăla de-acolo, care ocupă mai toată camera? Dacă o să te uiţi înăuntru, n-o să vezi nici o haină. E plin numai de perne şi de pături. Şi asta şi fac, mă strecor în el, încui uşa şi stau acolo ore întregi. Probabil

îţi pare o prostie. Dar mă simt perfect acolo, înăuntru. Şi nu mă plictisesc sau ceva, şed acolo şi atât. Uneori mi-ar plăcea ca şifonierul să se trezească la viaţă şi să înceapă să umble, fără să ţină cont că sunt în burta lui. La început intram în şifonier când şi când, dar pe urmă m-am dus din ce în ce mai des până când am ajuns să stau toată noaptea înăuntru. Iar dimineaţa nu-mi mai venea să ies, aşa că începusem să întârzii la serviciu. Apoi nu m-am mai dus deloc la muncă. Sunt trei luni de când n-am mai fost. Mi-e silă să ies afară. E mai bine aici, în dulapul meu.

Nu mai vreau să fiu liber. De-aia mor de invidie când îi văd pe bebeluşii ăia cum stau culcuşiţi în cărucioare şi sunt plimbaţi încolo şi-ncoace de mămicile lor. Vreau să fiu unul din ei. De ce nu pot să fiu şi eu ca ei? De ce trebuie să mă mişc, să mă duc la muncă, să-mi gătesc, să fac toate lucrurile alea pe care trebuie să le faci în fiecare zi ca să supravieţuieşti? Vreau să mă sui în cărucior. Ce tâmpenie, da, ştiu că am unu optzeci. Dar ce mai contează, dacă asta-mi vine să fac? Zilele trecute am furat o pătură dintr-un cărucior. Nu ştiu ce m-a apucat, probabil că voiam să intru şi eu în contact cu lumea aia a lor, să simt că nu sunt chiar aşa de străin de ea. Mă simt ca un exclus. N-am nevoie de sex sau de alte alea. Când văd câte o fată drăguţă, ca aia de care ţi-am zis, mi se strânge stomacul şi mă bag aici la loc ca să mi-o iau la labă, ţi-am spus. Nu mai găseşti mulţi demenţi ca mine, nu? Păturica aia pe care am şutit-o am pus-o în dulap. Şi am de gând să-l umplu cu zeci de păturici dintr-astea.

Acum, nu prea mă mai duc pe-afară. Se fac două săptămâni de când n-am mai plecat din mansarda asta. Ultima dată când am ieşit mi-am cumpărat nişte conserve, aşa că nu prea fac foamea. Mai tot timpul stau aici, în dulap, mă gândesc la cum era la Staines şi-mi doresc să fiu iarăşi acolo. În nopţile cu ploaie, apa bate în acoperiş şi mă trezesc din somn. Mă gândesc la fata aia care locuieşte acum în fosta noastră casă, ascult vântul şi zgomotul maşinilor de pe stradă. Aş vrea să am din nou un an. Dar asta n-o să se întâmple în veci. Ştiu că nu.

Prima dragoste, ultimele ritualuri

De când a început vara şi până în momentul în care ni s-a părut fără rost, luam salteaua noastră subţire, o întindeam pe masa solidă de stejar şi făceam dragoste dinaintea ferestrei larg deschise. Astfel, briza intra în cameră, aducând cu ea mirosurile cheiului aflat la patru etaje sub noi. Împotriva voinţei mele, mă lăsam târât în fantasme în care mi se înfăţişa creatura, iar apoi, când ne desprindeam din îmbrăţişare şi zăceam acolo pe masa uriaşă, o auzeam, în tăcerea adâncă, cum aleargă şi cum râcâie cu ghearele. Era prima dată când mi se întâmpla aşa ceva şi, cum începea să mă-ngrijoreze, am încercat să vorbesc cu Sissel ca să mă mai liniştesc. Numai că ea n-a găsit nimic de comentat, nu dădea doi bani pe lucruri abstracte sau pe analiza unor situaţii anume, doar le trăia şi gata. Ne-am uitat la pescăruşii care se roteau în pătratul nostru de cer şi ne-am întrebat dacă şi ei ne urmăriseră de-acolo, din înalt, cam astea erau chestiile de care vorbeam, construind vagi ipoteze despre momentul prezent. Sissel lăsa întotdeauna lucrurile în cursul lor firesc, amesteca în cafea cu linguriţa, făcea dragoste, îşi punea un disc, privea afară pe fereastră. Nu zicea niciodată lucruri precum sunt fericită ori tulburată, sau am chef să fac dragoste, sau n-am chef, sau m-am săturat de certurile din familia mea, nu poseda acel limbaj al exteriorizării, aşa că eram condamnat să mă lupt de unul singur cu acele năluciri criminale tot timpul cât ne futeam, iar apoi să suport tot numai eu zgrepţănitul ăla care sfâşia liniştea. Dar într-o după-amiază, Sissel, care aţipise, s-a trezit brusc, şi-a înălţat capul de pe saltea şi a zis:

— Ce e râcâitul ăla care se aude în perete?

Oare ce-or fi făcând în clipa asta prietenii mei care se aflau departe, la Londra, de unde îmi trimiteau scrisori angoasate şi meditative? Cine erau ei şi ce rost aveau toate? Erau de vârsta mea, unul avea şaptişpe ani, altul optişpe, dar m-am făcut că nu înţeleg ce-mi spuneau. Le-am trimis şi eu cărţi poştale – faceţi-vă rost de o masă solidă şi de o fereastră deschisă, aşa le ziceam. Mă simţeam bine şi viaţa era uşoară, făceam capcane de prins ţipari, totul pare aşa de simplu când ştii că ai un scop în viaţă. Vara se scurgea încet şi ei încetaseră să-mi mai scrie. Doar Adrian a venit pe la noi, fratele în vârstă de zece ani al lui Sissel, care încerca să scape din infernul familiei lui în plină dezintegrare, de toanele maică-sii, de surorile lui care nu se mai opreau din cântatul la pian, angajate într-o nesfârşită competiţie una cu cealaltă, de apariţiile ocazionale ale lui taică-său, care declanşau valuri de resentimente. După douăzeci şi şapte de ani de căsnicie şi şase copii, părinţii lui Adrian şi ai lui Sissel se urau cu disperare acră, de nici nu mai suportau să trăiască sub acelaşi acoperiş. Până la urmă tatăl s-a mutat într-un hotel ieftin, la câteva străzi distanţă, ca să fie aproape de copii. Era un om de afaceri care-şi pierduse slujba, semăna cu Gregory Peck, era un optimist şi ştia sute de combinaţii din care puteau să iasă bani. Mă-ntâlneam cu el la bar. Nu vorbea niciodată de felul în care fusese disponibilizat sau de necazurile din căsnicie şi nici nu-l deranja că mă mutasem cu fiică-sa într-o cameră care dădea spre chei. În schimb, îmi povestea cum luptase în războiul din Coreea, cum făcea afaceri în toată lumea pe vremea când era reprezentant de vânzări, cum prietenii lui implicaţi în tot felul de fraude făcute la adăpostul legii ajunseseră mari mahări, ba chiar primiseră şi titlul de cavaler, şi, în fine, cum stă treaba cu ţiparii din râul Ouse, a cărui albie colcăia de asemenea vietăţi, şi câţi bani se puteau scoate dacă-i capturam şi-i duceam vii la Londra. I-am zis că aveam optzeci de lire în bancă, drept care a doua zi ne-am dus şi-am cumpărat plase, corzi, sârmă şi un rezervor vechi de apă. Următoarele două luni mi le-am petrecut construind capcane pentru ţipari.

Când era timp frumos îmi luam plasa, corzile şi sârma şi le meşteream afară, pe chei, stând pe un bolard. Capcanele pentru ţipari au o formă cilindrică, închise la un capăt şi cu un fel de

pâlnie la celălalt. Se scufundă în apă până ajung pe albia râului, iar ţiparii intră după momeală şi nu mai reuşesc să iasă. Pescarii de pe chei erau prietenoşi şi se distrau când mă vedeau ce fac. Da, sunt ţipari în râu, ziceau, şi o să prinzi câţiva, dar nu destui ca să-i vinzi şi să trăieşti din asta. Nici n-o să apuci să-ţi instalezi plasele că mareea o să ţi le şi ia. Le ancorăm cu greutăţi de fier, le ziceam, iar ei ridicau bonomi din umeri şi mă învăţau cum să leg mai bine plasa de capcane, considerând că merit o şansă. Când pescarii se duceau cu bărcile pe râu iar eu n-aveam chef de muncă, stăteam şi mă uitam cum înaintează mareea, înghiţind treptat mâlul; nu mi se părea că era cazul să pun osul la treabă ca să termin capcanele, ceea ce însă nu mă împiedica să fiu absolut convins că o să ne îmbogăţim.

Am încercat să o implic şi pe Sissel în aventura noastră cu ţiparii, i-am pomenit de barca aia cu vâsle pe care cineva ne-o împrumutase peste vară, dar n-a catadicsit să zică ceva. Aşa că, în lipsă de altceva mai bun de făcut, am întins salteaua pe masă şi ne-am culcat pe ea fără să ne scoatem hainele. Apoi Sissel a-nceput să vorbească. Ne-am lipit palmele unele de altele, iar ea le-a examinat minuţios lungimea şi forma, comentând rezultatele. Uite, sunt la fel de lungi, dar tu ai degetele mai groase, ai chestia asta mai mare aici. Mi-a măsurat genele cu vârful degetului mare şi mi-a zis c-ar vrea să le aibă şi ea la fel de lungi, apoi mi-a povestit de câinele ei de când era mică, un câine cu gene lungi şi albe. S-a uitat la nasul meu ars de soare şi a-nceput să-mi spună care dintre fraţii şi surorile ei se înroşeau de la soare, care se bronza de se făcea negru şi ce-a zis sora ei cea mai mică în nu'ş'ce ocazie. Ne-am dezbrăcat fără grabă. Şi-a scos tenişii şi mi-a zis de ciuperca pe care o avea la picior. Stăteam şi o ascultam cu ochii închişi, fereastra deschisă lăsa să intre miros de mâl, de alge şi de praf. Vorbim şi noi să n-adormim, aşa zicea ea. Apoi, când am pătruns în ea, m-am tulburat, alunecam iar în fantasmele mele şi senzaţiile care se înmulţeau îmi întăreau conştiinţa că din cauza noastră ceva viu se dezvoltă acolo, în burta lui Sissel. Nu-mi doream să devin tată, nici pomeneală de aşa ceva. Era vorba despre ovule, spermatozoizi, cromozomi, pene, branhii, gheare, implacabilul proces chimic în urma căruia, la câţiva centimetri de penisul

meu, o creatură avea să se zămislească dintr-un mâl roşu-închis, un proces străvechi şi atât de puternic, încât, în elucubraţiile mele, mi se părea că nu-i puteam opune nici o rezistenţă, şi numai la gândul ăsta îmi venea să ejaculez fără să mă mai pot ţine. Când i-am zis lui Sissel, a râs de mine. Doamne, a exclamat tare. Îmi ziceam că Sissel e parte lăuntrică a acestui proces, că e procesul însuşi, ceea ce mă fascina şi mai tare. Trebuia să-şi ia zilnic anticoncepţionalele, dar în fiecare lună uita invariabil de cel puţin două-trei ori. Am convenit fără multe discuţii că n-o să ejaculez în ea, dar rareori am reuşit. La capătul îndelungii noastre alunecări înspre orgasm, în acele ultime secunde disperate, mă luptam să mă extrag, dar eram captiv ca un ţipar în fantasma acelei creaturi care pândea, flămândă, în beznă, aşa că nu mai puteam să fac altceva decât s-o hrănesc cu jeturi albe, zdravene. În acele fracţiuni de secundă de neglijenţă mă abandonam definitiv hrănirii creaturii, oricare ar fi fost ea şi oriunde s-ar fi aflat, fie în pântece, fie în afară, nu mai voiam decât s-o fut pe Sissel, hrănind astfel şi alte creaturi, sacrificându-mi întreaga viaţă într-un moment de slăbiciune. Eram atent să văd când îi vine ciclul lui Sissel, toate lucrurile alea femeieşti reprezentau o noutate absolută pentru mine, aşa că nu luam nimic de bun. Făceam dragoste când Sissel era la menstruaţie, avea un ciclu abundent dar uşor, ne bălăceam în secreţia aia brună şi mi se părea că ne transformaseră în creaturile care vieţuiau în mâl, că noi ajunseserăm acum înăuntru şi ne hrăneam cu fuioare de nori care pătrundeau pe fereastră, cu gaze ce ţâşneau în căldura soarelui din nămolul de pe care apa se retrăsese la reflux. Mă frământam din cauza nălucirilor mele, ştiam că n-o să pot ejacula fără ele. Am întrebat-o pe Sissel ce părere are şi a chicotit. N-o să aibă pene şi branhii, asta e sigur. Bine, dar atunci *tu* cum crezi că e? Nu ştiu, nu m-am gândit. Am tot insistat până când s-a închis în tăcerea ei.

Când am auzit zgrepţănitul ăla, am ştiut că e creatura mea, iar când, într-o după-amiază, Sissel a început să-l audă şi ea şi să intre la păreri, mi-am dat seama că propriile ei fantasme le intersectaseră pe-ale mele, că zgomotul se pornea din cauza noastră, când făceam dragoste. Râcâitul ne-a ajuns la urechi

când ne odihneam întinşi pe saltea, tocmai ne desprinseserăm din îmbrăţişare, eram destinşi şi lucizi, învăluiţi într-o linişte desăvârşită. Lăsa impresia că nişte gheare micuţe scurmă orbeşte într-un perete, un sunet atât de îndepărtat, încât aveai nevoie de cineva care să-ţi confirme că n-ai halucinaţii. Când am îngenuncheat şi mi-am lipit urechea de plintă, a încetat imediat, dar îi simţeam prezenţa dincolo de zid, încremenit în poziţia în care-l surprinsesem, pândind în întuneric. Săptămânile se scurgeau şi-l auzeam în diferite momente din zi şi câteodată şi noaptea. Voiam să-l pun şi pe Adrian să-şi dea cu părerea. Adrian, uite, acum s-a auzit, Adrian, taci un pic, de unde crezi că vine zgomotul ăla? A ciulit urechea, dar n-avea stare prea mult timp. Nu se-aude nimic, a strigat. Nimic, nimic, nimic. Brusc a intrat în priză şi s-a aruncat în spinarea soră-sii, zbierând ca apucatul. N-avea chef să stea şi să asculte ceea ce-ar fi putut fi, voia să se bucure el de toată atenţia. L-am smuls din cârca lui Sissel şi ne-am rostogolit pe pat. Fii atent acum, i-am zis, încercând să-l ţin nemişcat. S-a zbătut ca să se elibereze, apoi a zbughit-o din cameră făcând ca o sirenă de poliţie. Am ascultat cum chiotele se estompau pe măsură ce Adrian cobora pe scări şi, când nu s-a mai auzit nimic, am zis: Te pomeneşti că lui Adrian i-e frică de şoareci. De şobolani, vrei să zici, m-a corectat soră-sa, şi şi-a vârât mâinile între picioarele mele.

Pe la jumătatea lui iulie ne cam pierise entuziasmul, în cameră era din ce în ce mai mizerie, toată situaţia ne irita, dar nu reuşeam să stau de vorbă cu Sissel ca să punem lucrurile la punct. Adrian venea la noi în fiecare zi pentru că începuse vacanţa de vară şi nu suporta să mai stea acasă cu ai lui. Îl auzeam de jos, de la patru etaje distanţă, cum ţipa şi tropăia pe scări. Năvălea în cameră făcând mare tămbălău, apoi se apuca să meargă în mâini şi să se dea în stambă. Mai tot timpul îi sărea lui Sissel în spate, ca să mă impresioneze, era neliniştit, se temea că o să ne săturăm de prezenţa lui şi că o să-l dăm afară, că o să-l trimitem acasă. Îl îngrijora şi faptul că n-o mai înţelegea pe soră-sa. De regulă era oricând dispusă să se bată cu el şi se bătea ca lumea, l-am auzit cum o lăuda în faţa prietenilor lui, era mândru de ea. Acum se schimbase din senin, îl gonea morocănoasă, voia să fie lăsată în pace, să stea degeaba

toată ziua şi să-şi asculte discurile. S-a enervat când s-a urcat cu picioarele pe fusta ei şi, pentru că sânii i se dezvoltaseră, ziceai că e maică-sa când îl certa. Adrian, dă-te jos de-acolo. Te rog, Adrian, nu acum, te rog eu frumos, mai târziu. Dar lui Adrian nu-i venea să creadă că-i altceva decât o toană de-a soră-sii, aşa că o tachina şi sărea la ea doar-doar o să-i dea atenţie, îşi dorea cu disperare ca toate să fie aşa cum erau înainte ca taică-său să plece de-acasă. Când îşi încolăcea braţele pe după gâtul ei şi o trăgea înapoi pe pat, mă privea ochi în ochi, căutând un semn de încurajare, vezi Doamne, eram doi bărbaţi împotriva unei fete. Şi nu accepta că semnul ăla nu venea, îl tot aştepta cu o imensă înfrigurare. Sissel nu-l alunga niciodată, îşi dădea seama de ce vine să stea aici, dar în acelaşi timp îi era din ce în ce mai greu să-l suporte. Într-o după-masă în care chinurile la care o supunea Adrian păreau să nu se mai sfârşească, s-a năpustit afară din cameră aproape plângând de nervi. Adrian s-a întors spre mine şi a ridicat din sprâncene, chipurile era îngrozit. Am încercat să am o discuţie cu el, dar se pornise deja să chiuie şi-şi luase poziţia de luptă, pregătindu-se să se încaiere cu mine. Nici cu Sissel n-apucasem să discut despre frate-său pentru că ea nu era-n stare să emită judecăţi de valoare despre oameni, de fapt, nu emitea judecăţi de valoare despre nimic. Dar uneori, când îl auzea pe Adrian urcând scările, mi se părea că se dă totuşi de gol pentru că se uita imediat la mine şi strângea puţin din buzele ei frumoase.

N-aveam decât o singură soluţie ca Adrian să ne lase-n pace. Nu suporta când ne vedea că ne atingem, îl deranja profund, îl dezgusta cu adevărat. Când vedea că unul din noi dă să se ducă la celălalt şi să-l atingă, ne implora în tăcere, se băga între noi cică în joacă, încercând să ne deturneze intenţiile. Ne imita frenetic, într-o ultimă tentativă de a ne demonstra cât de penibil arătam. Într-un final, se dădea bătut şi o tulea afară, pe scări, mitraliind soldaţi nemţi şi tineri îndrăgostiţi.

Dar Sissel şi cu mine ne mângâiam tot mai rar acum, în felul nostru tăcut nu mai reuşeam să ne trezim dorinţele. Nu era vorba că relaţia noastră era în declin, că nu ne mai plăcea unul de altul, ci se părea că tot ce ne înconjura ne era tot mai puţin favorabil. Cum ar fi însăşi camera în care locuiam. Nu mai era

refugiul în care ne detaşam de lumea aflată la patru etaje dedesubt, pe fereastră nu mai pătrundea briza, ci o căldură dulceagă, care aducea miasmele cheiului, duhoare de meduze moarte şi nori de muşte gri, întărâtate, care se repezeau la subţiori şi ne înţepau amarnic, şi de muşte de casă care ne bâzâiau toată mâncarea. Eram netunşi, iar părul mai tot timpul jilav ne intra în ochi. Alimentele pe care le cumpăram se lichefiau şi erau sălcii la gust ca râul de sub noi. Nu mai luam salteaua s-o-ntindem pe masă, de-acum locul cel mai răcoros din cameră era podeaua, iar ea se acoperise cu un nisip unsuros care nu se mai ducea. Sissel se săturase de discurile ei, ciuperca i se întinsese şi la celălalt picior, îngreunând şi mai tare aerul din încăpere. Camera noastră puţea de-ţi muta nasul. N-am discutat dacă era cazul să ne cărăm de-acolo din acelaşi motiv că nu discutam niciodată despre nimic. În fiecare noapte ne trezea râcâitul din perete, care se auzea acum parcă mai tare şi mai stăruitor. Când făceam dragoste, se oprea să ne asculte. Dar făceam dragoste tot mai puţin, iar mizeria se aduna în jurul nostru, sticle de lapte pe care ne era lene să le ducem la gunoi, bucăţele de brânză pământii care transpirau, ambalaje de unt, cutii de iaurt, bucăţi de salam pe cale să se strice. Şi, printre toate astea, Adrian care făcea roata, chiuia, trăgea cu mitraliera şi sărea la Sissel. Am încercat să compun poezii despre toate fantasmele mele, despre creatură, dar nu mă vedeam în stare să scriu absolut nimic, nici măcar un biet vers. În schimb, am început să fac lungi plimbări de-a lungul canalului prin peisajul anost al Norfolkului, cu câmpuri de sfeclă, stâlpi de telegraf şi ceruri invariabil cenuşii. Mai aveam doar două capcane de ţipari de făcut şi în fiecare zi mă sileam să mă apuc de lucru. Dar în adâncul sufletului mă săturasem de ele, aveam mari îndoieli că ţiparii or să intre vreodată în capcanele alea şi mă întrebam dacă de fapt îmi doream asta, dacă nu cumva ar fi fost mai bine să rămână liniştiţi acolo, în mâlul lor rece de pe fundul râului. Însă mi-am văzut mai departe de treabă pentru că tatăl lui Sissel era pus pe fapte mari, pentru că trebuia să răscumpăr banii pe care-i cheltuisem, pentru că ideea însăşi căpătase un imbold lăuntric, fragil şi vlăguit, căruia nu mă

puteam opune, tot aşa cum nu mă îndemnam să arunc odată sticlele alea de lapte din cameră.

Apoi Sissel şi-a găsit o slujbă şi asta m-a făcut să-mi dau seama că, de fapt, eram şi noi ca toată lumea, pentru că şi oamenii ăia aveau camere, case, slujbe, cariere, din astea se compunea viaţa lor; chiar dacă în camerele lor era mai curat sau dacă aveau un serviciu mai bun, eram şi noi un cuplu obişnuit, care se lupta să-şi facă un rost. Muncea într-una dintre fabricile fără ferestre de peste râu, unde se fac conserve de legume şi de fructe. Stătea zece ori pe zi în vacarmul asurzitor al utilajelor, neputând să schimbe o vorbă cu nimeni, şi dădea la o parte de pe banda transportoare morcovii stricaţi, ca să nu ajungă în conserve. În prima zi a venit acasă cu o pelerină de ploaie de plastic, alb cu roz, şi cu o bonetă la fel de roz. Am întrebat-o: Da’ de ce nu te-ai schimbat la fabrică? Sissel a ridicat din umeri. Pentru ea era acelaşi lucru, ori că stătea şi se-nvârtea prin casă, ori că muncea într-o fabrică, împreună cu alte patru sute de femei, ascultând cu gândurile aiurea postul Radio One la difuzoarele înşirate pe grinzile de oţel, în timp ce mâinile li se mişcau înainte şi-napoi ca nişte suveici de la războaiele de ţesut mecanice. A doua zi când s-a dus la fabrică am luat feribotul, am traversat râul şi am aşteptat-o la ieşirea din schimb. Am văzut nişte femei ivindu-se printr-o uşiţă de tablă care se deschidea într-un zid orb, în vaietul atotstăpânitor al sirenei. S-au deschis mai multe uşiţe şi un şuvoi de muncitoare s-a îndreptat către porţi, zeci de femei în pelerine alb cu roz şi cu bonete roz. M-am urcat pe un zid scund încercând s-o zăresc pe Sissel, dintr-odată mi se părea o chestiune de viaţă şi de moarte. Aveam impresia că, dacă n-o să reuşesc s-o recunosc în puhoiul foşnitor de nailon roz, o s-o pierd pe vecie, că amândoi o să fim pierduţi, că tot ce trăisem până atunci va fi sortit zădărniciei. Grupul principal de femei se apropia de porţi în ritm susţinut. Unele chiar alergau în stilul ăla haotic, cu braţele depărtate de corp şi zvârlind din picioare, aşa cum învaţă femeile să alerge, altele mergeau cât puteau de repede. Aveam să aflu ulterior că se grăbeau să ajungă acasă şi să facă de mâncare, să se apuce cât mai repede de gospodărie. Câteva muncitoare din schimbul următor, care întârziaseră la lucru, încercau să-şi facă loc,

înaintând în direcţie opusă. Tot nu izbuteam s-o văd pe Sissel, aproape intrasem în panică; am strigat-o, iar numele ei s-a pierdut sub tăvălugul femeilor care se îmbulzeau spre ieşire. Două femei mai în vârstă care se opriseră lângă zid să fumeze o ţigară s-au uitat în sus, la mine, şi au rânjit. Ie-te ce se mai alintă şi ăsta! M-am întors acasă pe drumul celălalt, ăla lung, peste pod, şi m-am hotărât să nu-i zic lui Sissel că mă dusesem la fabrică s-o aştept pentru că ar fi trebuit să găsesc o explicaţie a panicii care mă apucase şi zău că nu eram în stare. Când am intrat în cameră, am găsit-o stând pe pat, cu pelerina de nailon pe ea. Boneta zăcea pe podea. De ce nu-ţi dai jos chestia aia? am întrebat-o. A zis: Tu erai acolo, la fabrică? Am dat din cap. Păi, şi de ce n-ai venit la mine dacă m-ai văzut că stau şi te aştept? Sissel s-a întors şi s-a întins pe pat cu faţa-n jos. Pelerina era pătată şi mirosea a ulei industrial şi a pământ. Nu ştiu, a zis, vorbind în pernă, nu mi-a dat prin cap. Când ies din schimb nu pot să mă gândesc la nimic. Cuvintele au răsunat aşa de covârşitor de tranşant, că m-am uitat în jur şi n-am mai zis nimic.

Două zile mai târziu, adică sâmbătă după-amiaza, am cumpărat câteva kile de plămân de vită (sau bojoci, cum li se mai spune), mustind de sânge şi părând de cauciuc, ca să facem momelile. Apoi am pregătit capcanele şi, în aceeaşi seară, când era maree joasă, ne-am dus cu barca până la mijlocul canalului şi le-am coborât pe fundul apei. Fiecare capcană era semnalizată cu o geamandură. Duminică în zori, la patru, tatăl lui Sissel a venit să mă ia cu furgoneta lui şi ne-am dus în locul unde ne ţineam barca noastră de împrumut. Am început să dăm la vâsle ca să ajungem la geamanduri şi să le tragem afară, venise momentul adevărului, oare o să găsim vreun ţipar în capcanele alea, oare o să renteze să facem mai multe plase, să prindem mai mulţi ţipari şi să ne ducem o dată pe săptămână să-i vindem în piaţa Billingsgate, oare o să ne-mbogăţim? Era o dimineaţă cu vânt slab, nu simţeam nici un pic de entuziasm, eram doar rupt de oboseală, unde mai pui că aveam şi o erecţie persistentă. În maşină, căldura era pornită, aşa că am somnolat în câteva reprize. Noaptea trecută stătusem ore-ntregi şi trăsesem cu urechea la râcâitul din perete. O dată chiar m-am

dat jos din pat şi am bătut cu o lingură în plintă. Creatura de-acolo s-a oprit o clipă, apoi a continuat să scurme. De-acum îmi era clar că sapă ca să ajungă în cameră. Tatăl lui Sissel se apucase să tragă la rame, iar eu mă uitam după marcajele pe care le pusesem. Nu era chiar simplu să le depistăm, mă aşteptasem ca albul lor să se distingă clar pe suprafaţa apei, când colo nu se vedeau decât nişte contururi întunecate şi joase. Am căutat douăzeci de minute până să găsim prima geamandură. Când am tras capcana, m-a uluit felul în care arăta coarda pe care abia o cumpărasem de la magazin, se făcuse maronie şi se umpluse de nisip şi de alge verzui, arătând de-acum ca toate parâmele de pe chei. Şi plasa părea veche de nu o mai recunoşteai, nu-mi venea să cred că era una dintre cele făcute de noi. În ea erau doi crabi şi un ţipar mare. Tatăl lui Sissel a desfăcut capătul etanş, a lăsat crabii să alunece înapoi în apă şi a băgat ţiparul în găleata de plastic pe care o aduseserăm cu noi. Am pus momeli noi în capcană şi am aruncat-o în râu. Ne-a mai luat un sfert de oră să dăm de următoarea cuşcă, în care nu era nimic. Am vâslit încolo şi-ncoace pe canal încă vreo jumătate de oră, timp în care mareea deja începuse să crească şi să acopere geamandurile. Ăla a fost momentul în care am trecut eu la rame şi ne-am îndreptat spre ţărm.

Ne-am dus la hotelul unde locuia tatăl lui Sissel, iar el s-a apucat să pregătească micul dejun. N-aveam chef să discutăm despre capcanele pe care le rătăciserăm, pretinzând în sinea noastră şi unul în faţa celuilalt că o să le găsim la următoarea ieşire pe râu, când o să fie iar maree joasă. Dar de fapt ştiam că le-am pierdut, că au fost duse în amonte sau în aval de curenţii puternici, şi mai ştiam că alte capcane de ţipari n-aveam să mai fac cât oi trăi. Şi ştiam totodată că partenerul meu de pescuit urma să-l ia pe Adrian şi să plece într-o scurtă vacanţă, chiar în după-amiaza respectivă. O să se ducă să vadă aerodromuri militare şi poate o să apuce să viziteze şi Muzeul Imperial al Războiului. Am mâncat ouă, şuncă şi ciuperci şi am băut cafea. Tatăl lui Sissel mi-a expus o idee de-a lui, o idee simplă, dar aducătoare de profit. Aici, pe chei, găseşti de cumpărat creveţi foarte ieftini, care însă la Bruxelles costă o avere. Am putea să

facem două transporturi pe săptămână, mi-a zis, ca de obicei, pe tonul lui optimist, relaxat şi amical. Pentru o clipă am fost convins că schema o să funcţioneze. Am sorbit restul de cafea din cană. Păi, am spus, cred că trebuie să stăm puţin şi să ne gândim. Am luat găleata, zicându-mi că lui Sissel şi mie nu ne-ar strica ţiparul ăla. Partenerul meu de pescuit mi-a strâns mâna şi m-a informat că modul cel mai sigur de-a omorî un ţipar e să-l bagi în sare. I-am urat vacanţă plăcută, apoi ne-am despărţit, întreţinând iluzia că, la următoarea maree joasă, unul din noi o să se ducă să caute capcanele alea.

După o săptămână de muncă la fabrică, nu mă aşteptam s-o găsesc trează pe Sissel, dar ea mă aştepta; stătea pe pat, în capul oaselor, cu genunchii la gură, şi se uita fix într-unul din colţurile camerei. E aici, a zis. După cărţile alea de pe jos. M-am aşezat pe pat şi mi-am scos pantofii şi ciorapii uzi leoarcă. Cine, şoarecele? Adică ai auzit iar şoarecele ăla? Sissel a rostit încet: E un şobolan. L-am văzut cum a fugit prin cameră, e un şobolan. M-am dus şi am dat un şut în stiva aia de cărţi, şi imediat a ieşit de-acolo, i-am auzit ţăcănitul ghearelor pe podea şi l-am văzut fugind de-a lungul peretelui, mi s-a părut, atunci, că e de mărimea unui căţeluş, un şobolan zdravăn, cenuşiu, cu o burtă mare care i se târa pe jos. A gonit pe lângă perete şi s-a strecurat după un dulap. Trebuie să-l scoatem de-acolo, a gemut Sissel, şi vocea ei mi-a sunat straniu. Am dat din cap, dar, pentru moment, n-am fost capabil să fac nici o mişcare ori să scot vreo vorbă, era aşa de mare, şobolanul ăla era aşa de mare, şi stătuse acolo, cu noi, toată vara, râcâind peretele în linişte adâncă şi clară care se lăsa peste noi după ce ne-o trăgeam, ori în timp ce dormeam, era de-al casei. Eram îngrozit, mai speriat decât Sissel, eram convins că şobolanul ne cunoaşte la fel de bine cum îl cunoaştem noi, că ne simţea prezenţa în încăpere aşa cum şi noi eram conştienţi că se ascunde după dulapul ăla. Sissel a dat să spună ceva, când de-afară, de pe scări, s-a auzit un tropăit familiar, însoţit de răpăitul la fel de cunoscut al mitralierei. M-am simţit uşurat. Adrian şi-a făcut intrarea ca de obicei, adică a dat un picior în uşă şi a sărit în mijlocul camerei, ghemuindu-se la pământ, cu mitraliera în şold, gata de tragere. Ne-a împroşcat cu nişte duduituri răguşite, din fundul gâtului; ne-am dus

imediat degetul la buze, şâşâindu-l să tacă. Sunteţi morţi, amândoi, ne-a anunţat, apoi s-a pregătit să facă roata prin cameră. Sissel l-a şâşâit din nou, făcându-i semne cu mâna ca să vină spre pat. Ce mă tot şâşâi? Ce-aţi păţit? Am arătat cu degetul înspre dulap. E un şobolan, i-am zis. Imediat s-a lăsat în genunchi, mijindu-şi ochii. Un şobolan? a gâfâit. Fantastic, e unul mare, ia uite-l. Fantastic. Şi ce vreţi să faceţi? Păi, hai să-l prindem. Am traversat rapid camera şi am apucat un vătrai de lângă şemineu, agitaţia lui Adrian îmi alunga teama, mi-am zis că nu e decât un şobolan baban care a intrat la noi în cameră şi că prinderea lui poate fi o aventură. Din pat, Sissel a gemut iar: Ce vrei să faci cu ăla? Pentru o clipă, strânsoarea mâinii în care ţineam vătraiul mi-a slăbit, da, nu era doar un şobolan, nu era nici o aventură, ştiam foarte bine amândoi. Între timp, Adrian începuse să se zbânţuie: Aşa, aşa, arde-l cu ăla. Apoi m-a ajutat să car cărţile şi să înălţăm un soi de zid în jurul dulapului, lăsând un singur spaţiu liber la mijloc prin care şobolanul să poată să se strecoare. Sissel ne tot chestiona: Acum ce faceţi? Ce faceţi cu alea?, dar n-avea curaj să se dea jos din pat. Terminaserăm de clădit cărţile şi i-am dat lui Adrian un umeraş de haine cu care să zgândăre şobolanul ca să iasă, când Sissel a sărit din pat, încercând să-mi smulgă vătraiul din mână. Dă-l încoace, a strigat, şi s-a agăţat de braţele mele. În clipa următoare, şobolanul a dat buzna prin deschizătură, repezindu-se drept la noi, şi mi s-a părut că-i văd colţii dezgoliţi, gata de atac. Ne-am împrăştiat care-ncotro, Adrian a sărit pe masă, iar Sissel şi cu mine ne-am refugiat la loc în pat. Şobolanul se oprise în mijlocul camerei, după care a înaintat puţin, aşa că am apucat cu toţii să vedem cât e de puternic, cât e de voluminos şi de rapid, cum fremăta din tot trupul, cum i se unduia coada la spate, ca şi cum ar fi fost un organism parazit. Ne cunoaşte, mi-a trecut prin cap, ne vrea. N-aveam tăria să mă uit la Sissel. M-am sculat în picioare pe pat, am ridicat vătraiul şi am ţintit, şi atunci Sissel a scos un ţipăt. Am aruncat vătraiul cât de tare am putut; a aterizat la câţiva centimetri de capul îngust al şobolanului. Acesta s-a răsucit şi a zbughit-o înapoi, printre cărţi. I-am auzit ghearele scrâşnind când şi-a făcut loc în spatele dulapului, la pândă.

Am dezdoit umeraşul de sârmă, l-am îndreptat, apoi l-am pliat în două şi i l-am dat lui Adrian. Se mai potolise, se vedea că se speriase şi el un pic. Soră-sa se aşezase la loc pe pat, cu genunchii la gură. M-am postat la vreun metru de deschizătura dintre cărţi, apucând hotărât vătraiul cu ambele mâini. Privirea mi-a alunecat o clipă înspre picioarele mele goale şi palide şi mi-a fulgerat prin faţa ochilor fantoma unui şobolan cu colţii dezgoliţi, smulgându-mi unghiile din carne. Am strigat: Stai, să-mi iau pantofii. Dar era prea târziu, Adrian vârâse sârma pe după dulap, aşa că n-am mai îndrăznit să fac nici o mişcare. M-am lăsat puţin pe vine, ca un jucător de crichet care se pregăteşte să lovească mingea. Adrian s-a cocoţat pe dulap şi a înfipt sârma până la capăt. Îmi striga ceva, dar n-am auzit ce anume. Furios, şobolanul se repezise înainte prin deschizătură, năpustindu-se spre picioarele mele ca să se răzbune. Avea colţii dezgoliţi precum năluca lui care mi se arătase mai devreme. L-am izbit fulgerător cu vătraiul, iar lovitura l-a atins din plin în burtă, atât de puternic, încât l-a ridicat de la pământ, l-a proiectat prin cameră şi, purtat de ţipătul prelung pe care Sissel îl lăsase să-i scape de sub mâna pe care şi-o dusese la gură, l-a trăsnit de perete, şi atunci mi-am zis: Probabil că i-am frânt spatele. S-a prăbuşit pe podea, despicat din cap în coadă ca un fruct pârguit. Sissel nu şi-a luat mâna de la gură, Adrian a rămas nemişcat acolo, pe dulap, eu am încremenit în poziţia în care lovisem şi cu toţii ne-am ţinut răsuflarea. Un miros slab s-a insinuat în cameră, un iz de mucegai şi de locuri intime, ca acela pe care-l exala ciclul menstrual al lui Sissel. Apoi Adrian a tras un pârţ şi a chicotit, o defulare a fricii care-l stăpânise, iar mirosul său corporal s-a amestecat cu miasmele care se desprindeau din cadavrul spintecat al şobolanului. M-am apropiat şi l-am împins uşor cu vătraiul. S-a rostogolit pe o parte şi din tăietura lungă de pe burtă s-a ivit, alunecând din abdomenul inferior, un săculeţ rozaliu, translucid, şi în el am văzut cinci forme alburii, ghemuite, cu capetele între genunchi. În clipa când săculeţul a atins podeaua, am sesizat o mişcare slabă, piciorușul unuia dintre puii nenăscuţi a tremurat uşor a speranţă, dar mama lui era iremediabil moartă.

Sissel s-a lăsat în genunchi lângă şobolan, însă Adrian şi cu mine am rămas în spatele ei, ca nişte gărzi de corp, ziceai că ea se bucură de un privilegiu anume de îngenunchease acolo, cu rochia ei roşie, lungă revărsată în juru-i. Cu două degete a lărgit rana de pe burta şobolanului, a împins săculeţul înăuntru şi a tras blana ţepoasă, plină de sânge, peste despicătură. A mai stat un pic acolo, în genunchi, şi nici noi nu ne-am mişcat dindărătul ei. Apoi a dat la o parte nişte vase din chiuvetă, ca să se spele pe mâini. Nu mai aveam chef să stăm în casă, aşa că Sissel a înfăşurat şobolanul într-un ziar şi ne-am dus jos. Sissel a ridicat capacul pubelei, iar eu l-am aşezat cu grijă înăuntru. Brusc, mi-am amintit de ceva, le-am spus celorlalţi să mă aştepte şi m-am repezit în sus, pe scări. Mă-ntorsesem din cauza ţiparului, care stătea nemişcat în cei câţiva centimetri de apă, şi, pentru o clipă, am crezut că murise la rândul lui, dar l-am văzut mişcându-se când am ridicat găleata. Vântul încetase şi norii se risipeau, aşa că până la chei am mers când în soare, când în umbră. Mareea înainta rapid. Am coborât treptele de piatră până la buza apei şi acolo am eliberat ţiparul în râu, privindu-l cum dispare instantaneu, o străfulgerare de alb în apa maronie. Adrian ne-a zis la revedere şi m-am gândit că o s-o îmbrăţişeze pe soră-sa. A şovăit o clipă, apoi a rupt-o la fugă, răcnind ceva peste umăr. I-am strigat şi noi vacanţă plăcută. Pe drumul de întoarcere ne-am oprit să ne uităm la fabricile de pe malul celălalt. Sissel mi-a zis că o să renunţe la slujba ei.

Am întins salteaua pe masă şi ne-am lungit acolo, dinaintea ferestrei deschise, faţă în faţă, aşa cum făceam la începutul verii. Bătea o briză slabă, aducând cu ea mirosul vag de fum al toamnei, m-am simţit complet destins şi lucid. Apoi Sissel mi-a spus: După-masă hai să facem curat în cameră şi să ieşim la o plimbare pe chei. Mi-am apăsat palma pe pântecele ei cald şi i-am zis: Bine.

Travestiuri

Ce figură mai era şi Mina! Cu ochelarii ei groşi pe nas, murmurând abia auzit, îşi aduce aminte de ultima sa apariţie pe scenă. În rolul unei Goneril acre, la teatrul Old Vic, nu tolera nici o abatere, deşi prietenii ei spuneau că încă de pe atunci o cam lăsa mintea. În actul întâi, din câte zic ei, i s-a tot suflat, pentru ca în pauză să ţipe la asistentul coordonatorului de scenă, apoi să sară la el şi să-l zgârie sub ochi, în dreapta, lăsându-i pe obraz urma unghiei ei lungi şi roşii ca focul. Regele Lear s-a băgat între ei să-i despartă, tocmai ce primise titlul de cavaler cu o săptămână în urmă, o vedetă pentru cei care nu prea se omorau cu teatrul, apoi a intervenit şi regizorul, fluturând furios din program către Mina. Au urmat „lingău monarhist“ adresat unuia, „proxenet de culise“ aruncat celuilalt, câte un scuipat în obraz pentru amândoi şi ultima ei apariţie pe scenă. Şi asta numai pentru ca înlocuitoarea ei să aibă timp să se pregătească. Ultima ei seară, ce mare doamnă a scenei, păşind maiestuos încoace şi-ncolo, mai ratând să dea replica la timp, un tren într-un tunel de versuri albe, cu pieptul ei ferm înălţându-i-se mândru când se tânguia, curajoasă, într-adevăr. La început a aruncat neglijentă un trandafir de plastic în rândul întâi şi, când Lear a remarcat că flirta cu admiratorul ei, sala a chicotit. Spectatorii, oameni rafinaţi şi sensibili, au empatizat cu întreaga melodramă a disperării pentru că ştiau ce trăia în realitate, drept care, la aplauze, au aclamat-o în mod special, ceea ce a făcut-o să izbucnească în lacrimi şi să plece spre cabine ducându-şi dosul mâinii la frunte.

Două zile mai târziu a murit Brianie, sora ei şi mama lui Henry, aşa că, la masa de după înmormântare, în timp ce

discuta cu ceilalţi încurcând date şi ani, Mina s-a hotărât şi i-a şi anunţat pe loc pe prietenii ei că renunţă la teatru ca să aibă grijă de băiatul soră-sii, pe atunci în vârstă de zece ani şi care avea, după cum le-a mărturisit Mina aceloraşi amici, mare nevoie de o mamă reală, o Mamă Reală. Cât despre Mina, ea era o mamă suprarealistă.

În salonul casei ei din Islington[1] şi-a strâns nepotul în braţe, înfundându-i chipul pistruiat în pieptul ei falnic şi parfumat, repetând gestul a doua zi în taxiul care îi ducea în Oxford Street, unde avea să-i cumpere o sticluţă de colonie şi un costumaş cu danteluţe, gen Micul Lord Fauntleroy. În lunile care au urmat l-a pus să-şi lase părul lung până la guler, lucru îndrăzneţ pentru începutul anilor ’60, l-a convins să se gătească ori de câte ori vine la cină, fapt care constituie şi tema acestei povestiri, i-a arătat cum să-i prepare cocktailurile pe care le savura seară de seară, i-a adus un profesor de vioară, un instructor de dans, de ziua lui, un croitor care să-i facă nişte cămăşi pe comandă şi, în fine, un fotograf cu o voce rafinat-piţigăiată. Care le-a şi făcut o serie de fotografii sepia, cu aer de epocă, ce-i înfăţişau pe Henry şi pe Mina pozând lângă şemineu, dichisiţi special pentru această ocazie; şi toate astea, avea să-i zică Mina, erau un bun antrenament.

Un bun antrenament pentru ce? Henry nu s-a ostenit s-o-ntrebe şi nici nu şi-a pus vreo problemă, nu era o natură sensibilă sau înclinată spre introspecţie, ci părea dispus să ia noua sa viaţă şi tot acest narcisism drept o consecinţă firească. O consecinţă a faptului că mama lui murise, iar imaginea ei, la şase luni distanţă, era din ce în ce mai vagă, ca o stea care se stinge. Dar anumite detalii se cereau lămurite. După ce fotograful, bâţâindu-se ca apucatul încolo şi-ncoace, şi-a strâns trepiedul şi a plecat, Henry a întrebat-o pe Mina, care se întorcea după ce-l condusese la uşă pe marele artist:

— De ce domnul ăsta avea o voce aşa de ciudată?

Apoi s-a arătat satisfăcut de răspunsul Minei, deşi nu pricepuse nimic:

— Păi, iubire, probabil din cauză că e pederast.

Fotografiile au sosit la scurt timp, împachetate bine, iar Mina, chirăind de nerăbdare şi dându-se de ceasul morţii să-şi găsească ochelarii, a sfâşiat hârtia maronie şi ţeapănă cu degetele, fără să se mai poată stăpâni. Aveau rame cu foiţă de aur şi Mina i le-a întins lui Henry ca să le vadă şi el. Spre margine imaginile se estompau treptat, preţioase şi ireale precum fumul, şi din ele se ivea un Henry palid şi impasibil, ţinându-şi spatele foarte drept, în timp ce o mână i se odihnea pe umărul Minei. Ea şedea pe scaunul de la pian, cu faldurile fustei revărsându-se maiestuos, cu capul dat puţin pe spate, ţuguindu-şi buzele într-o postură de mare doamnă, cu părul strâns în coc la ceafă. Mina râdea surescitată, îşi luase ceilalţi ochelari, întinzându-şi mâna în faţă şi admirând pozele de la distanţă, reuşind să răstoarne cana cu lapte când s-a întors, drept care s-a pus şi mai tare pe râs, trăgându-se înapoi în scaun ca să se ferească de şiroaiele alburii care se scurgeau pe jos, picurându-i printre picioare. Şi rostind, printre hohotele de râs:

— Ce zici, iubire? Nu-i aşa că sunt super?

La care Henry:

— Da, arată bine, cred.

Un bun antrenament? Nici Mina însăşi nu şi-a mai bătut capul să-şi dea seama ce-o fi vrut să spună, dar trebuie că avea legătură cu teatrul, cu scena, tot ce făcea era legat de asta. Se afla acolo, pe scenă, chiar şi când era singură, publicul o urmărea cu atenţie, toate gesturile ei un fel de supraeu, nu îndrăznea să facă nimic care nu ar fi fost pe plac spectatorilor sau sie înseşi, aşa că atunci când se arunca istovită în pat, cu un geamăt uşor, geamătul acela avea o elocvenţă anume. Iar dimineaţa, când se machia dinaintea mesei de toaletă, pe a cărei oglindă erau montate becuri în semicerc, simţea în spate privirea a o mie de ochi, aşa că fiecare din gesturile ei purta în el conştiinţa propriei unicităţi. Henry, care nu poseda capacitatea de a zări dincolo de aparenţe, n-a înţeles-o cum trebuie. Când Mina fredona sau îşi arunca braţele în lături, făcea piruete prin toată camera, cumpăra umbrele de soare şi fel de fel de costumaţii, imita accentul lăptarului chiar în faţa acestuia, ori când ducea pur şi simplu o farfurie de la bucătărie

la masa din salon, ţinând-o foarte sus, apoi începea să fluiere printre dinţi un marş militar şi să bată tactul cu balerinii ăia ciudaţi pe care-i purta mereu, lui Henry i se părea că tot spectacolul e dat în cinstea lui. Era stânjenit şi un pic nefericit – oare ce trebuia să facă, să bată din palme, să i se alăture pentru ca Mina să nu creadă că era prost dispus? În câteva rânduri, molipsindu-se de la bună dispoziţia Minei, a intrat, şovăind, în dansul frenetic al Minei. Dar ceva din privirea Minei l-a oprit, i-a dat de înţeles că pe scenă nu e loc decât pentru o singură vedetă, aşa că şi-a îndreptat paşii care prinseseră elan spre cel mai apropiat scaun.

Normal că toate astea îl tulburau, dar în rest se purta frumos cu el, după-amiaza, când se întorcea de la şcoală, găsea întotdeauna ceaiul făcut, plus fel de fel de bunătăţi, dintre care unele îi plăceau în mod deosebit, adică prăjiturile cu cremă de ou şi chifle calde, după care urma statul la taclale. Mina îl punea la curent cu opiniile ei din ziua respectivă şi-i făcea confidenţe, ziceai că e o soţie, nu o mătuşă, turuind cu gura plină din care-i săreau firimituri, cu o semilună de grăsime pe buza de sus.

— Am luat prânzul cu Julie Frank la Three Tuns le trage serios la măsea tot mai trăieşte cu jocheul ăla sau antrenor de cai ce-o fi n-are de gând să se mărite e o putoare plină de răutate Henry. „Julie, i-am zis, ce-s bârfele astea pe care le-ai lansat peste tot cum că Maxine a făcut un avort?“ Am apucat să-ţi povestesc, nu? „Avort?“, zice. „A, nu, asta a fost aşa, doar ca să ne distrăm.“ „Ca să vă distraţi?“, am zis. M-am simţit ca naiba când m-am dus la ea.“ „Ei, nu zău?“, a făcut scorpia.

Henry a ronţăit eclerurile, dând uşor din cap, îi plăcea să stea după o zi de şcoală şi să asculte o bârfă, Mina le povestea aşa de mişto. Apoi, la a doua ceaşcă de ceai, îi venea rândul lui Henry să spună cum îşi petrecuse ziua respectivă, iar relatarea lui era mult mai lineară şi mai domoală, cum ar fi, spre exemplu:

— Prima oră am avut istorie, apoi muzică, după care domnul Carter ne-a zis: Văd că v-a luat somnul, aşa că ne-a scos la o plimbare şi ne-am urcat pe Hampstead Hill, apoi a venit pauza şi după aia am avut franceză şi compunere.

Dar lui Henry i-a luat ceva mai mult ca să-şi termine povestea, pentru că Mina se tot băga peste el şi comenta:

— Istoria era materia mea favorită, da, aşa ţin minte…

sau

— Hampstead Hill e punctul cel mai înalt din Londra, trebuie să ai grijă să nu cazi de-acolo, iubire…

Şi, în fine, compunerea aia, povestirea pe care-o scrisese, o avea la el? Nu vrea să i-o citească? Stai un pic, întâi să se aşeze mai comod, aşa, acuma zi. Încercând să găsească o scuză şi fără nici o tragere de inimă, Henry şi-a adus caietul din geantă, a netezit paginile şi a început să citească cu glasul monoton al unui robot timid:

— Nici un sătean nu se apropiase vreodată de castelul de pe stânca de la Grey Crag din cauza ţipetelor îngrozitoare care se auzeau în miez de noapte…

Când a terminat, Mina a bătut din picioare, a izbucnit în aplauze, strigând bravo ca spectatorii din spatele sălii şi închinând în cinstea lui cu ceaşca de ceai:

— Iubire, păi trebuie să-ţi facem rost de un agent literar…

Apoi era rândul ei să citească povestirea cu intonaţia corectă, făcând pauze de efect, scoţând urlete ascuţite şi zornăind din lingurile de pe masă ca să redea atmosfera, dându-i convingerea că bucata era atât de bună, chiar dacă un pic sinistră.

Ceaiul şi confidenţele durau cam două ore, apoi cei doi se duceau în camerele lor ca să se aranjeze pentru cină. Spre sfârşitul lui septembrie începuse să se facă focul în şemineu şi licăritul flăcărilor proiecta pe pereţi umbrele chircite ale mobilelor, iar Henry găsea pe pat costumul ori, în alte cazuri, costumaţia pe care Mina i-o pregătise ca s-o poarte în seara respectivă. Aranjatul pentru cină. Acesta dura alte două ore, cât să-i ofere doamnei Simpson timp suficient să intre în casă cu cheia ei, să facă mâncare şi apoi să plece fără să-şi mai deranjeze gazdele, Minei – să facă baie, lungită în cadă cu ochelari negri în lumina orbitoare a becului ca un soare artificial, iar lui Henry – să-şi facă temele, să citească din cărţile de la anticariat ori să se joace cu vechiturile pe care i le cumpărase Mina. Se duseseră împreună să descopere volume şi

hărţi vechi în anticariate igrasioase de lângă British Museum, în magazinele de vechituri din Portobello Road şi din piaţa Camden, din prăvăliile cu de toate din Kentish Town. Un set de elefanţi din lemn de diferite dimensiuni, cu ochii galbeni, un trenuleţ mecanic de tinichea vopsită, încă în stare de funcţionare, nişte marionete fără corzile aferente, un scorpion într-un borcan cu formol. Şi un teatru de copii din epoca victoriană, însoţit de un manual de instrucţiuni care explica, pe un ton foarte politicos, cum se pot juca în doi scene din *O mie şi una de nopţi*. Două luni de zile au tot stat şi au manevrat figurinele decolorate de carton pe diferite fundaluri, învăţând să le alterneze dintr-o singură mişcare a mâinii, lovind cuţite şi linguriţe unele de altele ca să imite zgomotul spadelor, Mina într-o continuă tensiune cât stătea acolo, în genunchi, supărându-se când Henry nu dădea replicile la timp, ceea ce se-ntâmpla adesea, nu-i vorbă că şi ei i se întâmpla, apoi izbucnind amândoi în râs. Mina ştia să interpreteze toate rolurile, şi vocea tâlharului, şi pe cea a stăpânului, a prinţului, a eroinei, a păgubitului, şi a încercat să-l înveţe şi pe Henry, dar în van, aşa că iarăşi râdeau când lui Henry nu-i ieşeau decât două voci, una piţigăiată şi una groasă. Apoi Mina s-a plictisit de teatrul de jucărie, acum numai Henry îl mai întindea dinaintea şemineului şi, timid, lăsa figurinele să vorbească în minte. Cu douăzeci de minute înainte de cină îşi scotea hainele de şcoală, se spăla, îşi punea costumaţia pregătită de Mina şi cobora în salon, unde ea îl aştepta dichisită în propria-i costumaţie.

Mina strângea de peste tot costumaţii, travestiuri, echipamente, haine vechi, apoi le croia pe măsură, de-ajunsese să umple trei şifoniere. Şi acum se-apucase să facă la fel pentru Henry. I-a cumpărat doar trei costume de la magazinele de pe Oxford Street, dar în rest numai lucruri provenind de la teatrele de amatori care se-nchideau, de la teatrele de pantomimă pe care le înecase uitarea, marfă de mâna a doua de la cei mai buni costumieri, era hobby-ul ei, mă-nţelegi. Şi uite-aşa Henry venea la cină îmbrăcat în soldat, în liftier la un hotel din America de dinainte de război, azi arăta ca un bătrânel, mâine avea o rasă de călugăr ori o bluză de cioban din *Bucolicele* lui Vergiliu, interpretate odată euritmic de fetele din ultimul an de

liceu, partitura sau aranjamentul muzical aparţinându-i monitorului clasei, adică Minei. Henry era genul căruia niciodată nu i se părea ceva straniu, dădea dovadă de o absolută obedienţă, în fiecare seară îşi punea tot ce găsea la piciorul patului, apoi cobora la parter, unde dădea peste Mina în rochie cu crinolină ori în corset cu balene, în *catsuit* cu paiete sau în uniformă de infirmieră din Războiul Crimeii. Dar Mina se purta întotdeauna normal în asemenea ocazii, adică nu interpreta rolul pe care ai fi zis că-l anunţă costumaţia ei, şi nici nu făcea vreun comentariu despre ţinutele lor, de fapt părea mai degrabă să ignore toate pregătirile pentru a savura mâncarea, a se relaxa şi a sorbi din paharul pe care i-l oferea nepotul ei, după cum tot ea îl învăţase. Henry acceptase toată această rutină, îi plăceau lungul ritual al ceaiului şi intimitatea bine gândită, începuse să se-ntrebe, întorcându-se de la şcoală, oare ce i se pregătise de îmbrăcat, sperând mereu că va fi ceva nou. Dar Mina întreţinea misterul, cât stăteau la ceai nu-i dădea niciodată vreun indiciu că va avea parte de ceva nou, îl lăsa să descopere singur, apoi, mai târziu, zâmbea în sinea ei cât Henry îi amesteca băuturile, turnându-şi şi lui o limonadă, şi, înveşmântată într-o togă de care dăduse pe neaşteptate, îşi ridica paharul şi amândoi închinau în tăcere, în vastul salon. După care îi spunea să facă o piruetă ca să-l poată admira, constata unde mai trebuia un retuş şi, în fine, se aşezau la masă pentru a se lansa în conversaţiile obişnuite, pigmentate cu amintirile ei din teatru şi cu bârfe despre unii şi alţii.

Într-o după-amiază, odată încheiată ceremonia ceaiului, când a deschis uşa camerei lui, a dat peste o fată întinsă pe pat; după ce s-a apropiat, şi-a dat seama că nu era o fată, ci un soi de rochie de petrecere, o perucă blondă, nişte colanţi albi şi o pereche de papuci din piele negri. Încercând să-şi revină din stupoare, a atins rochia, i s-a părut rece, ameninţător de mătăsoasă, a foşnit când a ridicat-o, toată numai volănaşe şi alte zorzoane, straturi peste straturi de satin alb, dantele cu borduri roz şi cu o fundă foarte şic la spate. A lăsat-o să cadă la loc pe pat, era lucrul cel mai fetiţesc pe care-l văzuse vreodată, şi şi-a şters mâna de pantaloni, fără să îndrăznească să atingă peruca blondă care părea vie. Nu se poate, nu era adevărat, asta

voia Mina de la el să îmbrace? Amărât ca vai de el, a luat de pe pat colanţii albi, nu, asta în nici un caz n-avea să-şi pună pe el. N-avea nimic împotrivă să se deghizeze în soldat, în roman, în paj sau alte alea, dar nu într-o fată, e complet greşit să fii fată. La fel ca toţi prietenii lui de la şcoală, nu le dădea fetelor nici o atenţie, le evita cu grijă când le vedea strânse-n grupuri şi bârfind, şuşotind mereu şi hlizindu-se, ţinându-se de mână şi transmiţându-şi bileţele, şi chestiile cu iubesc asta sau aialaltă, toate chestiile astea îl călcau pe nervi. Groaznic de nefericit, Henry s-a aşezat la birou, avea de învăţat cuvinte noi la franceză, *armoire* – dulap, *armoire* – dulap, *armoire* – dulap, *armoire* – ..., – şi, la fiecare câteva minute, se uita peste umăr să vadă dacă nu cumva colanţii ăia se volatilizaseră, dar nu, iată-i zăcând acolo, pe pat. Încă douăzeci de minute până la cină, nu, nu se putea, era imposibil să-şi dea jos propriile haine ca să le pună pe alea de pe pat, şi totuşi părea o impietate să dea peste cap ritualul travestitului, deja o auzea pe Mina fredonând, ieşise din baie şi acum se machia în camera vecină. Avea el inima s-o roage să se îmbrace în altceva, când toată ziua umblase prin oraş să-i cumpere costumaţia asta? Încă de ieri îi spusese cât de scumpe sunt perucile de calitate şi cât de greu se găsesc. Stătea la piciorul patului, se trăsese cât mai departe de hainele întinse pe cuvertură şi-i venea să plângă, pentru prima dată după luni de zile îi era dor de maică-sa, o femeie zdravănă, care părea tot timpul că arată la fel, ţăcănind la maşina de scris şi văzându-şi de slujba ei de dactilografă la Ministerul Transporturilor. A auzit-o pe Mina trecând prin faţa uşii lui, se ducea jos să-l aştepte; a început să-şi dezlege şireturile de la pantofi, apoi s-a oprit brusc, nu, refuza să meargă mai departe. Mina l-a strigat, în vocea ei nici o inflexiune distinctă:

— Henry, iubire, nu vii la masă?

Şi el a răspuns, ridicând puţin vocea, ca să-l audă:

— Numai puţin.

Dar nu reuşea să facă nici o mişcare, nu îndrăznea să atingă hainele alea, nu voia să se transforme nici măcar pentru câteva ore într-o fată. Dar deja auzeau paşii Minei pe scări, venea să vadă ce se-ntâmpla, aşa că şi-a scos un pantof cu un gest care

trăda resemnarea în faţa implacabilului, părea clar că nu mai era nimic de făcut.

Mina a intrat în cameră etalându-şi propria costumaţie, Henry n-o mai văzuse niciodată, era o uniformă de ofiţer, spirt, nu alta, toată numai linii drepte, cu epoleţi subţiri, detaşabili, şi vipuşcă roşie la pantaloni, iar ea cu părul prins la spate, poate dat cu gel, cine ştie, cu pantofi negri care luceau, părând că faţa-i împrumutase liniile dure ale unui chip de bărbat; avea până şi o umbră de mustaţă deasupra buzei. S-a îndreptat spre el:

— Vai, iubire, nici nu te-ai îmbrăcat, dă-mi voie să te ajut, oricum trebuie să te închei la spate.

Şi s-a apucat să-i dezlege cravata de la gât. Henry înţepenise, incapabil să i se împotrivească, iar ea, cu mişcări atât de precise, i-a scos cămaşa, pantalonii, celălalt pantof, şosetele şi, în mod curios, chiloţii. Apucase să se spele? l-a întrebat. L-a luat de mână şi l-a dirijat spre chiuvetă, a umplut-o cu apă caldă şi i-a trecut prosopul umed peste faţă, peste restul corpului, într-o continuă frenezie, cuprinsă de o însufleţire specială. Henry împietrise gol în mijlocul camerei, în vreme ce Mina a scotocit printre haine până a găsit ce căuta, o pereche de chiloţi de damă de culoare albă, pe care i-a luat şi s-a întors cu ei în mână. La vederea lor, Henry a mormăit mai mult pentru sine:

— Asta nu.

Mina s-a aplecat la picioarele lui.

— Ridică piciorușul, i-a zis, bine dispusă, lovindu-l uşurel în tibie cu dosul palmei, dar el n-a reuşit să facă nici o mişcare, încremenit acolo, înspăimântat de vocea ei în care ghicise o inflexiune de nerăbdare: Haide odată, Henry, că se răceşte mâncarea.

Henry şi-a mişcat limba, reuşind în cele din urmă să articuleze câteva cuvinte:

— Nu, nu vreau să-mi pun ăia.

Pentru o clipă a rămas acolo, încovoiată spre picioarele lui, apoi s-a îndreptat, l-a prins de antebraţ, o strânsoare intenţionat dureroasă, simţea unghiile pişcându-i carnea, apoi ochii ei i-au sfredelit chipul, părând că vor să-l absoarbă cu totul. I-a văzut machiajul gros ca o mască, chipul unui bărbat în vârstă, liniile unor cicatrice mărunte, buza de jos dezvelindu-i

dinţii într-o grimasă de furie, şi a simţit, mai întâi la picioare, apoi în tot trupul, cum începe să tremure. Mina i-a scuturat mâna, şuierând:

— Ridică piciorul.

Apoi a aşteptat, iar el a schiţat vag o mişcare, numai că mişcarea aceea l-a eliberat, lăsând să i se scurgă pe coapsă o dâră de urină. Mina l-a împins iarăşi spre chiuvetă, l-a şters rapid cu prosopul, apoi i-a zis:

— Aşa.

Iar Henry, prea speriat şi prea umilit ca să refuze, şi-a ridicat un picior, apoi pe celălalt, a primit pe piele atingerea rece ale rochiei care-i fusese trasă peste cap, apoi încheiată la spate, apoi colanţii, apoi papucii de piele şi, în cele din urmă, peruca, luând imediat forma capului său, şuviţele blonde căzându-i brusc peste ochi şi revărsându-i-se pe umeri.

A zărit-o în oglindă, o fată dezgustător de frumoasă, apoi şi-a ferit privirea şi a urmat-o nefericit pe Mina, cu picioarele încă tremurânde, îmbufnându-se la foşnetul rochiei. Mina se înveselise şi, conciliantă, a glumit pe seama împotrivirii lui, a pomenit chiar ceva de un drum, poate la parcul de distracţii de la Battersea, şi până şi Henry, aşa zăpăcit cum era, şi-a dat seama că Mina era entuziasmată de înfăţişarea lui, de două ori s-a ridicat de pe scaun şi a venit să-l sărute şi să-l îmbrăţişeze, pipăindu-i rochia şi murmurând:

— Te-am iertat, te-am iertat.

Mai târziu Mina a ras trei pahare cu porto şi s-a trântit în fotoliu, un ofiţer beat care-şi chema iubita să vină şi să i se aşeze pe genunchi. Henry s-a tot ferit, i se cam strângea stomacul şi simţea că intră-n panică – oare Mina făcea toate astea din perversitate sau era complet nebună? Nu-şi dădea seama care din cele două, dar tot jocul ăsta de-a travestiul îşi cam pierduse farmecul, simţea el că Mina avea o obsesie şi n-a îndrăznit să i se opună, era ceva tenebros în felul în care-l împinsese, în care şuierase printre dinţi, era ceva ce nu putea înţelege, aşa că a încercat să nu se mai gândească la asta. În consecinţă, spre sfârşitul serii, după ce reuşise să scape de mâna Minei care încerca să-l tragă pe genunchi, şi-a zis, întrezărindu-şi o clipă imaginea reflectată în numeroasele

oglinzi din salon, o adorabilă fetiţă blondă în rochie de petrecere:

— Pentru ea o fac, nu de altceva, pentru ea, eu n-am nici o vină.

Îi era frică de apucăturile astea ale ei pe care nu le putea înţelege. În general îi plăcea de ea, era prietena lui, mai tot timpul voia să-l facă să râdă, nu să-i dea indicaţii. Îl făcea să râdă pentru că imita foarte bine pe toată lumea şi, când îi povestea ceva care-i plăcuse în mod deosebit, se şi dădea în spectacol, fâţâindu-se de colo până dincolo prin salon în timp ce vorbea:

— În ziua-n care şi-a părăsit soţul, Deborah s-a dus glonţ în staţia de autobuz – fază la care Mina a mărşăluit până în mijlocul camerei –, dar abia când a ajuns acolo şi-a amintit că autobuzele din sat nu treceau la prânz – şi Mina şi-a dus mâna streaşină la ochi, uitându-se prin cameră să vadă dacă nu vine vreun autobuz, pentru ca imediat să-şi ducă cealaltă mână la gură, holbându-şi ochii şi căzându-i falca în clipa în care revelaţia i-a străfulgerat peste chip, precum soarele când apare de după un nor –, aşa că n-a mai avut ce face şi s-a întors acasă, la masa de prânz – iarăşi câţiva paşi prin cameră –, şi acolo dă peste bărba-su, cu două farfurii goale dinainte, care trage un râgâit şi-i zice: „N-am crezut că te mai întorci, aşa că am mâncat şi porţia ta" – cu mâinile-n şolduri, Mina s-a zgâit la Henry, care stătea acolo, la masă, asemenea soţului ei, întrebându-se dacă ar trebui să-şi intre şi el în rol, adică să se lase pe spate şi să râgâie. În loc de asta a început să râdă văzând că şi Mina se pusese pe râs, aşa cum făcea, de regulă, când termina de povestit ceva. Mina mai apărea din când în când şi la televizor, ceea ce lui Henry îi stârnea întotdeauna admiraţia, chiar dacă numai în reclame, unde era mai tot timpul gospodina care foloseşte detergentul ideal şi o vedeai acolo, cu bigudiuri şi cu un batic în cap, flecărind cu o vecină peste gard, care o întreba care e secretul ei, iar Mina, cu un accent de cartier popular din sudul Londrei, i-l dezvăluia. Închiriase un televizor doar ca să se uite la reclame, stăteau cu programul în faţă ca să vadă când se dau reclame, apoi râdeau de se stricau. Când publicitatea se termina, Mina se ridica şi închidea televizorul, rar se mai uitau

la vreo emisiune, şi atunci îi sărea ţandăra imediat ce vedea un actor: „O, Doamne, uite-l pe Paul Cook, îl ştiu de când spăla pe jos la teatrul din Ipswich!“, apoi sărea din fotoliu şi, în drum spre bucătărie, scotea televizorul din priză, lăsându-l pe Henry să se uite cum punctul alb din centrul ecranului se făcea din ce în ce mai mic.

Într-o după-amiază, pe la Crăciun, când s-a întors târziu de la şcoală, îngheţat de frig, a găsit lângă ceaşca de ceai, special aşezate ca să dea de ele, un teanc de invitaţii albe, neatinse, pe care scria caligrafic, cu caractere subţiri şi elegante, „Mina şi Henry vă invită la petrecerea lor. Costumaţia obligatorie. RSVP“. Henry s-a uitat pe câteva, propriul lui nume i s-a părut străin văzându-l scris acolo, apoi şi-a ridicat ochii, dându-şi seama că Mina îl privea zâmbind, un zâmbet încordat, care a plutit în aerul dintre ei, nemaiaşteptând decât reacţia lui Henry ca să explodeze într-un hohot de râs. Pe Henry ideea îl entuziasma, dar toată aşteptarea asta tensionată îl inhiba, aşa că n-a izbutit decât să îngaime, cam fără convingere:

— Ce drăguţ.

Ceea ce era cu totul fals, dimpotrivă, nu fusese niciodată la o petrecere şi nici nu-şi văzuse vreodată numele pe o invitaţie. Dar, deşi ştia că i se cerea să reacţioneze cu mai multă tragere de inimă, ceva din atitudinea Minei l-a împiedicat să-şi exteriorizeze sentimentele.

— Totuşi, chestia asta cu costumaţia, despre ce costumaţie e vorba?

Dar era prea târziu, Mina izbucnise în râs, se ridicase de la locul ei şi, dansând ţanţoş ca o balerină, s-a îndrepat spre el, cântând în ritmul paşilor:

— Cum ai zis, *drăguţ*? Dră-guţ? Dră-guţ? Dră-guţ?, şi a ţinut-o tot aşa, baletând prin toată camera, apoi venind iarăşi spre scaunul în care stătea el privind-o, mai nesigur pe el ca niciodată.

Mina s-a postat îndărătul lui, ciufulindu-l, chipurile afectuos, numai că şuviţele de care trăsese i-au intrat în ochi.

— Henry, iubire, poate c-o să fie formidabil, fantastic sau groaznic, dar nu drăguţ, nimic din ce facem noi n-o să fie

vreodată drăguţ, a zis ea, trecându-i mâna prin păr şi răsucindu-i-l după degete.

Henry s-a răsucit în scaun ca s-o privească şi să scape de mâna ei, când pupilele lui s-au smucit dezvelindu-i albul ochilor, şi atunci s-a domolit, degetele ei îl strângeau acum cu reală afecţiune:

— O să ne distrăm bestial, nu-i aşa că abia aştepţi? Ia zi, cum ţi se par invitaţiile?

Henry le-a luat iarăşi de pe masă şi a spus, de data asta serios:

— La cum arată, n-o să poată nimeni să refuze.

Inflexiunea sarcastică îi dispăruse din voce când i-a zis, turnându-i ceaiul, că măştile şi costumaţiile trebuiau să fie impenetrabile, apoi a început să facă glume şi să-i spună anecdote despre prietenii pe care urma să-i invite.

După cină au stat de vorbă lângă focul de cărbuni, Mina într-o costumaţie inspirată de colecţia New Look a lui Dior, din anii de după război când totul se cumpăra pe cartelă, Henry în costumul lui gen Micul Lord Fauntleroy şi, după o lungă tăcere, ea l-a întrebat:

— Şi? Tu pe cine vrei să inviţi?

Minute bune s-au scurs până când Henry să răspundă, timp în care s-a tot gândit la prietenii lui de la şcoală. Acolo se purta cu totul altfel, în curte juca prinselea şi fotbal, făcând multă gălăgie, iar în clasă împrumuta expresiile şi poveştile Minei, spunându-le ca şi cum ar fi fost ale lui; profesorii îl considerau uşor precoce. Îşi făcuse mulţi prieteni, dar, din cauza nestatorniciei sale, nu se putea lăuda cu un prieten intim aşa cum aveau unii dintre colegii lui. Iar acasă, între teatrul de jucărie şi toanele Minei, atent să nu greşească replicile, nu se gândise niciodată să juxtapună imaginile celor două încăperi, una mare şi largă, cu ferestre înalte, linoleum pe jos şi şiruri de cuiere pentru haine, cealaltă compactă, înglobând hainele şi obiectele lui, cele două ceşti de ceai şi jocurile Minei. Când îi povestea Minei ce făcuse în ziua respectivă era ca atunci când povesteşti la micul dejun un vis pe care l-ai avut în noaptea precedentă, nu ştiai sigur ce era real şi ce nu, aşa că, într-un final, a zis:

— Nu ştiu, nu pot să mă gândesc la nimeni.

Îi vedea oare pe colegii lui cu care juca fotbal stând în aceeaşi cameră cu Mina?

— Adică n-ai nici un prieten pe care să vrei să-l aduci acasă?

Henry n-a putut să dea un răspuns. Cum să-i pui să se costumeze, să se travestească, nu, era clar că nu mergea.

A doua zi nu l-a mai chestionat, în schimb i-a expus toate detaliile evenimentului, ideile care-i veniseră între timp, de vreme ce toată ziua nu se gândise la nimic altceva. Pentru ca deghizările să reuşească, încăperile vor fi slab luminate. „Nici măcar prietenii cei mai buni n-o să se recunoască între ei“, iar invitaţii nu trebuiau să-şi dezvăluie identitatea, nimeni n-avea să ştie unde e Mina pentru ca ea să poată astfel să se-nvârtă nestingherită peste tot, să se distreze, îi va lăsa să-şi toarne singuri băutura, să se prezinte singuri – cu nume false, evident –, cu toţii o să fie oameni de teatru, maeştri ai travestiului, neîntrecuţi în arta creării unui rol, căci, în accepţiunea Minei, asta era arta actorului, să creeze o altă identitate, un travesti. Şi, pe nerăsuflate, i-a dat alte şi alte amănunte, multe îi veniseră în minte cât stătuse lungită în cadă, becuri roşii, normal, o reţetă specială de punci, o să asigure cumva şi muzica şi poate o să ardem şi nişte beţişoare parfumate. După care invitaţiile au fost trimise, toate pregătirile care puteau fi făcute la momentul acela au fost făcute, dar tot mai erau două săptămâni până la petrecere, aşa că Mina n-a mai abordat subiectul, prin urmare nici Henry. De vreme ce Mina ştia toate costumaţiile lui Henry pentru că ea i le achiziţionase, i-a dat bani să-şi cumpere singur deghizamentul, punându-l să-i promită că n-o să se deconspire. Într-o sâmbătă, după ce bătuse toate magazinele, a descoperit-o în fine într-o prăvălie de vechituri de lângă staţia de metrou Highbury & Islington, printre aparate de fotografiat, aparate de ras electrice stricate şi numere din revista *Yellow Book*[2], o mască de pânză care te făcea să semeni cu un Borlis Karloff monstruos, cu găuri pentru ochi şi gură şi care se trăgea peste cap ca o glugă. Avea şi un păr sârmos care stătea în toate direcţiile, era nostimă şi surprinzătoare, fără însă să te bage-n sperieţi, şi costa treizeci de şilingi, după cum l-a înştiinţat

vânzătorul. Cum nu avea banii la el, i-a spus bărbatului de la tejghea că o să vină s-o ia luni, când iese de la şcoală.

Dar în lunea respectivă nu s-a mai dus la magazin pentru că aceea a fost ziua când a cunoscut-o pe Linda, ziua în care băncile se aranjau patru câte patru, cu câte un culoar de trecere între ele. Henry era ultimul venit în clasă, aşa că se putea lăuda cu o bancă numai a lui, în timp ce elevii ceilalţi şedeau câte doi. Aşa că îşi lăţise cărţile şi hărţile, inclusiv două marionete, pe ambele locuri, era bine să stai în spatele clasei şi să te lăfăi pe toată banca. Când profesorul a vrut odată să le arate cât înseamnă o distanţă de opt metri, le-a zis că e cam până la banca lui Henry, şi toată clasa s-a întors spre el şi el şi-a zis, mândru: da, sigur, asta-i banca mea. Şi în lunea aceea a văzut o fată, o fată nouă, care stătea în banca lui şi-şi întinsese creioanele colorate peste tot, de parcă era locul ei. Văzându-l că se zgâieşte la ea, şi-a lăsat ochii-n jos şi a zis încet, însă deloc umil:

— Domnu' profesor mi-a zis să stau aici.

Henry s-a încruntat, s-a trântit pe scaun, era de rău, spaţiul său fusese încălcat, şi încă de o fată. În primele trei ore a stat acolo, lângă el, mai mult o non-prezenţă, iar Henry s-a forţat să se uite numai înainte, dacă şi-ar fi întors ochii la ea ar fi însemnat să-i admită existenţa, ştia el cum fac fetele când îţi căutau privirea. La pauză s-a ridicat înaintea tuturor, s-a dus să-şi bea laptele sub scări, evitându-şi prietenii, apoi a aşteptat până când sala de clasă s-a golit complet şi s-a dus să elibereze cealaltă jumătate a băncii, şi-a strâns prost dispus resturile, vagonul-tender de la trenuleţul mecanic, nişte haine şi alte vechituri şi le-a înghesuit în două sacoşe de plastic, pe care, cu vaga senzaţie că e un martir, le-a pus în spatele scaunului ei, ca s-o facă să ştie ce deranj îi provocase. Când s-a întors în clasă, ea i-a zâmbit uşor, un zâmbet timid şi încordat, dar el a arborat o postură rece, dispreţuitoare, prefăcându-se că se uită în altă parte în timp ce-şi scutura mâinile.

Dar toanele nu-l ţin mult şi în locul lor se insinuează curiozitatea, îi aruncă pe furiş câteva priviri, apoi tot mai multe, intrigat de înfăţişarea ei care are ceva frapant, poate părul lung şi diafan, galben ca razele soarelui, care-i acoperă

umerii, revărsat peste puloverul de lână moale, pielea albă ca hârtia şi aproape transparentă, din care sângele parcă s-a retras cu totul, şi nasul ei, drept, ferm şi foarte încordat, cu nările evazate ca la cai, ochii ei imenşi, temători şi cenuşii. Dându-şi seama că e privită, încearcă iar un zâmbet, un surâs abia schiţat în colţul gurii, care-i dă un fior de nelinişte lui Henry, îl simte acolo, adânc, în stomac, aşa că îşi mută privirea înainte, începe să înţeleagă vag ce înseamnă când spuneau unii şi alţii despre o fată că e frumoasă, pentru că până acum, de câte ori auzea aşa ceva, i se părea că nu-i decât o înfloritură în genul celor rostite de Mina.

Când te faci mare te-ndrăgosteşti, da, Henry ştia asta, cunoşti o fată şi te-ndrăgosteşti, de-aia te şi-nsori, însă numai dacă e o fată de care chiar îţi place, dar cum era posibil, când el nu-nţelegea mai nimic din ce voiau fetele? Deşi fata asta de-aici, ia uite, mai că-şi ţine cotul pe partea lui de bancă, fata asta era altfel, aşa de delicată, îi venea să-i atingă gâtul cu degetele sau să-şi apropie piciorul de al ei, ori poate se simţea vinovat că-l încercau toate senzaţiile astea noi care-l bulversaseră? Şi-acum lecţia de istorie, în care trebuia să schiţeze o hartă a Norvegiei şi să coloreze corăbiile vikingilor, cu prorele lor îndreptate spre sud. Henry i-a făcut un semn uşor cu cotul:

— Poţi să-mi împrumuţi un creion albastru?

— Albastru pentru mare sau albastru pentru cer?

— Albastru pentru mare.

Ea a căutat creionul şi i l-a dat, zicându-i că o cheamă Linda, şi el, luând creionul care încă mai păstra căldura mâinii ei, s-a aplecat cu şi mai multă atenţie asupra hărţii şi, pe hârtia care-i ajunsese astfel la mai puţin de zece centimetri de ochi, a mâzgălit un halou albastru de-a lungul ţărmurilor, în timp ce în minte îi reverbera, ca un ecou, *linda linda*. Apoi şi-a adus aminte:

— Pe mine, Henry.

Ochii cenuşii s-au făcut şi mai mari, avizi parcă să preia informaţia.

— Henry?

— Da.

La prânz, când s-a dus la cantină, parcă speriat de ce făcuse, s-a aşezat să mănânce la altă masă, apoi s-a repezit afară, în curte, întâmpinându-şi cu un entuziasm forţat prietenii, care l-au luat imediat la mişto:

— Am văzut că ţi-ai tras o gagică.

La care el a mimat un fior de scârbă ca să-i facă să râdă şi să-l accepte iarăşi ca pe unul de-al lor. Au jucat fotbal lângă zidul şcolii, Henry dând cu gura şi gesticulând cel mai tare, dar, când unul dintre băieţi a dat mingea peste gard şi toţi s-au strâns laolaltă aşteptând să le-o arunce cineva înapoi, mintea i-a zburat deja la clipele când o să se întoarcă în clasă şi o să se aşeze în bancă lângă o fată. Şi, întorcându-se el de la joacă, a găsit-o deja în bancă şi, cu o înclinare din cap aproape imperceptibilă, i-a dat de înţeles că i-a remarcat zâmbetul cu care-l întâmpinase. După-amiaza s-a scurs lent, searbădă, iar el s-a tot foit în scaun dorindu-şi să se sfârşească odată şi, deopotrivă, să se prelungească la infinit, conştient în permanenţă că ea e acolo, aproape de el.

Când şi ultima oră s-a încheiat, el a îngenuncheat în spatele ei, prefăcându-se că încearcă să găsească ceva în sacoşe, ştiind că n-avea s-o mai vadă până în dimineaţa zilei următoare. Ea nu se ridicase încă din bancă pentru că avea ceva de terminat şi nu-l văzuse cum îşi făcea de lucru înapoia ei, drept care Henry şi-a dres vocea şi i-a zis, destul de dur:

— Atunci, la revedere, iar ecoul vocii i-a răsunat în clasa goală.

Ea s-a sculat de pe scaun, închizându-şi cartea.

— Pot să duc şi eu una.

I-a luat din mână o sacoşă şi au traversat împreună curtea pustie, Henry uitându-se prin jur să vadă dacă nu cumva mai era vreun prieten de-al lui. La poartă s-au întâlnit cu o femeie îmbrăcată într-o haină de piele, cu părul prins în coadă, care părea tânără, dar, dacă te uitai mai bine, vedeai că nu mai e totuşi chiar aşa de tânără, şi care s-a aplecat şi a sărutat-o pe Linda pe buze.

— Gata, ţi-ai şi făcut un prieten? a întrebat-o, uitându-se la Henry, care stătea câţiva paşi mai în spate.

— Îl cheamă Henry, a zis Linda, fără alte fasoane, apoi, către Henry: Ea e mama mea, iar mama Lindei i-a întins mâna lui Henry, care s-a apropiat şi i-a strâns-o aşa cum fac oamenii mari.

— Bună, Henry, nu vrei să te ducem acasă ca să nu cari toate sacoşele alea? l-a întrebat ea şi, cu un gest aproximativ, a arătat spre o maşină mare şi neagră, parcată undeva, în spatele ei.

Mama Lindei a pus sacoşele pe bancheta din spate, sugerându-le să stea cu toţii în faţă, ceea ce ei au şi făcut, iar Linda s-a strâns cât mai tare lângă el ca să-i facă loc maică-sii să schimbe vitezele. Mina nu-l aştepta prea curând pentru că trebuia să se ducă să ia masca de la prăvălie, îi spusese că o să-ntârzie, aşa că a acceptat invitaţia la ceai pe care i-a făcut-o mama Lindei, apoi a rămas acolo, lipit de portieră, ascultând-o pe Linda care îi povestea maică-sii cum fusese prima zi la noua şcoală. Au intrat pe o alee circulară, pavată cu pietriş, şi s-au oprit în faţa unei case impunătoare de cărămidă roşie, cu copaci de jur-împrejur, printre care se zărea o porţiune vastă din Hampstead Heath coborând spre un lac, în direcţia căruia Linda a făcut un semn când au ajuns într-o latură a casei:

— Conacul ăla de-acolo, care abia se vede printre copaci, e Kenwood House, are o mulţime de tablouri din trecut, se poate vizita pe gratis. E şi *Autoportretul* lui Rembrandt, cea mai vestită pictură din lume.

Henry s-a întrebat cum rămâne atunci cu *Mona Lisa*, dar oricum era foarte impresionat.

Cât mama Lindei s-a dus să pună de ceai, Linda l-a luat pe Henry să-i arate camera ei, au mers pe un coridor cu covoare groase ce estompau zgomotul paşilor, dând într-un hol de unde pornea o scară amplă, care se despărţea în două la jumătate şi se termina formând un palier în formă de potcoavă, străjuit, la un capăt, de un ceas cu pendulă, iar la celălalt de un cufăr masiv ferecat în alamă fasonată. Era un cufăr de zestre, i-a explicat Linda, în care se pune trusoul, e vechi de patru sute de ani. Apoi au urcat pe altă scară, deci asta însemna că toată casa era a lor?

— A fost a lui tati, dar el a plecat, aşa că acuma e a lui mami.

— Unde-a plecat?

— N-a mai vrut să stea cu mami ca să se însoare cu altcineva, aşa că au divorţat.

— Aha, deci i-a lăsat lui mam… mamei tale casa, în schimb.

A dat să-i zică „mami“, dar n-a putut. Camera Lindei era mai degrabă un talmeş-balmeş de lucruri cu un pat la mijloc, atât de multe, că nici nu mai puteai să deschizi uşa, cărucuri de jucărie, păpuşi, haine de păpuşi, jocuri şi piese de la diferite jocuri, o ditamai tabla pe un perete şi patul nefăcut, cu cearşafurile şi pernele aruncate în mijlocul încăperii, o măsuţă de toaletă cu nenumărate flacoane şi perii, pereţii zugrăviţi complet în roz, întreaga mizanscenă avea aerul străin al lumii în care trăiau toate fetele, îl incita.

— Auzi, da' nu te pune nimeni să faci curat?

— Am avut o bătaie cu pernele azi-dimineaţă. Şi-mi place mai mult aşa, în dezordine, ţie nu?

Au coborât la parter şi Henry şi-a zis că e infinit mai bine să poţi să faci ce vrei, dacă ai şi unde.

La ceai, mama Lindei i-a spus că poate să-i zică „Claire“, iar mai târziu, când l-a întrebat dacă nu mai doreşte şi altceva, el i-a răspuns:

— Nu, mulţumesc, Claire.

La care Linda a chicotit şi s-a înecat cu ceai, aşa că Henry şi Claire au trebuit s-o bată pe spate ca să-şi revină, apoi au râs cu toţii fără să ştie prea bine de ce şi Linda s-a prins de Henry ca să nu cadă pe jos. La un moment dat un bărbat a băgat capul pe uşa de la bucătărie, un tip înalt cu nişte sprâncene negre, stufoase, s-a uitat la ei şi a zâmbit:

— Aha, văd că vă distraţi; după care a dispărut.

Când Henry şi-a luat haina, pregătindu-se de plecare, a întrebat-o pe Linda cine era tipul ăla, şi ea i-a zis că era Theo, care vine câteodată şi rămâne la ei, apoi a adăugat, în şoaptă:

— Şi doarme în patul lui mami.

La care Henry a întrebat-o, dar în aceeaşi clipă şi-a dorit să-şi fi înghiţit cuvintele:

— Păi, de ce?

Iar Linda a început să se hlizească, ascunzându-şi faţa în zidul compact de haine de la intrare. Şi iată-i iarăşi în faţa casei, strânşi unii într-alţii, şi, după câteva clipe, Linda le zice ce-ar fi

să cânte cu toţii *Frère Jacques*, ceea ce ei şi fac tot drumul până la Islington, aşa de tare că, la stopuri, oamenii din celelalte maşini îi aud şi le zâmbesc prin geamul portierei. Cântecul încetează când Claire opreşte în faţa casei lui Henry, brusc se face foarte linişte. El se întinde să ia sacoşele de pe bancheta din spate şi zice mulţumesc pentru invita…, dar Claire îl întrerupe şi-l întreabă dacă nu vrea să vină pe la ele duminică, iar Linda strigă da, dar trebuie să stea toată ziua, şi toţi trei spun apoi câte ceva, în acelaşi timp: Claire – că o să treacă să-l ia cu maşina, Linda – că promite că o să-l ducă să vadă tablourile de la Kenwood House, Henry – că trebuie să-i ceară voie Minei, dar că e sigur că n-o să fie nici o problemă. Linda îl strânge de mână:

— Ne vedem la şcoală! iar strigătul ei, mâinile fluturate şi începutul unui nou cântec se pierd în huruitul unui camion care trece pe stradă, iar el rămâne acolo, pe trotuar, cu plasele în mâini, aşteptând câteva clipe înainte să intre în casă.

O vede pe Mina stând la masă, cu capul în mâini, cu recuzita de ceai întinsă peste tot. Nu se întoarce când el îi zice Bună, aşa că el îşi face de lucru prin antreu, puţin stingherit, îşi scoate haina şi tot suceşte sacoşele.

— Unde-ai umblat? îl întreabă Mina, încet.

El se uită la ceasul care arată şase fără zece, întârziase o oră şi treizeci şi cinci de minute.

— Ţi-am zis că o să-ntârzii vreo oră.

— O oră? zice ea, tărăgănând cuvintele. Păi, mai e puţin şi se fac două.

Sesizează ceva cunoscut în reacţiile Minei şi simte că i se înmoaie picioarele. La masă începe să se joace cu o linguriţă, încercând s-o treacă printre articulaţiile degetelor ca printr-un tunel, până când aude cum Mina, exasperată, trage aer pe nas cu zgomot.

— Termină odată, se răsteşte la el, te-am întrebat unde-ai umblat?

Vocea îi tremură când îi spune cum mama unei colege l-a invitat la ceai după şcoală şi…

— Am crezut că te duci să-ţi iei costumaţia, spune ea, încet.

— Păi, aşa şi voiam, dar... Henry îşi priveşte degetele răşchirate pe masă.

— Şi, dacă te-ai dus la cineva acasă, de ce nu m-ai anunţat? Şi, dintr-odată, a răcnit cu toată puterea: Că de-aia avem nenorocitul ăsta de telefon.

Apoi nimeni n-a mai scos o vorbă, ecoul vocii ei a răsunat în cameră vreme de cinci minute, încă îi mai vuia în cap când ea a zis încet:

— Dar pe tine oricum te doare-n fund. Fugi sus şi schimbă-te.

Ştia că n-avea decât să spună ce trebuie şi totul s-ar fi rezolvat, dar nu reuşea să-şi amintească vorbele respective, mintea i se golise, nu reuşea să conştientizeze decât ceea ce se afla acum în raza lui vizuală, încheieturile degetelor, modelul feţei de masă, nu izbutea să articuleze nimic. S-a ridicat şi, când a trecut prin spatele scaunului Minei, ea s-a-ntors şi l-a prins de cot:

— Şi de data asta fără fiţe, ne-am înţeles? a făcut ea, apoi i-a dat un brânci.

Când a ajuns în capul scărilor a cântărit cuvintele Minei, „fără fiţe“, precis i se pregătise un nou travesti, o nouă umilire, ca să-l pedepsească pentru că întârziase şi stricase ritualul ceaiului. S-a apropiat de fata întinsă cu grijă pe pat, aceeaşi ca data trecută. Cu gesturi mecanice, şi-a scos hainele, tot nu reuşea să-şi lămurească pasiunea Minei, obsesia vicioasă de a-l transforma în altcineva, brusc i s-a făcut frică de ea, un fior l-a străbătut când a simţit pe piele răceala materialului, şi-a tras pe picioare colanţii albi, zorindu-se ca nu cumva să-şi închipuie că l-a cuprins şovăiala. S-a încurcat în şnururile subţiri de piele ale rochiei, dar şi-a forţat degetele să-l asculte, apoi s-a dus la oglindă ca să-şi aranjeze peruca şi, când şi-a ridicat privirile, mişcările i-au îngheţat, a simţit iarăşi fiorul ăla în stomac pentru că brusc ea se afla acolo, cu el, în aceeaşi cameră, cu părul revărsându-i-se pe umeri, cu pielea ei albă şi fermă, cu nasul ei. A luat oglinda mică de pe marginea chiuvetei, şi-a privit chipul din toate unghiurile, da, ochii lui erau diferiţi, băteau mai tare în albastru, şi avea nasul un pic mai mare. Dar şocul acelei năluciri de mai devreme încă nu se risipise. Şi-a scos peruca, ce caraghios arăta cu părul lui negru, tuns scurt, şi

cu rochia aia, a pufnit în râs. Şi-a pus peruca la loc şi a schiţat câţiva paşi de dans, Henry şi Linda deopotrivă, mult mai aproape decât stătuseră în maşină, contopindu-se acum unul într-altul. Orice apăsare dispăruse, se eliberase de furia Minei, disimulat acum în făptura acelei fete. S-a apucat să-şi pieptene peruca aşa cum o văzuse pe Linda că face când s-au întors de la şcoală, pornind de la capăt şi trăgând uşor în jos, ca să nu se despice vârfurile, cum îi explicase ea.

Tot se mai admira în oglindă când Mina a intrat pe neaşteptate în cameră, îmbrăcată în uniforma de ofiţer, faţa ei părând şi mai dură ca data trecută, l-a apucat de umeri şi l-a răsucit cu spatele la ea, apoi i-a înnodat rochia la spate, fredonând ceva abia auzit. I-a trecut şi ea de câteva ori peria prin perucă, l-a pipăit pe pulpă să vadă dacă-şi pusese colanţii şi, satisfăcută de-acum, l-a întors cu faţa la ea, iar el a simţit încă o dată cum spaima îl paralizează la vederea trăsăturilor aspre pe care şi le făcuse cu machiajul, a şuviţelor de păr ţepene de la gel. S-a aplecat şi l-a tras spre ea, sărutându-l pe frunte:

— Aşa mai merge, a zis, luându-l de mână şi coborând la parter în tăcere, şi de data asta a turnat ea însăşi de băut, două pahare de vin roşu, pline. Mina a făcut o plecăciune, i-a oferit paharul şi, pocnindu-şi călcâiele, i-a zis, cu o voce de bas: Poftim, draga mea.

El a luat paharul, nu era obişnuit cu forma lui, piciorul colorat era prea scurt ca să-l cuprindă în pumn, aşa că s-a văzut nevoit să-l ţină cu ambele mâini. Numai în ocazii speciale Mina îi dădea nişte bere de ghimbir, în rest doar limonadă. Mina s-a aşezat cu spatele la şemineu, ţinându-şi paharul în dreptul pieptului, care acum părea perfect plat:

— Noroc, i-a zis, luând două înghiţituri mari de vin, hai, dă-l pe gât.

Henry şi-a muiat vârful limbii, şi-a stăpânit un fior când a simţit gustul dulce-amar, apoi, închizând ochii, şi-a umplut gura cu vin, împingându-l repede în fundul gâtului ca să nu simtă gustul, dar savoarea lui i-a rămas pe limbă, o senzaţie ca de blană. Mina îşi terminase vinul, l-a aşteptat şi pe el să-l dea pe gât, s-a dus să-i umple iarăşi paharul, apoi a pus sticla pe masă

şi a început să aducă mâncarea. Ameţit de la vin şi cu o senzaţie de irealitate, a adus şi el o farfurie, mirat de tăcerea Minei. S-au aşezat la masă, Linda şi Henry, Henry şi Linda. În timp ce mâncau, Mina şi-a ridicat paharul şi a zis:

— Noroc!

Apoi a aşteptat până când Henry şi-a luat şi el paharul şi abia atunci a băut, ba chiar, la un moment dat, s-a ridicat de la masă să mai toarne nişte vin.

De-acum totul începuse să-şi piardă claritatea, obiectele păreau că se multiplică, desprinzându-se de la locul lor, dar păstrându-şi în acelaşi timp poziţia iniţială, spaţiul înconjurător se ondula, chipul Minei se desfăcea în bucăţi şi trăsăturile se contopeau, aşa că s-a prins de marginea mesei ca să oprească balansul camerei şi a văzut că Mina îi surprinsese gestul, i-a văzut zâmbetul ca o muchie zimţată care, chipurile, era menit să-l încurajeze, s-a uitat la ea cum se îndreaptă spre bucătărie, legănându-se rău de tot, ca să aducă ibricul de cafea, care rămâne nemişcat, fixat prin cele trei axe de suportul său, pe când întreaga cameră dansează, şi dacă şi-ar închide ochii, dacă ţi-ai închide ochii, s-ar putea să cazi în gol de pe marginea lumii, care se înclină acum în sus, basculând dintr-un punct aflat undeva de lângă piciorul tău. Şi, ca şi cum n-ar fi fost destul, Mina spunea ceva, îl întreba ceva, ce făcuse acolo unde se dusese, iar el, ca să-i răspundă, şi-a recuperat limba de pe unde era şi, abia reuşind s-o dezlipească de cerul gurii, a îngăimat, vocea răsunându-i ca şi cum ar fi venit din cealaltă cameră:

— Am… am ieşit şi ea ne-a dus…

După care s-a dat bătut şi a auzit cum se prăvălesc peste el nişte răgete şi nişte lătraturi, dar nu erau decât hohotele aspre ale Minei:

— Vai, săraca fetiţă, a băut puţin cam mult…

Şi în acelaşi timp s-a împleticit spre el, l-a luat de subsuori şi, mai ridicându-l, mai târându-l, s-a trântit în fotoliu şi i-a făcut loc în poala ei, răsucindu-l astfel încât picioarele să-i spânzure peste braţul fotoliului, i-a ţinut capul pe braţe, strângându-l ca un luptător care îşi imobilizează adversarul, o strânsoare fierbinte din care nu-şi putea elibera nici mâinile, nici

picioarele, apăsându-i capul în tunica ei deschisă la piept, şi înlănţuit astfel, în braţele ei, totul i se învârte înaintea ochilor aşa de tare, încât şi-a dat seama că orice mişcare bruscă l-ar fi făcut să vomite. Mina părea că nu se mai poate stăpâni, o dorea pe fata asta neîntârziat, aşa că aproape i-a înfundat faţa între sânii ei, pentru că nu avea nimic sub tunică, nimic nu mai era între chipul lui Henry şi pielea încreţită, emanând un parfum discret, a ţâţelor ei bătrâne şi flasce, îl prinsese de ceafă, nu putea să-şi ferească faţa, să se îndepărteze de pielea aia oacheşă, nu îndrăznea să se smucească pentru că ştia ce-i în stomacul lui, n-a reacţionat nici măcar când Mina a început să cânte, apoi şi-a vârât mâna printre faldurile rochiei, pipăindu-i coapsele, îngânând:

— Orice soldat pe lumea asta are nevoie de o fată, orice soldat pe lumea asta are nevoie de o fată…, iar respiraţia i-a devenit mai şuierătoare şi mai profundă, Henry simţea cum se înalţă şi coboară la loc în ritmul ei, apoi i s-a părut că-l trage şi mai aproape, şi atunci a deschis ochii şi a zărit paloarea cenuşiu-albăstruie a sânilor Minei, livizi aşa cum îşi imaginase mereu că trebuie să arate chipul unui mort.

— Vomit, a murmurat, lipit de trupul ei, şi din gură i-a ţâşnit fără zgomot un talmeş-balmeş de mâncare şi vin, o jerbă de culoare aruncată pe paloarea mortuară de sub tunică.

S-a rostogolit pe podea, în sfârşit nu-l mai ţinea nimic, peruca i-a alunecat într-o parte, urme maronii şi roşii brăzdau acum rozul şi albul imaculat, pângărindu-l, şi-a smuls peruca şi a zis, cu vocea îngroşată:

— Eu sunt Henry, nu altcineva.

Un timp, Mina nu s-a mişcat din fotoliu, cu ochii agăţaţi de peruca aruncată pe podea, apoi s-a ridicat, a păşit peste Henry, a urcat la etaj şi, în timp ce camera se învârtea, el a auzit apa de la baie curgând şi a rămas acolo, în locul unde aterizase, privind modelul din covor unduindu-i sub degete, îi era mai bine acum, că vomitase, dar nu reuşea să facă nici o mişcare.

Mina s-a întors de la baie într-o rochie de toate zilele, l-a ajutat să se scoale în picioare, l-a tras lângă şemineu ca să-i scoată rochia, apoi a dus-o în bucătărie şi a pus-o la muiat într-o

găleată. A strâns peruca de pe jos, l-a luat de mână şi i-a arătat cum să urce treptele, îngânând la fiecare, ca unui copil:

— Şi una, şi două, şi trei, şi…

Odată ajuns în camera lui, s-a sprijinit, clătinându-se, de umărul Minei, care i-a scos şi restul hainelor, a dibuit prin aşternuturi până i-a găsit pijamaua, turuind la nesfârşit, cum a fost când s-a îmbătat *ea* prima dată, cum a doua zi nu şi-a mai amintit *absolut nimic*, în timp ce Henry nu era prea sigur că înţelegea ce vrea să spună, dar a reuşit să-şi dea seama că tonul vocii ei era acum cel potrivit, l-a recunoscut aşa cum i-a recunoscut rochia în care se schimbase, aşa că s-a lungit în pat, iar Mina i-a pus mâna pe frunte ca să oprească o clipă rotirea camerei, reluând, într-un murmur, cântecul de mai devreme:

— Orice soldat pe lumea asta are nevoie de o fată, Care să-i susure-n ureche, toată durerea să-i abată.

Apoi i-a mângâiat părul şi când s-a trezit, a doua zi, a dat de peruca lui acolo, pe pernă, probabil că îi căzuse în timpul somnului.

Primul lui gând a fost la Linda, apoi a conştientizat durerea care-l săgeta de undeva dinapoia ochilor şi, în fine, ceva i-a spus că nu era chiar dimineaţă. Când a coborât, Mina l-a întrebat:

— Vrei să mănânci ceva, că e aproape de prânz, te-am lăsat să dormi…

Dar el, deja îmbrăcat de şcoală, şi-a smuls geanta din cuier şi s-a năpustit afară din casă, traversase deja strada când a auzit-o pe Mina strigându-l să vină înapoi, vântul jilav îi răvăşea părul, noaptea trecută i se învălmăşea în minte, dar de ceva tot era sigur, şi-anume că Mina făcuse ceva şi, într-o oarecare măsură, îşi cam pierduse din drepturi, de-aia îi şi venea acum mai uşor să fugă de vocea ei care se estompa în urmă-i. Să fugă către Linda. La şcoală a debitat nişte scuze, că-i fusese rău şi aşa mai departe, ceea ce nu era întru totul fals, de altfel era încă îndeajuns de palid la faţă, aşa încât versiunea lui avea toate şansele să treacă drept plauzibilă. S-a îndreptat către banca lui, gata să dea piept orelor de după-amiază, Linda îl aştepta zâmbind, i-a strecurat imediat ceva în palmă, o bucăţică de hârtie pe care scria „Vii duminică, da?“. El a întors-o pe dos şi a scris „da“, cuprins de aceeaşi exaltare care-i dăduse aripi mai

devreme, apoi a ţinut-o sub bancă aşteptând ca ea s-o preia, ceea ce a şi făcut, a simţit cum degetele ei le înlănţuie pe ale sale, rămân acolo câteva clipe, apoi înşfacă hârtiuţa şi se îndepărtează. Şi iarăşi golul în stomac, între picioare sângele năvălind în pielea prepuberală, care irupe precum ghioceii primăvara, împungându-i stofa pantalonilor, şi bileţelul alunecă neobservat pe podea.

Oare să-i spună de reflexia din oglindă, Henry şi Linda contopiţi într-o iluzie, unul şi acelaşi pentru o clipită, despre cum se simţise atunci eliberat şi chiar făcuse câţiva paşi de dans până să intre Mina, da, voia să-i povestească, voia chiar să-i spună şi de chestiile pe care le făcea cu Mina; dar de unde să-ncepi, cum să descrii un joc care nu-i tocmai un joc? În schimb, i-a povestit despre masca pe care urma să şi-o cumpere în după-amiaza aceea, un chip de monstru, „dar din ăla care mai mult te face să râzi, nu să fugi de frică“, prin urmare i-a zis şi de petrecere, de numele lui tronând pe invitaţie alături de al Minei, toată lumea e deghizată şi nimeni nu te recunoaşte, poţi să facă orice-ţi trece prin cap pentru că nu se pune. Stăteau afară, în curtea pustie pentru că toţi plecaseră spre casă, imaginându-şi cum e să poţi faci ce vrei din moment ce nimeni nu te recunoaşte. Voia să vină la petrecere? Sigur că voia, chiar foarte mult. Mama Lindei se îndrepta către ei, a sărutat-o pe Linda, şi-a pus mâna pe umărul lui Henry şi toţi trei au luat-o spre maşină. Linda i-a zis maică-sii de masca şi de petrecerea lui Henry, Claire i-a spus că poate să se ducă, părea mişto. Apoi şi-au luat la revedere.

A ajuns la magazin cu răsuflarea tăiată, n-avea chef să-ntârzie iarăşi acasă. Bărbatului de la tejghea îi plăcea să facă glume cu băieţii, luându-şi un aer jovial, dar în acelaşi timp foarte serios:

— Unde arde? a întrebat când Henry a dat buzna în prăvălie.

Străduindu-se să-şi ascundă precipitarea, Henry i-a răspuns repede:

— Am venit să iau masca aia.

Bărbatul s-a aplecat peste tejghea, se vedea că abia aşteaptă să-şi plaseze gluma:

— I-auzi, dom’le, păi mi s-a părut c-o ai deja pe faţă.

Şi s-a uitat fix la Henry, aşteptând să izbucnească în râs ca să poată să i se alăture. Henry i-a zâmbit ca să-i facă plăcere:

— Spuneaţi că o să mi-o păstraţi.

— Păi, stai să vedem, a zis bărbatul şi, cu gesturi teatrale, s-a făcut că numără atent zilele din calendar. Dacă nu mă-nşel – şi şi-a ţinut câteva clipe respiraţia, pentru a rosti, în fine, tărăgănând cuvintele –, dacă nu mă-nşeeeel, azi e marţi.

L-a privit radiind pe Henry, şi-a înălţat sprâncenele, urmărindu-l pe clientul lui care se foia neliniştit.

— Şi o mai aveţi?

Fără să-şi schimbe expresia de mirare simulată, ba chiar ridicând şi un deget în sus, un bufon care nu amuza pe nimeni, bărbatul a zis:

— Mda, aici e-aici, oare o mai am?

Şi, pe când Henry începea să-şi dea seama cât de tare îl rănise tratându-l cu atâta indiferenţă, bărbatul a scotocit pe sub tejghea:

— Ia să vedem ce-avem noi aici, şi imediat a apărut masca mult aşteptată, masca lui Henry.

— Aţi putea, vă rog, s-o împachetaţi, e o surpriză şi nu vreau să se vadă.

Abia acum a observat că bărbatul e în vârstă şi a simţit cum îl atinge o uşoară undă de regret. Bărbatul a învelit cu grijă masca în două bucăţi de hârtie maronie, din aia ţeapănă, apoi a pus-o într-o plasă veche de sfoară. Brusc devenise foarte tăcut, Henry ar fi preferat să-i dea înainte cu glumele lui proaste, măcar cu ele se putea împăca. Singurul cuvânt pe care bărbatul l-a mai zis a fost:

— Poftim.

Apoi i-a întins plasa peste tejghea. În drum spre ieşire Henry i-a zis la revedere, dar bărbatul se dusese deja în camera din spate, aşa că nu l-a mai auzit.

Mina n-a pomenit nimic despre seara trecută, s-a mulţumit să-i taie nişte felii de prăjitură, turuind fără oprire, a glumit doar un pic pe seama felului în care Henry plecase ca din puşcă de dimineaţă; era din nou în apele ei. În bucătărie Henry a dat cu ochii de rochia pusă la muiat în găleată, arăta ca un peşte

dintr-o specie rară, care murise şi plutea la suprafaţa apei. A zis, şovăind:

— Prietenul ăsta al meu de care-ţi spuneam, adică familia lui m-a invitat să stau la ei duminică.

Vocea Minei s-a auzit, distantă:

— Serios, e un prieten de care ştiu? De ce nu-l inviţi la petrecere?

— L-am invitat deja şi ei mi-au zis că mă aşteaptă duminică.

Oare de ce i se părea că nu trebuie cu nici un chip să pomenească de ce sex era prietenul lui?

Mina a răspuns, vag:

— Păi, o să vedem…

A dat să iasă din bucătărie, dar Henry se luase deja după ea:

— Da, dar trebuie să le zic mâine dacă mă duc sau nu.

Tonul vocii lui cerea cu insistenţă un răspuns, chestionând tăcerea care se lăsase.

Mina a zâmbit, i-a dat cu blândeţe părul de pe frunte la o parte, apoi i-a zis, resemnată:

— Atunci mai degrabă nu, iubire. Acum, ce-ar fi să te apuci să-ţi faci temele pe care aseară le-ai sărit?

Şi l-a împins uşor spre piciorul scării, dar el a făcut un pas în lături.

— Dar m-au rugat să vin, iar eu am chef să mă duc.

La care Mina, voioasă:

— Nu, chiar nu e cazul, iubire.

— Dar am chef să mă duc.

Şi-a luat mâna de pe umerii lui, s-a aşezat pe prima treaptă, cu bărbia proptită-n pumn, şi a rămas acolo să se gândească, apoi, după o lungă aşteptare, a zis:

— Păi, şi eu ce-o să fac toată duminica cât tu stai cu prietenii tăi?

Ce răsturnare nebănuită, cu câteva clipe mai devreme el era cel care cerea şi uite-acum era cel care oferea, ea ghemuită acolo, la picioarele lui, iar el nu-şi găsea cuvintele, parcă-i înţepeniseră fălcile.

— Deci? a făcut ea după câteva minute, apoi şi-a întins braţele către el, iar Henry s-a tras puţin mai înspre ea până când Mina a reuşit să-i cuprindă mâinile într-ale ei, s-a uitat la

el pe deasupra ochelarilor, după care şi i-a scos, şi atunci Henry a văzut cum ochii i se umezesc. Nu, nu era bine, nu era deloc bine, ce presiune îngrozitoare, Doamne, cum pot oamenii să fie aşa de importanţi! A simţit cum Mina îl strânge mai tare.

— Bine, a spus, atunci o să stau cu tine.

A încercat să-l tragă şi mai aproape, dar Henry şi-a smucit mâinile, a ocolit-o şi a urcat repede la etaj. Şi-a luat de pe pat costumul maro şi l-a pus pe spătarul scaunului, s-a lungit în pat, pe spate, încercând să-şi alunge din minte chipul Lindei, cu sentimentul propriei vinovăţii. Mina a intrat în cameră, s-a aşezat lângă umărul lui şi l-a privit stăruitor, dar el şi-a ferit ochii, jucându-se cu colţul cuverturii. Mina şi-a trecut degetele prin părul lui, iar el s-a încordat, aşteptând-o să înceteze, nu-i plăcea să-i simtă degetele pe faţă, nu acum.

— Te-ai supărat pe mine, iubire?

El a dat din cap că nu, evitându-i în continuare privirea.

— Ba da, te-ai supărat, se vede.

Mina s-a ridicat şi a rămas lângă birou; a dat peste o bucată de lemn neşlefuit pe care el o cioplea de luni de zile, voia să facă un peşte-spadă, însă nu reuşise să redea acea tensiune a corpului, acea arcuire specifică, era doar o bucată de lemn, o reproducere stângace, o ilustrare a modului în care orice copil îşi reprezintă un peşte. Mina a tot răsucit-o în palmă, uitându-se la ea complet absentă. Sus, în tavan, Henry vedea cum se deschide scara aceea amplă, care se despărţea la jumătate, iată-le pe Linda şi pe Claire bătându-se cu pernele în dormitor, cine ştie, poate Claire voia s-o înveselească pe Linda ca să uite că era prima ei zi la noua şcoală, uite-l şi pe bărbatul înalt, cu sprâncene groase, care dormea în pat cu Claire.

— Ţi-ar plăcea mult să te duci, nu? a zis Mina.

— Nu contează, chiar că n-are importanţă, a răspuns Henry.

Mina a sucit în mână bucata de lemn.

— Păi, dacă vrei să te duci, atunci du-te.

Henry s-a ridicat în capul oaselor, era încă prea tânăr ca să ştie că oamenilor mari le place adesea să recurgă la tot felul de jocuri, aşa că a zis:

— Bine, atunci o să mă duc.

Mina a ieşit din cameră, ţinând însă în mână neputinciosul peşte-sabie.

Henry a ridicat bătătorul masiv, apoi l-a lăsat să se izbească de uşa vopsită în alb. Claire l-a călăuzit pe coridorul întunecos care dădea în bucătărie:

— Duminica Linda stă mai toată dimineaţa în pat; apoi, când au ajuns în lumina puternică a neoanelor din bucătărie, a adăugat: Poţi să te duci la ea să vă jucaţi, dar poate vrei mai întâi să stăm puţin de vorbă şi să bem ceva fierbinte.

I-a luat haina, admirându-i costumul cel nou:

— Tre' să-ţi găsim nişte haine de joacă.

I-a făcut o ciocolată fierbinte, vorbind fără întrerupere, ceea ce l-a luat complet pe nepregătite. Se bucura că Linda îşi făcuse un prieten, aşa i-a zis, adăugând că Linda vorbea tot timpul de el:

— Ţi-a făcut un portret cu acuarelele şi o schiţă în creion, dar n-o să ţi le arate, ştiu eu.

Apoi l-a întrebat ce mai făcuse, aşa că el i-a zis de lucrurile pe care le găsise în prăvăliile de vechituri, despre teatrul de jucărie şi despre cărţile vechi, i-a povestit despre Mina, de cât de bine se pricepea să spună fel de fel de chestii pentru că fusese actriţă, nu-şi amintea să mai fi ţinut vreodată un asemenea monolog, nu se mai putea opri, era gata să-i zică şi de travestiuri şi de cum se îmbătase, dar s-a abţinut totuşi, nu ştia exact cum trebuie să-i pomenească de asta, nu voia să-i strice impresia despre el descriindu-i cât de tare se pilise şi cum vomitase pe Mina. Claire i-a adus nişte haine în care să se schimbe, o bluză albastru-deschis şi nişte jeanşi decoloraţi care fuseseră ai Lindei, oare îl deranja dacă şi-i punea, l-a întrebat, iar el a zâmbit şi a zis că nu. Apoi a sunat telefonul şi s-a dus să răspundă, aruncându-i din mers că poate să se ducă singur în camera Lindei, aşa că a luat-o iarăşi pe coridorul cufundat în beznă până a ajuns la baza scării, nu putea să priceapă de ce nu erau decât două lămpi în tot holul ăla, una la un capăt şi alta la celălalt. Sus, pe palier, s-a oprit o clipă lângă cufărul voluminos, şi-a trecut vârfurile degetelor peste siluetele fasonate în alamă, se vedea acolo o procesiune în fruntea căreia păşeau cei înstăriţi, probabil rude ale mirilor, cu trenele lor bogate

acoperind întreg pavimentul, toţi păşind mândri nevoie mare; în urma lor se înghesuia prostimea, fiecare cu câte o cupă de vin în mână, bălăngănindu-se beţi, agăţaţi unii de alţii şi bătându-şi joc de cei din faţă. Alături de cufăr a zărit o uşă deschisă şi s-a apropiat ca să se uite înăuntru, era un dormitor, cel mai mare dormitor pe care-l văzuse vreodată, atât de vast, încât patul trona în centrul camerei, nu era lipit de un perete. A făcut câţiva paşi, a văzut patul nefăcut, cu aşternuturile adunate la mijloc, şi abia atunci şi-a dat seama că în pat dormea un bărbat, întins cu faţa-n jos; a încremenit, după care şi-a revenit şi s-a tras repede înapoi pe coridor, închizând uşa cu grijă, ca să nu facă zgomot. Şi-a adus aminte de hainele Lindei pe care le lăsase pe capacul cufărului, a dat de ele şi a urcat glonţ al doilea rând de scări, care duceau spre camera Lindei.

A găsit-o stând în pat, în capul oaselor, desena ceva în creion, a văzut liniile negre pe albul cartonului; nici n-a apucat bine să intre, că Linda i-a zis:

— De ce sufli aşa greu?

Henry s-a aşezat pe pat.

— Am urcat în fugă, să ştii că am văzut un om care dormea într-o cameră, parcă era mort.

Linda a lăsat desenul să cadă pe podea şi a izbucnit în râs.

— Era Theo, ţi-am zis de el, nu? Şi-a tras aşternutul până sub bărbie. Duminica mă trezesc devreme, dar nu mă dau jos din pat până la prânz.

Henry i-a arătat hainele.

— Mama ta mi le-a dat, unde aş putea să mă schimb?

— Păi, aici, normal, vezi că la picioarele tale e un umeraş, poţi să-ţi agăţi costumul în şifonier.

Şi-a tras aşternutul şi mai mult, nu i se mai vedeau decât ochii, urmărindu-l cum îşi pune costumul pe umeraş, după care vine iar să se aşeze pe pat, de data fără pantaloni şi fără sacou, şi Henry i-a simţit căldura trupului chiar prin pledurile groase, s-a rezemat de picioarele ei şi s-a uitat la părul auriu, răsfirat pe pernă ca un evantai. Au început să râdă amândoi deodată, fără să ştie de ce, iar Linda şi-a scos mâna de sub cearşafuri şi l-a tras de cot:

— De ce nu te bagi şi tu în pat cu mine?

Henry s-a ridicat.

— Bine.

Linda s-a ghemuit sub aşternuturi, chicotind, şi vocea i-a sunat înfundat:

— Dar să ştii că întâi trebuie să-ţi dai jos toate hainele.

El s-a executat, apoi s-a băgat în pat lângă ea, corpul lui era rece şi ea s-a înfiorat când Henry şi-a lipit pieptul de spatele ei. Linda s-a întors cu faţa la el, în obscuritatea trandafirie el i-a simţit mirosul pielii, mirosea a lapte şi a încă ceva, un iz de animal, şi astfel a început şi s-a sfârşit ziua de duminică, cel puţin aşa avea să-şi aducă aminte mai târziu, cum îi bubuia inima, o simţea pulsându-i în tâmpla culcată pe pernă şi răsunându-i în urechi, cum, la un moment dat, şi-a ridicat capul pentru că îi prinsese părul, apoi cum au vorbit şi-au tot vorbit, în principal despre şcoală, despre cum fusese prima ei săptămână, despre prieteni comuni şi profesori, i se părea imposibil ca ziua să se fi scurs altfel, adică să se fi dat jos din pat ca să-şi pună bluza şi jeanşii Lindei, să mănânce de prânz, apoi să se ducă pe Hampstead Heath, alături de mii de oameni care umblau fără direcţie, pentru ca Linda să-i arate tablourile din Kenwood House, portrete de doamne care îl priveau distant şi superior, cu copiii lor improbabili, autoportretul lui Rembrandt, dinaintea căruia au rămas mult timp şi despre care au trebuit să admită că e cel mai bun tablou dintre toate de-acolo şi poate chiar din lume, deşi Lindei nu-i prea plăcea negrul care încadra figura pictorului, pentru că ar fi preferat să-i vadă camera; apoi să se odihnească în foişorul unde îi plăcea să stea şi lui Samuel Johnson, care a fost un scriitor faimos, evident, dar oare ce a scris şi în când a trăit?, şi, în fine, să se întoarcă, traversând iarăşi câmpul pe care mişunau sute de oameni, pierduţi în asfinţitul acelei zile de iarnă, apoi şi-a scos capul de sub cuverturi pentru că nu mai avea aer, iar Linda şi-a lăsat capul pe pieptul lui, apoi s-a tras şi ea mai sus, au aţipit o jumătate de oră, cu frunţile atingându-li-se, iar asta nu s-a întâmplat decât în jumătatea de oră cât a dormit, ca într-un vis lung. Pentru că reală i s-a părut doar acea jumătate de oră sau mai mult în care a stat lungit în pat, acolo, da, asta era senzaţia pe care a avut-o în noaptea aceea, când s-a întins în patul lui de acasă.

Până la urmă n-a fost chiar aşa cum îşi imaginase, niciodată lucrurile nu se întâmplă aşa cum te aştepţi, pentru că în ziua petrecerii Mina a uitat de becurile roşii, iar acum se făcuse prea târziu, magazinele se-nchiseseră deja, reţeta de punci era pusă undeva bine, într-un plic, aşa că Mina a trebuit să facă rost de o ladă de băutură, în special vin, după cum i-a mărturisit, pentru că aproape tuturor le place vinul, iar pentru cei cărora nu le plăcea a pregătit două carafe de cidru. Nici magnetofon n-au mai adus, de altfel Henry nici nu ştia cum arată unul, au împrumutat doar vechiul pick-up al fiului doamnei Simpson, împreună cu şi mai vechile discuri din colecţia doamnei Simpson. În aşteptarea evenimentului, Henry a început să-şi imagineze cum petrecerea capătă alte proporţii, casa devenise brusc mult mai mare, camerele se preschimbaseră în nişte săli vaste, înălţimea ameţitoare a tavanelor îi făcea pe invitaţi să pară nişte pitici, muzica îi asalta din toate părţile pe oaspeţii în costumaţii exotice, de prinţi străini, vampiri, căpitani de corăbii şi alţii asemenea şi, în mijlocul lor, pe Henry însuşi, cu masca trasă pe chip. Dar iată că se făcuse ora şi primii oaspeţi trebuiau să sosească, camerele erau la fel de mici ca întotdeauna, muzica abia se auzea dintr-un singur colţ din cauza discurilor vechi care scoteau fel de fel de hârşâituri, şi iată-i pe cei dintâi musafiri, Henry, cu faţa lui de treizeci de şilingi, le-a deschis uşa şi a rămas uluit: oaspeţii erau deghizaţi în oameni obişnuiţi, ori poate nici nu erau deghizaţi deloc? E oare posibil să nu fi citit invitaţiile cu atenţie? A înţepenit acolo în uşă, fără să scoată o vorbă, musafirii s-au scurs pe lângă el, înclinând din cap în chip de salut, fără să dea semn că masca lui li se pare stranie, e doar băiatul cuiva care ne-a deschis uşa, au intrat în casă câte doi, câte patru, râzând şi discutând reţinut, şi-au turnat deja băutură în pahare şi acum au început să râdă şi să vorbească mai tare, nu mai sunt aşa de rezervaţi, bărbaţi în costume negre sau gri, cu mâinile înfundate în buzunare, legănându-se de pe un picior pe altul în timp ce conversează unii cu alţii, femei cu părul tapat, jucându-se cu paharele din mâini, arătând cu toţii la fel. Mina era sus, pregătindu-şi minuţios momentul apariţiei, când se va amesteca neobservată printre ceilalţi invitaţi, Henry s-a uitat în jur, poate deja coborâse, dar nici una

dintre femei nu semăna cu ea şi nici unul dintre bărbaţi. A trecut de la un grup la altul, ceva nu era-n regulă cu felul în care arătau bărbaţii ăştia, ori femeile astea, ceva i se părea nefiresc ori de câte ori se uita la şoldul unuia, la umerii alteia, când un bărbat scund, chel şi mirosind a parfum, cu gulerul cămăşii mult prea larg pentru cât de subţire îi era gâtul, cu un nod la cravată cât pumnul, s-a aplecat spre Henry, care tocmai trecea pe lângă el în căutarea Minei:

— Tu trebuie să fii Henry, i-a zis, cu o voce slabă şi hârşâită, da, e clar că tu eşti, se vede după faţă.

Bărbatul s-a îndreptat şi a început să râdă, răsucindu-se spre ceilalţi invitaţi ca să vadă dacă auziseră ce glumă bună făcuse, Henry a aşteptat să îi audă râzând, simţindu-se ca la magazin, când vânzătorul aşteptase să vadă ce efect are propria-i glumă. Bărbatul cel scurt şi chel s-a aplecat iarăşi spre el, împăciuitor:

— Dragă, după înălţime mi-am dat seama că tu erai. Dar tu ştii cine sunt?

Henry a scuturat din cap şi s-a uitat cum bărbatul îşi duce mâna la cap, îşi prinde pielea de pe craniu cu două degete şi şi-o ridică, dezvăluind nu creier ori calotă osoasă, ci un păr negru şi ondulat, pe care şi-l acoperă însă imediat, trăgându-şi pielea la loc.

— Dar acum ai ghicit? Nu?

Vădit satisfăcut, s-a lăsat şi mai aproape de urechea lui Henry şi a şoptit:

— Sunt mătuşa ta, Lucy, apoi s-a îndepărtat imediat.

Lucy va să zică, una dintre mătuşile alea care bineînţeles că nu-i erau nici un fel de mătuşi, ci prietene de-ale Minei care veneau dimineaţa la ea, la cafea, Lucy, care ţinea morţiş să-l ia pe Henry în mica ei trupă de teatru, veşnic îl bătea la cap cu chestia asta şi n-o descurajau niciodată refuzurile lui, iar Mina, probabil geloasă, cine ştie, nu voia să-l lase, însă oricum nu era nici un pericol. Dar Mina, care dintre bărbaţii ăştia cu şolduri late era Mina, care dintre femeile astea solide? Sau poate îi lăsa să mai bea ceva înainte să-şi facă apariţia? A sorbit şi el o gură de vin prin mască, amintindu-şi ce se întâmplase ultima oară, care fusese deopotrivă şi prima oară, şi mintea i-a zburat la rochia pusă la muiat în găleată, oare ce-o mai fi cu ea? S-a silit

să-nghită imediat vinul, încercând să evite să-i simtă gustul, pe dinţi i-a rămas iarăşi senzaţia aia de blană, care nu s-a dus nici când şi-a trecut limba peste ei, şi s-a uitat din nou după Mina, abia aşteptând să vină Linda, care urma să apară în curând, netravestită, aşa-i spusese el, nu era nevoie pentru că oricum n-o cunoştea nimeni, străinii sunt prin definiţie travestiţi. Dar ce petrecere mai era şi asta, cu invitaţi care doar stau şi discută, fac poante, se plimbă de la un grup la altul, nimeni nu ascultă muzică, nici n-ar putea pentru că tumultul vocilor a acoperit-o, şi nimeni nu s-a dus să schimbe discul, aşa era oare la toate petrecerile? S-a dus el însuşi să schimbe discul, a întins mâna după învelitoare, sau ceea ce fusese odată o învelitoare pentru că acum era toată ferfeniţită, când o mână l-a prins de încheietură, o mână de bătrân, şi-a ridicat ochii şi a văzut că într-adevăr dinaintea lui stătea un bătrân, un bărbat îngrozitor de bătrân, cu o cocoaşă care i se revărsa peste umăr, umflându-i uşor haina, cu un smoc de barbă cu fire răzleţe, care nu-i acoperea însă partea de deasupra buzelor, unde se ivea o piele unsuroasă, şi bărbatul ăsta îl înşfăcase de încheietură, apoi îi lăsase braţul să cadă la loc:

— În locul tău, nu m-aş mai obosi, oricum n-ascultă nimeni muzică.

Henry s-a întors cu faţa spre bătrân, ridicându-şi paharul ca şi cum ar fi vrut să se apere:

— Şi dumneavoastră sunteţi deghizat, toată lumea e deghizată?

Bărbatul a făcut un gest spre umăr, dar nu părea jignit:

— Cum să te deghizezi cu aşa ceva?

— Păi, nu ştiu, o perniţă sau ceva…

Vocea lui Henry s-a pierdut în larma din jur, iar bărbatul s-a răsucit cu spatele la el şi i-a zis:

— Pune mâna pe ea, hai, pune mâna şi zi-mi dacă e o pernă sau nu…

Cu asemenea chestii trebuie să te mişti repede, aşa cum faci cu vinul, îl dai pe gât dintr-odată ca să nu-i simţi gustul, aşa că Henry a întins mâna şi l-a atins pe bătrân pe spinare, apoi şi-a retras brusc mâna, după care a întins-o din nou când bărbatul i-a zis că a fost prea scurt ca să-şi dea seama dacă era o perniţă

sau nu, aşa că a trebuit s-o pipăie mai atent, Henry cu chipul lui râzând înspăimântător, cu buzele colorate de vin, un mic monstru care rânjeşte şi pipăie resemnat cocoaşa bătrânului, până când acesta, satisfăcut, s-a întors spre el:

— Ai văzut, e o chestie pe care nu poţi s-o ascunzi, apoi bătrânul s-a dus în colţul celălalt al camerei, rânjind către alţi musafiri şi sorbind din pahar.

Henry şi-a umplut iarăşi paharul şi a luat şi el o înghiţitură, trecând de la un cerc de invitaţi la altul, auzindu-le vocile ca o succesiune de crescendouri şi descrescendouri precum tânguirile unei orgi, ameţise, a simţit nevoia să se sprijine de masă, într-o continuă expectativă: unde era Mina, unde era Linda? Şi dintre invitaţii ăştia care tot clămpăneau şi trăgeau la măsea, nici unul nu părea absolut deloc derutat, probabil că, în ciuda travestiurilor, se recunoscuseră imediat, aşa că le venea uşor să lege o conversaţie, acum nu i se mai părea că poţi să faci ce vrei fiindcă nimeni nu te recunoaşte, pentru că, şi atunci când zici că nu eşti tu însuţi, cineva tot eşti până la urmă, deci tot e vina cuiva, adică, stai, cum vina, care vină? Henry s-a prins de masă cu amândouă mâinile, care vină, ce-l apucase? Încă nişte vin, încă nişte vin, din cauza nervozităţii simţea nevoia să-şi ducă paharul la buze din zece în zece secunde, pentru că nimeni nu-l băga în seamă, pentru că el însuşi era un nimeni la o petrecere de oameni mari, un băieţel care le ţinuse uşa celor mari ca să intre, şi astfel, pentru că nimic nu era aşa cum îşi imaginase că o să fie, a băut patru pahare de vin, unul după altul. În capătul celălalt al camerei un bărbat s-a desprins de un grup, s-a dat înapoi, clătinându-se, cu un pahar în mână, s-a prăbuşit în fotoliul voluminos dinapoia sa şi a început să râdă către prietenii lui, care se hlizeau la rândul lor. În mintea lui Henry cuvintele păreau că se leagănă încet ca nişte numere pe un panou, i se revelau lent, dacă ar fi dat drumul mesei, s-ar fi prăbuşit imediat la podea. Adică cine s-ar fi prăbuşit, monstrul sau Henry, cine ar fi fost de vină, şi iarăşi şi-a adus aminte, dacă te travesteşti în altcineva şi te dai drept altcineva, eşti vinovat de faptele acestuia, sau de ceea ce tu faci când te dai drept altcineva… sau ce ai făcut? Numerele se succedau aşa de greoi, dar ceva era în toată chestia asta, spre exemplu, atunci, la cină,

când Mina s-a deghizat şi a făcut tot ce a făcut, cine îşi închipuia ea că era în momentele respective? Şi rochia plutind în găleată ca un animal marin dintr-o specie rară, şi ei stând acolo în curtea şcolii, pustie, şi glumind despre câte poţi să faci când te travesteşti în altcineva, şi Claire îndreptându-se către ei, părând tânără şi totuşi, dacă te uitai mai bine, nu chiar aşa de tânără, şi ofiţerul care a luat un prosop şi l-a şters pe picior, şi bărbatul întins în pat, şi negrul care încadra figura lui Rembrandt, şi Linda, stând acolo şi declarând că ea prefera, Linda stând acolo şi, da, Linda era în partea cealaltă a camerei, cu spatele la el, cu părul revărsându-i-se pe umeri de ziceai că e Alice în Ţara Minunilor, nu putea s-o strige în vacarmul ăla, dar nici să dea drumul mesei. Şi ea stătea de vorbă cu bărbatul care se prăbuşise în fotoliu, bărbatul din fotoliu, bărbatul din fotoliu, şi numerele astea mari, bărbatul din fotoliu o trăgea pe Linda pe genunchii lui, Linda şi Henry, şi acum stătea dinaintea oglinzii din camera lui, simţindu-se eliberat, schiţând câţiva paşi de dans, Henry şi Linda deopotrivă, o trăgea pe Linda pe genunchii lui, o prinsese de ceafă, dar ea era prea înspăimântată ca să facă vreo mişcare, atât de îngrozită, încât nu-şi putea clinti nici limba din gură, şi oricum cine ar fi auzit-o în toată hărmălaia asta? Bărbatul din fotoliu îşi dusese mâna la cămaşă şi începuse s-o descheie, şi atunci vocile, corul ăsta disonant, au răsunat într-un crescendo, şi nimeni nu vedea ce se-ntâmplă, bărbatul din fotoliu i-a înfundat faţa în pieptul lui şi nu-i mai dădea drumul, şi Henry şi-a zis: oare cine e vinovat? Apoi a lăsat din mâini tăblia mesei şi a pornit, însă nesigur pe picioare şi nespus de lent, simţind cum vinul din stomac îi vine înapoi, a pornit spre ei, făcându-şi loc prin camera înţesată de lume.

1. Suburbie a Londrei.

2. Una dintre cele mai importante reviste de literatură şi artă din Marea Britanie. A apărut la Londra între 1894 şi 1897, iar în paginile sale au publicat, printre alţii, H.G. Wells, William Butler Yeats şi Henry James.

În aşternuturi

Pentru Vic Sage

Pornografie

O’Byrne traversează piaţa din Soho, îndreptându-se spre magazinul fratelui său din Brewer Street. Înăuntru, câţiva clienţi frunzăreau revistele, în timp ce Harold îi supraveghea prin lentilele sale groase, cocoţat pe platforma din colţ. Harold abia dacă avea un metru şi jumătate şi purta pantofi supraînălţaţi. Până să-i devină angajat, O’Byrne îi spunea Avortonu’. Lângă cotul lui Harold un miniradio hârâia nişte informaţii despre cursele de după-amiază.

— Ei, a făcut Harold cu un uşor dispreţ, uite-l şi pe fratele risipitor.

Ochii lui măriţi din cauza ochelarilor clipeau la fiecare consoană. A privit peste umărul lui O’Byrne.

— Toate revistele sunt de vânzare, domnii mei.

Clienţii s-au foit neliniştiţi ca şi cum ar fi avut nişte vise agitate. Unul dintre ei a pus revista la loc şi a ieşit repede din magazin.

— Unde-ai fost? l-a întrebat Harold mai încet.

A coborât de pe podium, şi-a pus haina şi s-a holbat la O’Byrne, în aşteptarea răspunsului. Avortonu’. O’Byrne era cu zece ani mai tânăr decât frate-su, pe care îl ura, îi ura şi bunăstarea, dar acum, în mod straniu, parcă îi cerea consimţământul.

— Am avut programarea aia, nu ştii? a şoptit. Am luat sculament.

Harold s-a arătat mulţumit. S-a ridicat pe vârfuri şi i-a dat un pumn în umăr lui frate-su, în joacă.

— Aşa meriţi, a zis şi a chicotit teatral.

Un alt client s-a târât, şovăitor, afară din magazin.

— Mă-ntorc pe la cinci, a strigat Harold din uşă.

O'Byrne i-a zâmbit. Şi-a aninat degetele de buzunarele jeanşilor şi s-a îndreptat agale spre clienţii strânşi unii într-alţii.

— Pot să v-ajut cu ceva, domnii mei? Revistele sunt toate de vânzare.

Cumpărătorii s-au împrăştiat dinaintea lui ca nişte găini speriate şi brusc s-a trezit singur în magazin.

O femeie durdulie de vreo cincizeci de ani şi mai bine stătea în faţa unei perdele de duş din plastic, având pe ea doar nişte chiloţi şi o mască de gaze. Braţele îi atârnau moi pe lângă corp şi în una din mâini fumega o ţigară. Nevasta lunii. De când ne-am pus măşti de gaze şi o prelată de cauciuc pe pat, scria JN din Andover, n-am mai avut treabă! O'Byrne s-a jucat un pic cu posturile de la radio, apoi a închis aparatul. Dădea ritmic paginile revistei şi se oprea să citească scrisorile. Un bărbat virgin, necircumcis, igienă precară, care urmează să împlinească patruzeci şi doi de ani în mai, anul viitor, n-a avut curaj să-şi decaloteze prepuţul de teamă să nu dea peste ce-i acolo. Am coşmaruri în care văd viermi. O'Byrne a izbucnit în râs şi şi-a încrucişat picioarele. A pus revista la loc, s-a întors la radio, l-a pornit şi l-a închis rapid, cât să prindă mijlocul ininteligibil al unui cuvânt. S-a plimbat încolo şi-ncoace prin magazin, îndreptând revistele de pe rasteluri. S-a dus la uşă şi s-a uitat afară, la strada udă de ploaie, intersectată de dungile colorate ale pasarelei de plastic… Fluiera la nesfârşit o melodie, astfel încât finalul ei ajunsese să sugereze imediat începutul. Apoi s-a întors la podiumul lui Harold şi a dat două telefoane, ambele la spital, primul lui Lucy. Dar sora-şefă Drew era ocupată în saloane şi nu putea să vină să vorbească. O'Byrne i-a lăsat un mesaj în care-i spunea că nu poate să treacă diseară pe la ea sub nici o formă şi că o s-o sune din nou mâine. După care a sunat iarăşi în centrala spitalului şi, de data asta, a cerut cu asistenta stagiară Shepherd de la Pediatrie.

— Bună, a zis O'Byrne când Pauline a ridicat receptorul. Eu sunt.

Şi s-a sprijinit de perete. Pauline era o fată tăcută, care plânsese în timpul unui film despre efectul pesticidelor asupra

fluturilor şi care voia să-l salveze pe O'Byrne cu dragostea ei. Acum râdea.

— Te-am sunat toată dimineaţa, i-a zis. Nu ţi-a zis frate-tu?

— Uite care-i treaba, a spus O'Byrne, o să vin la tine pe la opt.

Apoi a pus receptorul jos.

Harold nu s-a întors decât după şase; O'Byrne aproape adormise cu capul pe braţ. În magazin nu era nici un client. O'Byrne vânduse o singură revistă, un număr din *American Bitch*.

— Revistele astea americane, a zis Harold golind casa de cele 15 £ şi de un pumn de mărunţiş, sunt marfă.

Haina de piele cea nouă a lui Harold. O'Byrne a pipăit-o cu degete experte.

— Şapteşopt de lire, l-a informat Harold şi s-a încoţopenit ca să se vadă în oglinda panoramică.

Îi scânteiau lentilele.

— Arată bine, a zis O'Byrne.

— Arată foarte bine, în pula mea, a zis şi Harold, pregătindu-se să închidă magazinul. Niciodată să nu te bazezi pe ziua de miercuri, a făcut el, cu părere de rău, întinzându-se ca să pună alarma antiefracţie. Miercurea e o muie de zi.

O'Byrne se postase şi el în faţa oglinzii, studiindu-şi nişte coşuri de la colţul gurii.

— Aşa e, futu-i mama ei.

Casa lui Harold se afla chiar lângă Post Office Tower, iar O'Byrne închiriase de la el o cameră. Au plecat împreună, unul lângă altul, fără să scoată o vorbă. Din când în când Harold se uita în vitrinele întunecate ca să-şi admire haina de piele. Avortonu'.

— Frig, nu? a zis O'Byrne, dar Harold n-a răspuns.

După câteva minute, când treceau prin faţa unui pub, Harold i-a făcut semn lui O'Byrne să intre în cârciuma igrasioasă şi pustie:

— Pentru că tu ai luat sculamentu', dau eu băutura.

Barmanul a auzit remarca, aşa că l-a privit pe O'Byrne cu interes. Au băut câte trei scotch-uri de căciulă şi, când O'Byrne a

întins banii pentru al patrulea, Harold i-a zis:

— A, am uitat, te-a sunat una din asistentele alea cu care umbli tu.

O'Byrne a dat din cap şi şi-a lins buzele.

După o pauză, Harold a remarcat:

— Te-ai aranjat bine, ce să zic…

O'Byrne a dat iarăşi din cap:

— Mdea.

Haina lui Harold lucea. Când a întins mâna după băutură, a scos un scârţâit. O'Byrne nu părea dispus să-i zică mai multe. Şi-a lovit palmele cu zgomot.

— Mdea, a repetat el, apoi s-a uitat peste capul fratelui său, măturând cu privirea barul gol.

Harold a mai făcut o încercare.

— Voia să ştie unde eşti…

— Cred şi io că voia, a murmurat O'Byrne, apoi a zâmbit.

Scundă şi tăcută din fire, Pauline avea un chip bolnăvicios de palid, întretăiat de bretonul bogat şi negru, ochii mari şi verzi, mereu atenţi; împărţea un apartament mic şi igrasios cu o secretară care nu era niciodată acasă. O'Byrne a ajuns după zece, un pic luat şi cu o dorinţă aprigă să facă o baie, sperând să scape astfel de mirosul vag de puroi care în ultima vreme i se impregnase parcă în degete. Pauline se aşezase pe un scăunel de lemn şi se uita la el cum se desfăta în cadă. La un moment dat s-a aplecat şi i-a atins corpul în locul în care acesta străpungea suprafaţa apei. O'Byrne îşi ţinea ochii închişi, iar mâinile îi pluteau pe lângă trup; nu se auzea decât fâsâitul bazinului de la closet, dar şi acesta se stinse în curând. Pauline s-a ridicat fără zgomot şi s-a dus în dormitor ca să aducă un prosop curat; O'Byrne n-a auzit-o nici când a plecat, nici când s-a întors. S-a aşezat iar şi s-a apucat să-i zbârlească părul umed şi deja încâlcit.

— S-a ales praful de mâncare, a zis ea, fără nici o undă de reproş.

Lui O'Byrne i se adunaseră broboane de sudoare la colţurile ochilor şi acum se scurgeau de-a lungul nasului ca nişte lacrimi. Pauline şi-a pus mâna pe genunchiul lui O'Byrne care se iţea

din apa cenuşie. Pe pereţii reci, aburii se transformaseră în picături de apă; minutele se scurgeau fără nici o noimă.

— Nu contează, iubire, a zis O'Byrne şi s-a ridicat.

Pauline a ieşit să cumpere bere şi pizza, iar O'Byrne s-a dus în dormitorul ei micuţ şi s-a întins pe pat. Au trecut zece minute. După ce şi-a examinat cu grijă meatul curat dar umflat, O'Byrne s-a îmbrăcat şi s-a învârtit fără chef prin sufragerie. S-a uitat la puţinele cărţi ale lui Pauline, dar nici una nu i-a stârnit interesul. N-a găsit nici o revistă. S-a dus în bucătărie să caute ceva de băut. Dar nu era nimic altceva decât o plăcintă cu carne prea făcută. A ciugulit părţile care nu erau foarte arse, răsfoind un calendar cu poze. Când a terminat, şi-a adus aminte că o aştepta pe Pauline. Şi-a aruncat un ochi la ceas. Pauline era plecată de aproape o jumătate de oră. S-a ridicat brusc, răsturnând scaunul pe podea. S-a oprit o clipă în sufragerie, apoi a ieşit hotărât, trântind uşa după el. A coborât în goană, de teamă să nu dea peste ea tocmai acum, când se hotărâse să plece. Dar ea era deja acolo. La jumătatea celui de-al doilea rând de scări, gâfâind uşor, cu braţele pline de sticle şi de pachete învelite în staniol.

— Un' te-ai dus? a întrebat-o O'Byrne.

Pauline s-a oprit cu câteva trepte mai jos şi şi-a ridicat chipul spre el, incomodată de obiectele din mâini; albul ochilor şi staniolul luceau în beznă.

— Locul unde mă duc de obicei era închis. A trebuit să merg kilometri întregi... Îmi pare rău.

Au rămas amândoi pe loc. Lui O'Byrne nu-i era foame. Avea chef să se care. Şi-a atârnat degetele de talia jeanşilor şi şi-a dat capul pe spate, uitându-se la tavanul invizibil în întuneric, apoi şi-a coborât ochii spre Pauline, care aştepta.

— Păi, a zis el în cele din urmă, mă cam gândeam s-o tai.

Pauline a început să urce şi, când a trecut pe lângă el, a şoptit:

— Prostii.

O'Byrne s-a răsucit şi a urmat-o, cu senzaţia confuză că luase plasă.

S-a sprijinit de pragul uşii de la bucătărie; Pauline a ridicat scaunul răsturnat. O'Byrne a făcut un gest din cap, dând de

înţeles că nu vrea nimic din mâncarea pe care Pauline o aşeza pe masă. Ea i-a turnat o bere, apoi s-a lăsat în genunchi ca să strângă firimiturile înnegrite de pe jos. Apoi s-au dus să se aşeze în sufragerie. O'Byrne a băut, iar Pauline a mâncat încet; nici unul n-a scos o vorbă. O'Byrne a ras singur toată berea, apoi şi-a pus mâna pe genunchiul lui Pauline. Ea nu s-a întors spre el. El a întrebat-o, înveselit:

— Ce-i cu tine?

— Nimic, i-a răspuns ea.

Iritat, O'Byrne s-a tras mai aproape şi i-a înlănţuit, protector, umerii cu braţul.

— Uite cum facem, i-a zis aproape în şoaptă. Hai să mergem în pat.

Pauline s-a ridicat brusc şi s-a îndreptat spre dormitor. O'Byrne a rămas pe loc, cu mâinile încrucişate la ceafă. A auzit-o pe Pauline cum îşi scoate hainele; apoi patul a scârţâit. S-a sculat în picioare şi, la fel de fără chef, a intrat în dormitor.

Pauline era întinsă pe spate, iar O'Byrne, după ce s-a descotorosit rapid de haine, s-a lungit alături. Ea nu l-a primit în braţe, aşa cum făcea de obicei; a rămas întinsă acolo, nemişcată. O'Byrne şi-a ridicat mâna ca s-o mângâie pe umăr, dar apoi a lăsat-o să cadă pe cearşaf. Au stat amândoi în tăcerea din ce în ce mai grea, până când O'Byrne s-a hotărât să-i acorde o ultimă şansă şi, suflând din greu, s-a ridicat într-un cot şi şi-a aplecat faţa peste a ei. Ochii ei, plini de lacrimi, priveau dincolo de el.

— Care-i problema? a zis el pe un ton resemnat şi cântat.

Ochii ei s-au deplasat un pic, apoi s-au fixat în ai lui.

— Tu, a răspuns ea simplu.

O'Byrne s-a întors pe partea lui de pat şi, după o clipă, a mârâit ameninţător.

— Am înţeles.

Apoi s-a ridicat, a trecut peste ea şi, într-o clipă, era deja în colţul celălalt al camerei.

— Păi, bine, dacă-i aşa..., a zis.

Şi-a înnodat şireturile de la pantofi fără să mai piardă timpul cu o fundă şi a început să-şi caute cămaşa. Pauline se întorsese cu spatele la el. Dar, când a ajuns în sufragerie, hohotele ei, din

ce în ce mai puternice şi mai repezi, l-au făcut să se oprească şi să se întoarcă. Complet albă în cămaşa ei de noapte de bumbac, Pauline părea că se află concomitent în pragul uşii şi în aer, în fiecare punct de pe arcul spaţiului din jur, ca în fotografiile prelucrate în care un săritor de la trambulină e surprins în toate momentele zborului său; acum era în partea cealaltă a camerei, acum era agăţată de reverele lui, cu pumnii la gură şi făcându-i semn din cap să nu plece. O'Byrne i-a zâmbit, apoi a luat-o de umeri. Dorinţa de a o ierta l-a străbătut ca un fior. S-au întors în dormitor ţinându-se unul de celălalt. O'Byrne s-a dezbrăcat şi s-au întins iarăşi pe pat, el pe spate, ea cu capul pe umărul lui.

— Nu ştiu niciodată ce-i în capul tău, i-a zis O'Byrne şi, alinat de acest gând, a aţipit.

S-a trezit după o jumătate de oră. Epuizată după o săptămână în care făcuse ture de câte douăsprezece ore, Pauline dormea adânc pe braţul lui. A scuturat-o blând.

— Hei, a zis. Apoi a scuturat-o mai tare şi, când ritmul respiraţiei ei s-a întrerupt, dând semn că începe să se trezească din somn, i-a zis, parodiind o replică dintr-un film pe care nu şi-l mai amintea: Hei, parcă mai aveam ceva de făcut…

Harold era în priză. Când O'Byrne a intrat în magazin, a doua zi pe la prânz, Harold l-a luat de mâini şi i-a fluturat dinaintea ochilor o foaie de hârtie. Aproape că urla:

— Gata, am rezolvat! Ştiu ce-o să fac cu magazinul.

— Zău? a făcut O'Byrne plictisit, apoi şi-a dus degetele la ochi şi şi i-a frecat până când mâncărimea insuportabilă s-a transformat într-o durere suportabilă.

Harold şi-a frecat mâinile rozalii şi l-a lămurit rapid.

— Trec pe revistele americăneşti. Am vorbit azi-dimineaţă la telefon cu reprezentantul lor şi o să vină aici în juma' de oră. Am scăpat de toate scrisorile astea de-o liră gen mă-piş-în-pizda-ei. O să iau de la House of Florence toată gama de reviste de 4,50£.

O'Byrne s-a dus în celălalt capăt al magazinului unde, pe un scaun, zăcea haina lui Harold. A luat-o şi a probat-o. Evident, era prea mică.

— Şi o să redenumesc magazinul Transatlantic Books, îi dădea înainte Harold.

O'Byrne a aruncat-o la loc pe scaun. Haina a alunecat pe podea şi s-a dezumflat ca guşa unei reptile. Harold a ridicat-o de jos, fără să se oprească din turuit.

— Dacă mă aprovizionez numai de la House of Florence, îmi fac un discount special; şi, a chicotit el, unde mai pui că îmi plătesc *şi* muia aia de reclamă luminoasă.

O'Byrne s-a aşezat şi l-a întrerupt:

— Câte căcaturi de-alea de femei gonflabile ai luat? Că văd că-n beci tot mai ai douăşcinci, băga-mi-aş pula-n ele!

Dar Harold se apucase să toarne scotch în două pahare.

— O să fie aici în juma' de oră, a repetat el şi i-a întins un pahar lui O'Byrne.

— Mare chestie, a zis O'Byrne şi a sorbit din băutură.

— Vreau să iei duba şi să te duci la Norbury după-amiază, ca să ridici comanda. Vreau să-i dau drumu' imediat.

Prost dispus, O'Byrne a rămas pe scaun cu băutura în mână în timp ce frate-su fluiera şi trebăluia prin magazin. Un bărbat a intrat şi a cumpărat o revistă.

— Uite, a zis O'Byrne acru, în timp ce cumpărătorul întârzia, chiorându-se la o cutie de prezervative cu tentacule, a cumpărat una englezească...

Bărbatul s-a răsucit vinovat pe călcâie şi a ieşit. Harold s-a lăsat pe vine lângă scaunul lui O'Byrne şi, cu aerul cuiva care îi explică unui copil ce-i ăla un act sexual, i-a zis:

— Aşa, şi mie ce-mi iese la treaba asta? Patruzeci la sută din 75 de pence. Ceea ce face treizeci de pence. Treizeci de pence, fute-m-aş în ei! Cu revistele de la House of Florence scot cincizeci la sută din 4,50 £. Vezi, a zis, punându-şi o clipă mâna pe genunchiul lui O'Byrne, asta se cheamă să faci o afacere.

O'Byrne şi-a fluturat paharul gol prin faţa ochilor lui Harold şi a aşteptat răbdător să i-l umple. Avortonu'.

Depozitul House of Florence funcţiona într-o fostă biserică, pe o stradă îngustă străjuită de şiruri de case, aflată undeva în Norbury, pe partea care se învecina cu Brixton. O'Byrne a intrat prin porticul din faţă. Un birou şi o sală de aşteptare, construite grosolan din rigips, fuseseră plasate în capătul vestic al

bisericii. În sala de aşteptare, agheasmatarul fusese transformat într-o scrumieră zdravănă. În birou nu se găsea decât o femeie în vârstă, cu părul dat cu violet de genţiană, care bătea la maşină. Când O'Byrne a ciocănit în geamul ghişeului, l-a ignorat; într-un târziu, s-a ridicat şi a tras geamul. A luat bonul de comandă, privindu-l pe O'Byrne cu nedisimulat dispreţ.

— Aşteptaţi aici, i-a zis pe un ton afectat.

Cu gândurile aiurea, O'Byrne s-a învârtit în jurul agheasmatarului, a schiţat câţiva paşi de step, a scos un pieptăn şi şi l-a trecut prin păr, apoi a fluierat melodia lui continuă. Brusc, lângă el s-a ivit un bărbat stafidit, cu o haină maro şi un clipboard în mână.

— Transatlantic Books? l-a întrebat.

O'Byrne a ridicat din umeri şi l-a urmat. Au trecut agale pe lângă şiruri nesfârşite de rafturi de oţel nituit, bătrânelul împingând un cărucior, iar O'Byrne mergând puţin în faţă, cu mâinile la spate. La fiecare câţiva metri, lucrătorul de la depozit se oprea şi, oftând cu obidă, lua câte un vraf gros de reviste de pe rafturi. Încărcătura de pe cărucior creştea. Respiraţia horcăită a bătrânului se auzea în toată biserica. La capătul primului şir de rasteluri, bărbatul s-a aşezat pe cărucior, între vrafurile lui ordonate, şi a început să tuşească şi să-şi scuipe flegmele într-un şerveţel. A ţinut-o aşa cam un minut. Apoi, după ce şi-a împăturit cu grijă şerveţelul, cu tot cu conţinutul lui substanţial şi verzui, l-a vârât la loc în buzunar şi i-a zis lui O'Byrne:

— Uite, că eşti mai tânăr. Ia împinge tu la căruţu' ăsta.

— Împinge-l singur, în pula mea, că doar eşti plătit pentru asta, i-a răspuns, întinzându-i o ţigară şi aprinzându-i-o.

O'Byrne a dat din cap spre rafturi.

— Ai ce să citeşti pe-aici.

Bătrânelul a suflat iritat.

— Numa' porcării. Ar trebui să le interzică.

Au trecut mai departe. La sfârşit, când a semnat hârtia, O'Byrne i-a zis:

— Ce gagică ai pentru diseară? Doamna aia de la birou?

Bătrânelul a părut încântat de întrebare. Chicotelile lui au sunat ca nişte clopote, după care s-au transformat iarăşi într-un

acces de tuse. S-a sprijinit vlăguit de zid, apoi, după ce şi-a revenit puţin, a clipit cu subînţeles din ochii lui apoşi. Dar O'Byrne apucase deja căruciorul şi se îndrepta spre dubă.

Lucy era cu zece ani mai în vârstă decât Pauline şi un pic cam dolofană. Dar avea un apartament mare şi confortabil. Că doar era soră-şefă, nu stagiară, ca Pauline. Nici una n-avea habar de existenţa celeilalte. O'Byrne a cumpărat un buchet de flori din staţia de metrou şi, când Lucy a deschis uşa, i le-a întins făcând o plecăciune la mişto şi pocnindu-şi călcâiele.

— O ofertă de pace? a râs ea batjocoritor şi a luat narcisele.

L-a condus în dormitor. O'Byrne i-a mângâiat piciorul cam de formă. Ea i-a dat mâna la o parte.

— Haide, zi. Pe unde umbli de trei zile încoace?

O'Byrne abia dacă-şi mai amintea. Două nopţi stătuse la Pauline, iar una băuse la cârciumă cu prietenii lui frate-su. S-a tolănit ca un paşă pe cuvertura roz.

— Păi, ştii cum e… am lucrat până târziu cu Harold. Am reamenajat magazinul. Chestii de-astea.

— Porcăriile alea de cărţi, a zis Lucy, cu un râs uşor strident.

O'Byrne s-a ridicat şi şi-a scos pantofii călcând pe ei.

— Hai, nu-ncepe cu asta, a zis, bucuros că scăpase de şarja de întrebări.

Lucy s-a aplecat şi i-a adunat pantofii.

— O să-i strici dacă-i scoţi aşa.

Au început să se dezbrace. Lucy şi-a agăţat cu grijă hainele în şifonier. Când O'Byrne a rămas doar în chiloţi, Lucy a strâmbat din nas, un pic îngreţoşată:

— Tu miroşi aşa?

O'Byrne părea jignit în amorul propriu.

— Mă duc să fac o baie, a zis el, tăios.

În timp ce îi pregătea baia, Lucy i-a zis, încercând să acopere tunetul robinetelor:

— Trebuia să-mi aduci nişte haine să ţi le spăl. L-a prins de elasticul chiloţilor: Ia dă-i încoace, o să se usuce până mâine dimineaţă.

O'Byrne i-a prins cu o falsă afecţiune degetele într-ale lui, încercând s-o păcălească.

— A, nu, n-are rost, a strigat el imediat. I-am luat curaţi azi-dimineaţă.

Lucy a dat să-i tragă de pe el, cu chef de joacă. S-au luptat câteva clipe, Lucy chirăind, O'Byrne excitat, dar hotărât.

Într-un final, Lucy şi-a pus halatul şi a ieşit din baie. O'Byrne a auzit-o trebăluind la bucătărie, aşa că a intrat în cadă şi şi-a spălat petele de un verde aprins de pe chiloţi. Când Lucy s-a întors, chiloţii lui se uscau deja pe calorifer.

— Susţin Mişcarea de Eliberare a Femeilor, vezi?

— Intru şi io în cadă, l-a anunţat Lucy şi şi-a dat jos halatul.

O'Byrne i-a făcut loc.

— Chiar te rog, i-a răspuns el zâmbind, iar ea s-a cufundat în apa cenuşie.

O'Byrne s-a întins pe spate pe cearşafurile albe, strălucind de curăţenie, iar Lucy s-a lăsat pe el ca o uriaşă pasăre care se aşază la clocit. Nu era dispusă să accepte altă poziţie, îi pusese în vedere de la bun început:

— Io comand aici.

— Mai vedem noi, îi replicase O'Byrne.

Era îngrozit, ba chiar scârbit când realizase că-i place să fie dominat, ca paraliticii ăia din revistele lui frate-su. Lucy îi spusese răspicat, cu tonul pe care-l folosea cu pacienţii dificili:

— Dacă nu vrei aşa, pa şi la revedere.

Pe nesimţite, O'Byrne fusese iniţiat în dorinţele lui Lucy. Dar Lucy nu se mulţumea doar să stea deasupra. Voia ca el să nu facă nici o mişcare.

— Dacă te mai fâţâi încă o dată, ai pus-o, l-a avertizat ea cu o ocazie.

Din obişnuinţă, O'Byrne s-a împins în ea, şi atunci Lucy, iute ca o limbă de şarpe, l-a plesnit de câteva ori cu palma întinsă. A juisat instantaneu, apoi s-a prăbuşit pe pat, plângând şi râzând în acelaşi timp. Cu jumătate de faţă umflată şi roşie, O'Byrne a plecat supărat.

— Eşti o perversă nenorocită, îi strigase din uşă.

A doua zi s-a întors, iar Lucy a fost de acord să nu-l mai lovească. În schimb, l-a insultat.

— Căcănar nenorocit şi impotent ce eşti, a ţipat ea în culmea excitaţiei.

Apoi, intuind plăcerea vinovată a lui O'Byrne, a vrut să meargă şi mai departe. O dată s-a ridicat brusc, desprinzându-se de corpul lui şi, cu un zâmbet vag, i-a urinat pe cap şi pe piept. O'Byrne s-a zbătut, încercând să se ferească, dar Lucy l-a ţinut cu forţa şi a părut pe deplin satisfăcută de orgasmul lui involuntar. De data asta O'Byrne a plecat furios. Zile întregi n-a putut să scape de mirosul ei înţepător, chimic, şi în perioada aia a cunoscut-o pe Pauline. Dar s-a întors la Lucy în aceeaşi săptămână, chipurile să-şi recupereze aparatul de ras, iar Lucy a încercat să-l convingă să-şi pună chiloţii şi sutienul ei. O'Byrne s-a împotrivit, îngrozit şi excitat deopotrivă. „Problema ta, i-a zis Lucy, e că ţi-e teamă de ceea ce-ţi place."

Acum Lucy i-a înfipt o mână în gât.

— O mişcare să nu faci, i-a şuierat ea, şi a închis ochii. O'Byrne a îngheţat. Deasupra lui, Lucy se legăna ca un copac uriaş în vânt. Buzele i se deschiseseră ca şi cum ar fi dat să spună ceva, dar n-a ieşit nici un sunet. Au trecut minute bune până când a deschis ochii şi s-a uitat la O'Byrne cu o uşoară încruntătură, ca şi când ar fi făcut eforturi să-şi amintească cine era. Şi în tot timpul ăsta se balansa înainte şi-napoi: Într-un târziu a vorbit, mai mult pentru ea:

— Vierme.

O'Byrne a scos un geamăt. Pulpele şi coapsele lui Lucy, cuprinse de tremurături, l-au strâns şi mai tare.

— Vierme… vierme ce eşti. O să te strivesc, vierme împuţit ce eşti.

Mâna ei i s-a încleştat încă o dată în jurul gâtului. Ochii lui erau strâns închişi, iar cuvântul pe care l-a rostit a parcurs drum lung până să i se desprindă de pe buze.

— Da, a şoptit el.

A doua zi O'Byrne s-a dus la policlinică. Doctorul şi asistentul lui, căci era un bărbat, l-au tratat expeditiv, nepărând nici un moment impresionaţi. Asistentul a completat o fişă şi i-a cerut detalii despre activitatea sexuală recentă. O'Byrne a inventat o poveste despre o curvă de la autogara din Ipswich. Câteva zile la rând s-a abţinut. Cum se ducea la policlinică de două ori pe zi, dimineaţa şi seara, ca să-şi facă injecţiile, nu-i mai ardea de sex. Când Pauline şi Lucy l-au căutat la telefon, Harold le-a zis

că nu ştia pe unde umblă. „Probabil că are vreo treabă pe undeva“, le-a zis, făcându-i cu ochiul lui frate-su, care se afla în partea cealaltă a magazinului. Cele două femei au continuat să sune vreo trei-patru zile la rând, apoi au încetat subit.

O'Byrne nu s-a sinchisit. Magazinul făcea bani frumoşi. Serile se ducea la băut cu frate-su şi cu prietenii acestuia. Avea impresia că e deopotrivă foarte ocupat şi foarte bolnav. Au trecut aşa zece zile. Cum Harold îi dădea mai mulţi bani, şi-a cumpărat o haină de piele ca a lui, dar cumva chiar mai arătoasă, mai şic, căptuşită cu imitaţie de mătase roşie. Şi care lucea şi scârţâia ca a lui Harold. A stat şi s-a admirat minute bune în oglinda panoramică, din profil, remarcând felul în care pielea se întindea pe umeri şi pe bicepşi. Pe drumul de la magazin la policlinică şi-a dat seama că femeile se uitau la el. Şi-a adus aminte de Pauline şi de Lucy. Timp de o zi s-a gândit pe care s-o sune prima. A ales-o pe Pauline şi i-a telefonat de la magazin.

Asistenta stagiară Shepherd nu era disponibilă, a fost anunţat O'Byrne într-un final, după o lungă aşteptare. Era la un examen. O'Byrne a cerut alt interior, în cealaltă parte a spitalului.

— Bună, a zis când Lucy a ridicat receptorul. Eu sunt.

Lucy era încântată.

— Când te-ai întors? Unde-ai fost? Când vii la mine?

O'Byrne s-a aşezat.

— Păi, ce zici dac-aş trece diseară?

— De-abia aştept, dhhrrragule, s-a pisicit Lucy ca o franţuzoaică.

O'Byrne a izbucnit în râs şi şi-a dus două degete la frunte; a auzit pe fir alte voci. Apoi a auzit-o pe Lucy dând indicaţii. După care ea i-a zis:

— Nu mai pot să vorbesc. Tocmai au adus un pacient. Atunci, ne vedem pe la opt, a zis şi a închis.

O'Byrne îşi pregătise o explicaţie întreagă, dar Lucy nu l-a mai întrebat unde fusese. Era mult prea fericită că-l vede. Râdea chiar de când i-a deschis uşa, apoi l-a îmbrăţişat şi a râs iar. Părea schimbată. O'Byrne nu-şi amintea s-o mai fi văzut vreodată arătând aşa de bine. Avea părul mai scurt şi de un

şaten o nuanţă mai închis, îşi dăduse cu ojă corai pe unghii şi purta o rochie scurtă neagră cu buline portocalii. Aranjase lumânări şi pahare de vin pe masă, pusese muzică la pick-up. S-a dat puţin în spate, cu ochii ei care străluceau aproape sălbatic, şi i-a admirat haina de piele. Şi-a trecut degetele peste căptuşeala roşie. Apoi s-a lipit de el ca să-i simtă atingerea.

— Ce moale e, a zis.

— Era redusă la şaizeci de lire, a spus O'Byrne mândru şi a dat să o sărute.

Dar ea a izbucnit în râs şi l-a împins într-un scaun.

— Ia stai tu frumuşel aici până aduc io ceva de băut.

O'Byrne s-a lăsat pe spate. De la pick-up se auzea un bărbat care cânta despre dragoste şi despre un restaurant cu feţe de masă curate lună. Lucy a adus o sticlă de vin alb rece ca gheaţa. S-a aşezat pe braţul scaunului şi au început să bea şi să discute. Lucy l-a pus la curent cu ultimele noutăţi de la spital, i-a povestit de asistente care se îndrăgosteau sau se despărţeau de iubiţii lor, de pacienţi care se însănătoşeau sau mureau. În timp ce vorbea, i-a desfăcut câţiva nasturi de la cămaşă şi şi-a strecurat mâna până pe pântecele lui. O'Byrne s-a răsucit şi a vrut s-o ia în braţe, dar ea l-a împins, apoi s-a aplecat şi l-a sărutat pe nas.

— Hai, hai, i-a zis afectată.

O'Byrne s-a dat de ceasul morţii s-o distreze. I-a povestit două anecdote pe care le auzise la bar. Lucy a râs ca dementa la fiecare şi, când O'Byrne o începuse pe a treia, şi-a lăsat mâna între picioarele lui. O'Byrne a închis ochii. Dar Lucy îşi luase mâna şi-l îmboldea.

— Hai, zi mai departe. Devenea interesant.

El a prins-o de încheietură şi a vrut să o aşeze pe genunchi. Cu un uşor oftat, ea s-a eliberat şi s-a dus în bucătărie, întorcându-se cu o nouă sticlă de vin.

— Ar trebui să bem mai des, i-a zis, dacă văd că spui chestii aşa de mişto.

Văzându-se încurajat, O'Byrne i-a dat înainte, ceva despre o maşină şi ce i-a zis un mecanic auto unui vicar. Şi iarăşi Lucy s-a jucat cu el. Povestea i s-a părut şi lui chiar mai simpatică decât crezuse. Podeaua i se cam vălurea sub picioare. Şi Lucy era atât

de drăguţă, de parfumată, de caldă… îi luceau ochii. Îl paraliza cu hărţuielile ei. O iubea, iar ea îşi râdea de el şi-l seca de toată voinţa. Parcă vedea cum se mută aici ca să stea cu ea tot timpul, iar ea, în fiecare noapte, o să-l excite până când o să-şi piardă minţile. Şi-a apăsat faţa de sânii ei.

— Te iubesc, a murmurat, iar Lucy râdea iarăşi în hohote, se scutura de atâta râs şi-şi ştergea lacrimile.

— Tu… tu…, tot încerca să spună. Apoi a golit ce mai era în sticlă în paharul lui. Un toast…

— Da, a zis el. În sănătatea noastră.

Lucy încerca să-şi stăpânească râsul.

— Nu, nu, a chiţăit ea. În sănătatea *ta*.

— Bine şi-aşa, a zis el şi a dat vinul pe gât dintr-o înghiţitură.

Apoi Lucy s-a postat în faţa lui şi a început să-l tragă de mână.

— Hai odată, i-a zis. Hai odată.

O'Byrne s-a căznit să se ridice din scaun.

— Dar nu mâncăm şi noi ceva?

— Ba da, o să te mănânc eu pe tine, a spus ea, şi amândoi s-au împleticit, hlizindu-se, înspre dormitor.

— Ţi-am pregătit o mică surpriză… Să n-aud că n-ai chef.

Pe O'Byrne, care se aşezase pe marginea patului ei larg, l-a trecut un fior.

— Sunt gata de orice, i-a zis.

— Asta-i bine… e bine, i-a spus ea şi, pentru prima dată, l-a sărutat adânc pe gură şi l-a împins uşor pe spate. Apoi s-a suit călare pe pieptul lui. O'Byrne a închis ochii. Cu câteva luni în urmă s-ar fi împotrivit furios. Lucy i-a luat mâna şi i-a sărutat fiecare deget.

— Mmmm… felu-ntâi.

O'Byrne a râs. Patul şi camera păreau că se văluresc. Lucy îi luase mâna şi i-o ducea spre colţul patului. O'Byrne a auzit un clinchet îndepărtat, ca de clopoţei. Lucy s-a aşezat în genunchi lângă umărul lui, i-a luat încheietura şi a prins-o de o cureluşă de piele. Întotdeauna îi promisese că, într-o zi, o să-l lege de pat şi o să-l fută de o să-i sară capacele. S-a aplecat peste el şi l-a sărutat din nou. I-a lins pleoapele şi i-a spus:

— Nu mai pleci nicăieri.

O’Byrne simţea că nu mai are aer. Nu reuşea să-şi mişte capul ca să zâmbească. Ea îi luase acum braţul drept şi-l întindea spre celălalt colţ al patului. Cu un fior de spaimă, O’Byrne s-a supus şi imediat a simţit că şi-a pierdut şi braţul ăsta. Lucy îi mângâia acum interiorul coapsei, coborând tot mai mult… O’Byrne era întins la maximum, gata să cedeze, gata să se rupă-n bucăţi, fixat de ambele colţuri ale patului, răstignit pe cearşaful imaculat. Lucy s-a lăsat în genunchi chiar lângă punctul în care picioarele lui se uneau. S-a uitat la el cu un surâs vag, aproape imparţial, apoi s-a mângâiat delicat. O’Byrne aştepta să se lase pe el ca o pasăre uriaşă, albă, care se aşază la clocit în cuib. Cu vârful unui deget a urmărit conturul erecţiei lui, apoi şi-a unit degetul mare şi arătătorul ca într-un inel, care cobora spre bază strângându-se. Un suspin a scăpat printre dinţii lui O’Byrne. Lucy s-a aplecat peste el. Ochii îi străluceau cumplit. A şoptit:

— Şi-acum o să te-aranjăm noi, Pauline şi cu mine…

Pauline. Pentru o clipă i s-au părut doar nişte silabe goale de înţeles.

— Cum? a zis O’Byrne şi, când a vorbit, şi-a amintit parcă numele şi a sesizat un pericol. Dezleagă-mă, a spus rapid.

Dar Lucy îşi încovoiase degetul sub perineu, cu ochii pe jumătate închişi. Respira lent şi adânc.

— Dezleagă-mă, a ţipat şi s-a luptat în van să se smulgă din curele.

Respiraţia lui Lucy se transformase acum într-o suită de gâfâituri uşoare. Când el se zbătea, ea îşi intensifica ritmul. Rostea ceva… de fapt, gemea. Dar ce anume? O’Byrne nu reuşea să-şi dea seama.

— Lucy, i-a zis, te rog să mă dezlegi.

Dintr-odată, Lucy a tăcut. Deschisese ochii, privirea îi era limpede. S-a dat jos din pat.

— Prietena ta Pauline o să vină curând, l-a anunţat ea şi a început să se îmbrace.

Parcă devenise altcineva, mişcările îi erau energice şi eficiente, nici nu se mai uita la el. O’Byrne a încercat să vorbească detaşat, dar vocea i-a sunat un pic strident:

— Ce se-ntâmplă aici?

Lucy stătea la piciorul patului, încheindu-şi rochia.
— Eşti o javră, i-a zis.
S-a auzit soneria de la intrare, iar ea i-a zâmbit.
— Asta zic şi io coordonare, nu?
— Da, s-a lăsat fără probleme, îi spunea Lucy lui Pauline în timp ce o conducea în dormitor.
Pauline n-a spus nimic. Evita să se uite la O'Byrne sau la Lucy. Ochii lui O'Byrne nu se mai dezlipeau de obiectul din braţele ei. Era mare şi argintiu, ca un prăjitor de pâine supradimensionat.
— Poţi să-l bagi în priză chiar aici, i-a spus Lucy.
Pauline l-a pus pe noptieră. Lucy s-a aşezat la măsuţa de toaletă şi a început să-şi pieptene părul.
— Aduc imediat nişte apă, a zis.
Pauline s-a dus la fereastră. Era linişte. Apoi s-a auzit glasul lui O'Byrne, răguşit:
— Ce-i chestia aia?
Lucy s-a răsucit spre el.
— E un sterilizator, a zis ea, vioaie.
— Un sterilizator?
— Ştii tu, pentru sterilizat instrumente chirurgicale.
O'Byrne n-a mai avut curaj să continue cu întrebările. Îi era rău de la stomac şi-l luase cu ameţeală. Lucy a ieşit din cameră. Pauline se uita mai departe pe fereastră, în bezna de afară. O'Byrne a simţit nevoia să vorbească în şoaptă:
— Hei, Pauline, ce vreţi să faceţi?
Ea s-a întors spre el, dar n-a spus nimic. O'Byrne şi-a dat seama că, la mâna dreaptă, cureluşa îi joacă puţin, pesemne pielea se întinsese. Perna îi ascundea braţul. A început să şi-l mişte în faţă şi-n spate şi a zis, insistent:
— Uite care-i treaba, hai să ne cărăm de-aici. Desfă chestiile astea.
Pentru o clipă, ea a şovăit, apoi a dat roată patului şi s-a uitat la el. A clătinat din cap.
— O să te-aranjăm noi.
Cuvintele ei, pe care le auzea acum a doua oară, l-au îngrozit. S-a smucit într-o parte şi-n alta.
— Nu-mi plac glumele astea de căcat, a strigat.

Pauline s-a îndepărtat.

— Te urăsc, a auzit-o cum îi zicea.

Cureluşa de la mâna dreaptă a mai cedat puţin.

— Te urăsc. Te urăsc.

A tras de a crezut că o să i se rupă braţul. Dar mâna îi era prea mare pentru laţul care-i ţintuia încheietura. S-a dat bătut.

Apoi Lucy stătea lângă noptieră şi turna apă în sterilizator.

— E-o glumă tâmpită, a făcut O'Byrne.

Lucy a pus pe masă o cutie plată şi neagră. A deschis-o şi a început să scoată foarfece cu mâner lung, bisturie şi alte instrumente cu vârf ascuţit, argintii, care sclipeau în lumină. Apoi le-a cufundat cu grijă în apă. O'Byrne a început iar să tragă de cureluşă. Lucy a dat la o parte cutia neagră şi a aşezat pe masă două tăviţe renale albe cu margini albastre. Într-una se aflau două ace de seringă, unul mare, celălalt mic. În celălalt era vată. Vocea lui O'Byrne tremura:

— Ce faceţi cu toate asta?

Lucy şi-a lăsat palma rece ca gheaţa pe fruntea lui. Apoi a rostit răspicat.

— Facem ce-ar fi trebuit să-ţi facă ţie la policlinică.

— La policlinică…? a repetat el.

Din poziţia aia nu putea s-o vadă pe Pauline, care se rezemase de perete şi bea scotch direct din sticlă.

— Da, a răspuns Lucy, întinzând mâna ca să-i ia pulsul. Ca să te împiedice să mai răspândeşti bolile tale secrete.

— Şi să mai minţi, a adăugat Pauline, aproape sufocându-se de indignare.

O'Byrne a izbucnit într-un râs necontrolat.

— Să mint… să mint, a bolborosit el.

Lucy a luat sticla de scotch din mâna lui Pauline şi a ridicat-o la gură. O'Byrne şi-a venit în fire. Îi tremurau picioarele.

— Sunteţi demente amândouă.

Lucy a bătut uşor în sterilizator şi i-a zis lui Pauline:

— Mai trebuie să stea câteva minute. O să ne spălăm în bucătărie.

O'Byrne s-a căznit să-şi ridice capul.

— Unde vă duceţi? a strigat după ele. Pauline… Pauline.

Dar Pauline nu mai avea nimic de spus. Lucy s-a oprit în uşa dormitorului şi i-a zâmbit:

— O să-ţi lăsăm un ciotuleţ ca să-ţi aducă aminte de noi.

Apoi a închis uşa.

Sterilizatorul de pe noptieră a început să fâsâie. La scurt timp, s-a auzit un bolborosit, semn că apa fierbea, iar instrumentele dinăuntru clincăneau încet. Îngrozit, O'Byrne şi-a smucit mâna înainte şi-napoi. Cureluşa îi jupuia pielea de pe încheietură. Laţul se ridicase până la baza degetului mare. S-au scurs minute fără sfârşit. A tras cu disperare, scâncind, iar marginea curelei i s-a înfipt adânc în carne. Era aproape liber.

Uşa s-a deschis, iar Lucy şi Pauline au intrat, cărând o măsuţă joasă. O'Byrne a simţit iarăşi cum excitaţia se infiltrează uşor, o excitaţie amestecată cu spaima. Cele două femei au pus măsuţa lângă pat. Lucy s-a aplecat peste erecţia lui.

— Măi să fie… măi să fie, a murmurat ea.

Pauline a luat o pensetă şi a scos instrumentele din apa clocotită, aşezându-le cu atenţie pe şervetul alb şi apretat pe care-l întinsese pe măsuţă. Laţul a mai alunecat puţin, aproape insesizabil. Lucy s-a aşezat pe marginea patului şi a luat din tăviţă acul mai mare.

— Asta o să te adoarmă puţin, i-a promis ea.

A ridicat seringa în sus şi a expulzat un jet scurt de lichid. Şi, când s-a întins să ia vata, braţul lui O'Byrne a scăpat din chingă. Lucy a zâmbit. A pus deoparte seringa. S-a aplecat încă o dată deasupra lui… caldă, parfumată… ochii ei înroşiţi îl fixau sălbatic… degetele ei îi mângâiau glandul… îl apucase şi-l ţinea strâns.

— Întinde-te la loc, Michael, iubirea mea.

A dat din cap scurt către Pauline.

— Soră Shepherd, dacă ai fi bună să legi cureaua aia, aş zice că putem începe.

Meditaţiile unei maimuţe în captivitate

Cei care mănâncă sparanghel cunosc mirosul pe care-l are apoi urina. A fost descris drept ceva tipic reptilelor sau ca o duhoare anorganică, respingătoare, sau, la fel, că e ca o exalaţie feminină, pregnantă… şi excitantă. Că sugerează în mod evident un soi de activitate sexuală între două fiinţe exotice, poate unele de pe un tărâm îndepărtat, de pe o altă planetă. E apanajul poeţilor să descrie acest miros nepământean, aşa că îi provoc să-şi asume această responsabilitate. Am spus toate astea… doar în chip de preambul, ca să mă puteţi vedea, acum, când cortina se ridică, cum stau şi urinez, meditând în acelaşi timp, într-un closet micuţ şi sufocant de cald, lipit de bucătărie. Cei trei pereţi pe care-i cuprind în câmpul vizual sunt vopsiţi într-un roşu aprins, dulceag, pentru că aşa voia Sally Klee să-şi decoreze casa când încă o mai interesau lucrurile astea, într-o vreme demult apusă, de un optimism singular. Cina, care s-a scurs într-o tăcere absolută şi de la care tocmai mă ridicasem, fusese alcătuită din mai multe conserve – carne, cartofi, sparanghel –, servite la temperatura camerei. Sally Klee a fost cea care le-a desfăcut şi le-a vărsat conţinutul pe farfurii de carton. Acum eu lâncezesc la toaletă, mă spăl pe mâini, mă caţăr pe chiuvetă ca să-mi examinez faţa în oglindă, casc. Oare chiar merit să fiu ignorat?

O găsesc pe Sally Klee exact acolo unde-am lăsat-o. E în sufragerie şi se joacă cu beţe de chibrit arse, într-o lumină mucedă. Odată eram doi îndrăgostiţi, trăiam aproape ca soţ şi soţie, mai fericiţi decât majoritatea soţilor şi soţiilor. Apoi, pentru că ea s-a săturat de obiceiurile mele zilnice, iar eu îi

exacerbam proasta dispoziţie cu insistenţele mele zilnice, am ajuns amândoi să trăim acum în camere separate. Sally Klee nu-şi ridică ochii când intru în cameră, iar eu plutesc printre scaunul meu şi al ei, văd farfuriile şi conservele dinaintea locului meu. Poate că nimeni nu mă ia în serios pentru că sunt prea scund şi prea îndesat, cu braţele puţin prea lungi. Pe care le şi întind acum şi mângâi părul lui Sally Klee, care licăreşte de negru ce e. Simt sub păr căldura craniului şi mă tuşează, e atât de viu, atât de trist.

Veţi fi auzit probabil de Sally Klee. Acum doi ani şi jumătate a publicat un mic roman, devenit imediat un adevărat succes. Romanul urmăreşte încercările şi eşecurile dureroase ale unei tinere femei de a avea un copil. Se pare că n-are absolut nimic, din punct de vedere medical, nici ea, nici soţul ei, nici fratele acestuia. Aşa cum scria *The Times Literary Supplement*, e o poveste spusă cu o „palidă precauţie“. Alte recenzii din revistele serioase erau mai puţin favorabile, ceea ce nu a împiedicat cartea să se vândă, în primul an, în treizeci de mii de exemplare în ediţie cartonată şi într-un sfert de milion în ediţie broşată, până în momentul de faţă. Dacă n-aţi apucat să citiţi cartea, atunci sigur trebuie să fi văzut coperta ediţiei broşate în magazinele de unde vă cumpăraţi ziarul dimineaţa. Înfăţişează o femeie goală care stă în genunchi, cu faţa îngropată în palme, în mijlocul unui deşert pustiu. De atunci, Sally Klee n-a mai scris nimic. În fiecare zi, de luni întregi, se aşază în faţa maşinii de scris şi aşteaptă. În afara unei scurte şi bruşte perioade de activitate, care survine la sfârşitul fiecărei zile, maşina de scris rămâne tăcută. Nu-şi mai aminteşte cum a scris prima carte, n-are curaj să se îndepărteze de ceea ce ştie, dar nici nu îndrăzneşte să se repete. Însă are bani şi timp şi o casă confortabilă în care lâncezeşte, sastisită şi perplexă, aşteptând.

Sally Klee îşi pune mâna peste a mea, nu ştiu dacă să prevină ori să accepte gestul meu binevoitor – îşi ţine capul plecat şi nu-i pot vedea chipul. Cum nu-mi dau seama, mă supun şi îi ţin mâna într-a mea, pentru ca, după câteva secunde, mâinile noastre să se desprindă şi să atârne fără vlagă pe lângă corp. Nu spun nimic şi, asemenea unui prieten perfect, mă apuc să strâng farfuriile, tacâmurile şi desfăcătorul de conserve. Ca s-o

asigur pe Sally Klee că nu sunt absolut deloc jignit în amorul propriu sau prost dispus din cauza tăcerii ei, fluier vesel marşul Lillibullero printre dinţi, mai degrabă aşa cum făcea Unchiul Toby din romanul lui Sterne[1], când era tulburat.

Da, chiar aşa. Stivuiesc farfuriile în bucătărie şi mă deprim brusc, mai-mai că mă opresc din fluierat. În ciuda gândurilor negre, mă apuc să pun de cafea. Sally Klee bea doar cafea făcută din amestecul a patru soiuri de boabe, ca un adevărat emul al lui Balzac, a cărui biografie a citit-o sub forma unui volum bogat ilustrat, pe când aştepta corecturile romanului ei de debut. Aşa îi spunem, romanul *de debut*. Boabele trebuie cântărite cu grijă şi măcinate doar manual, o sarcină pentru care fizicul meu e numai bun. Din câte-mi dau seama, Sally Klee speră în secret că o cafea bună e secretul scrisului. Păi, ia uită-te la Balzac (îmi imaginez că îşi spune sie înseşi), care a scris câteva mii de romane şi ale cărui chitanţe de cafea se înfăţişează pasionaţilor dinapoia vitrinelor de sticlă ale muzeelor liniştite din suburbii. După râşnire trebuie să adaug un pic de sare şi să torn amestecul în cavitatea argintie a unei maşinării compacte de oţel inoxidabil, care i-a fost trimisă tocmai de la Grenoble. Apoi o pun pe foc şi trag cu ochiul la Sally Klee dinapoia uşii de la sufragerie. Şi-a încrucişat braţele şi şi le-a pus pe masă. Înaintez câţiva paşi în cameră, sperând să-i surprind privirea.

Poate că aranjamentul era sortit eşecului încă de la început. Pe de altă parte, bucuriile pe care acesta le-a oferit – în special lui Sally Klee – au fost cu totul deosebite. Şi, cu toate că ea consideră că am fost un pic prea insistent, prea maniacal, prea „zelos“, iar, în ceea ce mă priveşte, încă am senzaţia că ea a îndrăgit mai mult ciudăţeniile mele (gen „penisul ăla mic şi ciudat, parcă din piele neagră“ sau „saliva ta are gustul ceaiului slab“) decât personalitatea mea efectivă, îmi place să cred că nu au rămas regrete serioase de nici o parte. Aşa cum Moira Sillito, eroina din romanul de debut al lui Sally Klee, îşi spunea la înmormântarea soţului ei: „Totul se schimbă“. Oare Moira cea liniştită, cea prezumţioasă dar, în ultimă instanţă, atât de tragică îl parafrazează cu bună ştiinţă pe Yeats? Drept urmare, fără îndelungi regrete, sau cel puţin aşa sper, azi după-amiază

mi-am mutat puţinele efecte personale din spaţiosul dormitor al lui Sally Klee în cămăruţa mea de sub acoperiş. Da, îmi place să urc pe scări, prin urmare m-am mutat fără să comentez. Mai precis (ce rost ar avea să neg că n-a fost aşa?), am fost îndepărtat, dar aveam şi eu motivele mele ca să plec din patul nostru. Relaţia asta, cu toate satisfacţiile ei, mă implica prea mult în problemele pe care Sally Klee le întâmpina în procesul de creaţie, aşa că numai un act ultim de voaierism bonom mi-ar fi putut demonstra în ce derivă mă aflam. Gestaţia artistică e o chestiune care ţine de intimitate, iar apropierea mea era, şi poate chiar continuă să fie, obscenă. Privirea limpede a lui Sally Klee se ridică şi, pentru un moment infinitezimal, o întâlneşte pe a mea. Cu o uşoară mişcare afirmativă din cap îmi dă de înţeles că e gata pentru cafea.

Sally Klee şi cu mine ne bem cafeaua „într-o tăcere pregnantă“. Cel puţin aşa obişnuiau să-şi bea cafeaua Moira şi soţul ei, Daniel, un tânăr director în ascensiune la o fabrică de îmbuteliere din localitate, timp în care digerau ultimele analize care susţineau că, din punct de vedere medical, nu există nici un motiv să nu poată face un copil. În aceeaşi zi, un pic mai târziu, decid să facă o nouă tentativă (mi s-a părut un termen foarte potrivit) de a avea un copil. Cât mă priveşte, sorbitul cafelei e ceva la care aş putea zice chiar că excelez, în schimb tăcerile de orice fel mă stingheresc. Ţin ceaşca la câţiva centimetri de faţă şi-mi împing buzele către marginea ei, ţuguindu-le, ceea ce-mi face o mutriţă fermecătoare. În acelaşi timp îmi rotesc ochii-n cap. Era o vreme – şi-mi amintesc în special de prima oară când s-a întâmplat aşa – în care reprezentaţia mea aducea zâmbetul pe buzele cam inflexibile ale lui Sally Klee. Acum îmi fac numărul de senzaţie şi, când globii oculari mi se bulbucă încă o dată, nu mai văd nici un zâmbet, doar degetele palide, fără nici un fir de păr, ale lui Sally Klee bătând darabana în blatul lăcuit al mesei din sufragerie. Îşi umple ceaşca, se ridică şi iese din încăpere, lăsându-mă acolo să-i ascult paşii pe treptele scării.

Deşi rămân acolo, pe scaun, o însoţesc centimetru cu centimetru în drumul ei – vă spuneam că apropierea mea e obscenă. Ea urcă scările, intră în dormitorul ei şi se aşază la

masă. O aud cum introduce în maşina de scris o foaie de hârtie, albă, A4, 61 mg. pe metru pătrat, exact aceeaşi hârtie pe care a scris dintr-o suflare romanul ei de debut. Acum o să se asigure că maşina e fixată la două rânduri. Doar scrisorile către prieteni, agent şi editor sunt redactate la un rând. Apasă clapa roşie, care, atunci când or să mai fie şi alte cuvinte pe foaie, va face ca înaintea primei fraze să apară un spaţiu alb. O tăcere înspăimântătoare se lasă peste întreaga casă, eu mă chircesc în scaun, un sunet ascuţit, involuntar, îmi scapă din gât. De doi ani şi jumătate încoace, Sally Klee nu s-a luptat cu cuvinte sau propoziţii, nici cu idei, ci cu forma sau, mai degrabă, cu o problemă de strategie. Oare ar trebui să rupă tăcerea, spre exemplu, cu o povestire, să prelucreze o unică idee, cu o eleganţă friabilă şi cu un control absolut? Dar ce unică idee, ce cuvânt? Mai mult, se ştie că o povestire bună e greu de scris, poate chiar mai greu decât un roman; povestiri mediocre găseşti la tot pasul. Poate atunci un nou roman despre Moira Sillito. Sally Klee îşi închide ochii şi o examinează la sânge pe eroina ei, dar îşi dă seama că a scris deja absolut tot ce ştie despre ea. Nu, categoric nu, un al doilea roman trebuie să n-aibă nici o legătură cu primul. Atunci, cum ar fi un roman care să se petreacă (fac eu o sugestie timidă) în jungla din America de Sud? Ce ridicol! Atunci, ce? Din pagina goală, Moira Sillito se uită la Sally Klee. Scrie despre mine, spune ea simplu. Nu pot, ţipă Sally Klee, nu mai ştiu nimic altceva despre tine. Te rog, spune Moira. Lasă-mă-n pace, ţipă Sally Klee, mai tare decât înainte. Despre mine, despre mine, spune Moira. Nu, nu, strigă Sally Klee, nu mai ştiu nimic, te urăsc. Lasă-mă-n pace!

Ţipetele lui Sally Klee sfredelesc orele de tăcere încordată, iar eu sar în picioare, tremurând. Când o să mă obişnuiesc oare cu aceste sunete îngrozitoare care fac până şi aerul să se curbeze şi să se deformeze din cauza tensiunii? În condiţii mai puţin agitate, m-ar fi dus cu gândul la faimoasa xilogravură a lui Edvard Munch, dar acum o zbughesc prin cameră, incapabil să-mi înăbuş scâncetele neliniştite care ţâşnesc din mine în momente de panică ori de emoţie şi care, răsunând în urechile lui Sally Klee, au darul de a-mi diminua aura romantică. Iar noaptea, când Sally Klee strigă în somn, scâncetele mele

penibile mă arată deprimant de incapabil să-i ofer alinare. Şi Moira are coşmaruri, după cum se precizează, cu o impasibilă economie de mijloace, încă din primul rând al romanului de debut scris de Sally Klee: „În noaptea aceea, palida Moira Sillito s-a trezit din somn ţipând…“. *Yorkshire Post* a fost una dintre puţinele publicaţii care a remarcat modul în care se deschide romanul, dar, din păcate, l-a găsit „mult prea dinamic“. Evident, Moira are un soţ care să o liniştească, aşa că până în josul paginii o descoperim „dormind ca un copil mic în braţele vânjoase ale tânărului bărbat“. Într-o recenzie-surpriză, revista feministă *Refractory Girl* citează tocmai acest rând pentru a scoate în evidenţă redundanţa acelui „mic“, cât şi „sexismul banal“ al cărţii. Cu toate astea, mie fraza mi se pare emoţionantă, cu atât mai mult cu cât ea surprinde însăşi consolarea pe care eu tânjesc să o pot oferi în puterea nopţii autoarei ei.

Scârţâitul unui scaun mă reduce la tăcere. Acum Sally Klee o să coboare, o să intre în bucătărie, o să-şi mai toarne o ceaşcă de cafea rece, neagră, apoi o să se întoarcă la birou. Eu mă caţăr pe canapea şi îmi compun o atitudine de preocupare simiană, în caz că mi-ar arunca vreo privire. Dar în seara asta o văd trecând rapid pe lângă mine, silueta îi e încadrată o clipă de tocul uşii, în timp ce ceaşca zăngăne violent în farfurioară, semn că e cu nervii la pământ. Ajunsă sus, o aud cum scoate foaia de hârtie din maşina de scris şi o înlocuieşte cu una nouă. Oftează, apoi apasă pe clapa roşie, îşi dă la o parte părul din ochi şi începe să dactilografieze în ritmul ei susţinut, eficient, de patruzeci de cuvinte pe minut. Muzica clapelor inundă casa. Îmi întind membrele şi alunec într-un somn de după masă.

Am apucat să mă familiarizez cu chinurile ritualice ale lui Sally Klee în timpul scurtei mele şederi în dormitorul ei. Iată-mă întins pe pat, în vreme ce ea stă la birou, nu facem nimic, fiecare în felul lui. Mă răsfăţ, mă felicit continuu pentru recenta înălţare de la statutul de animal de companie la cel de iubit şi, tolănit acolo, cu mâinile sub cap, cu picioarele încrucişate, reflectez la viitoarea promovare, cea de la iubit la soţ. Da, mă şi văd, cu un stilou scump în mână, semnând contracte de achiziţie pentru drăguţa de nevastă-mea. Trebuie să învăţ să ţin

în mână un stilou. O să fiu bărbatul din casă, escaladând devotat burlanele ca să examinez starea jgheaburilor, atârnat de lămpi ca să redecorez tavanul. Ducându-mă la cârciumă în fiecare seară înarmat cu recomandările mele de soţ ca să-mi fac noi prieteni, imaginându-mi un nume pe care să pot să i-l confer soţiei mele, purtând papuci în casă şi poate chiar şosete şi pantofi pe-afară. Ştiu prea puţine despre legile şi regulile geneticii ca să reflectez asupra posibilităţii de a avea un urmaş, dar sunt hotărât să consult autorităţi în domeniul medicinei care s-o informeze, la rândul lor, pe Sally Klee asupra şanselor ei. Între timp ea a stat în faţa paginii albe, la fel de palidă ca Moira ei care se trezeşte din somn ţipând, avansând implacabil spre momentul critic care o va arunca în picioare şi o va propulsa la parter după cafeaua neîncălzită. În zilele de-nceput ea arunca în direcţia mea zâmbete anxioase şi încurajatoare, şi amândoi eram fericiţi. Dar, odată ce am ajuns să conştientizez agonia din spatele tăcerii ei, scâncetele mele empatice – aşa ar fi dat ea de înţeles că erau – n-o mai lăsau să se concentreze, drept care zâmbetele aruncate în direcţia mea au încetat.

Zâmbetele au încetat şi, prin urmare, la fel au încetat şi reflecţiile mele. Nu sunt, aşa cum poate v-aţi făcut deja o idee, un tip care să caute confruntări. Ci mai degrabă unul care ar sorbi gălbenuşul din ou fără să spargă coaja; vă amintiţi că stau bine la capitolul sorbit. Dar în afara acelor sunete stupide, care erau mai degrabă o caracteristică evolutivă decât una personală, n-am mai zis nimic. Într-o seară, târziu, covârşit de o intuiţie bruscă, m-am furişat în baie la câteva minute după ce Sally Klee ieşise. Am închis uşa, m-am aşezat pe marginea căzii, am deschis uşa dulăpiorului care mirosea puternic a parfum, unde ea îşi ţinea chestiile ei intime, femeieşti, şi ceea ce ştiam deja mi s-a confirmat. Diafragma ei, obiectul ăla aşa de straniu, era tot acolo, în carapacea ei de plastic, plină de praf şi părând că mă dezaprobă. Aşa că, în lungile după-amiezi şi seri pe care le petreceam în pat, reflecţiile mi se transformau repede în nostalgii. Lungul preludiu al explorărilor reciproce, ea numărându-mi dinţii cu capătul pixului, eu căutând zadarnic lindini în părul ei bogat. Observaţiile ei ghiduşe despre lungimea, culoarea şi textura membrului meu, fascinaţia mea

faţă de degetele ei de la picioare, atât de înduioşător de inutile, şi de anusul ei ascuns cu atâta timiditate. „Prima dată“ (ca să folosesc cuvintele Moirei Sillito) n-a fost prea reuşită, şi asta în special din cauză că eram ferm convins că trebuie să acţionez *a posteriori*. Problema a fost repede tranşată şi am adoptat unica poziţie acceptată de Sally Klee, aceea „faţă în faţă“, o situaţie pe care, la început, după cum am încercat să-i sugerez şi iubitei mele, o găseam prea dispusă spre comunicare, un pic prea „intelectuală“. Cu toate acestea, m-am acomodat rapid şi, după nici două zile, mi-au trecut prin minte versurile:

Iar chipurile-n ochi, născând ca-n fum,
Unicul mod de a procrea întruna[2].

Din fericire, în etapa respectivă, lucrurile nu ajunseseră aici. „Experienţa îndrăgostirii este una comună, dar deopotrivă inefabilă.“ Acest opinii îi sunt împărtăşite Moirei Sillito de cumnatul ei, singurul membru al unei familii numeroase care studiase la universitate. E cazul să mai spun că, deşi auzise cuvântul respectiv în imnurile pe care le cânta la şcoală, nu ştia ce înseamnă exact „inefabil“. După o tăcere adecvată, Moira se scuză, se repede la etaj, în dormitor, caută termenul într-un dicţionar de buzunar, apoi declară liniştită când intră pe uşă: „Nu, n-aş zice. Când te îndrăgosteşti, ţi se pare că pluteşti pe nişte nori.“. La fel ca fratele soţului Moirei Sillito, eram, la rândul meu, îndrăgostit, şi n-a trecut mult până când energia mea neobosită a început s-o apese pe Sally Klee; n-a mai fost decât un pas până la momentul în care s-a plâns că frecarea trupurilor noastre i-a provocat o inflamaţie, iar „sământa mea străină“ (sâmburelul meu străin, am remarcat eu sarcastic atunci, dar fără efect) îi agrava vaginita. Toate acestea, la care s-au adăugat „nenorocitele alea de bolboroseli în pat“, au grăbit sfârşitul relaţiei noastre, cele mai fericite opt zile din viaţa mea. La anul, în aprilie, o să împlinesc doi ani şi jumătate.

După speculaţii, după nostalgii şi înainte de mutarea mea în camera de sus, am avut răgazul să-mi pun câteva întrebări despre chinurile creaţiei pe care le îndura Sally Klee. De ce, după ce stătea o zi întreagă înaintea unei foi albe de hârtie, se întorcea seara în cameră cu o ceaşcă de cafea neîncălzită şi

înlocuia foaia respectivă cu o alta, la fel de albă? Şi ce începea ea să dactilografieze atât de uşor încât, dacă fiecare zi părea că nu va consuma nici măcar o pagină, la sfârşit se aduna un teanc gros? Şi de ce acest puseu de activitate nu avea darul să-i aline suferinţa ei tăcută, de ce se ridica în fiecare noapte de la masa de scris la fel de măcinată, preocupată de cealaltă pagină, cea goală? Cu siguranţă că sunetul clapelor mă elibera şi pe mine, aşa că la prima atingere a claviaturii cădeam invariabil într-un somn reconfortant. Oare n-ar fi trebuit să mă las pradă somnului, aţipind în prezentul cristalin, pe canapeaua de la parter? O dată, în loc să adorm, m-am apropiat de scaunul lui Sally Klee, ca într-un gest de afecţiune, şi am zărit cuvintele „şi, în acest caz, toată situaţia ar trebui privită din" înainte ca iubita mea – pentru că încă mai era pe atunci – să mă sărute uşor pe ureche şi să mă împingă cu blândeţe în direcţia patului. Cum ceea ce citisem era destul de prozaic, curiozitatea mi s-a cam potolit, dar numai pentru o zi sau două. Despre ce situaţie era vorba? Care era situaţia care trebuia privită şi din ce? După încă alte câteva zile, carapacea de plastic nu-şi mai exhiba perla ei de cauciuc, şi atunci eu, iubitul repudiat al lui Sally Klee, mi-am dat seama că aveam dreptul să aflu conţinutul a ceea ce bănuiam a fi un jurnal intim. Curiozitatea şi vanitatea s-au amestecat pentru a născoci un balsam menit să-mi uşureze conştiinţa mea indiscretă şi, asemenea unui actor fără angajamente, speram să descopăr o notaţie favorabilă, fie ea şi una care se referea – aşa cum, de altfel, avea să se şi întâmple – la un rol din trecut.

De când Sally Klee s-a aşezat la masa ei de scris, la început am stat acolo, tolănit în pat, planificând viitorul nostru comun, apoi am lâncezit cuprins de regrete, iar acum, de când tăcerea s-a instaurat între noi, stau şi aştept. Am rămas treaz toată seara ca s-o pândesc cum deschide un sertar al biroului, cum scoate dinăuntru un dosar plic albastru, decolorat, apoi trage din maşină foaia de hârtie, o pune cu faţa-n jos astfel încât (am presupus eu, pentru că îmi ţineam ochii abia întredeschişi) însemnările cele mai recente să se afle deasupra, a închis dosarul şi l-a pus la loc în sertar, a închis sertarul şi s-a ridicat, cu ochii opaci de epuizare şi zădărnicie, cu fălcile căzute, cu

spiritul absent, nesocotindu-l pe iubitul transformat în spion, care se preface că doarme întins în patul ei, făcându-şi calcule în tăcere. Deşi nici pe departe altruiste, intenţiile mele nu erau nici eminamente egoiste. Evident, speram ca accesul la secretele şi neplăcerile cele mai intime ale lui Sally Klee să-mi ofere, prin posibilitatea de a controla unele dintre zonele fragilităţii ei clandestine, şansa de a o convinge că mâncărimile, vaginita şi bolboroselile reprezentau un preţ mic în comparaţie cu afecţiunea nemărginită pe care i-aş fi putut-o oferi. Pe de altă parte, nu mă gândeam doar la mine. Am rulat şi derulat în minte secvenţe în care mă imaginam studiind acel jurnal în timp ce autoarea lui era plecată, apoi mărturisindu-i, când avea să se întoarcă, mica mea perfidie şi, totodată, felicitând-o, printr-o îmbrăţişare plină de dragoste şi înainte să-şi poată veni în fire, pentru faptul de a fi scris o capodoperă, o colosală şi devastatoare explorare a psihicului, ea prăbuşindu-se în scaunul pe care i-l ofer abil, cu ochii strălucind când întrezăreşte adevărul din cuvintele mele, şi iată-ne acolo pe amândoi, într-un cadru strâns, citind jurnalul până târziu în noapte, eu dându-i sfaturi, îndrumând-o, corectând-o, apoi primirea entuziastă de care se va bucura manuscrisul din partea editorului, întrecută de cea a criticilor, iar aceasta, la rându-i, de cea a publicului cumpărător, renaşterea încrederii în forţa ei creatoare, renaşterea, prin eforturile noastre comune, a înţelegerii şi iubirii noastre…, da, renaştere, renaştere, filmul meu despre asta era, despre renaştere.

Dar abia astăzi mi s-a oferit în sfârşit o şansă. Sally Klee a trebuit să se ducă în oraş, la contabilul ei. Pentru a-mi sublima agitaţia aproape isterică, i-am făcut, febril, nişte mici servicii. Când s-a dus la baie şi a început să-şi aranjeze părul în faţa oglinzii, am scotocit prin casă după nişte orare de tren şi autobuz şi le-am vârât pe sub uşă. Am escaladat cuierul-pom, am luat de pe braţul de sus eşarfa ei roşie şi am alergat să i-o dau. Cu toate astea, după ce apucase să plece, am observat că eşarfa se afla tot la locul ei. Dacă n-aş fi fost eu cel care i-o oferise, am presupus privind-o posomorât de la fereastra de la mansardă, mai mult ca sigur că şi-ar fi pus-o la gât. Avea de aşteptat destul de mult autobuzul (asta pentru că nu verificase

orarele), aşa că m-am uitat la ea cum dă roată pilonului de beton şi, în fine, cum intră în vorbă cu o femeie care aştepta şi ea autobuzul şi care ţinea un copil în cârcă, imagine care mi-a transmis printre frontoanele caselor din suburbie o senzaţie chimică de dor generic. Mă hotărâsem să aştept până când o să văd că pleacă autobuzul lui Sally Klee. La fel cum Moira Sillito, în lungile zile de după înmormântarea soţului ei, stătea şi privea fix o fotografie a fratelui lui, n-am vrut să las nici o clipă, nici măcar mie însumi, impresia de repezeală. Apoi a venit autobuzul, iar trotuarul a devenit brusc izbitor de pustiu. Pentru că m-a cuprins un sentiment de irosire, m-am îndepărtat de fereastră.

Biroul lui Sally Klee e o piesă de mobilier standard, fără pretenţii, de tipul celor folosite de funcţionarii obişnuiţi din spitale sau din grădinile zoologice, făcut în principal din placaj. Designul e simplitatea însăşi. O suprafaţă de scris plană se sprijină pe două şiruri paralele de sertare, totul fiind întărit în spate cu o tăblie de lemn lăcuit. Băgasem de mult de seamă că foile dactilografiate erau puse în sertarul din stânga sus şi prima reacţie, când am coborât de la mansardă şi am descoperit că sertarul respectiv e încuiat, a fost mai degrabă una de furie decât de disperare. Oare chiar nu eram deloc demn de încredere după o relaţie intimă atât de lungă, oare ăsta era modul în care o specie, în aroganţa ei, o trata pe alta? Totul părea cu atât mai jignitor prin omisiune, cu cât celelalte sertare alunecau afară ca nişte limbi scoase a zeflemea, exhibându-şi anostele lor articole de papetărie. În faţa acestei trădări (oare ce altceva mai încuiase? Frigiderul? Sera?) a trecutului nostru comun, am simţit că pretenţia mea de a vedea dosarul albastru, decolorat, era justificată. Am luat o şurubelniţă din bucătărie şi m-am apucat să distanţez panoul de lemn care placa spatele biroului. Cu un sunet care a semănat cu pocnetul unui bici, o bucată mare de lemn a plesnit de-a lungul unei crăpături şi s-a desprins, căscând o gaură urâtă, dreptunghiulară. Dar nici cămi păsa de aparenţe. Mi-am vârât mâna adânc înăuntru, am dat de spatele sertarului, mi-am strecurat degetele în el, am găsit dosarul şi am început să-l trag afară, şi, dacă marginea nu i s-ar fi prins într-un cui, revărsându-şi astfel conţinutul într-un roi

de hârtii albe care au aterizat pe duşumeaua plină de aşchii, m-aş fi putut lăuda cu o reuşită impecabilă. În schimb, am apucat cu piciorul stâng câte foi am reuşit dintr-o singură mişcare şi, ţinându-le cu mâna dreaptă, m-am retras în pat.

Am închis ochii şi, asemenea celor care stau chirciţi pe closet, reţinându-şi o clipă fecalele în intestine, am savurat momentul. De dragul amintirilor viitoare, m-am concentrat pe natura ultimă a aşteptărilor mele. Eram pe deplin conştient de legea universală care prestabileşte discrepanţele dintre imaginar şi real – m-am pregătit chiar pentru o cruntă dezamăgire. Când am deschis ochii, privirea mi-a căzut pe un număr – 54. Era pagina 54. Sub numărul respectiv mi-am descoperit numele, la mijlocul unei fraze care începea pe pagina 53, sinistră în familiaritatea ei. „a zis Dave, ştergându-şi atent buzele cu el şi mototolindu-l în farfurie.“ Mi-am îngropat faţa în pernă, simţind cum îmi vine greaţă şi, în acelaşi timp, buimăcit când am întrezărit cât de complexă şi de sofisticată era specia lui Sally Klee şi cât de brutal de ignorantă era a mea. „În lumina lumânării, Dave s-a uitat fix la cumnata lui, apoi la soţul acesteia, fratele lui. A vorbit încet.

— Sau unii spun că aduce cu o exalaţie femeiască (s-a uitat el la Moira)… excitantă. Sugerează cu siguranţă un soi de activitate sexuală între…“ Am aruncat foaia şi am apucat alta, pagina 196: „de pământ au lovit capacul sicriului, ploaia a încetat la fel de brusc cum se pornise. Moira s-a desprins de grupul principal de persoane şi a luat-o agale prin cimitir, citind fără să înţeleagă prea bine inscripţiile de pe pietre. Avea o senzaţie plăcută, ca şi când ar fi văzut un film deprimant, dar, în esenţă, bun. S-a oprit sub un arbore de tisă şi a stat acolo îndelung, rupând absentă scoarţa cu unghiile ei lungi, portocalii. Totul se schimbă, şi-a spus. O rândunică, cu penele zbârlite de frig, îi ţopăia stingheră la picioare“. Nici o frază, nici un cuvânt modificat, totul era neatins. Pagina 230: „-teşti pe nişte nori? a repetat Dave prost dispus. Ce vrea să-nsemne asta?

Moira şi-a coborât privirea, fixând un defect din desenul covorului de Buhara fără să-i răspundă. Dave a traversat camera şi a apucat-o de mână.

— Te întreb asta, a zis el repede, pentru că am atâtea de învăţat de la tine. Ai suferit atât de mult.

Moira şi-a desprins mâna ca să ia ceaşca de ceai slab, vag călduţ. S-a gândit, vlăguită: „De ce oare bărbaţii le desconsideră pe femei?“.

Nu mai puteam să citesc. M-am ghemuit pe piciorul patului, pigulindu-mi pieptul şi ascultând ticăitul greoi al ceasului din holul de jos. Deci arta nu era altceva decât să te faci că ai treabă? Nimic altceva decât teama de tăcere, de plictiseală, pe care răpăitul atât de repetitiv al maşinii de scris era suficient ca să le alunge? Pe scurt, după ce ai scris un roman, era de-ajuns să-l rescrii, dactilografiind cu grijă pagină după pagină? (Înnegurat, am reciclat nişte lindini de pe tors, băgându-le în gură.) În adâncul inimii ştiam că era de-ajuns şi, ştiind asta, mi s-a părut că ştiu mai puţin decât am ştiut vreodată. Doi ani şi jumătate la anul, în aprilie, vezi să nu! La fel de bine puteam să mă nasc alaltăieri.

Când am terminat de aranjat foile şi le-am pus la loc, se întuneca. M-am mişcat rapid, întorcând paginile cu toate cele patru membre ale mele, animat nu atât de teama că Sally Klee s-ar putea întoarce acasă mai devreme, cât de o speranţă obscură că, restaurând ordinea, mi-aş putea şterge întreaga după-amiază din minte. Am vârât dosarul prin spatele biroului şi i-am dat drumul în sertar. Am pus la loc bucata de lemn ruptă, fixând-o cu nişte piuneze pe care le-am bătut cu tocul unui pantof. Am aruncat aşchiile pe fereastră şi am împins biroul la perete. M-am lăsat pe vine în mijlocul camerei, cu articulaţiile degetelor aproape măturând covorul, interogând semiîntunericul şi şuierul înspăimântător al tăcerii absolute care mă înconjura... acum totul era la fel cum fusese înainte şi cum Sally Klee se aştepta să fie – maşina de scris, creioanele, sugativa, un singur fir de narcisă ofilită – şi, cu toate acestea, ştiam tot ce ştiam şi nu înţelegeam absolut nimic. Pur şi simplu nu mă ridicam la înălţimea situaţiei. Nu voiam să aprind lumina, reînviind astfel amintirea celor mai fericite opt zile din viaţa mea. Am bâjbâit, aşadar, prin întunericul care inundase ca niciodată totul, spre camera unde, vibrând de autocompătimire, îmi depozitasem puţinele mele lucruri personale – peria de păr,

pila de ungii, oglinjoara de oţel şi scobitorile. Hotărârea mea de a ieşi din cameră fără să arunc nici o privire înapoi m-a părăsit când am ajuns la uşă. M-am întors şi am încercat să străpung bezna cu privirea, dar n-am văzut nimic. Am închis uşor uşa în urma mea şi, chiar în clipa în care am pus mâna pe prima treaptă a scării înguste care duce la mansardă, am auzit cheia lui Sally Klee căutând broasca uşii de la intrare.

Mă trezesc din somnul de după-amiază în plină tăcere. Poate tocmai tăcerea bruscă a maşinii de scris a fost cea care m-a trezit. Ceaşca goală de cafea încă îmi atârnă de deget, limba mi-e căptuşită cu nişte rămăşiţe vâscoase ale mâncării din conservă, dovadă stând firul de salivă care mi s-a scurs din gură în timpul somnului, pătând stofa cu imprimeuri a canapelei. La urma urmei, să dormi nu rezolvă nimic. Mă ridic şi mă scarpin, tânjind după scobitorile mele (oasele de peşte din săculeţul din piele de căprioară), dar ele sunt tocmai la mansardă şi, ca să mă duc să le iau, ar însemna să trec prin faţa uşii deschise de la camera lui Sally Klee. Şi, de fapt, de ce să nu trec prin faţa uşii ei deschise? De ce să nu fiu văzut, de ce să nu fiu luat în seamă în casa asta? Ce, sunt invizibil? Oare, în schimbul mutării mele neobservate şi atât de discrete în altă cameră, nu merit un simplu gest de recunoaştere, un scurt schimb de înclinări din cap, de oftaturi şi zâmbete între două fiinţe care au cunoscut deopotrivă pierderea şi suferinţa? Mă trezesc stând dinaintea ceasului din hol, uitându-mă cum limba mai scurtă se apropie de zece. Adevărul e că nu îndrăznesc să trec prin faţa uşii pentru că mă doare să fiu ignorat, pentru că, în fapt, chiar *sunt* invizibil şi de neluat în seamă. Şi pentru că îmi doresc să trec prin faţa uşii ei. Ochii mei rătăcesc până la uşa de la intrare, apoi se fixează acolo. Da, să plec, să-mi recâştig independenţa şi demnitatea, s-o pornesc pe City Ring Road, cu lucrurile mele strânse la piept, stele infinite strălucind deasupră-mi şi cântece de privighetori răsunând în urechi. Sally Klee rămâne în urmă, mai departe, tot mai departe, nu mai simte nimic pentru mine, nu, nici eu pentru ea, alerg, cu inima uşoară, spre zorile portocalii, spre o nouă zi şi spre noaptea care îi va urma, traversez râuri şi mă afund în păduri, să caut şi să găsesc o nouă iubire, un loc nou, o nouă funcţie, o nouă viaţă. O nouă

viaţă. Cuvintele îmi strivesc buzele cu greutatea lor imensă, pentru că ce nouă viaţă ar putea fi mai pasionantă decât cea veche, ce nouă funcţie ar putea rivaliza cu aceea de fost iubit al lui Sally Klee? Nici un viitor nu-mi va putea egala trecutul. Mă întorc spre scări şi aproape imediat încep să mă întreb dacă n-aş putea să mă conving că situaţia arată de fapt altfel. În după-amiaza asta, nimicit de propria-mi inadecvare, am acţionat spre binele nostru, în interesul amândurora. Dar Sally Klee, întorcându-se acasă după o zi grea şi găsindu-şi camera deposedată de câteva obiecte familiare, trebuie să fi simţit că unica ei sursă de alinare i-a fost răpită fără un cuvânt. Fără un cuvânt! Mâinile şi picioarele mele se află acum pe cea de-a patra treaptă. Cu siguranţă ea este cea rănită, nu eu. Şi ce sunt oare explicaţiile dacă nu nişte chestii tăcute, invizibile din capul tău? M-am simţit mai ofensat decât se cuvenea şi acum ea tace pentru că e supărată. Ea este cea care are nevoie de explicaţii şi alinări. Ea are nevoie să fie preţuită, alintată, să simtă mângâierea răsuflării mele. Evident! Cum de nu mi-am dat seama că din cauza asta mâncaserăm în tăcere. Are nevoie de *mine*. Totul mi se arată limpede aşa cum un alpinist realizează că a dat peste un vârf de munte neexplorat, şi astfel ajung înaintea uşii lui Sally Klee cu răsuflarea tăiată mai degrabă din cauza efortului decât a sentimentului de triumf.

Învăluită în lumina lămpii de birou, stă cu spatele la mine, cu coatele pe masă şi bărbia sprijinită în căuşul palmelor. Foaia de hârtie din maşina de scris e înţesată de cuvinte. Mai trebuie doar să fie extrasă şi pusă în dosarul albastru. Stând aici, fix în spatele lui Sally Klee, mă izbeşte o imagine vie de când eram foarte mic. Mă uit la mama mea, care stă pe vine, cu spatele la mine, şi atunci, pentru prima oară în viaţă, zăresc peste umărul ei, ca printr-o ceaţă slabă, nişte figuri spectrale aflate dincolo de geam, arătând şi spunând ceva ce nu aud. Înaintez fără zgomot în cameră şi mă ghemuiesc la mică distanţă înapoia scaunului lui Sally Klee. Acum, când am ajuns aici, mi se pare cu neputinţă ca ea să se întoarcă vreodată şi să mă remarce.

1. Este vorba despre romanul *Viaţa şi opiniunile lui Tristram Shandy, Gentleman.*

2. John Donne, „Extazul“, în vol. *Sunete fundamentale*. Traduceri din lirica universală de Ştefan Aug. Doinaş, Editura Univers, Bucureşti, 1970.

Două fragmente: Martie 199…

Sâmbătă

Spre ziuă, Henry s-a trezit, dar nu a deschis ochii. A zărit o masă de lumină albă, care se strângea parcă în ea însăşi – rămăşiţa unui vis pe care nu reuşea să şi-l amintească. Peste ea se suprapuneau forme negre, cu mâini şi picioare înălţându-se şi dispărând asemenea unor ciori profilate pe cerul gol. Când în sfârşit a deschis ochii, camera era cufundată într-o lumină albastră, intensă; şi-a dat seama că priveşte fix în ochii fiicei lui. Stătea lângă pat, ţinându-şi capul la acelaşi nivel cu al lui. Porumbeii au cârâit şi au bătut din aripi pe pervazul ferestrei. Au rămas acolo în tăcere, tată şi fiică, uitându-se unul la celălalt. Pe stradă s-au auzit nişte paşi. Henry şi-a mijit ochii. Cei ai lui Marie s-au făcut parcă mai mari, şi-a mişcat vag buzele şi trupul ei micuţ s-a înfiorat sub cămaşa de noapte. Îşi privea tatăl cum alunecă la loc în somn.

— Eu am vagin, a zis ea imediat.

Henry şi-a mişcat picioarele şi s-a trezit iarăşi.

— Da, a spus el.

— Deci sunt fată, nu?

Henry s-a sprijinit în cot.

— Du-te înapoi în pat, Marie. Ţi-e frig.

Ea s-a îndepărtat, acolo unde el nu putea s-o ajungă, şi s-a oprit dinaintea ferestrei, dinaintea luminii cenuşii.

— Porumbeii sunt fete sau băieţi?

Henry s-a lăsat pe spate şi a răspuns:
— Şi fete, şi băieţi.
Marie s-a apropiat de uguitul porumbeilor şi a ascultat.
— Şi fetele-porumbei au vagin?
— Da.
— Unde?
— Unde crezi?
Ea s-a gândit, a ascultat. Apoi s-a uitat la el peste umăr.
— Sub pene?
— Da.
Ea a râs încântată. Lumina cenuşie devenise mai strălucitoare.
— Hai, gata, în pat cu tine, a zis Henry cu o falsă severitate.
Ea s-a îndreptat spre el.
— În patul *tău*, Henry, a cerut ea.
El s-a dat mai încolo ca să-i facă loc şi a tras la o parte cuverturile. Ea s-a suit în pat, iar el a privit-o cum adoarme.
După o oră, Henry s-a dat jos din pat fără s-o trezească pe fetiţă. A rămas sub duşul din care picura un fir de apă, apoi s-a oprit o clipă în faţa unei oglinzi mari, privindu-şi corpul care picura la rându-i. În lumina apoasă a zorilor, care cădea dintr-o parte, i s-a părut că arată sculptural, monumental, capabil de fapte supraomeneşti.
S-a îmbrăcat în grabă. În bucătărie, pe când turna cafeaua, a auzit voci şi paşi pe scările de afară. Automat, s-a uitat pe fereastră. Se pornise o ploaie uşoară, iar lumina scădea. Henry s-a dus în dormitor să vadă mai bine. Înapoia lui, Marie încă dormea. Cerul era dens şi mânios.
Din câte vedea, oamenii începuseră să se adune pe stradă din toate direcţiile, pregătindu-se să strângă apa de ploaie. Desfăşurau prelate din pânză impermeabilă, lucrând doi câte doi, pe familii. Au întins prelatele de-a curmezişul străzii, prinzându-le de burlane şi de grilaje. Apoi au rostogolit butoaie şi le-au aşezat în mijlocul străzii, ca să colecteze apa care se strângea pe prelate. În ciuda forfotei, domnea o tăcere încărcată de competiţie, de invidie. Aşa cum se întâmpla de obicei, au izbucnit certurile. Spaţiul era limitat. Două siluete se încăieraseră chiar sub fereastra lui Henry. La început n-a reuşit

să le distingă. Acum şi-a dat seama că una din ele era o femeie zdravănă, celălalt, un bărbat subţirel, de vreo douăzeci şi ceva de ani. Cu braţele încleştate unul de gâtul celuilalt, s-au mişcat în lateral ca un crab monstruos. Ploaia cădea ca o perdea de apă, iar cei doi au fost daţi uitării. Prelatele zăceau grămadă la picioarele lor şi spaţiul le fusese ocupat de ceilalţi. Acum se mai luptau doar din orgoliu şi câţiva copii s-au strâns roată să-i privească. Cei doi s-au rostogolit la pământ. Brusc, femeia era deasupra bărbatului, ţintuindu-l la pământ, strivindu-i gâtul cu genunchiul. Picioarele lui loveau aerul în van. Un căţeluş, cu membrul lui rozaliu erect lucind în lumina mohorâtă, s-a aruncat în mijlocul bătăii. A apucat capul bărbatului între labele din faţă. Picioarele dinapoi vibrau ca nişte corzi ciupite şi limba îi ieşise cu totul din gură. Copiii au izbucnit în râs şi l-au tras la o parte.

Când s-a întors de la fereastră, Marie se dăduse jos din pat.

— Henry, ce făceai acolo?

— Mă uitam cum plouă, i-a zis, apoi a luat-o-n braţe şi a dus-o la baie.

Henry făcea o oră până la serviciu. S-au oprit pe la jumătatea Chelsea Bridge. Marie s-a ridicat din cărucior şi Henry a ţinut-o ca să se uite la fluviul de dedesubt. Era ritualul lor zilnic. Ea a privit în tăcere, apoi s-a smucit puţin când s-a plictisit. Mii de oameni mergeau în aceeaşi direcţie în fiecare dimineaţă. Rareori Henry zărea un cunoscut, dar chiar şi atunci îşi continuau drumul, unul lângă altul, în tăcere.

Ministerul se înălţa în centrul unei vaste întinderi de dale de piatră. Căruciorul se hurduca peste rădăcinile bălăriilor. Dalele erau crăpate şi se afundau în pământ. Gunoaiele erau împrăştiate peste tot. Legume putrezite şi călcate în picioare, cutii de carton aplatizate şi transformate în paturi, urme de foc şi hoituri de câini şi pisici care fuseseră puşi la frigare, conserve ruginite, vomă, cauciucuri uzate, excremente de animale. Un vechi vis de linii orizontale unindu-se pe structura verticală de oţel şi sticlă care irumpea perpendicular în aer era acum demult uitată.

Un nor cenuşiu de muşte plutea deasupra fântânii. Bărbaţi şi băieţi veneau aici în fiecare zi, se ghemuiau acolo, pe bordura

lată de ciment, şi defecau. În depărtare, pe o latură a platoului, câteva sute de bărbaţi şi femei dormeau întinşi pe jos. Erau înfăşuraţi în păturile alea cu dungi, în culori vii, care în timpul zilei delimitau spaţiul. Plânsetul unui copil s-a desprins din zona respectivă şi a ajuns la ei, purtat de vânt. Nimeni n-a făcut nici o mişcare.

— De ce plânge copilul ăla? a strigat deodată Marie, dar până şi vocea ei s-a pierdut în imensitatea aceea mizerabilă.

Au grăbit pasul, se făcuse târziu. Abia se zăreau, erau singurele siluete care se mişcau pe uriaşa întindere de pământ.

Ca să ajungă mai repede, Henry a luat-o în braţe pe Marie şi a coborât în fugă scările care duceau la subsol. Nici n-apucase să intre pe uşile batante, că a şi auzit o voce care-i spunea:

— Ar fi bine să veniţi la timp.

Henry s-a întors şi a lăsat-o jos pe Marie. Responsabila locului de joacă şi-a pus mâna pe capul lui Marie. Avea peste un metru optzeci, chipul îi era ofilit, ochii duşi în fundul capului şi vinişoare roşii i se întindeau pe obraji. Apoi şi-a strâns buzele, s-a ridicat pe vârfuri şi a zis:

— Dacă nu vă supăraţi… ştiţi, abonamentul. Vreţi să rezolvăm acum?

Henry nu mai plătise de trei luni. A promis că o să aducă banii a doua zi. Femeia a dat din umeri şi a luat-o de mână pe Marie. I-a urmărit intrând pe o uşă şi a zărit o clipă doi copii negri, încleştaţi într-o îmbrăţişare violentă. Un zgomot sfredelitor aproape l-a asurzit, dar a încetat imediat când uşa s-a închis în spatele celor doi.

Treizeci de minute mai târziu, când Henry a început să dactilografieze cea de-a doua scrisoare din ziua respectivă, nu izbutea să-şi aducă aminte conţinutul primeia. Transcria mâzgăliturile unui oficial de rang înalt. Când a ajuns la finalul celei de-a cincisprezecea, puţin înainte de prânz, nu-şi mai aducea aminte începutul ei. Dar nici nu s-a obosit să-şi ridice ochii ca să vadă. A dus scrisorile într-un birou mai mic şi le-a dat cuiva fără să vadă cine era. S-a întors la birou cu doar câteva minute înaintea pauzei de prânz. Toţi dactilografii fumau în timp ce munceau, iar în aerul greu de fum plutea un miros pătrunzător, nu doar din ziua respectivă, ci din cele zece

mii de zile care trecuseră şi din cele zece mii care aveau să vină. Nimic nu părea că va avansa vreodată. Henry şi-a aprins o ţigară şi a aşteptat să treacă timpul.

A coborât cele şaisprezece etaje până la subsol şi s-a aşezat la o lungă coadă formată din părinţii, în special mame, care veniseră să-şi vadă copiii în pauza de prânz. Un şir lung de solicitanţi care murmurau. Veneau împinşi de dor, nu din obligaţie. Discutau în şoaptă despre copiii lor în timp ce coada se târa spre uşile batante. Fiecare copil era preluat pe semnătură. Responsabila stătea lângă uşi, impunând prin simpla ei prezenţă menţinerea liniştii şi a ordinii. Părinţii se conformau şi semnau. Marie îl aştepta imediat după uşă şi, când l-a zărit, şi-a ridicat pumnii strânşi deasupra capului şi a schiţat un dans naiv. Henry a semnat şi a luat-o de mână.

Cerul se mai limpezise şi o căldură greţoasă se desprindea din lespezi. Vastul platou forfotea ca o colonie de furnici. Deasupra lui spânzura o lună ca o seceră, vizibilă cu uşurinţă pe cerul albastru. Marie s-a cocoţat în cărucior şi Henry a luat-o prin mulţime.

Toţi cei care aveau ceva de vânzare se înghesuiau pe platou şi îşi etalau marfa pe păturile colorate. O bătrână vindea calupuri de săpun pe jumătate folosite, pe care le aranjase pe un pled galben-aprins de parcă ar fi fost nişte pietre preţioase. Marie a ales o bucată verde, de mărimea şi forma unui ou de găină. Henry s-a târguit cu femeia şi a obţinut jumătate din preţul pe care aceasta îl ceruse iniţial. În timp ce făceau schimbul, femeia a început să se strâmbe ca s-o distreze pe Marie, dar aceasta s-a dat în spate, surprinsă. Bătrâna a zâmbit, a scotocit în poşetă şi a scos un dar pentru copil. Dar Marie s-a suit la loc în cărucior şi n-a vrut să-l ia.

— Pleacă, i-a strigat bătrânei, pleacă.

Au pornit mai departe. Henry a luat-o spre un colţ îndepărtat al platoului, unde puteai să stai şi să mănânci. A dat un ocol larg fântânii, pe marginea căreia oamenii se cocoţaseră ca nişte păsări pleşuve.

S-au aşezat pe un parapet care mărginea una dintre laturile a platoului şi au mâncat pâine cu brânză. Dedesubt se întindeau clădirile părăsite ale Whitehall-ului, care adăpostiseră cândva

ministerele. Henry a întrebat-o pe Marie cum e la joacă. Umblau zvonuri despre cum erau îndoctrinaţi copiii, dar întrebările lui era fireşti, fără să dea impresia c-o presează.

— Azi cu cine te-ai jucat?

Ea i-a povestit fremătând despre un joc cu apă şi despre un băiat care plânsese, un băiat care plângea mereu. El a scos din buzunar un mic dar pentru ea, ceva rece, de un galben viu, curbat în chip misterios, şi i l-a pus în palme.

— Ce-i asta, Henry?

— O banană. Poţi să mănânci.

I-a arătat cum s-o decojească şi i-a zis că fructul acela creşte în ciorchini într-o ţară de la capătul lumii. Apoi a întrebat-o:

— Marie, doamna ţi-a citit vreo poveste?

Ea s-a răsucit şi s-a uitat fix peste parapet.

— Da, a zis ea după o vreme.

— Şi despre ce era povestea?

Ea a chicotit.

— Era despre banane… banane… banane.

S-au apucat să străbată în sens invers drumul lor de jumătate de milă spre Minister, în timp ce Marie îngâna încet noul cuvânt învăţat.

Undeva, în faţă, mulţimea se îngrămădea spre ceva care le atrăsese atenţia. Oamenii treceau pe lângă ei ca să se ducă într-acolo, formând un cerc în jurul unei bătăi obsedante, în jurul unui bărbat care bătea într-o tobă. Când Henry şi Marie s-au apropiat, cercul era gros de zece rânduri de persoane, încât ţipetele omului se auzeau înfundat. Henry a ridicat-o pe Marie pe umeri şi a înaintat prin mulţime. Oamenii l-au recunoscut după haine că lucra la Minister şi s-au dat indiferenţi la o parte. Acum putea în sfârşit să vadă. În centrul cercului se afla un butoi scund de metal, de culoare neagră. Pe unul din capete era întinsă o piele de animal şi omul care stătea alături, un om mare cât un urs, lovea în ea cu pumnul gol. Pe trup îşi înfăşurase nişte pânză de sac muiată în vopsea roşie, ca o togă. Avea părul roşu şi aspru, care-i ajungea aproape până la mijloc. Părul de pe braţele dezgolite era des şi încâlcit ca blana unui animal. Până şi ochii îi erau roşii.

Ceea ce striga nu erau cuvinte. Cu fiecare bătaie ritmică a tobei, emitea un mârâit profund. Privea fix un punct din mulţime şi Henry, urmărindu-i privirea, a văzut o cutie de tinichea mare, ruginită, care trecea din mână-n mână şi a auzit clinchetul monedelor. Apoi a zărit o sclipire mată, semn că razele soarelui se reflectaseră în ceva. Era o sabie lungă, uşor curbată, cu un mâner împodobit. Oamenii au apucat-o ca s-o pipăie, să se asigure de veridicitatea ei. S-a mişcat în sens invers cutiei de biscuiţi. Marie l-a tras de urechi, cerând explicaţii. Henry a avansat mai mult printre oamenii strânşi grămadă până când a ajuns în rândul al doilea. Cutia s-a apropiat. Henry a simţit ochii bărbatului, roşii şi sălbatici, aţintiţi asupra lui şi a lăsat să cadă înăuntru trei monede mici. Omul a izbit în tobă, a scos un urlet, iar cutia a trecut mai departe.

Marie a început să tremure, aşa că Henry i-a mângâiat genunchii goi ca s-o liniştească. Brusc, din gura omului au ţâşnit nişte cuvinte, o psalmodiere aspră pe două note. Cuvintele erau bolovănoase şi stâlcite. În cele din urmă Henry le-a descifrat şi abia atunci a văzut-o şi pe fată pentru prima dată. „Fără sânge… fără sânge… fără sânge.“ Într-o parte, la distanţă de cerc, stătea o fată de vreo şaisprezece ani, goală de la brâu în sus şi desculţă. Era perfect nemişcată, cu mâinile pe lângă corp, cu tălpile apropiate, uitându-se în pământ, la vreun metru în faţă. Şi ea avea părul roşu, dar era moale şi tuns scurt. O pânză de sac îi încingea talia. Era atât de palidă, încât chiar ai fi putut să crezi că n-avea deloc sânge.

Acum toba bătea într-un ritm constant, ca pulsul unei artere, şi bărbatul şi-a primit înapoi sabia. A ridicat-o în aer, mult deasupra capului, şi a aruncat mulţimii o privire ucigaşă. Cineva s-a apropiat şi i-a dat cutia de tinichea. Bărbatul s-a uitat înăuntru şi şi-a scuturat capul imens. Cutia s-a întors în mulţime şi bătaia tobei s-a accelerat.

— Fără sânge! a strigat bărbatul. Intră prin burtă, iese prin spate, fără sânge.

Cutia i-a revenit în mâini şi el a refuzat-o iarăşi. Mulţimea era cuprinsă de disperare. Cei din spate se îmbulzeau să arunce bani, cei care dăduseră bani ţipau la cei care n-o făcuseră. A început cearta, dar cutia a continuat să se umple. Când i-a fost

înapoiată a treia oară, bărbatul a acceptat-o, iar mulţimea a scos un oftat de uşurare. Bătăile au încetat.

Cu o mişcare din cap, bărbatul i-a poruncit fetei, mai mult ca sigur fiica lui, să vină în mijlocul cercului. S-a apropiat până când butoiul s-a aflat între ea şi tatăl ei. Henry a văzut că-i tremurau picioarele. Mulţimea tăcea, de teamă să nu-i scape ceva. Strigătele vânzătorilor din bazar se auzeau ca venind dintr-o altă lume. Deodată, Marie a ţipat, cu vocea subţiată de teamă:

— Ce face?

Henry a sâsâit ca s-o facă să tacă; bărbatul pusese sabia în mâinile fiicei lui. Nu-şi dezlipise o clipă ochii de la ea, iar fata părea că nu mai are putere să privească altundeva decât la chipul lui. Bărbatul i-a şuierat ceva la ureche, iar fata a ridicat vârful sabiei în dreptul abdomenului. Tatăl ei s-a aplecat şi a golit conţinutul cutiei într-un sac de piele pe care şi l-a azvârlit pe umăr. Sabia tremura în mâinile fetei şi mulţimea s-a mişcat nerăbdătoare.

Brusc, Henry a simţit un val de căldură pe ceafă şi pe spate. Marie urinase. A pus-o jos şi, în acel moment, îmboldită de tatăl ei, fata îşi înfipsese vârful sabiei în burtă cam un centimetru. Marie a scos un ţipăt de furie. L-a lovit pe Henry cu pumnii peste picioare:

— Ridică-mă, a hohotit ea.

Un bănuţ de purpură, strălucind în soare, s-a lăţit în jurul tăişului. Cineva din mulţime a râs batjocoritor:

— Fără sânge.

Tatăl şi-a ascuns sacul de piele sub togă. S-a îndreptat spre sabie ca şi cum ar fi avut de gând s-o înfunde în fiica lui. Ea s-a prăbuşit la picioarele lui şi sabia a căzut zăngănind pe pavaj. Bărbatul cel uriaş a luat-o de jos şi a fluturat-o ameninţător spre mulţime.

— Porcilor, a strigat. Porci lacomi ce sunteţi.

Furioasă, mulţimea a ripostat:

— Escrocule… criminalule… ne-a luat banii…

Dar le era frică; când bărbatul a împins-o pe fată la picioarele lor şi a început s-o târâie, s-au împrăştiat ca să-i facă loc. El învârtea sabia deasupra capului.

— Porcilor, striga el în continuare. Daţi-vă-napoi, porcilor.

O piatră aruncată cu putere l-a lovit mai sus de umăr. El s-a întors, i-a dat drumul fetei şi s-a repezit în mulţime ca un nebun, rotind sabia sălbatic. Henry a luat-o pe Marie în braţe şi a rupt-o la fugă odată cu ceilalţi. Când s-a uitat în spate, bărbatul rămăsese undeva, departe, îndemnându-şi fiica să meargă. Mulţimea îl lăsase în plata Domnului, cu banii lui cu tot. Henry şi Marie s-au dus să caute căruciorul. L-au găsit răsturnat pe-o rână; unul dintre braţe se îndoise.

În seara aceea, în lungul drum spre casă, Marie a stat liniştită şi n-a întrebat nimic. Henry era îngrijorat din pricina ei, dar prea obosit ca să mai vorbească. După prima milă, fetiţa a adormit. Au traversat fluviul pe Vauxhall Bridge şi s-au oprit pe la jumătate, de data asta ca să se uite el. Tamisa scăzuse mai mult decât o văzuse vreodată. Unii spuneau că, într-o zi, o să sece complet şi atunci podurile gigantice o să se întindă inutil peste luncile proaspete. A stat acolo zece minute, cât să fumeze o ţigară. Nu ştia ce să mai creadă. Mulţi spuneau că, dacă bei apă de la chiuvetă, te otrăveşti lent.

Ajuns acasă, a aprins toate lumânările ca să risipească frica lui Marie. Fetiţa nu s-a dezlipit de el. El a gătit un peşte pe soba cu parafină şi au mâncat în dormitor. I-a povestit lui Marie despre marea pe care ea n-o văzuse niciodată, apoi i-a citit o poveste până când fata i-a aţipit în braţe. S-a trezit când tatăl o ducea în patul ei:

— Şi ce-a făcut doamna aia cu sabia?

— A dansat, i-a zis Henry. A ţinut-o în mână şi a dansat.

Ochii albaştri şi limpezi ai lui Marie s-au uitat adânc într-ai săi. Bărbatul a simţit că nu l-a crezut şi i-a părut rău că o minţise.

A muncit până noaptea târziu. Pe la vreo două s-a dus şi a deschis fereastra de la dormitor. Luna apusese, iar norii acoperiseră soarele. Dinspre fluviu a auzit hămăiturile unei haite de câini. Înspre nord se zăreau focurile de pe platoul Ministerului. S-a întrebat dacă va mai apuca să vadă că se schimbă lucrurile. În spatele lui, Marie a strigat ceva în somn şi a râs.

Duminică

Am lăsat-o pe Marie la o vecină şi am traversat Londra spre nord – cale de vreo zece kilometri – ca să-mi vizitez o veche iubită. Ne ştiam de pe vremuri şi continuam să ne vedem din când în când, mai degrabă în amintirea acelor timpuri decât din pasiune. Am făcut dragoste îndelung, dar, la sfârşit, ne-a fost clar că nu prea ne ieşise. Apoi am stat acolo, învăluiţi într-un răsărit prăfos şi printre mobile de plastic deteriorate, şi am vorbit despre cum era demult. Cu voce joasă Diane mi-a vorbit de senzaţia de deşertăciune, apoi de semne prevestitoare. Se întreba care dintre guverne şi care dintre sistemele de iluzii era vinovat pentru ce se întâmplase. Diane ştia mult mai multă politică decât mine.

— O să vedem ce-o mai fi, i-am zis. Dar acum întoarce-te pe burtă.

Mi-a povestit despre noua ei slujbă: muncea împreună cu un bătrân care pescuia. Omul era un prieten de-al unchiului ei. Când se crăpa de ziuă, ea se ducea pe cheiul Tamisei, unde bătrânul trăgea barca lui cu vâsle. Încărcau peştele şi ţiparii într-un cărucior şi se duceau pe o străduţă unde bătrânul avea o tarabă. El mergea apoi să se culce şi să se pregătească pentru pescuitul lui nocturn, ea stătea şi vindea peştele. Seara se ducea să-i ducă banii şi, probabil pentru că era aşa de drăguţă, bătrânul insista să împartă câştigurile egal. În timp ce-mi spunea toate astea, eu îi masam ceafa şi spatele.

— Numai că acum totul miroase a peşte! a ţipat ea.

Eu crezusem că era exalaţia genitală a unui alt iubit – căci avea mai mulţi –, dar n-am zis nimic. Temerile şi neajunsurile ei nu erau altele decât ale mele, şi totuşi – sau poate tocmai de aceea – am îndrugat nişte platitudini care n-au reuşit s-o aline. M-am apucat să-i frământ faldurile moi de piele de pe şale.

— Măcar ai o slujbă, am zis.

M-am ridicat din pat şi m-am dus la baie. M-am privit într-o oglindă veche. Săculeţul meu de piele atingea marginea rece a chiuvetei. Aşa inconsistent cum fusese, orgasmul mă limpezise. Bâzâitul constant al unei insecte m-a făcut să rămân acolo

nemişcat. Încercând să ghicească sursa tăcerii mele, Diane a strigat:

— Ce face Marie?

— Bine, i-am zis. Creşte.

De fapt, mă gândeam că peste zece zile o să împlinesc treizeci de ani, şi asta mi-a amintit de maică-mea. M-am aplecat să mă spăl. Acum doi ani îmi parvenise, prin intermediul unui prieten, o scrisoare. Era scrisă pe foaie de hârtie rugoasă, roz, împăturită strâns şi pusă într-un plic folosit. Maică-mea pomenea de un sat din Kent. Muncea la câmp, avea lapte, brânză, unt şi un pic de carne de la fermă. Le transmitea fiului şi nepoatei că le era dor de ei şi că îi iubea. De atunci, în momente de limpezime sau de nelinişte – n-aş şti să spun exact –, am tot făcut planuri să plec din oraş cu Marie, pentru ca imediat să renunţ la ele. Din calculele mele, satul se afla la o săptămână de mers pe jos. Dar de fiecare dată mi-am găsit o scuză, am uitat de planurile pe care le făcusem. Uitam până şi recurenţa acestor planuri, aşa că, atunci când îmi reveneau în minte, mi se părea că e prima oară când mă gândesc la aşa ceva. Lapte proaspăt, ouă, brânză… din când în când carne. Şi totuşi, nu atât destinaţia mă atrăgea, cât călătoria în sine. Cu impresia stranie că mă apuc să fac pregătirile pentru drum, mi-am spălat picioarele în chiuvetă.

M-am întors în dormitor simţindu-mă cu totul altfel – aşa cum mi se întâmpla când îmi făceam planuri – şi m-am neliniştit puţin când am văzut că era neschimbat. Hainele lui Diane şi ale mele zăceau aruncate pe mobile, camera era îmbâcsită de praf, de soare şi de obiecte. Diane nu se mişcase de când mă dusesem la baie. Stătea tolănită în pat, cu picioarele desfăcute, cu genunchiul drept puţin îndoit, cu mâna pe burtă şi cu gura moale, înăbuşindu-şi nemulţumirea. Da, n-am reuşit să ne satisfacem, dar cel puţin am stat de vorbă. Suntem nişte sentimentali. Diane mi-a zâmbit:

— Ce cântai?

Când i-am spus de planurile mele, mi-a replicat:

— Dar parcă ziceai că o să aştepţi până când Marie se face mai mare.

Mi-am amintit că asta era una dintre scuzele pe care le găsisem ca să-mi amân plecarea.

— Păi, *s-a făcut* mare, am insistat.

Lângă patul lui Diane se afla o măsuţă joasă cu blat de sticlă sub care rămăsese captiv un norişor de fum negru. Pe măsuţă trona un telefon cu firul retezat la vreo zece centimetri, iar mai încolo, proptit de perete, era un tub catodic. Carcasa de lemn, ecranul de sticlă şi panoul cu butoane fuseseră demult smulse şi mănunchiuri de fire colorate se încolăceau în jurul metalului opac. Nenumărate obiecte casante se înşirau peste tot – vaze, scrumiere, boluri de sticlă din perioada victoriană sau Art Déco, aşa cum îi zicea Diane. Niciodată n-am fost sigur care era diferenţa. Cu toţii scormoneam prin gunoaie după lucruri care se mai puteau folosi, dar, asemenea multora din partea aia puţin privilegiată a oraşului, Diane aduna chestii nefuncţionale. Credea în decoraţiunile interioare, în stil. Aveam tot timpul discuţii din cauza obiectelor ăstora, o dată chiar ne-am certat destul de rău.

— Am încetat să mai creăm lucruri, îmi zisese. Nici artizanal, nici în producţie de serie. Nu mai facem absolut nimic, iar mie îmi plac obiectele, şi alea ieşite din mâinile meşteşugarilor, şi alea realizate în urma unor procese tehnologice (şi a făcut un semn spre telefonul de pe măsuţă), nu contează cum, pentru că toate poartă încă marca inventivităţii umane şi a unui proiect. Şi, dacă nu-ţi mai pasă de obiecte, mai ai puţin până când n-o să-ţi mai pese de oameni.

— Când văd toate lucrurile astea adunate şi etalate aşa, zisesem eu, am senzaţia că la mijloc e mai degrabă amorul propriu. Când nu există sistem de telefonie, telefoanele n-au nici o noimă.

Diane era cu opt ani mai mare ca mine. Insista să spună că nu-i poţi iubi pe ceilalţi şi nici nu poţi primi dragostea lor dacă nu te iubeşti pe tine însuţi. Mi-am zis că asta-i o chestie răsuflată şi s-a instaurat tăcerea.

Se făcea din ce în ce mai frig. Ne-am băgat în aşternuturi, eu cu planurile mele şi cu picioarele curate, ea cu mirosul de peşte.

— Treaba e, am continuat, referindu-mă la vârsta lui Marie, că acum nu poţi să supravieţuieşti dacă n-ai un plan.

Mi-am lăsat capul pe braţul lui Diane şi ea m-a tras înspre sânul ei.

— Ştiu pe cineva, a început ea şi mi-am dat seama imediat că era vorba de un iubit de-al iei, care vrea să pună pe picioare un post de radio. Dar nu ştie cum să genereze curentul electric. Nu cunoaşte pe nimeni care să ştie să construiască un radioemiţător sau să repare unul vechi. Şi chiar dacă ar face asta, ştie că nu mai există aparate de radio care să capteze semnalul. Bâiguie ceva despre cum o să le repare pe cele existente, cum o să caute un manual. I-am zis: „Nu poţi să ai posturi de radio dacă nu există o societate industrială“. Dar el se încăpăţânează, zice: „Mai vedem noi“. De fapt, îl interesează emisiunile. A stârnit interesul altora şi acum stau şi discută despre emisiuni. Vrea să transmită numai muzică live. Vrea să dea muzică de cameră din secolul al XVIII-lea la primele ore ale dimineţii, dar îşi dă seama că nu mai există orchestre. Seara se întâlneşte cu prietenii lui marxişti şi pun la cale conferinţe, cursuri, discută ce linie să adopte. Au printre ei un istoric care a scris o carte şi acum vrea s-o citească pe părţi, în douăzeci şi şase de episoade de câte o jumătate de oră.

— N-are nici un rost să încerci să reînvii trecutul, am zis după câteva clipe. Nu dau doi bani pe trecut, tot ce vreau e să asigur un viitor pentru Marie şi pentru mine.

M-am oprit şi amândoi am izbucnit în râs pentru că, în timp ce negam trecutul, mă lăsasem pe sânii lui Diane şi plănuiam să mă duc să trăiesc la maică-mea. Aşa glumeam noi. Încet-încet ne-am lăsat duşi de amintiri. Înconjurat de toate obiectele alea, simboluri ale vremurilor trecute, imediat îţi fugea gândul la lumea de-afară, aşa cum era ea odată, bine rânduită şi pândită de dezastre. Am rememorat una dintre primele zile pe care le petrecuserăm împreună. Eu aveam optsprezece ani, Diane douăzeci şi şase. Ne-am plimbat din Camden Town până în Regent’s Park, de-a lungul unui bulevard cu platani desfrunziţi. Era februarie, un februarie rece şi însorit. Ne-am dus la grădina zoologică pentru că se zvonea că o s-o închidă în curând. Am rămas dezamăgiţi, ne-am plimbat descurajaţi de la o cuşcă la alta, trecând pe lângă false habitaturi împrejmuite cu şanţuri de apă. Frigul estompa mirosul animalelor, scânteierea soarelui

le ilumina inutilitatea. Ne-a părut rău de banii pe care îi dăduserăm pe bilete. La urma urmei, animalele nu arătau altfel decât le era numele, tigri, lei, pinguini, elefanţi, nici mai mult, nici mai puţin. Ne-am simţit mai bine doar în ora pe care am petrecut-o la căldură, când am băut ceai şi am stat de vorbă într-o vastă cafenea de o infinită tristeţe citadină, unde eram singurii clienţi.

La plecare, strigătele unor copii de şcoală ne-au atras spre locul unde se aflau cimpanzeii. Era o cuşcă de forma unui imens coteţ de păsări, o imitaţie meschină care se căznea să redea trecutul demult uitat al animalelor. Printre tufişurile de rododendron şerpuia o cărare ca o potecă prin junglă, un sistem neregulat de bare pentru hâţânat se întindea peste tot şi se mai puteau vedea şi doi copăcei pricăjiţi. Strigătele îl vizau pe un mascul puternic şi aflat în toane proaste, un adevărat patriarh al cuştii, care îi teroriza pe ceilalţi cimpanzei. Aceştia se împrăştiau din calea lui, dispărând printr-o gaură din zid. Înăuntru nu mai rămăsese decât o femelă care arăta ca o mamă mai în vârstă, ori poate o bunică, de burta căreia atârna un pui. Cimpanzeul se luase după ea. Femela a zbughit-o pe potecă şi, ţipând, s-a prins de bare. Zburau pur şi simplu prin cuşcă. Masculul era la doar câţiva centimetri în spate. Când ultima ei mână se desprindea de o bară, mâna lui din faţă o apuca în clipa următoare.

Încântaţi, copiii dansau şi chirăiau, iar femela s-a căţărat spre barele aflate mai sus, mişcându-se parcă mai repede. Cu faţa lui rozalie, pe jumătate îngropat în blană şi în ţâţele femelei, puiul descria ample traiectorii prin aer. Acum cei doi se urmăreau chiar sub tavanul cuştii; femela a scos nişte bolboroseli şi a împroşcat barele de dedesubt cu excrementele ei de un verde aprins. Brusc, masculul şi-a pierdut interesul, ceea ce a permis victimelor să scape prin orificiul din zid. Copiii au scos un geamăt de dezamăgire. În cuşcă se instalase tăcerea, cimpanzeii se iviseră cu nişte figuri comice în dreptul găurii, uitându-se afară. Patriarhul stătea cocoţat într-un colţ, privind peste umăr cu nişte ochi strălucitori şi absenţi. Încet-încet, cuşca s-a umplut la loc şi mama cu puiul s-au întors. Aruncându-i urmăritorului ei priviri precaute, a adunat

excrementele, atâtea câte a găsit, şi s-a retras în vârful unui copac unde putea să mănânce liniştită. Lua cu vârful degetului şi îşi hrănea şi puiul. S-a uitat în jos la spectatori şi şi-a scos limba verde. Puiul s-a strâns la pieptul protectoarei lui, iar copiii s-au risipit.

Am rămas tăcuţi mai multe minute după episodul pe care-l evocaserăm. Patul era mic dar comod, iar pe mine mă lua cu somn. Aproape adormisem când Diane a zis:

— Aşa am ajuns că amintirile astea nici nu mă mai tulbură. Toate s-au schimbat aşa de tare, încât nici nu-mi vine să cred că am fost vreodată acolo.

Am auzit limpede ce spunea, dar n-am reuşit să scot decât un mormăit aprobator. Mi se părea că-mi iau la revedere de la Diane. Afară era o zi însorită şi caldă. M-am aplecat pe geamul maşinii şi am făcut un semn spre fereastra la care stătea Diane. Mi-am dat seama că ştiu la perfecţie toate comenzile maşinii, dar era normal, le ştiusem dintotdeauna. Maşina înainta fără zgomot. Mi se făcuse foame, am trecut pe lângă cafenele şi baruri, însă n-am oprit. Trebuia să ajung la o destinaţie, la un prieten dintr-o suburbie îndepărtată, dar nu ştiam exact la cine. Conduceam pe o şosea care se chema Circle Road. După-amiaza era caldă, traficul fluent şi rapid, peisajul dezumanizat şi complet inteligibil. Numele localităţilor clipeau pe nişte indicatoare ca de la o clinică. Un tunel inundat de lumină, tapetat cu faianţă ca un pisoar, se încolăcea de la stânga la dreapta, descriind nişte curbe parabolice, şi urca violent, ţâşnind în lumină. Bărbaţi şi femei îşi turau motoarele la semafoare, maşinile proaste sau şoferii neexperimentaţi nu erau toleraţi. Nişte degete cu inele băteau darabana într-o portieră. În faţa unei uriaşe reclame la un sutien, un bărbat se uita la ceas. În spatele lui, femeia gigantică se ţinea de bretele cu o indiferenţă glacială. S-a făcut verde şi noi am ţâşnit, cu un rictus în care se amestecau mulţumirea şi dispreţul. Am zărit un băieţel stând trist pe un căluţ mecanic din faţa unui supermarket, în timp ce tatăl îi zâmbea de alături.

Era amarnic de frig şi se lăsa întunericul. Diane se dusese în capătul celălalt al camerei să aprindă o lumânare. Am rămas întins în pat, urmărind-o cum îşi caută haine mai groase ca să şi

le pună pe ea. Mă întrista s-o văd cum trăieşte singură, înconjurată de toate vechiturile alea. Era o intimitate spontană între noi, cu toate astea o vizitam rar, făceam mult din sud în nord şi înapoi şi drumul era şi un pic periculos.

Nu i-am povestit visul. Diane tânjea după era aparatelor şi a produselor industriale, pentru că automobilele făcuseră odată parte din textura vieţii ei. Vorbea adesea despre plăcerea de a conduce o maşină, de a călători în interiorul unui set de reguli. Stop… Liber… Ceaţă înainte. Când eram mic, stăteam nepăsător pe scaunul pasagerului, iar în adolescenţă preferam să merg pe jos. Diane tânjea după reguli.

— Cred că e cazul s-o-ntind, i-am zis şi am început să mă îmbrac.

Ne-am oprit tremurând la uşa de la intrare.

— Te rog să-mi promiţi ceva, mi-a spus Diane.

— Ce anume?

— Că n-o să pleci la ţară fără să vii să-ţi iei rămas-bun de la mine.

I-am promis. Ne-am sărutat, apoi Diane a zis:

— N-aş suporta să plecaţi amândoi fără ştirea mea.

Aşa cum se întâmpla seara devreme, pe străzi era multă lume. Din cauza frigului se aprinseseră focurile de la colţurile străzilor, iar oamenii stăteau în jurul lor şi discutau. În spatele lor, copiii se jucau în beznă. Ca să înaintez mai uşor, am luat-o prin mijlocul drumului, pe lângă şiruri nesfârşite de automobile ruginite, stricate. Se întindeau până în centrul Londrei. Am traversat canalul şi am intrat în Camden Town. Am mers până la Euston şi am cotit-o pe Tottenham Court Road. Peste tot vedeai aceeaşi scenă, oameni care ieşeau din casele lor îngheţate şi se strângeau în jurul focului. Am trecut pe lângă grupuri cufundate în tăcere, care priveau absent flăcările; era totuşi prea devreme ca să te duci la culcare. Am făcut dreapta la Cambridge Circus şi am luat-o prin Soho. La intersecţia dintre Frith Street şi Old Compton Street m-am oprit lângă un foc ca să-mi trag sufletul şi să mă mai încălzesc. De-o parte şi de alta a flăcărilor, doi bărbaţi de vârstă mijlocie discutau cu patos, în vreme ce ceilalţi se mulţumeau să asculte sau să viseze cu ochii deschişi. Campionatul de fotbal era o amintire tot mai vagă. Îşi

storceau creierii să-şi amintească amănunte care altădată le veneau pe loc în minte. Şi aşa li se întâmpla tuturor.

— Am fost acolo, frate. Au marcat înainte de pauză.

Fără să se mişte, celălalt s-a făcut că dă să plece, scârbit.

— Vorbeşti numa' tâmpenii, a zis. A fost remiză, zero la zero.

Apoi au început să vorbească amândoi odată şi mi-a fost greu să-i mai urmăresc.

În dreapta mea cineva a făcut o mişcare spre mine, aşa că m-am întors. Un chinez micuţ stătea fix la marginea cercului de lumină. Avea un cap ca o ceapă, zâmbea şi dădea din braţe, ca şi cum m-aş fi aflat la mare distanţă. Am făcut doi paşi spre el şi l-am întrebat:

— Ce vrei de la mine?

Avea pe el un sacou de la un costum vechi, gri, şi, în partea de jos, nişte jeanşi tip burlan, nou-nouţi. Unde o fi găsit jeanşi noi?

— Ce vrei de la mine? am repetat.

Omuleţul a tras aer în piept şi mi-a zis cu o voce cântată:

— Haide! Tu haide!

Apoi s-a dat înapoi, ieşind din cercul de lumină, şi a dispărut.

Chinezul mergea la vreo doi metri în faţă şi abia dacă-l distingeam. Am traversat Shaftesbury Avenue şi am intrat pe Gerrard Street, unde am început să orbecăi prin beznă, cu mâinile întinse în faţă. Prin câteva dintre ferestrele de la etaj licăreau stins nişte luminiţe, dar nu reuşeau să răzbată în stradă. Vreo câteva minute am înaintat cu chiu, cu vai, până când chinezul a aprins un felinar. Era la vreo cincizeci de metri şi ţinea felinarul la nivelul feţei, aşteptându-mă. Când am ajuns lângă el, mi-a arătat o uşă scundă, blocată de ceva negru, pătrat. Am văzut că era un dulap şi, când bărbatul s-a strecurat pe după el, lumina felinarului a dezvăluit un şir de trepte abrupte. Chinezul a agăţat lampa de pragul de sus. A ridicat un capăt al dulapului, eu l-am apucat pe celălalt. Era nefiresc de greu şi n-am putut să-l urcăm decât treaptă cu treaptă. În chip de semnal ca să ridicăm în acelaşi timp, chinezul mă tot îmboldea cu glasul lui cântat:

— Tu haide!

Ne-am intrat în ritm; felinarul rămânea tot mai departe sub noi. Am urcat aşa îndelung, iar scările păreau că n-aveau să se termine niciodată.

— Tu haide... tu haide!

Cântecul chinezului se auzea parcă din interiorul dulapului. Într-un final, o uşă ni s-a deschis înainte şi mirosul de bucătărie s-a prelins pe scări. O voce încordată de tenor, nu ştiu dacă de bărbat ori de femeie, spunea ceva în chineză şi undeva, mai în spate, am auzit un copil plângând.

M-am aşezat la o masă plină de firimituri de biscuiţi şi de sare. În capătul celălalt al cămăruţei chinezul se certa cu nevastă-sa, o femeie micuţă şi tensionată; sub pielea feţei tendoanele şi muşchii i se încordaseră. Înapoia lor se afla o fereastră oblonită şi, dincolo de uşă, am zărit un munte de saltele şi pături. La vreun metru de mine, doi copilaşi, care nu aveau pe ei decât nişte veste galbene, stăteau cu picioruşele îndoite şi cu coatele puţin ridicate, ca să-şi ţină echilibrul; saliva li se scurgea pe bărbie. O fată de vreo doisprezece ani îi supraveghea. Chipul era leit al maică-sii, dar mai senin. Avea şi o rochie la fel, mult prea mare şi strânsă în talie cu o curea subţire de plastic. Dinspre o oală ce fierbea pe foc de lemne a venit un vag miros sărat, care s-a amestecat cu izul de lapte şi urină tipic bebeluşilor. Nu mă simţeam deloc în largul meu, îmi părea rău după intimitatea drumului meu spre casă, prin întuneric, cufundat în planurile mele, dar, dintr-un soi de politeţe obscură, nu-mi venea să plec.

Puteam să-mi imaginez şi singur de ce se certau cei doi. Ştiam cum e curtoazia tipic chinezească. Chinezul voia să-şi răsplătească oaspetele pentru ajutorul dat, era o chestiune de onoare.

— Prostii, insista femeia. Uită-te la haina cu care e îmbrăcat. E mult mai înstărit decât noi. Ar fi o tâmpenie, un sentimentalism gratuit, în sărăcia noastră, să-l recompensăm pe un asemenea om, chiar dacă a fost amabil.

— Dar ne-a ajutat, părea să replice soţul. Nu putem să-l lăsăm să plece pur şi simplu. Măcar să-i dăm ceva de mâncare.

— Ba nu. N-o să ne ajungă.

Se controlau să nu ridice vocea, vorbeau aproape în şoaptă. Dezacordul era astfel enunţat prin monologurile care se suprapuneau, prin tendoanele care se vălureau pe gâtul femeii, prin mişcările mâinii stângi a bărbatului, care se încleşta şi se descleşta la loc. Pe tăcute, am început s-o încurajez pe femeie. Nu-mi doream decât să fiu expediat cu o strângere de mână afabilă şi să nu mă mai întorc în veci. Apoi aş fi luat-o spre sud, spre casă, unde m-aş fi băgat imediat în pat. Cu ochii ţintă la mine, unul din bebeluşi a pornit-o şovăitor spre scaunul meu. I-am aruncat o privire fetei, în speranţa că-l va intercepta. Aceasta s-a supus, dar cam în silă şi după ce aşteptase destul de mult.

Cearta se încheiase, acum femeia se aplecase peste mormanul de saltele pregătind un culcuş pentru copii, în timp ce soţul ei o urmărea de pe scaunul de lângă mine. Fata s-a sprijinit de perete şi şi-a examinat melancolic unghiile. Eu am început să mă joc cu firimiturile şi cu sarea de pe masă. Chinezul s-a răsucit spre mine şi mi-a zâmbit vag. Apoi i-a adresat fiicei sale, parcă dintr-o suflare, o frază destul de complexă, terminată în crescendo, dar expresia i-a rămas aceeaşi. Fata s-a uitat la mine şi mi-a zis cu o voce înăbuşită:

— Tata spune că trebuie să mănânci cu noi.

Şi, ca să limpezească lucrurile, tatăl ei a arătat spre gura mea, apoi spre oala de pe foc.

— Tu haide, a zis el cu entuziasm.

În colţul camerei, mama se răstea la cei doi băieţei care se întinseseră fiecare la câte un capăt al saltelei şi plângeau somnoroşi. M-am uitat insistent în direcţia ei, în speranţa că o să-i surprind o privire aprobatoare. Plictisită, fata s-a sprijinit iarăşi de perete, iar tatăl ei a rămas acolo cu braţele încrucişate şi cu o privire goală, ceţoasă.

— Dar mama ta ce părere are?

Fata a dat din umeri şi nu şi-a ridicat ochii de la unghiile ei. Faţă de vocea ei, a mea a răsunat sec, o voce cultivată, sugerând o laconică manipulare.

— Despre ce vorbeau părinţii tăi?

Fata a aruncat o privire spre dulapul negru.

— Mama zice că tata a dat prea mulţi bani pe el.

Acum eram decis să plec. M-am apucat să gesticulez spre chinez, luându-mi o faţă suferindă şi arătând spre stomac că nu-mi era foame. Din gesturile mele, gazda a părut să înţeleagă că mi-era prea foame ca să mai aştept ora mesei. I-a zis ceva rapid fiicei lui şi, când aceasta a dat să răspundă, i-a tăiat-o furios. Ea a ridicat din umeri şi s-a îndreptat spre foc. Camera s-a umplut de un iz de animal, ceva fierbinte care-ţi aducea în gură gustul sângelui. M-am întors în scaun ca să mă adresez fetei:

— Nu vreau să-i jignesc pe părinţii tăi, dar te rog să-i spui tatălui tău că nu-mi e foame şi că trebuie să plec.

— I-am spus deja, mi-a zis ea, în timp ce turna ceva cu un polonic într-un bol mare şi alb, pe care mi l-a aşezat dinainte. Părea că se bucură de situaţia în care ajunsesem. Nici unul nu m-ascultă, a adăugat ea şi s-a întors la locul ei de la perete.

Într-o mare cantitate de apă fierbinte, clară, câteva globuri cafenii, parţial scufundate, pluteau şi se ciocneau fără zgomot. Chinezul şi-a strâns buzele într-un semn de încurajare.

— Tu haide.

Simţeam cum femeia mă urmăreşte din cealaltă parte a camerei.

— Ce-i aici? am întrebat-o pe fată.

— E gunoi, a răspuns ea vag. Apoi s-a răzgândit şi a şuierat cu forţă: E *pişat*.

Scoţând un chicotit gros şi fluturându-şi mâinile lui uscate, chinezul a părut că elogiază felul în care fata lui stăpânea o limbă străină dificilă. Sub privirile întregii familii am ridicat lingura. Bebeluşii se liniştiseră în colţul lor. Am luat două sorbituri repezi şi le-am zâmbit părinţilor, ţinând încă lichidul în gură.

— E bun, am zis în fine, apoi, către fată: Spune-le că e bun.

Tot fără să-şi ridice ochii de la unghiile ei, mi-a zis:

— În locul tău, aş lăsa-o baltă.

Am pescuit unul dintre globuri, era surprinzător de greu. N-am mai întrebat-o pe fată ce erau pentru că ştiam dinainte ce avea să-mi spună.

Am înghiţit şi m-am ridicat în picioare. I-am întins mâna chinezului, în semn de rămas-bun, dar nici el, nici soţia lui n-au

făcut nici o mişcare; stăteau acolo şi se uitau la mine.

— Haide, du-te, mi-a zis fata ca şi cum s-ar fi dat bătută.

Am dat ocol mesei încet, de frică să nu vomit. Când am ajuns la uşă, fata a spus ceva care a scos-o din minţi pe maică-sa. A început să ţipe la soţul ei, arătând spre bolul din care se ridica, acuzator parcă, un abur alb. Chinezul a rămas pe scaun nepăsător. Femeia o luase în primire pe fiică-sa, care îi întorsese brusc spatele, nefiind dispusă s-o asculte. Tatăl şi fiica păreau că aşteaptă în linişte să plesnească o coardă în gâtul subţire al femeii, şi atunci am stat şi eu acolo în aşteptare, pe jumătate ascuns de dulapul cel negru, situaţia şi conştiinţa mea se vor linişti prin nişte gesturi amicale de rămas-bun. Dar camera şi oamenii dinăuntru încremeniseră într-o imagine imobilă. Doar ţipetele continuau nestingherite, aşa că m-am strecurat neobservat în jos pe scări.

Deasupra intrării felinarul încă mai ardea. Ştiind cât de greu se găseşte parafina, l-am stins şi am ieşit în bezna de afară.

Morţi de-a binelea

Niciodată nu m-au interesat femeile care pozează. Dar asta *m-a frapat*. M-am pomenit că mă opresc să mă uit la ea. Îşi ţinea picioarele bine depărtate, cu dreptul aruncat îndrăzneţ înainte, iar stângul mai înapoi, cu o degajare studiată. Îşi ridicase mâna dreaptă, aproape atingând vitrina, cu degetele în sus ca o floare superbă. Mâna stângă era puţin în spate, ca şi cum ar fi vrut să potolească nişte căţeluşi neastâmpăraţi. Şi capul îi era dat pe spate; zâmbea uşor, cu ochii pe jumătate închişi, de plictiseală ori poate de plăcere. N-aş fi putut zice exact. Toată chestia avea un aer foarte artificial, dar, pe de altă parte, nici eu nu sunt un bărbat simplu. Era o femeie foarte frumoasă. O vedeam aproape în fiecare zi, câteodată chiar de două-trei ori. Evident, arbora şi alte posturi, în funcţie de dispoziţia ei din acel moment. Uneori, când treceam în grabă prin faţa vitrinei (sunt un tip mereu grăbit), îmi permiteam câte o privire, iar ea părea să-mi facă semn să intru. În alte zile îmi amintesc că o vedeam arborând acea pasivitate obosită şi abătută pe care fraierii o consideră un semn al feminităţii.

Am început să mă uit la hainele ei. Era, bineînţeles, îmbrăcată după ultima modă. Într-un fel, asta îi era meseria. Dar nu avea nimic din rigiditatea asexuată şi afectată a umeraşelor ălora care nici măcar nu par vii şi care prezintă *haute couture* în săli ticsite de lume, pe ritmurile muzicii de fond absolut oribile. Nu, ea era o cu totul altă specie. Nu exista doar ca să prezinte un stil, un trend al modei. Era deasupra modei, era dincolo de ea. Hainele nu erau decât un lucru periferic al frumuseţii ei. Ar fi arătat la fel de bine şi dacă s-ar fi îmbrăcat în sacoşe vechi de hârtie. Îşi dispreţuia profund

hainele, le arunca în fiecare zi doar ca să îmbrace altele. Frumuseţea ei strălucea dincolo de hainele alea… şi totuşi hainele erau frumoase. Venea toamna. Îşi punea pelerine brun-roşcate, fuste rustice învolburate, portocaliu cu verde, sau costume cu pantaloni aspri, ocru ars. Venea primăvara. Trecea la fuste cu dungi de culoarea fructului pasiunii, cămăşi albe de stambă sau rochii largi, verde-azurii. Da, îi observasem hainele pentru că ştia, aşa cum numai pictorii secolului al XVIII-lea ştiau, posibilităţile somptuoase ale unui material, subtilităţile unui fald, nuanţele unei încreţituri sau ale unui tiv. Cu fiecare schimbare a posturii, corpul ei se adaptase exigenţelor unice ale fiecărei creaţii vestimentare; cu o graţie care-ţi tăia răsuflarea, contururile trupului ei perfect rezonau, printr-un contrapunct delicat, cu arabescurile variabile ale artificiilor croitorilor.

Dar iată că divaghez. Vă plictisesc cu lirisme. Zilele se scurgeau una după cealaltă. Erau zile în care nu o vedeam, altele în care o zăream de câte două ori. Pe nesimţite, faptul că o vedeam sau nu a devenit un factor în viaţa mea, apoi, tot fără să bag de seamă, factorul s-a preschimbat într-un adevărat element structural. Oare azi o s-o văd? Oare îmi vor fi răscumpărate toate orele şi minutele de aşteptare? Oare îmi va acorda o privire? Oare mă ţinea minte? Oare noi doi aveam un viitor? Oare îmi voi găsi vreodată curajul de a o aborda? Curajul! Cu ce mă ajutau acum toate milioanele mele, la ce-mi folosea experienţa, consolidată de ravagiile celor trei căsătorii anterioare? O iubeam… Îmi doream să fie a mea. Iar ca să fie a mea, se părea că trebuia s-o cumpăr.

E cazul să ştiţi ceva despre mine. Sunt un om bogat. E posibil ca în Londra să existe zece oameni mai bogaţi decât mine. Dar probabil că, în realitate, nu sunt mai mulţi de cinci-şase. Dar ce contează? Sunt bogat şi mi-am făcut averea la telefon. De Crăciun o să împlinesc patruzeci şi cinci de ani. Am fost însurat de trei ori, fiecare căsătorie durând, în ordine cronologică, opt, cinci, respectiv doi ani. În ultimii trei ani n-am fost căsătorit, cu toate astea am avut tot felul de relaţii. N-am luat nici o pauză. Pentru că un bărbat de patruzeci şi cinci de ani n-are timp de pauze. Sunt un tip mereu grăbit. Cu fiecare strop de spermă din

veziculele seminale, sau de unde-o fi, totalul vieţii îmi scade cu o unitate. N-am timp de analize, de introspecţii provocate de relaţiile tumultuoase, de acuzaţii nerostite, de tăceri defensive. N-am chef de femei care simt o irepresibilă nevoie să vorbească imediat după ce ne-am desprins dintr-o acuplare. Vreau să stau acolo întins în pat şi să-mi tihnească. După care vreau să-mi pun ciorapii şi pantofii, să mă pieptăn şi să mă duc la treburile mele. Prefer femeile tăcute care îşi savurează plăcerea cu o aparentă indiferenţă. Pentru că toată ziua sunt înconjurat de voci, la telefon, la masă, la şedinţe. N-am nevoie să mai aud alte voci în pat. Repet, nu sunt un bărbat simplu, dar nici lumea în care trăim nu e una simplă. Însă cel puţin în privinţa asta nevoile mele sunt simple, poate chiar facile. Înclin spre plăcerea neatenuată de trăncănelile şi văicărelile sufletului.

Sau cel puţin aşa eram înainte… înainte să mă îndrăgostesc de *ea*, înainte să trăiesc exaltarea bolnavă a totalei autodistrugeri pentru o cauză lipsită de sens. Dar ce-mi mai pasă mie acum, când o să împlinesc patruzeci şi cinci de ani de Crăciun, de cauze „pline de sens“? În majoritatea zilelor treceam pe lângă magazin şi mă uitam înăuntru după ea. În acele zile de început, când o privire în treacăt îmi era de-ajuns, după care mă grăbeam la o întâlnire de afaceri sau la una amoroasă… nu pot să-mi amintesc sub nici o formă momentul în care am ştiut că m-am îndrăgostit. Am descris mai devreme modul în care un factor al existenţei mele a devenit un element structural, la fel cum portocaliul se topeşte în roşu într-un curcubeu. Odată fusesem un bărbat care trece grăbit prin faţa unei vitrine şi aruncă o privire înăuntru. Brusc, m-am trezit că sunt un bărbat îndrăgostit de…, un bărbat îndrăgostit pur şi simplu. Pentru că s-a întâmplat în decursul mai multor luni. Am început să zăbovesc în faţa vitrinei. Celelalte… celelalte femei din cadru nu-mi spuneau nimic. Dar pe Helen a mea o remarcam imediat, oriunde ar fi stat. Celelalte nu erau decât nişte manechine (ah, iubirea mea). Numai că, în cazul ei, frumuseţea îi dădea viaţă. Forma delicată a sprâncenelor, linia perfectă a nasului, zâmbetul, ochii pe jumătate închişi de plictiseală sau de plăcere (de unde puteam şti?). Mult timp m-am mulţumit s-o admir prin vitrină, fericit că puteam sta la un

metru de ea. În demenţa mea, mă apucasem să-i scriu scrisori, da, chiar aşa, să ştiţi că încă le mai am („Dragă Helen, te rog să-mi dai un semn. Ştiu că şi tu ştii etc.“). Dar în curând mă îndrăgostisem de ea cu totul, nu mai voiam altceva decât să fie a mea, s-o deţin, s-o absorb, s-o mănânc. O voiam în braţele mele şi-n patul meu, tânjeam după clipa în care o să-şi deschidă picioarele pentru mine. N-aveam să-mi aflu liniştea până când n-o să mă regăsesc acolo, între coapsele ei palide, până când limba mea nu va forţa buzele acelea. Ştiam că nu va mai trece mult până când va trebui să intru în magazin şi să cer s-o cumpăr.

Simplu, veţi zice. Eşti un om bogat. Ai putea să cumperi tot magazinul dacă ai avea chef. Toată strada. Evident că aş putea să cumpăr toată strada şi alte câteva străzi. Dar staţi puţin. Asta nu era o banală tranzacţie. Nu era ca şi când aş fi achiziţionat ceva ca apoi să-l reamenajez. În afaceri faci oferte, îţi asumi riscuri. Dar în cazul de faţă nu puteam risca un eşec pentru că mi-o doream pe Helen, aveam *nevoie* de Helen a mea. Cel mai mult mă temeam ca disperarea să nu mă trădeze. Nu eram sigur dacă o să mă pot stăpâni în timpul negocierii. Dacă o să-mi scape o ofertă prea mare, cei de la magazin o să intre la bănuieli. Dacă era aşa de preţios pentru mine, asta înseamnă – o să-şi spună managerul în chip firesc (căci nu e şi el un om de afaceri?) – că şi alţii îl apreciau. Helen stătea în magazinul acela de câteva luni bune. N-ar fi exclus – şi gândul ăsta a început să mă chinuie clipă de clipă –, n-ar fi exclus ca într-o zi s-o ia de-acolo şi s-o distrugă.

Ştiam că trebuie să acţionez rapid şi-mi era frică.

Mi-am ales o zi de luni, o zi liniştită în orice magazin. Nu ştiam dacă asta avea să fie în avantajul meu. Aş fi putut să aleg sâmbăta, o zi aglomerată, dar atunci, o zi liniştită... o zi aglomerată... Deciziile se contrapuneau ca nişte oglinzi paralele. Îmi pierdusem somnul, eram mitocan cu prietenii, practic impotent cu amantele, abilităţile de afacerist începeau să scârţâie, trebuia să aleg odată şi am ales o zi de luni. Era octombrie, afară o burniţă fină bătea în duşmănie. I-am dat liber şoferului pentru tot restul zilei şi m-am dus singur cu maşina la magazin. Să mă supun şi eu umil convenţiei prosteşti

de a vă descrie cea dintâi casă a gingaşei mele Helen? Nu ţin neapărat. E de-ajuns să spun că era un magazin mare, un magazin universal care nu avea decât haine şi accesorii pentru femei. Scările rulante urcau şi coborau şi totul părea învăluit într-o surdă plictiseală. Dar destul cu chestia asta. Aveam un plan. Am intrat.

Câte detalii ale negocierii, din momentul de când am intrat pe uşă până în clipa în care am ţinut-o în sfârşit în mâini pe scumpa mea, ar trebui oare să notez aici? Puţine şi în viteză. M-am adresat unei vânzătoare. Ea s-a consultat cu alta. Amândouă au adus o a treia, care a trimis-o pe a patra după a cincea, care s-a dovedit managerul-adjunct, responsabilă pentru aranjamentul vitrinelor. S-au strâns în jurul meu ca nişte copii curioşi, intuindu-mi bogăţia, dar nu şi neliniştea. Le-am avertizat că am o solicitare bizară, iar ele şi-au schimbat îngrijorate greutatea de pe un picior pe altul, evitându-mi privirea. Le-am vorbit celor cinci femei scurt, ca şi cum ar fi fost vorba de o chestiune presantă. Voiam să cumpăr unul dintre pardesiele din vitrină, aşa le-am spus. Pentru soţia mea, le-am zis, şi vreau să iau şi eşarfa şi cizmele expuse. Era ziua soţiei mele, le-am spus. Şi mai vreau să cumpăr şi manechinul (ah, Helen, iubirea mea) pe care aceste haine stau pentru a le pune cel mai bine în valoare. Le-am mărturisit surpriza pe care i-o pregăteam soţiei mele de ziua ei. Soţia mea o să deschidă uşa dormitorului, trimisă de mine, chipurile, pentru un banal motiv inventat, iar înăuntru o să dea peste… nu-i aşa că-i tare? Am recreat scena cât de convingător am putut. Le-am urmărit cu atenţie. Le-am condus unde voiam. Le-am făcut să trăiască emoţia unui cadou surpriză. Au zâmbit şi s-au uitat unele la altele. Au îndrăznit chiar să se uite în ochii mei. Ce soţ drăguţ! Pentru o clipă, s-au văzut, pe rând, în postura soţiei mele. Evident, eram dispus să plătesc ceva în plus pentru… a, nu, responsabila nici n-a vrut s-audă. Vă rugăm să-l acceptaţi cu mulţumiri din partea magazinului. Responsabila m-a condus către vitrină. Adică ea mergea înainte, iar eu o urmam, printr-un fel de ceaţă sângerie. Palmele îmi erau acoperite de broboane de sudoare. Locvacitatea mă părăsise, limba mi se

lipise de dinţi şi abia am reuşit să schiţez un gest vag în direcţia lui Helen. „Acela“, am şoptit.

Odată eram un bărbat care trecea în grabă prin faţa unei vitrine şi arunca o privire înăuntru... apoi iată-mă aici, un bărbat îndrăgostit, un bărbat care îşi poartă iubirea pe braţe, prin ploaie, spre o maşină. Da, vânzătoarele se oferiseră să împacheteze hainele ca să nu se şifoneze. Dar arătaţi-mi-l pe bărbatul care ar accepta să-şi ducă iubita goală pe străzi, printr-o ploaie de octombrie. Şi cum o mai ţineam în braţe, vorbind singur de bucurie. Şi cum se ţinea de mine, agăţându-se de revere ca un pui de maimuţă nou-născut. Ah, dulceaţa mea! Cât de gingaş am aşezat-o pe bancheta din spate şi am dus-o acasă.

Acasă totul era pregătit. Ştiam că va dori să se odihnească imediat ce ajungem. Am dus-o în dormitor, i-am scos cizmele şi am învelit-o în aşternuturile albe şi proaspăt apretate. Am sărutat-o uşor pe obraz şi aproape imediat s-a cufundat într-un somn adânc. Timp de vreo două ore am lucrat în bibliotecă, punându-mă la curent cu toate detaliile unei afaceri importante. Mă liniştisem în sfârşit, eram parcă iluminat de o strălucire interioară. Eram capabil de o imensă putere de concentrare. M-am furişat înapoi în dormitor, pe vârfuri. În somn, trăsăturile i se destinseseră într-o expresie de imensă tandreţe şi înţelegere. Buzele îi era vag întredeschise. M-am lăsat în genunchi şi le-am sărutat. M-am întors în bibliotecă şi m-am aşezat cu un pahar de porto în mână, privind focul din şemineu. M-am gândit la viaţa mea, la căsătoriile mele, la deznădejdea mea recentă. Toate nefericirile din trecut mi se păreau acum necesare, pentru că doar ele puteau face posibil prezentul. Acum o aveam pe Helen a mea. Dormea în patul meu, în casa mea. Nu-i mai păsa de nimeni altcineva. Era numai a mea.

Când s-a făcut de zece, m-am strecurat în pat, lângă ea. M-am străduit să nu fac zgomot, dar ştiam că era trează. Mă emoţionează când îmi amintesc acum că n-am făcut dragoste imediat. Nu, am stat acolo, întinşi unul lângă celălalt (cât era de caldă!), şi am vorbit. I-am povestit de clipa în care am văzut-o, de felul în care m-am îndrăgostit cu fiecare zi care trecea, de strategia pe care o pusesem la punct ca s-o eliberez din

magazin. I-am spus despre cele trei căsnicii ale mele, despre afacerile mele, despre aventurile mele amoroase. Eram ferm hotărât să nu-i ascund nimic. I-am mărturisit gândurile care-mi trecuseră prin cap în faţa şemineului. I-am vorbit despre viitor, despre viitorul nostru împreună. I-am spus c-o iubesc, da, cred că i-am spus asta de nenumărate ori. Asculta cu acea intensitate tăcută pe care trebuia să învăţ s-o respect. Mi-a atins mâna şi m-a privit tulburată în ochi. Am dezbrăcat-o. Biata fată. N-avea nimic pe sub pardesiu, n-avea nimic altceva pe lume în afară de mine. Am tras-o mai aproape, şi-a lipit corpul gol de-al meu şi, în aceeaşi clipă, am citit spaimă în ochii ei larg deschişi… era virgină. I-am murmurat câteva cuvinte la ureche. Am asigurat-o de blândeţea mea, de priceperea mea, de stăpânirea mea. M-am lăsat între coapsele ei şi am mângâiat cu limba căldura fetidă a dorinţei ei feciorelnice. I-am luat mâna şi i-am aşezat degetele ei flexibile pe bărbăţia mea pulsândă (ah, cât de reci îi erau mâinile!). „Nu-ţi fie frică, i-am şoptit, nu-ţi fie frică.“ Am pătruns în ea lin, încet, ca un vapor gigantic într-o dană, noaptea. Văpaia de durere care i-a strălucit în ochi s-a stins imediat în plăcerile mângâierilor mele prelungi şi agile. Nu mai simţisem niciodată o asemenea plăcere, o asemenea armonie… aproape totală, pentru că trebuie să mărturisesc că mai era o umbră pe care nu reuşeam s-o alung. Fecioara se transformase acum într-o amantă pretenţioasă. Pretindea orgasmul la care nu reuşeam s-o duc, iar ea nu-mi dădea drumul, nu mă lăsa să mă odihnesc nici o clipă. Am continuat aşa toată noaptea, ea prizonieră pe marginea acelei stânci, la un fir de păr să se prăbuşească în cea mai dulce moarte… dar nimic din ceea ce am făcut, şi am făcut absolut totul, n-a putut s-o elibereze. Trebuie să fi fost cinci dimineaţa când, în fine, m-am desprins de ea, delirând de epuizare, chinuit de propriul meu eşec. Şi iarăşi am stat acolo întinşi, dar de această dată am intuit în tăcerea ei un reproş nerostit. Nu eu o adusesem de la magazinul ăla unde trăia relativ liniştită, nu eu o întinsesem în pat şi mă dădusem mare cu vasta mea experienţă? I-am luat mâna într-a mea. Era ţeapănă şi ostilă. Cuprins de panică, mi-a fulgerat prin minte că Helen m-ar putea părăsi. Aceeaşi teamă care avea să revină mult mai târziu. Nimic nu putea s-o oprească. E drept că n-avea

bani şi practic nici o competenţă. Şi nici haine. Dar şi aşa ar fi putut să mă părăsească. Că doar mai existau şi alţi bărbaţi pe lume. S-ar fi putut întoarce să lucreze la magazin. „Helen“, am stăruit eu… „Helen…“ Stătea perfect nemişcată, părând că-şi ţine răsuflarea. „O să vină, ai să vezi, o să vină“, am zis, şi cu aceste cuvinte am fost iarăşi în ea, mişcându-mă uşor, imperceptibil, purtând-o cu mine, pas cu pas, pe acel drum. A fost nevoie de o oră de lente accelerări şi, când zorile cenuşii de octombrie au străpuns norii adunaţi de pe cerul Londrei, a murit o clipă, a juisat, a părăsit această lume sublunară… a avut primul ei orgasm. Membrele i-au devenit rigide, ochii i-au rămas fixaţi în gol şi un spasm lăuntric i-a măturat trupul precum un val oceanic. Apoi a adormit în sfârşit în braţele mele.

În dimineaţa aceea m-am trezit târziu. Helen dormea încă pe braţul meu, dar am reuşit să mă dau jos din pat fără s-o trezesc. Mi-am pus un halat cu adevărat splendid, un dar de la cea de-a doua nevastă, apoi m-am dus în bucătărie să-mi fac cafeaua. Mă simţeam un cu totul alt om. M-am uitat la obiectele din jur, la Utrillo-ul de pe peretele bucătăriei, la statueta de Rodin, un fals faimos, la ziarele de ieri. Radiau originalitate, noutate. Simţeam nevoia să ating lucruri. Mi-am trecut mâinile peste blatul mesei de bucătărie, încercând să-i simt granulaţia. Am turnat cu desfătare boabele de cafea în râşniţă şi am scos din frigider un grepfrut pârguit. Iubeam lumea întreagă pentru că îmi aflasem perechea ideală. O iubeam pe Helen şi mă ştiam, la rându-mi, iubit. Mă simţeam liber. Am citit ziarele în mare viteză şi totuşi, până seara, tot mai reuşeam să-mi amintesc nume de miniştri de Externe străini, cu tot cu ţările pe care le reprezentau. Am dictat la telefon o jumătate de duzină de scrisori, m-am bărbierit, am făcut duş şi m-am îmbrăcat. Când m-am uitat la Helen, am văzut că încă mai dormea, epuizată de plăcere. Dar chiar şi când se va trezi n-o să vrea să se dea jos din pat fără haine. L-am pus pe şofer să mă ducă în West End şi toată după-amiaza am cumpărat haine. Ar fi urât din partea mea să spun cât am cheltuit, e de ajuns să zic că puţini oameni câştigă suma respectivă într-un an de zile. Cu toate astea, nu i-am cumpărat nici un sutien. Nu mi-au plăcut niciodată, şi totuşi numai

studentelor şi băştinaşelor din Noua Guinee pare că le stă bine fără ele. Din fericire, nici lui Helen a mea nu-i plăceau, şi asta era un mare noroc.

Când m-am întors, era trează. L-am pus pe şofer să ducă pachetele în sufragerie, după care i-am zis să se retragă. Apoi am dus eu însumi pachetele din sufragerie în dormitor. Helen s-a arătat încântată. Îi sclipeau ochii şi i se tăiase răsuflarea de bucurie. Am ales împreună garderoba pentru cină, adică o rochie lungă de seară, din mătase pură, albastru-deschis. Am lăsat-o să contemple cele peste două sute de articole separate de îmbrăcăminte şi m-am repezit în bucătărie să pregătesc o masă îmbelşugată. Imediat ce am avut câteva clipe libere, m-am întors în dormitor s-o ajut pe Helen să se îmbrace. Stătea nemişcată, complet relaxată, iar eu m-am dat puţin înapoi ca s-o admir. Evident, se potrivea perfect. Dar, mai mult decât atât, am remarcat o dată în plus geniul ei de *a purta* hainele, am văzut frumuseţea într-o altă fiinţă aşa cum nimeni n-a mai văzut-o vreodată, am văzut... arta adevărată, acea desăvârşire a liniilor şi formelor pe care numai arta o poate înfăptui. Părea pur şi simplu luminescentă. Am rămas acolo în tăcere, privindu-ne ochi în ochi. După care am întrebat-o dacă n-ar vrea să-i arăt casa.

Am condus-o mai întâi în bucătărie. I-am înfăţişat nenumăratele aparate. Am făcut un semn spre Utrillo-ul de pe perete (ulterior aveam să aflu că nu-i prea plăcea pictura). I-am arătat Rodin-ul fals, ba chiar i l-am întins ca să-l ţină în mână, dar a refuzat. Apoi am dus-o în baie şi i-am prezentat cada de marmură îngropată, demonstrându-i cum funcţionează robinetele care făceau să ţâşnească jeturi de apă prin gurile leilor de alabastru. M-am întrebat dacă nu-i găseşte un pic vulgari. Dar n-a zis nimic. Am însoţit-o în sufragerie... alte tablouri cu care am plictisit-o. I-am arătat biroul, un Shakespeare in-folio, ediţie princeps, diferitele rarităţi şi multele telefoane. Apoi sala de conferinţe. Pe asta chiar că n-avea nevoie s-o vadă, dar probabil că deja începusem să mă dau mare. Şi, în fine, vastul living căruia eu îi zic, pur şi simplu, „camera“. Aici îmi petrec orele libere. N-o să vă copleşesc cu alte detalii..., e confortabilă şi deloc exotică.

Mi-am dat seama imediat că lui Helen îi place camera. A rămas în prag, cu mâinile pe lângă corp, examinând întreaga încăpere. Am condus-o către un fotoliu mare şi pufos, am aşezat-o şi i-am turnat o băutură de care avea atâta nevoie, un martini dry. Am lăsat-o acolo şi, în următoarea oră, mi-am dedicat întreaga atenţie gătitului. Ei bine, orele acelei seri au fost cu siguranţă cele mai rafinate pe care le-am petrecut vreodată cu o femeie şi, de altfel, cu o altă persoană. Am gătit multe mese pentru prietenele mele. M-aş descrie, fără nici o ezitare, drept un excelent bucătar. Unul dintre cei mai buni. Dar până acum în toate acele seri plana permanent vina pe care şi-o asumau invitatele mele că eu eram cel care gătea şi nu ele, că eu aduceam şi schimbam farfuriile. Şi tot timpul mesei musafirele nu se mai opreau să se arate uimite că eu, de trei ori divorţat şi, înainte de toate, bărbat, eram capabil de asemenea triumfuri culinare. Nu însă şi Helen. A fost oaspetele meu şi basta. N-a încercat nici un moment să-mi invadeze bucătăria, n-a gângurit niciodată „Pot să *fac* şi eu ceva?“ şi alte prostii. A stat acolo pe scaun aşa cum trebuie să facă un oaspete şi s-a lăsat servită de mine. Şi conversaţia, da. Cu toate celelalte invitate am avut mereu senzaţia că particip la o cursă cu obstacole, că trebuie mereu să depăşesc şanţuri ori garduri formate din contradicţii, competiţii, neînţelegeri şi aşa mai departe. În opinia mea, conversaţia ideală este aceea care le permite ambilor vorbitori posibilitatea de a-şi dezvolta ideile până la capăt, lipsiţi de orice inhibiţii, fără să fie obligaţi să definească şi să-şi limpezească la nesfârşit premisele sau să-şi apere concluziile. De fapt, fără să fie nevoiţi să ajungă la nişte concluzii. Cu Helen puteam în fine să port conversaţia ideală, puteam *să-i vorbesc*. A stat aproape nemişcată, cu privirea fixată undeva la câţiva centimetri în faţa farfuriei, ascultându-mă tot timpul. I-am spus multe lucruri pe care nu le mai rostisem până atunci niciodată cu voce tare. Despre copilăria mea, despre horcăielile tatălui meu pe patul de moarte, despre maică-mea, terorizată în faţa sexualităţii, despre propria mea iniţiere sexuală cu o verişoară mai mare; i-am vorbit despre starea lumii, despre cea a naţiunii, despre decadenţă, liberalism, romanele contemporane, despre căsătorie, extaz şi

boală. Nici n-am băgat de seamă că trecuseră cinci ore şi că băuserăm patru sticle de vin şi o jumătate de sticlă de porto. Biata Helen. A trebuit s-o duc în braţe până la pat şi să-i scot hainele. Ne-am culcat ţinându-ne în braţe şi n-am mai putut face altceva decât să ne cufundăm în cel mai adânc şi mai plăcut somn care se poate închipui.

Şi astfel s-a încheiat prima noastră zi împreună, deschizând calea multor luni fericite care aveau să vină. Pentru că eram un bărbat fericit. Îmi împărţeam timpul între viaţa cu Helen şi făcutul banilor. Şi se putea spune că îi făceam cu un succes enorm şi aproape fără efort. De fapt, devenisem atât de bogat în perioada respectivă, încât guvernul acelor zile a considerat că ar fi periculos dacă nu mi-ar oferi un post influent. Am acceptat titlul de cavaler, bineînţeles, pe care l-am sărbătorit cu Helen în stil mare. Dar am refuzat orice poziţie în guvern, atât de tare îl asociam cu cea de-a doua soţie a mea, care se părea că exercită o influenţă serioasă printre miniştri. Toamna a lăsat locul iernii, apoi migdalii din grădină au înflorit, iar primele frunze verzi au apărut timid pe aleea cu stejari. Helen şi cu mine trăiam într-o perfectă armonie, pe care nimic nu reuşea s-o tulbure. Făceam bani, făceam dragoste, vorbeam, iar Helen asculta.

Dar ce prost eram. Nimic nu e făcut să dureze. Toată lumea ştie asta, dar nimeni nu pare dispus să creadă că nu există excepţii. Regret, dar a venit vremea să vă povestesc despre şoferul meu, Brian.

Brian era şoferul perfect. Nu vorbea decât dacă spuneam eu ceva primul şi chiar şi atunci deschidea gura doar ca să mă aprobe. Îşi ţinea trecutul, ambiţiile şi propria fire sub tăcere, iar eu nu puteam decât să mă bucur pentru că n-aveam nici un chef să aflu de unde venea, încotro se îndrepta sau ce părere avea despre el însuşi. Conducea cu mare pricepere şi revoltător de repede. Găsea întotdeauna loc de parcare. În trafic, era întotdeauna primul într-o coloană de maşini şi, de altfel, rareori ajungea într-o coloană. Ştia toate scurtăturile, toate străduţele din Londra. Nu obosea niciodată. Era în stare să mă aştepte la o adresă toată noaptea, fără măcar să recurgă la ţigări sau la reviste pornografice. Îşi ţinea maşina, pantofii şi uniforma fără

pată. Era palid, slab şi îngrijit şi cred că avea undeva între optsprezece şi treizeci şi cinci de ani.

S-ar putea să vă surprindă că, la cât de mândru eram de Helen, nu le-am prezentat-o niciodată prietenilor mei. De fapt, n-am prezentat-o nimănui. Nu părea să aibă nevoie de altă companie în afara mea, iar eu eram mulţumit să las lucrurile aşa. De ce m-aş fi apucat s-o port în anostul circuit social al Londrei bogate? Şi, în plus, era destul de timidă, chiar şi cu mine, la început. Nici Brian n-a făcut excepţie. Având grijă să nu dau senzaţia că ascund un secret, nu l-am lăsat niciodată să intre în cameră când Helen era înăuntru. Iar dacă voiam s-o iau pe Helen cu mine, îi dădeam liber lui Brian restul zilei (locuia deasupra garajului) şi conduceam singur maşina.

Totul era clar şi simplu. Dar lucrurile au luat-o razna, iar ziua în care a început totul îmi e vie în minte. Cândva pe la mijlocul lui mai m-am întors acasă la sfârşitul unei zile atât de obositoare şi de exasperante, că nu cred să mai fi trăit alta la fel. Nu ştiu cum (deşi am o bănuială), pierdusem aproape jumătate de milion de lire dintr-o greşeală care era numai a mea. Helen şedea în fotoliul ei preferat fără să facă ceva special şi, când am intrat pe uşă, am desluşit în ochii ei ceva atât de evaziv şi de indefinibil de rece, încât a trebuit să mă prefac că n-am observat. Am băut vreo două pahare de scotch şi am început să-mi vin în fire. M-am aşezat lângă ea şi m-am apucat să-i spun ce mi se-ntâmplase, cum făcusem o greşeală şi apoi, la primul impuls, am acuzat pe altcineva, faţă de care a trebuit ulterior să-mi cer scuze… şi tot aşa, necazurile unei zile proaste pe care nu le poţi împărtăşi decât tovarăşului de viaţă. Vorbeam de ceva mai puţin de treizeci şi cinci de minute, când mi-am dat seama că Helen nu mă asculta deloc. Îşi privea fix mâinile încrucişate pe genunchi. Era cu mintea undeva, departe. Revelaţia a fost atât de înfricoşătoare, încât pentru moment n-am reuşit să fac altceva (eram paralizat) decât să continui să vorbesc. Apoi n-am mai rezistat. M-am oprit în mijlocul unei fraze şi m-am ridicat. Am ieşit din cameră trântind uşa după mine. Helen nu catadicsise să-şi mute privirea de la propriile-i mâini. Eram furios, prea furios ca să-i vorbesc. M-am aşezat pe

un scaun în bucătărie, bând scotch direct din sticla pe care îmi amintisem totuşi s-o iau cu mine. Apoi am făcut un duş.

Când m-am întors în cameră mă simţeam considerabil mai bine. Eram relaxat, un pic beat şi gata să uit toată povestea. Helen părea şi ea mai înţelegătoare. Am vrut s-o întreb care fusese problema, dar am început să vorbim iar despre ce mi se întâmplase în ziua respectivă şi, în scurt timp, ne simţeam ca-n vremurile bune. N-avea sens să răscolim lucrurile tocmai când totul revenise la normal. Dar la o oră după cină a sunat soneria, lucru care arareori se-ntâmpla seara. Când m-am ridicat, s-a-ntâmplat să mă uit la Helen şi am zărit pe chipul ei aceeaşi spaimă ca în noaptea în care făcuserăm pentru prima oară dragoste. Brian era la uşă. Avea în mână o hârtie pe care trebuia s-o semnez. Ceva legat de maşină, care ar fi putut foarte bine să aştepte până dimineaţa. Uitându-mă peste ce era de semnat, l-am surprins cu coada ochiului pe Brian încercând să se uite pe furiş înăuntru, peste umărul meu. „Cauţi ceva?“, l-am întrebat tăios. „Nu, domnule“, a răspuns. Am semnat şi am închis uşa. Mi-am amintit că maşina era la revizie, aşa că Brian stătuse acasă toată ziua. Mă dusesem la birou cu taxiul. Chestia asta şi purtarea stranie a lui Helen… mi s-a făcut brusc atât de rău când am asociat cele două nume, încât m-am gândit că o să vomit şi m-am repezit la baie.

Cu toate astea, n-am vomitat. În schimb, m-am uitat în oglindă. Şi am văzut acolo un bărbat care, în mai puţin de şapte luni, o să împlinească patruzeci şi cinci de ani, un bărbat căruia cele trei căsnicii i se întipăriseră în ridurile de la ochi, un bărbat cu colţurile gurii lăsate în jos după o viaţă de vorbit la telefon. Mi-am dat cu apă rece pe faţă şi m-am întors la Helen. „Era Brian“, i-am zis. N-a răspuns nimic, nici măcar nu m-a privit. Vocea îmi suna nazal, inexpresiv. „De regulă nu mă deranjează seara…“ Dar nici acum n-a spus nimic. De fapt, la ce mă aşteptam? Să fie brusc cuprinsă de o dorinţă nestăvilită de a-mi mărturisi că a avut o aventură cu şoferul? Helen era o femeie tăcută, nu-i venea greu să-şi ascundă sentimentele. Nici eu nu mă simţeam în stare să-i spun ce simt. Îmi era prea frică să n-am dreptate. N-aş fi putut suporta s-o aud confirmându-mi ideea aia care iarăşi mă făcea să vomit. Am aruncat remarca

aceea doar ca ea să stăruie în prefăcătorie... Aşa de tare îmi doream s-o aud cum neagă totul, deşi ştiam cât de falsă era această negare. Pe scurt, mi-am dat seama că eram în puterea ei.

În noaptea aceea n-am dormit împreună. Mi-am făcut patul într-una dintre camerele de oaspeţi. N-aveam nici un chef să dorm singur, de fapt ideea însăşi îmi repugna. Îmi închipui (eram atât de tulburat) că făceam toate astea pentru ca Helen să vină şi să mă-ntrebe ce mă apucase. Voiam s-o aud cum îşi exprimă surpriza că, după toate lunile astea fericite împreună, mă apucasem din senin să-mi fac patul în altă cameră. Voiam să-mi spună să las prostiile şi să vin înapoi în pat, în patul nostru. Dar ea n-a zis nimic, absolut nimic. A luat totul de bun... asta era situaţia şi nu mai aveam de-acum înainte să împărţim acelaşi pat. Tăcerea ei însemna confirmarea fatală. Sau mai exista oare o vagă posibilitate (mă gândeam eu întins în noul meu pat) ca Helen să se fi supărat pe toanele mele. Acum chiar că eram tulburat. Cât a fost noaptea de lungă am răsucit situaţia pe toate părţile. Poate că nici măcar nu l-a văzut vreodată pe Brian. Oare totul se petrecea doar în imaginaţia mea? La urma urmei, chiar avusesem o zi grea. Dar era absurd, pentru că iată cum stăteau lucrurile... paturi separate... şi totuşi, ce ar fi *trebuit* să fac? Ce ar fi trebuit să spun? Am cântărit toate posibilităţile, replici inteligente, tăceri abile, remarci aforistice, agere, care ar fi sfâşiat vălul subţire al aparenţelor. Oare şi ea era trează şi se gândea la toate astea? Sau adormise imediat? Cum aş fi putut afla fără să-i dau de înţeles că sunt treaz? Ce s-ar întâmpla dacă m-ar părăsi? Eram complet la mâna ei.

Aş falimenta limbajul dacă aş încerca să redau întreaga textură a existenţei mele de-a lungul săptămânilor care au urmat. Avea ceva din oroarea arbitrară a unui coşmar, mi se părea că eram un pui tras într-o frigare, pe care Helen o învârtea lent. Ar fi o greşeală să mă apuc acum să discut *post factum* dacă totul se petrecuse sau nu din vina mea; în schimb, ştiu sigur că aş fi putut pune capăt mai repede chinurilor prin care treceam. De-acum, faptul că dormeam în camera de oaspeţi era o regulă. Orgoliul mă împiedica să mă întorc în patul nupţial. Voiam ca Helen să facă primul pas. Fără doar şi

poate, avea de dat nişte explicaţii. În privinţa asta mă arătam de neclintit, era singura certitudine pe care o mai aveam într-o vreme de neagră confuzie. Trebuia să mă agăţ de ceva… şi iată că am supravieţuit. Helen şi cu mine abia dacă ne mai vorbeam. Ne purtam rece, distant. Ne evitam privirile. În nebunia mea, îmi închipuiam că, dacă m-aş fi închis destul timp în tăcerea mea, chestia asta ar fi făcut-o să cedeze şi să vină să-mi vorbească, să-mi spună ce se-ntâmplase cu noi. Şi uite-aşa mă perpeleam. Noaptea aveam coşmaruri şi mă trezeam ţipând, după-amiaza umblam îmbufnat şi îmi băteam capul să găsesc o soluţie. În plus, trebuia să mă ocup de afacerile mele. Adesea trebuia să lipsesc de acasă, să călătoresc la sute de kilometri, şi eram sigur că Brian şi Helen îmi sărbătoreau absenţa. Uneori telefonam din hoteluri sau aeroporturi. Niciodată nu răspundea nimeni şi totuşi, între fiecare ţârâitură, o auzeam pe Helen în dormitor, suspinând de plăcere, mai tare, tot mai tare. Trăiam parcă într-o vale adâncă şi întunecată şi tot timpul îmi venea să izbucnesc în plâns. Era de-ajuns să văd un copil care se juca cu câinele său, un apus de soare reflectat într-un râu sau chiar o replică emoţionantă dintr-o reclamă, că mă topeam pe loc. Când mă întorceam din călătoriile de afaceri, pustiit, tânjind după prietenie şi dragoste, îmi dădeam seama de cum intram pe uşă că Brian fusese acolo până nu demult. Ai fi zis că nu era nimic, dar prezenţa lui plutea în aer; urmele lui erau aproape insesizabile, patul aranjat puţin altfel, un miros diferit în baie, poziţia carafei de scotch pe tavă. Helen se făcea că nu mă vede cum umblam încolo şi-ncoace, din cameră în cameră, cu sufletul sfâşiat, se făcea că nu mă aude cum plâng la baie. M-aţi putea întreba de ce nu mi-am concediat şoferul. E simplu. Mă temeam că, dacă Brian va pleca, Helen o să-l urmeze. Şi nu i-am dat niciodată de înţeles ceea ce simţem. Îi spuneam unde să mă ducă şi el se executa, cu aceeaşi obsecviozitate inexpresivă. N-am sesizat nici o schimbare în comportamentul său, deşi nu m-am obosit să-l examinez prea tare. Cred că nu şi-a dat seama că ştiam absolut totul, iar asta îmi dădea măcar iluzia că aveam încă putere asupra lui.

Dar astea nu sunt altceva decât subtilităţi vagi şi marginale. În esenţă, eram un om în plin proces de dezintegrare, mă

prăbuşeam pur şi simplu. Mi se-ntâmpla să adorm la telefon. Începuse să-mi cadă părul, smocuri întregi se desprindeau singure de scalp. Gura mi s-a umplut de ulceraţii, iar respiraţia îmi mirosea ca un hoit. I-am surprins pe partenerii de afaceri trăgându-se un pas în spate când începeam să vorbesc. Aveam un furuncul în anus. Pierdeam partida. Începeam să înţeleg inutilitatea jocului de aşteptări tăcute pe care-l practicam cu Helen. De fapt, lipsea însuşi obiectul jocului. Când eram acasă, Helen stătea toată ziua în fotoliu. Uneori rămânea acolo şi noaptea. Adesea, când plecam dimineaţa devreme, o lăsam acolo, în fotoliu, privind fix desenele din covor; când mă întorceam noaptea târziu, o găseam exact în acelaşi loc. Dumnezeu mi-e martor că voiam s-o ajut. O iubeam. Dar nu puteam să fac nimic până nu se hotăra ea să mă ajute. Eram captiv în temniţa propriei mele minţi, iar situaţia părea fără ieşire. Odată fusesem un bărbat care trece grăbit prin faţa unei vitrine şi aruncă o privire înăuntru, acum eram un om cu o respiraţie infectă, furuncule şi ulceraţii. Mă prăbuşeam pur şi simplu.

În cea de-a treia săptămână a acestui coşmar, când îmi era clar că nu mai rămăsese nimic de făcut, am rupt tăcerea. Acum ori niciodată. Toată ziua mă plimbasem prin Hyde Park, adunându-mi ultimele crâmpeie de raţiune, de voinţă, de afabilitate pentru discuţia pe care mă hotărâsem s-o avem în seara respectivă. Am băut ceva mai puţin de o treime dintr-o sticlă de scotch şi, către ora şapte, am luat-o tiptil spre dormitorul din care Helen nu ieşise de două zile. Am bătut uşor la uşă şi, cum ea n-a zis nimic, am intrat. Era întinsă pe pat, complet îmbrăcată, cu mâinile pe lângă corp. Purta o robă de bumbac de culoare deschisă. Avea picioarele bine depărtate şi îşi ţinea capul într-o parte, cu faţa odihnindu-se pe pernă. Când m-am apropiat, abia dacă în ochi i-a lucit o luminiţă, în semn că m-a recunoscut. Inima îmi bubuia sălbatic, iar duhoarea gurii mele a umplut camera de parcă ar fi fost un fum otrăvit. „Helen“, i-am zis, după care a trebuit să mă întrerup ca să-mi dreg vocea. „Helen, nu putem continua aşa. E timpul să discutăm.“ Şi apoi, ca să nu-i dau posibilitatea să riposteze, i-am spus totul. I-am spus că ştiu de aventura ei. I-am spus de

furunculul meu. Am îngenuncheat lângă pat. „Helen, am ţipat, povestea asta a însemnat aşa de mult pentru amândoi. Trebuie să ne luptăm s-o salvăm.“ A urmat o tăcere. Aveam ochii închişi şi mi s-a părut că îmi văd propriul suflet cum se desprinde de mine şi se îndepărtează, plutind peste o imensitate goală şi întunecată, până când s-a transformat într-o lumină roşie cât un vârf de ac. Mi-am ridicat capul, m-am uitat în ochii ei şi acolo n-am citit decât dispreţ tăcut. Totul se sfârşise şi, în acea clipă nebunească, m-au cuprins două dorinţe sălbatice şi de aceeaşi natură. S-o violez şi s-o distrug. Cu o mişcare bruscă i-am smuls roba. N-avea nimic pe dedesubt. Înainte s-apuce măcar să-şi tragă răsuflarea mă suisem pe ea, pătrunsesem în ea, mă împingeam violent în ea, în timp ce mâna dreaptă mi se strângea în jurul gâtului ei alb şi delicat. Cu stânga am apucat perna şi i-am apăsat-o pe faţă.

Am ejaculat în clipa în care şi-a dat ultima suflare. Măcar cu asta să mă laud. Sunt conştient că a simţit moartea ca pe o clipă de intensă plăcere. I-am auzit strigătele prin pernă. N-o să vă plictisesc cu discursuri despre plăcerea pe care am simţit-o eu. A fost ca o transfigurare. Iar acum zăcea moartă în braţele mele. Au trebuit să treacă minute bune până să-mi dau seama de monstruozitatea faptei mele. Draga mea, dulcea mea, gingaşa mea Helen zăcea moartă în braţele mele, moartă şi goală ca vai de ea. Am leşinat. M-am trezit într-un târziu, păreau că se scurseseră nu ştiu câte ore, am văzut cadavrul şi, fără să apuc să-mi mai întorc capul, am vomitat peste el. Ca un somnambul, m-am târât până în bucătărie, m-am dus drept la Utrillo-ul de pe perete şi l-am făcut bucăţi. Am aruncat falsul după Rodin la gunoi. Acum alergam ca un dement din cameră în cameră, distrugând tot ce-mi cădea în mână. M-am oprit doar ca să-mi termin scotch-ul. Vermeer, Blake, Richard Dadd, Paul Nash, Rothko, le-am rupt, le-am călcat în picioare, le-am sfârtecat, am scuipat şi am urinat peste toate… comorile mele nepreţuite… comoara mea… Am dansat, am cântat, am râs… Am plâns îndelung în noapte.

În aşternuturi

În noaptea aceea Stephen Cooke a avut un vis umed, prima dată după mulţi ani. După ce s-a trezit, a rămas întins pe spate, cu mâinile sub cap, în timp ce ultimele imagini ale visului se estompau în beznă, iar sperma, adunată în mod straniu sub şale, a început să se răcească. A stat acolo până când întunericul de afară s-a transformat într-o lumină gri-albăstruie, apoi s-a dus să facă baie. Şi acolo a zăbovit îndelung, moţăind şi privindu-şi corpul care lucea sub apă.

În ziua precedentă avusese o întâlnire cu nevastă-sa într-o cafenea cu lumini fluorescente şi mese cu blaturi laminate. Când a ajuns, se făcuse cinci, era aproape întuneric. Aşa cum se aşteptase, ajunsese înaintea ei. Chelneriţa era o italiancă micuţă, probabil că n-avea mai mult de nouă-zece ani, cu o privire opacă şi obosită de grijile unei vieţi adulte. Şi-a notat parcă din greu cuvântul „cafea“ în carneţel, în susul şi în josul paginii, apoi a rupt foaia în două şi a aşezat cu mare grijă una din jumătăţi pe masă, cu faţa în jos. După care s-a dus să-şi facă de lucru la espresorul de cafea Gaggia, masiv şi lucios. Era singurul client din tot localul.

De-afară, nevastă-sa îl studia prin geam. Nu-i plăceau cafenelele ieftine şi voia să se asigure că n-a ajuns el înaintea ei. A zărit-o când s-a răsucit în scaun ca să ia cafeaua din mâinile copilei. Stătea înapoia propriei lui imagini reflectate în geam, ca o fantomă, aproape ascunsă în portalul unei case de vizavi. Femeia îşi închipuia, fără îndoială, că el nu putea s-o vadă pentru că înăuntru era lumină. Vrând s-o liniştească, şi-a tras puţin scaunul, ca ea să-i poată vedea clar toată faţa. A amestecat în cafea şi s-a uitat la chelneriţa care se sprijinise de tejghea,

într-un soi de transă, şi-şi scosese din nas ceva lung şi argintiu. Chestia respectivă s-a desprins de nară şi i s-a lipit de vârful degetului, o perlă incoloră. Fata l-a examinat scurt, apoi l-a şters de coapsă, şi astfel, elegant, a dispărut.

După ce a intrat, nevastă-sa nu s-a uitat mai întâi la el. S-a dus ţintă la tejghea, i-a cerut fetei o cafea şi şi-a adus-o singură la masă.

— Tare-aş vrea, a şuierat ea, desfăcându-şi pliculeţul de zahăr, să nu mai alegi localuri de-astea. El a zâmbit îngăduitor şi a dat cafeaua peste cap dintr-o înghiţitură. Ea a băut-o pe-a ei cu grijă, sorbind din vârful buzelor. Apoi a scos din poşetă o oglindă şi nişte şerveţele. Şi-a tamponat buzele roşii şi şi-a şters o pată roşie de pe un incisiv. A mototolit şerveţelul, l-a pus în farfurioară şi şi-a închis poşeta cu un pocnet. Stephen s-a uitat la şerveţelul care absorbea cafeaua prelinsă în farfurioară, căpătând o culoarea cenuşie.

— Mai ai unul de-ăla să-mi dai şi mie?

Ea a căutat în geantă şi i-a dat două.

— Sper că n-o să te apuci să plângi, nu?

La una dintre întâlnirile lor trecute îl podidise plânsul. Acum a zâmbit:

— Vreau să-mi şterg nasul.

Micuţa italiancă s-a aşezat la o masă de lângă ei şi şi-a întins în faţă mai multe foi de hârtie. Şi-a aruncat privirea peste ele, apoi s-a aplecat înainte aproape atingând masa cu nasul. A început să înşire coloane întregi de cifre.

— Face socotelile, a murmurat Stephen.

— N-ar trebui s-o lase să lucreze la vârsta asta, a şoptit nevastă-sa.

Era unul din rarele momente în care cădeau de acord, aşa că şi-au coborât privirile.

— Ce mai face Miranda? a întrebat Stephen într-un târziu.

— Bine.

— O să trec duminică s-o văd.

— Dacă zici…

— Şi încă ceva… Stephen continua s-o privească pe fetiţă, care acum îşi bălăngănea picioarele şi visa cu ochii deschişi. Sau poate că trăgea cu urechea.

— Da?

— Când intră în vacanţă, vreau să vină să stea câteva zile la mine.

— N-are chef.

— Aş prefera să-mi zică ea că n-are chef.

— Ţie n-o să-ţi zică. O s-o faci să se simtă vinovată dacă o s-o-ntrebi.

Stephen a lovit cu palma în masă.

— Uite care-i treaba! Aproape că ţipa. Fata şi-a ridicat ochii şi Stephen i-a simţit reproşul din privire. Uite care-i treaba, a spus mai încet, o să vorbesc cu ea duminică şi o să văd atunci.

— N-o să vrea, i-a zis nevastă-sa şi şi-a închis încă o dată poşeta, de parcă fiica lor s-ar fi aflat chircită acolo, înăuntru.

S-au ridicat amândoi de la masă. Fata s-a sculat şi ea şi a venit să ia banii de la Stephen, acceptând bacşişul consistent fără nici cea mai vagă urmă de recunoştinţă.

— Ne vedem duminică, a zis Stephen când au ieşit din cafenea. Dar nevastă-sa se îndepărtase deja şi nu-l mai auzise.

În noaptea respectivă a avut visul umed. În vis apăreau doar cafeneaua, fata şi espresorul de cafea. Totul s-a terminat brusc şi a simţit o plăcere intensă, dar, pe moment, nu era capabil să-şi amintească alte detalii. S-a ridicat din cadă înfierbântat şi ameţit; brusc, i-a trecut prin minte că o să aibă o halucinaţie. S-a aşezat în echilibru pe marginea căzii şi a aşteptat să se risipească senzaţia că spaţiul dintre obiecte se deformase. S-a îmbrăcat şi a ieşit în grădiniţa pe care o împărţea cu ceilalţi locatari ai scuarului, uitându-se la pomii care se uscau lent. Era şapte dimineaţa. Drake, autoproclamatul îngrijitor al grădinii, îngenunchease deja lângă o bancă. Avea un şpaclu într-o mână şi o sticlă cu un lichid incolor în cealaltă.

— Găinaţ de porumbei, a lătrat el. Găinaţ de porumbei, nu mai poate nimeni să stea jos. Nimeni, dom’le.

Stephen a rămas în spatele bătrânului, cu mâinile înfundate în buzunare, privindu-l cum îşi face de lucru cu petele albe şi gri. Îi dădea un sentiment de tihnă. Grădina era înconjurată de o potecă îngustă, atât de bătătorită de paşii celor care-şi scoteau câinii la plimbare, ai scriitorilor în pană de inspiraţie sau ai

cuplurilor în criză, încât pământul se tasase, apărând un mic şanţ.

Plimbându-se încolo şi-ncoace, lui Stephen i-a fugit gândul la fiica sa Miranda, aşa cum se întâmpla adesea. Duminică împlinea paisprezece ani, aşa că azi trebuia să-i caute un cadou. Cu două luni în urmă îi trimisese o scrisoare. „Dragă tati, Ai grijă de tine? Poţi, te rog, să-mi dai şi mie douăzeci şi cinci de lire să-mi iau un pick-up? Cu toată dragostea, Miranda.“ I-a răspuns cu poşta din aceeaşi zi, regretând din clipa în care a trimis plicul. „Dragă Miranda, Am grijă de mine, dar nu atât cât ar trebui… etc.“ De fapt, i se adresa soţiei sale. S-a dus la biroul de cartare, unde un funcţionar binevoitor l-a luat de braţ. Vreţi să recuperaţi o scrisoare? Pe aici, vă rog. A deschis o uşă cu geam şi au ieşit într-un mic balcon. Funcţionarul cel amabil a arătat cu un gest larg priveliştea spectaculoasă care se deschidea sub ei: o hală de două pogoane, plină de bărbaţi, femei, de maşinării şi benzi rulante în continuă mişcare. Acum, spuneţi-mi, de unde doriţi să începem?

Revenind, pentru a treia oară, în punctul de unde-şi începuse plimbarea, şi-a dat seama că Drake dispăruse. Banca era curată lună şi mirosea a alcool. S-a aşezat. Îi expediase Mirandei treizeci de lire, trei bancnote noi de câte zece lire într-o scrisoare recomandată. Încă o chestie pe care a regretat-o. Cele cinci lire în plus nu făceau altceva decât să-i denunţe în mod clar sentimentul de vinovăţie. S-a chinuit două zile la rând să-i scrie, bâjbâind la nesfârşit, bătând câmpii şi eşuând în sentimentalism. „Dragă Miranda, Zilele trecute am auzit la radio nişte muzică pop şi m-am gândit imediat la ce mi-ai scris în…“ Evident, nu se aştepta la vreun răspuns. Dar acesta a venit după zece zile. „Dragă tati, mersi pentru bani. Mi-am luat un Musivox Junior, ca ăla pe care-l are Charmian, prietena mea. Cu toată dragostea, Miranda. P.S.: Are şi două boxe.“

Întors în casă, şi-a făcut o cafea, şi-a luat-o cu el în birou şi a intrat în transa aceea lină care-i permitea să lucreze trei ore şi jumătate fără pauză. A revăzut un eseu despre mentalitatea din epoca victoriană referitoare la menstruaţie, a mai scris trei pagini la o povestire pe care o începuse şi a notat câte ceva în jurnalul său răzleţ. A dactilografiat „o emisie nocturnă precum

ultima suflare a unui bătrân“, apoi a tăiat cuvintele. A scos un registru contabil dintr-un sertar şi a notat la rubrica credit: „Eseu… 1.500 cuvinte. Povestire… 1.020 cuvinte. Jurnal… 60 cuvinte.“ Dintr-o cutie pe care scria „creioane“ a luat un pix roşu şi a subliniat data, a închis condica şi a băgat-o la loc în sertar. Apoi a pus la loc husa de praf pe maşina de scris, a aşezat telefonul pe suportul lui, a adunat ceaşca de cafea şi toate celelalte pe o tavă şi le-a luat cu el, a încuiat biroul, încheind astfel ritualul matinal, neschimbat de douăzeci şi trei de ani.

A luat-o repede pe Oxford Street, culegând cadouri pentru aniversarea fiică-sii. A cumpărat o pereche de jeanşi şi una de tenişi din pânză cu un imprimeu evocând steagul Statelor Unite. A mai luat trei tricouri colorate cu sloganuri simpatice… It’s Raining In My Heart[1], Still a Virgin[2] şi Ohio State University. De la o vânzătoare ambulantă a cumpărat un săculeţ cu ierburi aromate de pus la gât, un joc de zaruri şi un colier cu mărgele de plastic. A mai luat o carte despre figuri eroice feminine, un joc cu oglinzi, etichete pentru discuri în valoare de 5 £, o eşarfă de mătase şi un ponei de sticlă.

Calmul erotic, pastelat, care domnea în raionul de lenjerie, i-a trezit senzaţia că are de-a face cu un subiect tabu şi nu şi-a dorit altceva decât să se tolănească pe undeva. A şovăit la intrare, apoi s-a întors. A cumpărat un flacon de colonie de la un alt raion şi a ajuns acasă într-o stare de sumbră frenezie. A aranjat cadourile pe masa din bucătărie; păreau că degajă deopotrivă exces şi condescendenţă, ceea ce i-a stârnit repulsia. A rămas acolo, înaintea mesei, preţ de mai multe minute, pironind cu privirea fiecare obiect în parte, încercând să resuscite convingerea cu care le cumpărase. A pus etichetele pentru discuri deoparte, iar restul lucrurilor le-a îngrămădit într-o sacoşă, pe care a aruncat-o în dulapul de pe hol. Apoi şi-a scos pantofii şi ciorapii, s-a întins pe patul nefăcut, a pipăit petele incolore care se întăriseră pe cearşaf, apoi a dormit până când s-a lăsat întunericul.

Goală până la brâu, Miranda Cooke era tolănită de-a latul patului, cu braţele întinse în lături, cu faţa îngropată în perna care nu se mai vedea de sub părul ei blond. Pe un scaun de lângă pat, un radio rozaliu înainta metodic prin top 20. Soarele

după-amiezii târzii strălucea prin draperiile trase, inundând camera în verdele-azuriu al unui acvariu tropical. Micuţa Charmian, prietena Mirandei, stătea călare pe fundul acesteia şi îi mângâia cu unghiile spatele palid, imaculat.

Şi Charmian era goală, iar timpul părea că se oprise în loc. Aliniate de-a lungul oglinzii mesei de toaletă, cu picioruşele ascunse de flacoanele şi tuburile de cosmetice, cu mânuţele ridicate într-o perpetuă surpriză, zăceau păpuşile abandonate din copilăria Mirandei. Mângâierile lui Charmian s-au domolit treptat şi, în cele din urmă, mâinile i-au poposit pe şalele prietenei ei. Privea fix peretele de vizavi, cu gândurile în altă parte. Asculta.

…They're all locked in the nursery,
They got earphone heads, they got dirty necks
They're so twentieth century.[3]

— Nu ştiam că *asta* e-n top, a zis.

Miranda şi-a răsucit capul şi a spus de sub părul ei:

— A revenit, a explicat. O cântă Rolling Stones.

Don'cha think there's a place for you
In between the sheets?[4]

Când s-a terminat cântecul, peste turuiala isterică a DJ-ului s-a auzit vocea bosumflată a Mirandei:

— Te-ai oprit… De ce te-ai oprit?

— Nici nu mai ştiu de când fac asta!

— Ai zis juma' de oră, aşa, de ziua mea. Mi-ai promis.

Charmian a luat-o de la capăt. Oftând ca şi când ar fi primit în sfârşit ceea ce i se cuvenea, Miranda şi-a îngropat capul în pernă. Afară traficul zumzăia liniştitor, sirena unei ambulanţe s-a auzit apropiindu-se, apoi atenuându-se, o pasăre a început să cânte, s-a oprit brusc şi a început iar, undeva, la parter, a sunat o sonerie şi, după câtva timp, cineva a strigat ceva, iar şi iar, o altă sirenă a trecut, de data asta pe undeva mai la distanţă… totul era atât de departe de obscuritatea acvatică în care timpul încremenise, în care Charmian îşi trecea uşor unghiile peste spatele Mirandei pentru că era ziua ei. Vocea s-a auzit din nou. Miranda s-a ridicat şi a zis:

— Cred că mă cheamă mama. O fi venit tata.

Când a sunat la uşa casei în care locuise şaisprezece ani, Stephen s-a gândit că o să-i deschidă fiică-sa. Aşa se întâmpla de

obicei. Dar de data asta a răspuns nevastă-sa. S-a uitat la el de sus în jos, de la înălţimea celor trei trepte, aşteptând să zică el ceva primul. Stephen nu avea nimic pregătit pentru întâlnirea cu ea.

— E… e-acasă Miranda? a spus el într-un final. Am întârziat un pic, a adăugat şi, luându-şi inima-n dinţi, a început să urce treptele. În ultimul moment nevastă-sa s-a dat la o parte şi a deschis uşa mai mult.

— E sus, a zis, cu o voce complet inexpresivă, în timp ce Stephen se străduia să treacă pe lângă ea fără s-o atingă. Mergem în camera mare.

Stephen a urmat-o în camera spaţioasă şi confortabilă, care arăta neschimbat, cu pereţii acoperiţi din podea până-n tavan de cărţile pe care le lăsase în urmă. Într-un colţ, sub o cuvertură de pânză, trona pianul lui cu coadă. Stephen şi-a plimbat mâna de-a lungul marginilor curbate. Apoi a făcut un semn spre cărţi şi a zis:

— Tre' să te scap de astea.

— Când o să-ţi vină la-ndemână, i-a răspuns ea, turnându-i un pahar de sherry. Nu-i nici o grabă.

Stephen s-a aşezat la pian şi a ridicat cuvertura.

— Mai cântaţi vreuna din voi la pian?

Nevastă-sa a traversat încăperea cu paharul lui în mână.

— N-apuc niciodată. Iar pe Miranda n-o interesează în momentul de faţă.

Stephen a încercat un acord larg, fără stridenţe, a ţinut sunetul cu pedala şi a ascultat cum se stinge.

— Dar e acordat.

— Da.

Stephen a cântat alte câteva acorduri, apoi a improvizat o melodie sau o încercare de melodie. Dacă l-ar fi lăsat, ar fi uitat liniştit de ce a venit şi s-ar fi apucat să cânte o oră întreagă şi mai bine la pianul lui.

— N-am mai cântat de peste un an, a zis ca şi cum s-ar fi scuzat.

Nevastă-sa, care se dusese la uşă şi se pregătea s-o strige pe Miranda, a trebuit să tragă brusc aer în piept ca să poată spune:

— Zău? N-ai fi zis. Miranda, a strigat, Miranda, Miranda – ca şi cum ar fi cântat trei note, ultima mai înaltă decât prima, prelungindu-le interogativ.

Imediat, Stephen a preluat cele trei note, iar nevastă-sa s-a oprit brusc şi i-a aruncat o privire tăioasă.

— Foarte inteligent, ce să zic.

— Ştii doar că ai o voce muzicală, a replicat Stephen fără nici o nuanţă ironică.

Ea a mai făcut câţiva paşi spre el.

— Tot mai vrei să-i spui Mirandei să stea la tine?

Stephen a închis capacul claviaturii, acceptând să intre în jocul ostilităţilor.

— Să-nţeleg că ai început s-o prelucrezi?

— N-o să vrea să vină. Cel puţin nu singură.

— N-am o cameră şi pentru tine.

— Slavă Domnului că n-ai!

Stephen s-a sculat în picioare şi a ridicat mâna de parcă ar fi fost un şef de trib indian.

— Hai să nu-ncepem, a zis. Hai să nu-ncepem.

Ea a dat din cap, s-a întors la uşă şi a strigat-o pe fiică-sa pe un ton egal, care nu se mai preta la nici o imitaţie. Apoi i-a zis încet:

— Mă refeream la Charmian. Prietena Mirandei.

— Cum e?

Ea a ezitat.

— E sus. O să vezi.

— Aha…

S-au aşezat şi au aşteptat în tăcere. De sus s-au auzit chicoteli, fâsâitul îndepărtat al ţevilor, o uşă care s-a deschis şi s-a închis. Stephen a luat o carte din biblioteca lui şi a căutat ceva. Şi-a dat seama că nevastă-sa a ieşit din cameră, dar nu şi-a ridicat ochii. Încăperea era scăldată în lumina apusului. „Emisiile nocturne din timpul unui vis indică natura sexuală a visului, indiferent de conţinutul obscur sau improbabil al acestuia. Visele care produc emisii pot dezvălui obiectul dorinţei celui care visează, precum şi conflictele sale interioare. Orgasmul nu poate minţi.“

— Bună, tati, a zis Miranda. Ea e Charmian, prietena mea.

Stephen stătea în contralumină şi, la început, i s-a părut că se ţin de mână, ca o mamă cu un copil, aureolate de asfinţitul portocaliu, aşteptând să fie întâmpinate. Râsul de mai devreme părea tăinuit în tăcerea lor. Stephen s-a ridicat şi şi-a îmbrăţişat fiica. I s-a părut diferită la atingere, parcă mai robustă. Mirosea cu totul altfel, semn că în sfârşit avea o existenţă numai a ei, de care nu dădea socoteală nimănui. Braţele îi erau foarte calde.

— La mulţi ani, i-a urat Stephen şi a strâns-o în braţe, închizând ochii, apoi s-a îndreptat spre persoana mititică de lângă fiica sa. A făcut un pas înainte şi practic a trebuit să îngenuncheze înaintea ei pe covor ca să poată strânge mâna acestei figurine nu mai mari de un metru, a cărei faţă imobilă, supradimensionată, îi zâmbea hotărât.

— V-am citit una din cărţi, a sunat calm prima ei remarcă.

Stephen s-a aşezat la loc pe scaun. Cele două fete au rămas în picioare dinaintea lui, de parcă ar fi vrut înadins să fie descrise şi comparate. Tricoul Mirandei se oprea la câţiva centimetri de talie, iar sânii ei în creştere îi ţineau bluza depărtată de burtă. Mâna i se odihnea protector pe umărul prietenei sale.

— Serios? a spus Stephen după o scurtă pauză. Care din ele?

— Cea despre evoluţie.

— Aha… Stephen a scos din buzunar plicul cu etichetele pentru discuri şi i l-a dat Mirandei: E ceva modest.

Miranda s-a aşezat pe un scaun ca să deschidă plicul. În schimb, pitica a rămas pe loc, privindu-l fix. Freca între degete tivul rochiei ei de copil.

— Miranda mi-a povestit multe despre dumneavoastră, a zis, politicoasă.

Miranda şi-a ridicat ochii şi a chicotit.

— Ba nu, nu-i adevărat.

Charmian a continuat.

— E foarte mândră de dumneavoastră.

Stephen s-a întrebat câţi ani o fi având Charmian.

— Păi, ce să zic, nu prea i-am dat motive să fie, s-a trezit spunând, apoi a făcut un gest arătând spre camera în care se aflau, vrând astfel să sugereze situaţia lui familială. Fata cea micuţă continua să privească răbdătoare în ochii lui, încât, pentru o clipă, a fost cât pe ce să-i facă o confesiune completă.

Cât pe ce să-i spună: Vezi tu, cât am fost însurat nu mi-am satisfăcut niciodată nevasta. Orgasmele ei mă îngrozeau pur şi simplu.

Între timp, Miranda îşi descoperise cadoul. Cu un ţipăt de încântare, a sărit din scaun, s-a dus la Stephen, i-a luat capul în mâini şi, aplecându-se, l-a sărutat pe ureche.

— Mulţumesc, a murmurat cu căldură, apoi mai tare: Mulţumesc, mulţumesc.

Charmian a făcut câţiva paşi, aproape ajungându-i între genunchi. Miranda s-a aşezat pe braţul fotoliului. Se făcuse aproape întuneric. Îi simţea căldura trupului pe braţ. Ea s-a lăsat puţin mai jos şi şi-a pus capul pe umărul lui. Charmian a fremătat uşor.

— Mă bucur că ai venit, a zis Miranda şi şi-a strâns genunchii ca să încapă mai bine lângă el.

Stephen o auzea pe nevastă-sa trecând dintr-o cameră în alta. Atent ca să nu-i atingă sânii, i-a înconjurat Mirandei umerii cu braţul şi a strâns-o la piept.

— Vii să stai cu mine când începe vacanţa?

— Şi cu Charmian? a gângurit ea, dar tonul era cu grijă ales, încât întrebarea suna şi a cerere, şi a condiţie.

— Şi cu Charmian, a încuviinţat Stephen. Dacă vrea, evident.

Charmian a lăsat ochii în jos şi a răspuns sfios:

— Mulţumesc.

Toată săptămâna următoare Stephen a făcut pregătiri. A şters pe jos în singura cameră liberă din apartament, a spălat geamurile şi a pus draperii noi. A închiriat un televizor. Dimineţile lucra în stilul său, fără să se mişte de la birou, notându-şi conştiincios rezultatele în registru. A reuşit în fine să-şi amintească ceva clar din visul lui. Detaliile se acumulau destul de bine. Nevastă-sa era deja în cafenea. Cafeaua pe care o lua era pentru ea. O fetiţă lua o ceaşcă şi o ţinea sub espresor. Dar acum *el* era espresorul de cafea, acum *el* era cel care umplea cana. Şi astfel secvenţa respectivă, notată ordonat şi criptic în jurnalul său, nu-l mai obseda aşa de rău. Dar i se părea că are un oarecare potenţial literar. Trebuia să-i adauge mai multă carne, să-i dea substanţă, dar, cum nu-şi mai amintea nimic altceva, ar fi urmat să pună de la el restul. S-a gândit la

Charmian, la cât de micuţă era, şi s-a uitat cu atenţie la scaunele din jurul mesei din sufragerie. Era atât de mică, încât i-ar fi fost bun un scăunel înalt de bebeluş. S-a dus la magazin şi a ales cu grijă două perne. A rezistat impulsului – sau a încercat să-l ignore – de a le cumpăra fetelor alte cadouri. Şi totuşi, parcă tot mai voia să facă ceva pentru ele. Dar ce? A râcâit grămăjoarele de jeg străvechi de sub chiuvetă, a scos muştele şi păianjenii din lămpi, a pus la fiert prosoapele de bucătărie fetide; a cumpărat o perie de toaletă şi a frecat crustele de pe vasul veceului. Chestii pe care de altfel ele nici nu le-ar fi observat. Oare se tâmpise cu vârsta? I-a spus la telefon nevesti-sii:

— Nu mi-ai zis niciodată de Charmian.

— Nu, a încuviinţat ea. E ceva recent.

— Păi, şi…, s-a chinuit el, şi ce părere ai de chestia asta?

— N-am nimic împotrivă, a spus ea, extrem de relaxată. Sunt prietene bune.

Îl punea la-ncercare, i-a trecut prin minte. Îl ura, şi asta din cauza spaimelor lui, a inerţiei lui, a orelor irosite în aşternuturi. I-au trebuit mulţi ani de căsătorie ca să ajungă să spună asta. Atât de experimentat în scris şi aşa de nepriceput în viaţă. Da, îl ura. Acum avea un iubit, un iubit plin de vigoare. Şi, cu toate astea, lui îi venea s-o-ntrebe: Dar e normal aşa, ca iubita noastră fiică să aibă o prietenă al cărei loc ar fi mai degrabă la circ sau să servească ceaiul într-un bordel cu pereţii tapetaţi cu mătase? Fiica noastră cu părul ca aurul, cu trup perfect, bobocul nostru scump, nu e oare ceva pervers?

— Vezi c-or să vină joi seară, i-a zis nevastă-sa în chip de la revedere.

Când a deschis uşa, Stephen n-a văzut-o la început decât pe Charmian stând în cercul strâmt de lumină care se revărsa din hol; abia apoi a zărit-o pe Miranda care se lupta cu ambele rânduri de bagaje. Charmian stătea acolo în prag, cu mâinile-n şolduri, cu capul ei masiv plecat vag într-o parte. I-a zis fără să-l mai salute:

— A trebuit să luăm un taxi, şoferul aşteaptă jos.

Stephen a sărutat-o pe fiică-sa, a ajutat-o să bage valizele în casă, apoi a coborât să plătească taxiul. Când s-a întors, gâfâind un pic de la cele două şiruri de scări, uşa de la apartament era

închisă. A ciocănit şi a rămas să aştepte. I-a deschis Charmian, care i s-a proptit în cale.

— Nu puteţi intra cum, i-a zis pe un ton grav. Vă rog să veniţi mai târziu, şi s-a făcut că închide uşa.

Cu râsul lui nazal şi neconvingător, Stephen s-a repezit la ea, a prins-o de subsuori şi a săltat-o în aer. Din aceeaşi mişcare, a intrat în casă şi a închis uşa cu piciorul. Intenţionase s-o ridice sus de tot, ca pe un copil, numai că era grea ca un adult, aşa că n-a reuşit s-o înalţe de jos decât cu câţiva centimetri. Charmian a început să-l lovească cu pumnii peste braţe şi să ţipe.

— Puneţi-mă…

Ultimul cuvânt a fost acoperit de izbitura uşii. Stephen a lăsat-o jos instantaneu.

— … jos, a continuat ea domol.

Rămăseseră acolo în holul puternic luminat, şi unul, şi celălalt cu răsuflarea tăiată. Era pentru prima oară când apuca să-i zărească limpede faţa. Avea un cap în formă de glonţ, voluminos, buza de jos era permanent răsfrântă şi i se vedea un început de guşă. Avea nasul scurt şi gros şi, dedesubt, o umbră de mustaţă. Gâtul îi era gros, ca de taur. Avea ochii mari şi limpezi, plasaţi la distanţă faţă de nas, de culoare maro, ca de câine. Nu era deloc urâtă, nu cu ochii ăştia. Miranda stătea în celălalt capăt al holului. Purta nişte jeanşi decoloraţi şi o cămaşă galbenă. Avea părul împletit, prins cu o bucată de denim albastru. S-a apropiat şi s-a postat lângă prietena ei.

— Lui Charmian nu-i place să fie ridicată în braţe.

Stephen le-a condus în sufragerie.

— Îmi cer scuze, i-a spus lui Charmian şi şi-a lăsat o clipă mâna pe umărul ei. N-am ştiut.

— Am glumit cu chestia aia cu uşa, a răspuns ea calm.

— Sigur, sigur, a sărit Stephen. Nici nu mi-am închipuit altceva.

În timpul cinei, pe care Stephen o cumpărase gata preparată de la un restaurant italienesc din zonă, fetele i-au povestit de la şcoală. Le-a dat voie să bea puţin vin, iar ele s-au prăpădit de râs, ţinându-se una de alta. Completându-se una pe cealaltă, au început să-l bârfească pe directorul şcolii, care se uita sub fustele fetelor. Stephen şi-a amintit nişte peripeţii de când era el

la şcoală, sau poate nu erau peripeţiile lui, ci ale altora, cert e că le-a povestit cu haz şi fetele s-au hlizit fericite. S-au aprins de la vin şi au mai cerut, dar el le-a zis că un pahar ajunge.

Charmian şi Miranda au spus că spală ele vasele, iar Stephen s-a răsturnat într-un fotoliu, cu un pahar mare de brandy de mână; murmurul vocilor lor şi zăngănitul familiar al farfuriilor îl relaxau. Asta era casa lui, căminul lui. Miranda i-a adus cafeaua. A aşezat tava pe masă cu deosebită politeţe, ca şi cum ar fi fost o chelneriţă.

— O cafea, domnule? a zis.

Stephen s-a tras mai încolo şi i-a făcut loc lângă el. Acum părea o femeie în toată firea, în clipa următoare era iarăşi fetiţa lui. S-a ghemuit ca data trecută şi s-a lipit de tatăl ei mare şi păros. Îşi desfăcuse împletitura şi părul i s-a răsfirat pe pieptul lui Stephen, scânteind auriu în lumina electrică.

— Ţi-ai găsit şi tu un prieten la şcoală? a întrebat-o.

Ea a scuturat din cap şi a rămas acolo, lipită de umărul lui.

— Chiar n-ai găsit şi tu un băiat? a insistat Stephen.

Ea s-a ridicat brusc şi şi-a dat părul de pe faţă.

— Sunt o grămadă de băieţi, a replicat ea supărată, o grămadă, dar sunt aşa de *cretini*, aşa de fiţoşi.

În momentele astea semăna leit cu nevastă-sa. L-a fulgerat cu privirea. Era clar că-l băga în aceeaşi categorie cu băieţii de la şcoală..

— Tot timpul fac chestiile alea…

— Ce chestii?

Miranda a dat din cap iritată.

— Nu ştiu… Cum se piaptănă, şi felul în care îşi îndoaie genunchii.

— Cum adică îşi îndoaie genunchii?

— Da. Când au impresia că te uiţi la ei. Se proţăpesc în faţa ferestrei de la clasa noastră, prefăcându-se că se piaptănă, când de fapt trag cu ochiul la noi şi se sparg în figuri. Uite-aşa.

Miranda a sărit din fotoliu şi s-a lăsat pe vine dinaintea unei oglinzi imaginare, aplecându-se ca un cântăreţ la microfon, cu capul înclinat într-o parte, într-o postură grotescă, pieptănându-se cu mişcări largi, complicate. O maimuţăreală furioasă.

Charmian urmărea la rândul ei scena. Rămăsese în prag, cu câte o ceaşcă de cafea în fiecare mână.

— Dar tu, Charmian, a întrebat Stephen imprudent, tu ai un prieten?

Charmian a pus cafelele pe masă, a zis „Evident că nu“, apoi şi-a ridicat ochii şi le-a zâmbit amândurora cu îngăduinţa unei femei bătrâne şi înţelepte.

Mai târziu Stephen le-a condus în camera lor.

— N-am decât un pat, le-a zis. Dar m-am gândit că n-o să vă deranjeze să dormiţi amândouă în el.

Era un pat enorm, doi metri pe doi, unul dintre puţinele obiecte mari pe care le luase cu el după ce se despărţise de nevastă-sa. Aşternuturile erau roşu-închis, vechi de când lumea, dintr-o vreme în care toate aşternuturile erau albe. Acum nu mai dormea în ele, fuseseră un cadou de nuntă. Charmian s-a întins pe pat. Stephen a observat că nu ocupa mult mai mult loc decât o pernă. Stephen le-a spus noapte bună. Miranda l-a urmat pe culoar, s-a ridicat pe vârfuri şi l-a sărutat pe obraz.

— *Tu* nu eşti un fiţos, i-a şoptit şi s-a agăţat de el. Stephen nu a schiţat nici o mişcare. Aş vrea să te-ntorci acasă.

El a sărutat-o pe cap.

— Asta-i casa mea, a zis. Acum ai două case.

S-a desprins din îmbrăţişare şi a condus-o înapoi în cameră. A strâns-o uşor de mână.

— Ne vedem dimineaţă, a murmurat, apoi a lăsat-o acolo şi s-a repezit în birou. S-a aşezat îngrozit de propria-i erecţie, dar într-o stare de continuă exaltare. Şi-a spus că ar trebui să fie grav, analitic, era o chestiune serioasă. În schimb, îi venea să fredoneze, să cânte la pian, să iasă la plimbare. Dar n-a făcut nimic din toate astea. A rămas nemişcat, privind fix înainte, fără să se gândească la nimic precis, aşteptând să se stingă fiorul excitaţiei care îi răscolea vintrele.

Când s-a potolit, s-a dus să se culce. A dormit prost. Senzaţia că e încă treaz l-a chinuit ore întregi. Într-un târziu s-a trezit de-a binelea din nişte vise fragmentate. Era complet întuneric. Avea impresia că auzise un sunet. Nu-şi aminte ce fel de sunet, dar ştia că era unul neplăcut. Acum încetase, doar bezna îi mai şuiera în urechi. Îi venea să facă pipi, dar, pentru o clipă, i-a fost

frică să se dea jos din pat. Certitudinea propriei morţi l-a vizitat iarăşi, aşa cum i se întâmpla din când în când, ca o revelaţie bolnavă, şi nu era înspăimântat că o să moară, ci că o să moară în această clipă, la 3:15 dimineaţa, lungit pe spate, cu cearşaful tras până la gât şi venindu-i, ca oricărui animal muritor, să urineze. A aprins lumina şi s-a dus la baie. Penisul i se făcuse mic, maroniu şi zbârcit de frig sau poate de frică. L-a apucat mila văzându-l. Când a început să facă pipi, jetul i s-a despărţit în două. Şi-a tras un pic prepuţul şi jeturile s-a unit. L-a apucat mila de el însuşi. S-a întors în hol şi, când a închis uşa de la baie, acoperind bolboroseala rezervorului, a auzit iarăşi sunetul acela care-l însoţise în vis. Un sunet complet uitat, dar profund familiar, pe care numai în clipa în care a înaintat cu infinită grijă pe culoar l-a identificat ca fiind fundalul tuturor celorlalte sunete, cadrul tuturor anxietăţilor lui. Era sunetul pe care-l scotea nevastă-sa când avea ori când se apropia de orgasm. S-a oprit la câţiva metri de camera fetelor. Era un geamăt lung purtat de o tuse aspră, ca un lătrat, care creştea imperceptibil apoi descreştea uşor când ajungea la final, rămânând totuşi pe un ton mai înalt decât cel iniţial. N-a îndrăznit să se apropie mai tare de uşă. Şi-a încordat auzul. Punctul culminant a fost atins, apoi a auzit patul care a scârţâit uşor şi sunet de paşi. A văzut mânerul uşii învârtindu-se. Asemenea unui somnambul, n-a pus nici o întrebare, a dat uitării propria goliciune, abandonând orice aşteptare.

Miranda şi-a mijit ochii când a dat de lumină. Părul ei blond era despletit. Cămaşa de noapte, albă, îi ajungea până la glezne, pliurile ascunzându-i silueta. Putea să aibă orice vârstă. Şi-a cuprins trupul cu braţele. Tatăl ei îi stătea dinainte, nemişcat, masiv, cu un picior în faţa celuilalt, ca şi cum ar fi îngheţat la mijlocul unui pas, cu braţele atârnând pe lângă corp, cu smocurile lui negre de păr, cu goliciunea lui maronie zbârcită. Putea să fie un copil, putea să fie o femeie, putea să aibă orice vârstă. A schiţat un pas spre el.

— Tati, a scâncit ea, nu pot să dorm.

L-a luat de mână, iar el a dus-o înapoi în dormitor. Charmian era ghemuită în celălalt capăt al patului, cu spatele la ei. Oare era trează, oare era nevinovată? Stephen a tras cuvertura şi

Miranda s-a strecurat în aşternuturi. El a învelit-o şi s-a aşezat pe marginea patului. Ea şi-a aranjat părul.

— Uneori mi se face frică atunci când mă trezesc în mijlocul nopţii, i-a zis.

— Şi mie la fel, a zis el, apoi s-a aplecat şi a sărutat-o delicat pe buze.

— Dar de fapt n-are de ce să-ţi fie frică de nimic, nu?

— Nu, a zis. De nimic.

Ea s-a cuibărit mai bine în aşternuturile roşii şi s-a uitat ţintă la el.

— Atunci spune-mi ceva, zi-mi ceva ca să pot să dorm.

El s-a uitat înspre Charmian.

— Mâine poţi să te uiţi în dulapul din hol. Ai acolo o sacoşă întreagă cu cadouri.

— Sunt şi pentru Charmian?

— Da.

Stephen i-a cercetat faţa în lumina care pătrundea de pe hol. Începea să i se facă frig.

— Ţi le-am cumpărat de ziua ta, a adăugat.

Dar ea adormise şi părea că zâmbeşte şi, în paloarea gâtului ei dezgolit, i s-a părut că întrezăreşte câmpul acela orbitor de alb care i s-a arătat într-o dimineaţă strălucitoare de iarnă şi pe care el, un băieţel de opt ani, n-a îndrăznit să-l strice cu urmele paşilor.

1. Plouă în inima mea.

2. Încă virgină.

3. …Stau cu toţii închişi în creşă, pe veci,/ Au căşti în urechi şi jeg pe gât,/ Au un „look“ de secolul XX.

4. Nu crezi că ai şi tu un loc/ Aici, în aşternuturi?

Încolo şi-ncoace

Leech îşi ridică acum picioarele, le întinde drept în faţă şi le ţine aşa până când încep să-i tremure din cauza efortului, îşi încrucişează degetele la ceafă, le trosneşte încheieturile, râde cu râsul lui pervers la ceva ce chipurile se întâmplă în apropiere, apoi mă atinge uşor cu cotul în ceafă. Cred că-i gata, ce zici?

E adevărat? Zac în întuneric. Este, cred că străvechea legănare încolo şi-ncoace a rostogolit-o în somn. Străvechea legănare încolo şi-ncoace nu se termină în veci şi întreruperea a survenit pe neaşteptate, precum somnul însuşi. Urcă şi coboară, urcă şi coboară, urcă şi coboară, iar între acestea două – în intervalul tăcut şi primejdios, decizia ei de a continua.

Cerul alb-gălbui şi gol, miasmele canalului reduse graţie distanţei la mirosul dulceag de cireşe date în pârg, melancolia avioanelor rotindu-se în cerc în aşteptarea aterizării şi aici, la birou, încă o tăietură din ziarele de azi, asta-i munca lor. Coloane decupate şi lipite pe fişe.

Dacă reuşesc să stau lungit în beznă, zăresc pielea palidă de pe muchia fragilă a pometţilor, conturându-se în întuneric şi semănând cu piciorul unui câine. Ochii înfundaţi în orbite sunt deschişi şi invizibili. Prin buzele vag întredeschise străluceşte un punct de lumină – saliva de pe un dinte –, centura bogată a părului, mai neagră decât însăşi noaptea care o împresoară. Câteodată o privesc şi mă-ntreb cine o să moară primul, cine o să moară primul, tu ori eu? Colosala greutate a nemişcării, câte ore mai avem?

Leech. Îl zăresc pe Leech pe coridor discutând tot timpul cu Directorul. Iată-i cum se plimbă unul lângă altul, măsurând în

sus şi-n jos coridorul lung, fără uşi. Directorul umblă ţanţoş, cu mâinile înfundate în buzunare, zornăindu-şi brelocurile, în timp ce Leech e aplecat puţin în faţă, într-o postură de subordonat, cu mâinile la spate, mai precis cu degetele de la o mână petrecute pe după încheietura celeilalte şi luându-şi conştiincios pulsul. Văd ce vede şi Directorul, imaginile noastre se amestecă – Leech şi bărbatul acesta; răsuceşte inelul de metal lucios şi se vor separa brusc, unul stând în picioare, altul pe scaun, dar amândoi înţepeniţi în câte o poză.

Un strop de salivă care luceşte pe un dinte. Ascultă-i respiraţia, înălţându-se şi apoi coborând ritmic, răsuflarea somnului profund, parcă nici nu mai e a ei. O nevoie animalică luând urma alteia în noapte, somnul cu blana lui neagră înăbuşă plăcerea unei crengi joase, copacul cel bătrân scârţâie în vânt, s-a dus, o amintire, ascult-o… casa care miroase aşa de plăcut. Străvechea legănare încolo şi-ncoace a rostogolit-o în somn. Mai ţii minte păduricea aceea, copacii piperniciţi şi noduroşi, crengile desfrunzite şi rămuricile care se uneau într-un unic coronament, ce oare am descoperit acolo? Ce am văzut? Ah, firavul eroism placid al stării de trezie, gaura de la Polul Nord e mai mare decât gheaţa din jur şi creşte în continuare, prea mare ca să mai aibă o formă, include limitele optice ale vederii. Mă întind în beznă şi arunc o privire, mă întind în beznă şi rămân cu ochii aţintiţi într-un punct, şi dintr-o altă cameră unul dintre copiii ei ţipă: Un urs!

Mai întâi vine Leech, nu, de fapt, mai întâi iată-mă pe mine la capătul unei dimineţi, aplecat deasupra biroului, sorbind din ceai, retras, şi iată-l pe Leech cum se apropie, mă salută, îmi trage o palmă cordială şi violentă pe spinare, între omoplaţi, imediat sub ceafă. Se proţăpeşte lângă dispenserul de ceai, cu picioarele depărtate ca unul care urinează la un WC public, lichidul maroniu picură în ceaşcă şi el zice dacă-mi amintesc discuţia (aia sau ailaltă). Nu, nu. Se apropie cu ceaşca de ceai în mână. Nu, nu, îi zic, nu-mi amintesc nimic, îi zic, iar el se aşază pe canapeaua cea lungă, trăgându-se cât poate de aproape de mine, cât poate de aproape până să nu… devină unul şi acelaşi cu mine. Ah, mirosul amărui al pielii unei alte persoane, acest

veşmânt menit să ascundă miezul de fecale. Piciorul său drept mi-l atinge pe cel stâng.

În orele reci de dinaintea răsăritului, copiii ei se urcă în pat, mai întâi unul, apoi celălalt, câteodată doar unul, nu şi celălalt, se cufundă în căldura picantă a trupurilor adulte, se agaţă de ea ca o stea de mare (aminteşte-ţi steaua de mare prinsă de stânca ei) şi scot sunete moi şi slabe cu limba. De afară se aud paşi grăbiţi care se apropie şi se îndepărtează, coborând colina. Stau pe marginea aşternutului de paie, un Robinson Crusoe care-şi plănuieşte îngrăditurile lui de pari bine ascuţiţi, puşti care o să se declanşeze singure la primul auz al unui pas străin, un Robinson Crusoe care nădăjduieşte că i se vor înmulţi caprele şi câinii, pentru că nicăieri nu mai există un asemenea adăpost plin de fiinţe tolerante. Când vreuna dintre fiicele ei se urcă în pat prea devreme, ea se ridică în puterea nopţii şi o duce înapoi în camera ei, apoi se întoarce în pat şi adoarme cu genunchii la gură. Casa ei miroase plăcut a copii care dorm.

Cu mişcările lente ale cuiva care simte nevoia să fie privit, Leech scoate un pix din buzunarul interior al hainei, îl examinează, îl pune la loc, apoi îmi înşfacă mâna pe care o întinsesem să apuc cartea, iar aceasta cade pe jos. Un spaţiu care se deschide brusc la uşă e un semn că s-ar putea să vină Directorul.

Colosala greutate… îţi mai aminteşti, tu, care dormi, păduricea cu copaci piperniciţi şi noduroşi, crengile desfrunzite şi rămuricile care se uneau într-un unic coronament, o boltă întunecată filtrând lumina pe solul care mirosea înţepător. Am păşit în vârful picioarelor pe tăcerea vegetală permeabilă care ne-a făcut să vorbim în şoaptă, ne-a absorbit sâsâiturile printre rădăcinile ascunse sub picioarele noastre, o pădure arhaică şi izolată. În faţa noastră a strălucit lumina, coronamentul se prăbuşise, zdrobit parcă de o greutate imensă care căzuse din cer. Semicercul luminos, crengile şi rămuricile se prăvăleau într-o cascadă scânteietoare şi acolo, pe jumătate îngropate de torent, lucind albe în razele soarelui şi desluşindu-se clar pe fundalul gri-mat al pădurii, zăceau nişte oase, oasele albite ale unei creaturi care murise acolo, un craniu plat, în care se căscau orbitele goale, şira spinării lungă şi curbată subţiindu-se

spre capăt şi, de-o parte şi de alta, alte grămezi de oase, subţiri şi cu protuberanţe la capete ca nişte pumni strânşi.

Degetele lui Leech au tenacitatea unei gheare de pui. După ce le descleştez de pe braţ, se strâng singure la loc. E oare un om singur? Cu care, pentru că i-am atins mâna, mă simt parcă silit să vorbesc, aşa cum îndrăgostiţii cu ochi strălucitori care stau sub un cearşaf încep să discute din senin. Îmi ţin mâinile în poală şi mă uit la firele de praf care dansează într-o rază de soare.

Câteodată o privesc şi mă-ntreb cine o să moară primul… faţă în faţă, petrecându-ne iarna în talmeş-balmeşul de puf şi cuverturi din petice, îmi acoperă urechile cu mâinile, îmi ia capul în palme şi mă priveşte cu ochii ei negri şi adânci, ţuguindu-şi buzele într-un zâmbet care nu-i dezveleşte dinţii… şi atunci îmi spun: Eu, eu o să mor primul, iar tu s-ar putea să trăieşti veşnic.

Leech îşi pune ceaşca jos (ce maro s-a făcut acum marginea ei!), se lasă pe spate, îşi ridică picioarele şi le întinde drept în faţă, ţinându-le aşa până când încep să-i tremure din cauza efortului şi urmăreşte şi el firele de praf care se lasă în jos de-a lungul unei raze de soare şi, dincolo de acestea, groapa din gheaţă, acolo sus, departe, groapa în care stau întins alături de iubita mea adormită, în care stau şi îi întorc privirea lui Leech. Recunosc puful şi cuverturile din petice, patul din fier forjat care are farmecul lui. Leech îşi pune ceaşca jos, se lasă pe spate, îşi trosneşte încheieturile degetelor împreunate la ceafă şi dă din cap arătând spre uşă, indicând intenţia de a se mişca, conştientizarea spaţiului gol de lângă uşă şi exprimând dorinţa de a fi însoţit înspre acolo.

O voce sparge liniştea, ca o floare de un roşu-aprins căzând în zăpadă, una dintre fiicele ei ţipă în somn: Un urs!, sunetul şi semnificaţia lui sunt indistincte. Tăcere, apoi iarăşi: Un urs!, de data asta mai încet, cu o undă de dezamăgire… iarăşi tăcerea, dramatică prin absenţa glasului scurt… acum imperceptibil… acum, în tăcerea obişnuită, fără alte aşteptări, greutatea imobilităţii, imaginea strălucitoare a urşilor care persistă într-un portocaliu palid. Îi privesc îndepărtându-se şi mă întind la

loc lângă iubita mea adormită, îmi întorc capul pe pernă şi mă uit în ochii ei deschişi.

Mă ridic în fine şi îl urmez pe Leech, traversăm camera şi ieşim pe culoarul fără uşi unde l-am văzut angajat frecvent în discuţii, măsurându-l în sus şi-n jos, cu spatele drept sau aplecat în faţă. Directorul şi subordonatul lui, nu putem fi deosebiţi de cei de care ne temem... Îl ajung din urmă, iar el îşi pipăie stofa costumului, îşi prinde reverul între degetul mare şi arătător şi îl freacă printr-o mişcare circulară, mişcare care încetineşte în timp ce se gândeşte la cuvintele pe care mi le spune şi care sunt acestea: Ce zici de costumul meu?, însoţindu-le de un surâs vag, aproape imperceptibil. Ne oprim pe culoar, faţă în faţă, imaginile noastre micşorate se reflectă pe pardoseală. Fiecare vede imaginea celuilalt, nu pe a sa.

Centura bogată a părului este mai neagră decât însăşi noaptea care o împresoară şi pielea palidă de pe muchia fragilă a pometţilor are, în întuneric, forma unui picior de câine... Tu erai? murmură ea. Sau copiii? O mişcare slabă în zona unde ar trebui să fie ochii ei îmi spune că acum i-a închis. Ritmul respiraţiei i se înteţeşte, anunţând iminentul automatism al unui trup cufundat în somn. Nu, n-a fost nimic, doar un vis, o voce în întuneric ca o floare roşie în zăpadă... ea alunecă înapoi, se prăbuşeşte în străfundurile unui puţ adânc, se uită în sus şi vede cercul de lumină cum rămâne tot mai în urmă, silueta mea care rupe fundalul cerului, capul şi umerii deasupra puţului, din ce în ce mai departe. Ea se scufundă tot mai mult, cuvintele ei se înalţă la suprafaţă, o depăşesc şi ajung la mine estompate de ecou. Vino în mine până adorm, strigă ea, vino în mine...

Cu o manevră similară, îi prind reverul între degetul mare şi arătător, apoi îl pipăi pe-al meu, senzaţia familiară a ambelor materiale, felul în care transmit căldura trupurilor pe care le acoperă... mirosul dulceag de cireşe date în pârg, melancolia avioanelor rotindu-se în cerc în aşteptarea aterizării; aşa merg lucrurile, nu putem fi deosebiţi de cei de care ne temem. Leech mă apucă de braţ şi mă scutură. Deschide ochii, deschide ochii. O să vezi că nu e deloc ca al tău. La mine reverele sunt mai late, haina are două tăieturi la spate pentru că aşa am cerut şi, cu

toate că au aceeaşi nuanţă de albastru, al meu are nişte puncte albe, care-l fac să pară mai deschis. Undeva în spatele nostru se aud nişte paşi, aşa că ne reluăm plimbarea.

Adormită şi aşa de umedă? Sinestezia străvechiului încolo şi-ncoace, apa sărată şi depozitele de mirodenii, o ridicătură dincolo de care contururile se netezesc, se înfăşoară confundându-se în linia orizontului, ca un copac fixat pe cer, o limbă de carne. Sărut şi sug locul din care a supt fiica ei. Încetează, zice, lasă-l. Oasele albe al unei creaturi de care voiam să mă apropii şi să le pipăi, craniul plat, în care se căscau orbitele goale, şira spinării lungă şi curbată, subţiindu-se spre capăt… Lasă-l, mi-a zis când mi-am întins braţul. Imposibil să nu simţi teama în acele cuvinte, mi-a zis că avusese un coşmar şi a strâns coşul de picnic la piept – când ne-am îmbrăţişat, s-a auzit cum o sticlă s-a ciocnit de o farfurie de tablă. Ţinându-ne de mână, am alergat prin pădure şi apoi am luat-o spre povârnişuri, ocolind tufişurile spinoase de grozamă, pe deasupra văii, norii imenşi şi albi, pădurea ca o cicatrice pe verdele şters.

Da, Directorul are obiceiul ăsta, intră în cameră şi se opreşte să supravegheze activitatea subordonaţilor. În afara unei tensiuni din aer (spaţiul pe care îl ocupă aerul se comprimă), nu e nici o schimbare, toţi privesc în faţă, nimeni nu ridică ochii… Ochii Directorului sunt înecaţi în grăsimea încastrată într-o superbă piele translucidă, grăsimea care s-a acumulat pe pometi şi care acum, asemenea unui gheţar, se scurge în orbite. Ochiul autoritar scanează camera, birourile, chipurile, fereastra deschisă şi apoi, ca în jocul cu sticla, se opreşte asupra mea. Ah, Leech, zice.

În casa ei miroase plăcut a copii care dorm, a pisici care îşi usucă blana la căldură, a praf adunat pe lămpile unui vechi aparat de radio – astea sunt ştirile, puţini răniţi şi mulţi morţi? Cine mai poate să fie sigur că pământul se mai învârte şi că mai apucăm dimineaţa? Mâine dimineaţă o să-i vorbesc, peste ceştile goale şi pete, despre ce e mai degrabă o amintire decât un vis, revendic statutul de persoană trează în vis. Nimic exagerat, doar nişte senzaţii vagi de dezgust fizic, şi nici acelea

prea exagerate, şi totul într-o gaură atât de mare, am văzut cu ochii mei, încât nu mai era gheaţă în jurul ei.

E linişte aici la masa de lângă fereastră. Asta mi-e munca, nu-i nici prea fericită, nici prea nefericită, stau şi trec prin sită tăieturile care-mi sunt date. Aşa e munca mea, să clasific totul potrivit sistemului de fişe. Cerul alb-gălbui şi gol, miasmele canalului reduse graţie distanţei la mirosul dulceag de cireşe date în pârg, melancolia avioanelor rotindu-se în cerc în aşteptarea aterizării şi, în altă parte a biroului, alţii taie din ziarele de azi, lipesc coloanele pe fişe; poluare/aer, poluare/zgomot, poluare/apă, sunetul elegant al foarfecelor, fâşâitul lipiciului şters de marginea borcanului, o mână care deschide uşa. Directorul intră în cameră şi se opreşte să supravegheze activitatea subordonaţilor.

O să-i spun… ea oftează şi îşi înalţă capul, îşi dă la o parte părul pe care n-a apucat să-l pieptene de pe ochii ei apoşi, dă să se ridice dar rămâne pe scaun, apucă un ceainic – un cadou pe care şi l-a făcut, cumpărat dintr-o prăvălie de vechituri. Fereastra se reflectă în ochii ei ca nişte pătrăţele strălucitoare, sub ochi două semiluni vinete i se arcuiesc pe faţa-i palidă. Îşi dă părul la o parte, oftează şi se agită.

Vine drept spre mine. Ah, Leech, zice în timp ce se apropie. Îmi zice Leech. Ah, Leech, vreau să te rog să faci ceva pentru mine. Dar nu aud ce anume pentru că sunt hipnotizat de mişcarea gurii care ia forma silabelor pe care le articulează. Vreau să te rog să faci ceva pentru mine. În clipa în care, degajat, netulburat îşi dă seama de confuzie, Leech se iveşte de după un rând de dulapuri, şi îl iartă cu efuziune. Directorul îşi cere scuze cu însufleţire. Aşa cum colegul meu vă poate confirma, suntem adesea confundaţi şi, spunând acestea, Leech îşi lasă mâna pe umărul meu, iertându-mă astfel şi pe mine. Ai făcut greşeala, colega, de a te lăsa confundat cu Leech.

Ascultă-i respiraţia, urcând şi coborând, urcând şi coborând, şi între acestea două intervalul primejdios, decizia ei de a continua… greutatea orelor care se scurg. O să-i spun, ca să evit astfel confuzia. Ochii o să i se mişte de la stânga la dreapta şi înapoi, o să-mi examineze propriii ochi, o să caute în ei dacă spun adevărul sau dacă vreau să-mi schimb intenţiile, privirea

o să-i coboare când şi când spre gura mea, apoi iară şi iară, ca să dea înţeles unui chip, şi la fel vor face şi ochii mei care îi vor cerceta pe ai ei, iară şi iară ochii noştri vor dansa şi se vor urmări.

Sunt înghesuit între cei doi, Directorul îşi repetă instrucţiunile, ne părăseşte nerăbdător şi, când ajunge la uşă, se uită îndărăt şi zâmbeşte binevoitor. Da! Nu l-am mai văzut zâmbind până acum. Văd ceea ce vede – doi gemeni stând ca la fotograf. Unul e în picioare, cu mâna care i-a încremenit în veci pe umărul celui care stă pe scaun; s-ar putea să fie o confuzie, o iluzie a lentilei, pentru că, dacă răsucim acest inel de metal lucios, imaginile lor se vor contopi, devenind una singură. Şi care ar fi aceasta? În cel mai bun caz… una a neliniştii.

Încolo şi-ncoace se mişcă ceasul meu care va face pământul să se rotească, zorile să vină, care le va aduce pe fetiţe în patul ei… încolo şi-ncoace râde de imobilitate, încolo şi-ncoace se cufundă copiii ei în căldura picantă a trupurilor adulte, se agaţă de ea ca o stea de mare, îţi mai aminteşti… fiorul când vezi ceea ce nu ţi-e dat să vezi, imensa stâncă tronând pe nisipul ud şi striat, marginea apei retrăgându-se împotriva voinţei sale spre linia orizontului, băltoacele flămânde de pe stâncă supte pentru a fi imediat inundate şi iar supte. Şi acolo, într-o băltoacă, sub un bolovan mare şi negru, acolo, da, cu braţele şi picioarele întinse, acolo ai zărit-o pentru prima oară, atât de portocalie, de strălucitoare, de frumoasă, de unică, cu punctele ei albe care parcă se prelingeau. Se prinsese acolo de bolovanul pe care se înstăpânise, şi apa o izbea uşor de piatră în timp ce, la orizont, marea se retrăgea. Spre deosebire de oasele acelea, ameninţătoare pentru că erau moarte, steaua de mare ameninţa prin vigilenţa ei, asemenea ţipătului unui copil în puterea nopţii.

Căldura trupurilor pe care ei o transmit. Suntem unul şi acelaşi? Leech, suntem? Leech se întinde, răspunde, bate darabana, împinge, se preface, discută, flatează, se înclină, verifică, pozează, se apropie, salută, atinge, examinează, arată, apucă, murmură, priveşte fix, tremură, se scutură, realizează, zâmbeşte, vag, atât de vag, zice: Deschide… căldura?… Deschide ochii, deschide ochii.

E adevărat? Zac acolo, în întuneric… da, este, şi cred că s-a terminat. Ea doarme, nu a existat propriu-zis nici un sfârşit, întreruperea a survenit neobservată precum somnul. Da, străvechea legănare încolo şi-ncoace a rostogolit-o în somn, şi în somn ea m-a tras mai aproape şi şi-a pus piciorul peste al meu. Întunericul se colorează în albastru, apoi în gri, iar eu simt pe tâmplă, imediat sub sânul ei, străvechiul pas al inimii ei, înaintând ritmic încolo şi-ncoace.

Psihopolis

Mary lucra într-o librărie feministă din cartierul Venice, a cărei coproprietară era. Am cunoscut-o în a doua zi de când venisem la Los Angeles, cam pe la prânz. În aceeaşi seară am devenit amanţi şi, nu după mult timp, prieteni. Vinerea următoare am legat-o de pat şi am lăsat-o aşa tot weekendul. Era o chestie, după cum mi-a explicat, „o obsesie pe care trebuia neapărat s-o trăiască pentru a scăpa de ea“. Îmi amintesc că îmi smulsese (spre seară, într-un bar plin de lume) promisiunea solemnă că n-o s-o ascult dacă o să-mi ceară s-o eliberez. Vrând neapărat să-i fac pe plac noii mele prietene, am cumpărat o frumuseţe de lanţ şi un lacăt micuţ. Am luat nişte şuruburi din alamă şi am fixat un inel de oţel de baza patului, şi cu asta totul era pregătit. După câteva ore mă ruga să-i redau libertatea; un pic confuz, m-am dat jos din pat, am făcut un duş, m-am îmbrăcat, mi-am pus papucii şi i-am adus o tigaie mare în care să urineze. De data asta a adoptat un ton calm, raţional.

— Desfă chestia asta, mi-a zis. Gata, mi-a ajuns.

Trebuie să recunosc că m-am cam speriat. Mi-am luat ceva de băut şi m-am repezit pe balcon să privesc apusul. Nu eram excitat absolut deloc. M-am gândit: Dacă o să-i scot lanţul, o să mă dispreţuiască pentru că am fost slab. Dacă o s-o las acolo, s-ar putea să mă urască, dar cel puţin îmi voi fi ţinut promisiunea. Soarele de un portocaliu palid s-a cufundat în pâcla care acoperea oraşul, şi am auzit-o iar cum mă strigă prin uşa închisă de la dormitor. Am închis ochii şi m-am concentrat pe ideea de nevinovăţie.

Aveam un prieten care făcea psihoterapie cu un tip mai în vârstă, un adept al freudismului cu un cabinet renumit în New

York. În timpul unei şedinţe, prietenul meu s-a apucat să-şi exprime pe larg rezervele faţă de teoriile lui Freud, despre faptul că nu erau plauzibile sub raport ştiinţific, despre particularităţile lor culturale şi aşa mai departe. Psihanalistul l-a lăsat să termine, apoi i-a zâmbit bine dispus şi i-a spus „Ia uită-te tu puţin în jur!“. Şi a făcut un gest spre biroul confortabil, spre ficus şi spre begonia rex, spre pereţii tapetaţi cu cărţi de sus până jos, apoi, cu o mişcare din încheietură, plină de candoare, dar care arăta în acelaşi timp şi spre reverele costumului său de bun gust, a zis: „Chiar crezi că aş fi ajuns aici dacă Freud n-ar fi avut dreptate?“.

Adoptând aceeaşi logică, mi-am zis, întorcându-mă în casă (soarele apusese şi din dormitor nu se mai auzea nici un sunet), că esenţa situaţiei de faţă rezidă tocmai în faptul că mi-am ţinut promisiunea.

În acelaşi timp, mă cam plictiseam. M-am plimbat dintr-o cameră în alta, am aprins luminile şi m-am uitat fix la nişte obiecte care îmi erau deja familiare. Aşa că am pregătit stativul şi mi-am luat flautul. Am învăţat singur să cânt, prin urmare fac multe greşeli, cu atât mai evidente cu cât nu le-am corectat la timp, iar acum nu mai am energie. Nu apăs clapele cu vârful degetelor, aşa cum ar trebui, apoi, din cauză că degetele mi se ridică prea sus, nu-mi e deloc lesne să cânt pasajele rapide. Mai mult, încheietura mâinii drepte nu e relaxată şi nu cade, aşa cum e corect, în unghi drept faţă de instrument. Nu-mi ţin spatele drept când cânt, dimpotrivă, mă cocoşez peste partitură. Nu-mi controlez respiraţia din muşchii stomacului, ci suflu neglijent din gât. Ambuşura e şi ea greşită şi recurg prea des la un vibrato siropos. Îmi lipseşte controlul pentru a putea aborda şi altă dinamică, nu ştiu decât să cânt fie încet, fie tare. Nu m-am obosit niciodată să învăţ să iau o notă dincolo de sol de sus. Cunoştinţele mele despre muzică sunt precare şi orice cadenţă un pic mai neobişnuită mă pune în încurcătură. Şi, mai presus de toate, n-am nici un fel de ambiţie să cânt şi alte piese în afara celor şase bucăţi pe care le ştiu şi la care fac de fiecare dată aceleaşi greşeli.

Trecuseră doar câteva minute de când abordasem prima piesă şi m-am gândit că Mary s-ar putea să mă asculte din

dormitor. Imediat mi-a trecut prin minte expresia „public captiv“. Cântând mai departe, m-am gândit cum să folosesc expresia într-o frază, ca din întâmplare, să fac un joc de cuvinte slab dar simpatic, al cărui umor ar putea să clarifice într-un fel sau altul situaţia. Am pus flautul jos şi m-am îndreptat spre uşa dormitorului. Dar, înainte să fi apucat să-mi pun la punct fraza, mâna mea deschisese automat uşa şi iată-mă în faţa lui Mary. Stătea pe marginea patului şi-şi peria părul; lanţul era ascuns în mod decent sub cuverturi. În Anglia, o femeie aşa de articulată ca Mary ar fi fost poate considerată agresivă, numai că ea era întotdeauna amabilă. Era scundă şi destul de masivă. Chipul ei era compus din nuanţe de roşu şi negru – buze roşu-închis, ochii foarte negri, obrajii măslinii şi părul negru şi lucios ca smoala. Bunica ei era indiancă.

— Ce vrei? mi-a zis tăios, fără ca mâna să i se oprească.

— Ah, am spus. Un public captiv.

— Cum? a făcut ea.

Şi, pentru că n-am repetat ce spusesem, mi-a zis că ar vrea să fie lăsată în pace. M-am aşezat pe pat şi m-am gândit: Dacă o să-mi ceară să-i dau drumul, o s-o fac în aceeaşi clipă. Dar ea n-a mai zis nimic. După ce a terminat cu pieptănatul, s-a întins în pat cu mâinile sub cap. Am rămas acolo, uitându-mă la ea şi aşteptând. Mi s-a părut ridicol s-o-ntreb dacă vrea s-o eliberez, iar ideea de a o elibera fără să-i cer permisiunea mă îngrozea pur şi simplu. Nici nu mai ştiam dacă era o problemă ideologică ori de natură psihosexuală. M-am reîntors la flautul meu, dar de data asta am luat stativul şi l-am dus în celălalt capăt al casei, închizând şi toate uşile dintre camere. Am sperat că aşa n-o să mă mai audă.

Duminică seară, după alte douăzeci şi patru de ore în care nu schimbaserăm o vorbă, i-am scos lanţul lui Mary. În momentul în care lacătul s-a deschis, i-am zis:

— Am venit la Los Angeles de mai puţin de o săptămână şi deja mi se pare că sunt cu totul altul.

Deşi parţial adevărată, remarca era menită să-i facă plăcere. Cu o mână pe umărul meu şi cu cealaltă masându-şi piciorul, Mary a spus:

— Da, aşa e. E un oraş unic în lume.

— E lung de o sută de kilometri! am încuviinţat eu.

— E adânc de o mie de kilometri! a ţipat sălbatic Mary şi şi-a aruncat braţele ei maronii pe după gâtul meu. Părea că găsise ceea ce sperase.

Dar nu era dispusă să dea explicaţii. Mai târziu, când ne-am dus să mâncăm într-un restaurant mexican, după ce am tot aşteptat să vorbească de weekendul petrecut în lanţuri, am deschis eu discuţia. M-a întrerupt imediat ca să mă întrebe:

— E-adevărat că Anglia e complet în colaps?

Am zis că da, apoi am început să vorbesc pe larg despre asta fără să cred o iotă din ce spuneam. Singura mea experienţă în termeni de colaps complet fusese sinuciderea unui prieten. La început n-a vrut decât să se pedepsească. A înghiţit nişte sticlă pisată, făcând-o să alunece pe gât cu nişte suc de grepfrut. Apoi, când au început durerile, a alergat la o staţie de metrou, şi-a cumpărat biletul cel mai ieftin şi s-a aruncat sub trenul care intra în staţie. Magistrala Victoria, care tocmai se inaugurase. Cum ar fi să se întâmple la fel la nivel naţional? Ne-am întors de la restaurant braţ la braţ, plimbându-ne în tăcere. Ne-am sărutat în aerul fierbinte şi umed şi am rămas unul în braţele celuilalt, acolo, lângă maşină.

— Vinerea viitoare o luăm de la capăt? am zis cu umor sec în timp ce ea se urca în maşină, dar izbitura portierei care s-a închis a acoperit cuvintele. Mi-a făcut cu mâna prin geam şi mi-a zâmbit. Mult timp nu ne-am mai văzut.

Locuiam în Santa Monica, într-un vast apartament închiriat, aflat deasupra unui magazin care închiria obiecte pentru petreceri şi, totodată, în mod straniu, echipamente pentru „camera bolnavului“. O jumătate a magazinului era dedicată paharelor de vin, shakerelor pentru cocktail, unor fotolii de rezervă, unei mese pentru banchete şi unei discoteci mobile, în timp ce cealaltă adăpostea scaune cu rotile, paturi rabatabile, pense şi ploşti, tuburi de oţel nichelate şi furtunuri de cauciuc colorate. Cât am stat la Los Angeles, am văzut că mai erau şi alte magazine la fel ca ăsta prin tot oraşul. Managerul era un tip îmbrăcat impecabil, care la început mă intimida cu aerul lui prietenos. Când ne-am întâlnit prima dată, mi s-a confesat că are „doar douăzeci şi nouă de ani“. Era solid şi avea o mustaţă

stufoasă, pe oală, aşa cum au toţi tinerii ambiţioşi din America şi din Anglia. În prima zi când m-am instalat, a urcat la mine şi mi-a pus că-l cheamă George Malone, apoi mi-a făcut un compliment:

— Englezii, a zis, fac nişte scaune cu rotile bestiale. Cele mai tari!

— Or fi fiind Rolls-Royce, i-am zis.

Malone m-a apucat de braţ.

— Să mori tu? Rolls-Royce face şi…

— Nu, nu, am răspuns tensionat. Era o… o glumă.

Pentru o clipă, chipul îi încremenise, cu gura deschisă, o cavitate întunecată, şi mi-am zis: Să vezi c-o să-mi tragă una. Dar el a izbucnit în râs.

— Rolls-Royce! Hai că-i bună!

Iar data următoare când ne-am întâlnit, a făcut un gest spre jumătatea cu tehnică medicală a magazinului şi mi-a strigat:

— Nu vrei să cumperi un Rolls?

Din când în când mergeam la prânz să bem un pahar într-un bar cu lumini roşii de pe Colorado Avenue, unde George m-a prezentat barmanului drept „un specialist în remarci bizare“.

— Ce să fie? m-a întrebat barmanul.

— Untură de porc şi să nu uiţi cireaşa, i-am servit-o, sperând din toată inima să mă ridic la înălţimea reputaţiei mele. Dar barmanul mi-a aruncat o privire ameninţătoare şi s-a întors spre George, pentru a-l întreba, oftând:

— Ce să fie?

Era destul de simpatic, cel puţin la început, să trăieşti într-un oraş plin de narcisişti. În cea de-a doua ori a treia zi, am urmat instrucţiunile lui George şi m-am dus la plajă. Era amiază. Un milion de fiinţe ţepene, primitive zăceau pe nisipul fin, galben-pal, sfârşind prin a fi înghiţite din nord până-n sud, de o pâclă provocată de căldură şi poluare. Totul parcă împietrise, cu excepţia valurilor imense şi leneşe din depărtare, iar tăcerea era copleşitoare. Stăteam chiar la intrarea pe plajă şi am văzut, nu departe, nişte paralele pentru exerciţii, de diferite mărimi, goale şi ţepene la rândul lor; geometria lor părea şi mai crudă în tăcerea atotstăpânitoare. Nu se auzea nici măcar zgomotul valurilor, nu distingeam nici o voce, întregul oraş era pierdut în

reverie. Am luat-o înspre ocean şi am început să desluşesc nişte murmure; aveam senzaţia că am dat peste cineva care vorbeşte în somn. Am văzut un bărbat mişcându-şi mâna şi răsfirându-şi degetele pe nisip ca să prindă soarele mai bine. O ladă frigorifică fără capac se înălţa ca o piatră funerară la capul unei femei, care lâncezea într-o stare de prostraţie. Când am trecut pe lângă ea, am tras cu ochiul să văd ce are în ladă; era plină cu doze goale de bere şi în apa dinăuntru plutea un pachet de brânză cheddar portocalie. Acum că mă mişcam printre ei mi-am dat seama brusc ce distanţă lăsaseră între ei amatorii de bronzat. Mi se părea că îmi ia minute întregi să ajung de la unul la altul. Perspectiva îmi jucase feste şi iniţial mi se păruse că stau claie peste grămadă. Am mai observat şi cât de frumoase erau femeile, cu membre arămii răşchirate, semănând cu nişte stele de mare; şi ce viguroşi erau oamenii în vârstă, cu trupurile lor musculoase şi noduroase. Spectacolul acestui ţel comun care părea să fie frumuseţea fizică m-a însufleţit şi, pentru prima oară în viaţă, mi-am dorit cu ardoare să am şi eu pielea arsă de soare, să fiu bronzat la faţă, ca atunci când zâmbesc dinţii să-mi pară strălucitor de albi. Mi-am scos pantalonii şi cămaşa, mi-am întins prosopul şi m-am tolănit pe spate, zicându-mi că o să fiu liber, că o să devin de nerecunoscut. Dar, după câteva minute, mă înfierbântasem, nu mai aveam stare şi nici nu mai suportam să stau cu ochii închişi. Am intrat în apă şi am înotat până la nişte oameni care călcau apa, în aşteptarea unui val anume care să-i izbească şi să-i ducă la mal.

Într-o zi, când m-am întors de la plajă, am găsit prins pe uşă un bilet de la un prieten de-al meu, Terence Latterly. „Te aştept“, scria, „vizavi, la Doggie Diner“. Îl cunoscusem pe Latterly în Anglia, cu câţiva ani în urmă, pe când se documenta pentru o teză despre George Orwell, neterminată până în ziua de azi. De-abia când am venit în America mi-am dat seama cât de puţin arăta a american. Subţire, extrem de palid, cu părul moale şi negru, ondulat, cu nişte ochi de căprioară ca o prinţesă din Renaştere, cu nasul lung şi drept în care se deschideau două crăpături înguste şi negre în chip de nări, Terence avea o frumuseţe bolnăvicioasă. Era frecvent acostat de homosexuali şi odată, în San Francisco, pe Polk Street, a fost literalmente

agresat. Se mai şi bâlbâia uşor, îndeajuns de uşor ca să fie îndrăgit de cei care sunt tuşaţi de asemenea lucruri. Lega prietenii extraordinar de strânse, din cauza cărora aluneca deseori într-o posomorală impenetrabilă. Mi-a trebuit ceva vreme să ajung la concluzia că, de fapt, Terence mi-era antipatic; numai că, în momentul respectiv, el făcea parte din viaţa mea, aşa că nu mi-a mai rămas decât să accept situaţia. Ca toţi cei care ţin compulsiv monologuri nu-l interesa ce le trecea prin minte celorlalţi, dar poveştile lui erau interesante şi nu le spunea niciodată de două ori. Se îndrăgostea adesea, dar femeile îl îndepărtau rapid din cauza stângăciei lui înnebunitor de întortocheate şi a zelului său epuizant, alimentându-i în schimb cu materie proaspătă monologurile. De vreo două-trei ori, fete liniştite, retrase şi protectoare se îndrăgostiseră cu disperare de Terence şi de apucăturile lui, dar, evident, el nu se arătase interesat. Pe Terence îl pasionau femeile cu picioarele lungi, tipele hotărâte şi independente care se plictiseau rapid de el. Odată mi-a zis că se masturba în fiecare zi.

Era singurul client de la Doggie Diner şi stătea posomorât, cu bărbia proptită în mâini şi cu o ceaşcă goală de cafea în faţă.

— La noi în Anglia, i-am zis, *a dog's dinner* înseamnă o chestie pe care ţi-e scârbă s-o înghiţi.

— Păi atunci, stai jos, mi-a replicat Terence. Înseamnă că suntem în locul potrivit. Am fost îngrozitor de umilit.

— Sylvie, nu? am zis eu amabil.

— Da, da. Umilit într-un mod absolut grotesc.

Terence obişnuia să mă invite la masă ca să-mi relateze situaţii sinistre în care câte o femeie indiferentă îl rănea. Era îndrăgostit de Sylvie de vreo câteva luni şi venise după ea din San Francisco, unde îmi şi povestise prima dată despre ea. Îşi câştiga existenţa deschizând restaurante cu mâncare bio pe care apoi le vindea. Din câte băgasem de seamă, abia dacă era conştientă de existenţa lui Terence.

— N-ar fi trebuit în veci să vin la Los Angeles, a zis Terence în timp ce chelneriţa de la Doggie Diner îi umplea ceaşca. Mă rog, pentru un britanic e OK. Tu vezi toate astea de aici ca pe o bizară comedie a extremelor, dar asta pentru că vii din afară. În realitate, oraşul e psihotic, complet psihotic.

Terence şi-a trecut degetele prin părul care părea lăcuit şi ţeapăn, apoi s-a uitat afară, în stradă. Învăluite într-un permanent nor vag albăstrui, maşinile alunecau pe asfalt cu treizeci de kilometri pe oră. Cu braţele bronzate pe marginea portierei, cu radiourile deschise, şoferii lor se duceu spre casă sau spre baruri, la *happy hour*.

După o tăcere politicoasă am zis:

— Aşa, şi?

Din ziua în care ajunge la Los Angeles, Terence o sună în continuu pe Sylvie ca s-o convingă să iasă cu el la masă şi, în cele din urmă, sastisită, ea acceptă, în silă. Terence îşi cumpără o cămaşă nouă, se duce să se tundă şi stă mai bine de o oră în faţa oglinzii studiindu-şi faţa. Se întâlneşte cu Sylvie într-un bar şi încep să bea bourbon. Sylvie e relaxată, agreabilă, şi discută despre politica din California, la care Terence se pricepe mai mult de-o grămadă. Pentru că ştie Los Angeles-ul, Sylvie alege restaurantul. Când pleacă de la bar, Sylvie întreabă:

— Mergem cu maşina ta sau cu a mea?

Terence, care n-are maşină şi nici nu ştie să conducă, zice:

— Păi, de ce să nu mergem cu-a ta…

După ce termină antreurile, deschid a doua sticlă de vin, vorbind despre cărţi, despre bani, apoi iarăşi despre cărţi. Frumoasa Sylvie îl poartă pe Terence prin varii subiecte; îi zâmbeşte, iar Terence se îmbujorează de dragoste şi de cele mai nestăvilite elanuri ale dragostei. Iubeşte cu atâta putere, încât ştie că n-o să-şi poată înfrâna o declaraţie. O şi simte cum se apropie, o confesiune nebunească. Cuvintele se revarsă, e o declaraţie de iubire demnă de pana lui Walter Scott, a cărei esenţă o reprezintă faptul că nu există nimic, dar absolut nimic, pe lume pe care Terence să nu-l facă pentru Sylvie. Mai mult, Terence, beat, o provoacă pe Sylvie să-i pună devoţiunea la-ncercare. Tuşată din cauza bourbonului şi a vinului, intrigată de lunaticul ăsta palid, *fin de siècle*, Sylvie îl priveşte cald şi-l strânge, la rândul ei, de mână. În aerul rarefiat care-i înconjoară pluteşte o încărcătură de bunăvoinţă şi cutezanţă. Impulsionat de tăcerea ei, Terence repetă. Nu e nimic pe lumea asta, dar absolut nimic… etc. Privirea lui Sylvie se mută pentru o clipă de la chipul lui Terence spre uşa restaurantului, pe care

un cuplu de vârstă mijlocie, cu un aer înstărit, tocmai a intrat. Sylvie se încruntă, apoi zâmbeşte.

— Ai face orice? zice.

— Da-da, orice.

Terence a devenit brusc solemn, presimţind în întrebarea ei că e vorba de o provocare reală.

Sylvie se apleacă în faţă şi-l prinde de braţ.

— N-o să dai înapoi?

— Nu, dacă e omeneşte posibil, am s-o fac.

Încă o dată Sylvie se uită spre perechea care aşteaptă la uşă să fie condusă de şefa de sală, o doamnă energică într-o uniformă roşie ca de soldat. Terence se uită şi el. Sylvie îl strânge iarăşi, mai tare.

— Vreau să-ţi dai drumul şi să urinezi în pantaloni, da' acum! Acum am zis, dă-ţi drumul! Hai, repede. Fă-o fără să te gândeşti!

Terence e gata să protesteze, dar propriu-i legământ pluteşte încă în aer, ca un nor acuzator. Cu curajul pe care ţi-l dă băutura şi în timp ce în urechi îi urlă parcă o sonerie electrică, Terence urinează abundent, udându-şi coapsele, picioarele, şezutul, lăsând să se scurgă o dâră constantă şi pe podea.

— Ai terminat? îl întreabă Sylvie.

— Da, zice Terence. Dar de ce…

Sylvie se ridică pe jumătate din scaun şi face un semn amical către cuplul care stă la uşă.

— Vreau să ţi-i prezint pe părinţii mei, zice. Tocmai i-am zărit intrând.

Terence nu se ridică în timpul prezentărilor. Se întreabă dacă ceilalţi nu simt mirosul. E în stare să spună orice ca să-i facă pe aceşti oameni afabili, grizonaţi, să renunţe la ideea de a se aşeza la masa fiicei lor. Turuie în disperare, fără pauză („de parcă eram un pisălog"), descrie Los Angeles-ul ca pe „un oraş de căcat", iar pe locuitorii săi îi numeşte „oameni avizi să devoreze intimitatea celorlalţi". Terence face discret aluzii la o îndelungă boală psihică din care şi-a revenit abia în ultima vreme şi ţine să-i precizeze mamei lui Sylvie că toţi doctorii, în special doctoriţele, sunt nişte „cururi". Tatăl îşi ridică o

sprânceană către consoarta lui şi cei doi pleacă fără să-şi ia la revedere, ducându-se la masa lor din capătul celălalt al sălii.

Brusc, Terence părea să fi uitat că era în mijlocul unei poveşti. Se apucase să-şi cureţe unghiile folosindu-se de dinţii unui pieptene.

— Bun, nu poţi să te opreşti aici, i-am zis. *Ce s-a mai întâmplat*? Zi ce-a vrut să însemne toată treaba asta!

Restaurantul începuse să se umple, dar nimeni nu scotea un cuvânt.

— Mi-am pus un ziar sub fund ca să nu-i murdăresc scaunul de la maşină, a spus Terence. N-am prea discutat pe drum şi n-a vrut să intre când am ajuns acasă la mine. Îmi zisese că nu-i prea suportă pe părinţii ei. Cred că doar a vrut să se prostească.

M-am întrebat dacă Terence inventase toată povestea sau dacă era un vis de-al lui, pentru că mi se părea o adevărată paradigmă a modului în care îl respingeau femeile, expresia perfectă a tuturor spaimelor lui sau, poate, a celor mai profunde dorinţe.

— Oamenii de-aici, mi-a zis Terence când am ieşit de la Doggie Diner, locuiesc aşa de departe unii de alţii. Ca să ajungi la vecinul tău trebuie să mergi patruzeci de minute cu maşina şi, când în sfârşit vă-ntâlniţi, sunteţi gata să vă daţi în cap, înnebuniţi de singurătate.

Ceva din remarca respectivă mi-a plăcut, aşa că l-am invitat pe Terence la mine să fumăm un joint. Am stat în faţa casei câteva minute, timp în care Terence încerca să se hotărască dacă vrea să intre sau nu. Ne-am uitat la maşinile care treceau pe stradă, apoi l-am urmărit pe George care îi arăta unei femei de culoare cum funcţionează discoteca mobilă. În cele din urmă, Terence a clătinat din cap şi a zis că, dacă tot a ajuns în partea asta a oraşului, o să se ducă la o fată pe care o ştia şi care locuia în Venice.

— Să-ţi iei nişte chiloţi de schimb, i-am sugerat.

— Da, bine, mi-a aruncat peste umăr. Pe curând.

Au trecut zile lungi şi fără noimă în care îmi spuneam, Peste tot e la fel. Los Angeles, California, Statele Unite îmi păreau atunci o crustă infinit de subţire şi fragilă sub care se ascundea nemărginita lume subterană a propriei mele plictiseli. Aş fi

putut sta oriunde, economisind tot efortul şi banii de avion. De fapt, nu-mi doream să stau nicăieri, pentru a fi astfel absolvit de responsabilităţile stabilirii într-un loc fix. Într-o dimineaţă m-am trezit îndobitocit de prea mult somn. Deşi nu-mi era nici foame, nici sete, m-am aşezat să iau micul dejun pentru că n-am îndrăznit să nu mă înham la nici o activitate. M-am spălat pe dinţi timp de zece minute, conştient că, după ce o să termin, va trebui să fac altceva. M-am întors în bucătărie, am mai pus de o cafea şi am spălat cu maximă atenţie vasele. Cofeina n-a făcut decât să-mi sporească sentimentul de panică. În living erau cărţi care trebuiau citite, lucrări la care trebuia să scriu, dar numai gândindu-mă la toate astea mi s-a şi ridicat sângele-n obraji de lehamite şi de scârbă. Şi tocmai de-aia m-am străduit să nu mă mai gândesc deloc, să nu mă mai momesc singur. Nu mă trăgea deloc aţa să mă duc în living.

În schimb, m-am dus în dormitor şi am făcut patul regulamentar, ca la armată sau la spital. Oare eram bolnav? M-am întins în pat şi am rămas cu ochii în tavan, fără să mă gândesc la nimic. Apoi m-am ridicat şi, cu mâinile-n buzunare, m-am holbat la perete. Poate ar trebui să-l vopsesc într-o altă culoare, dar evident nu era casa mea, nu locuiam aici decât temporar. Mi-am adus aminte că mă aflam într-un oraş străin şi m-am repezit pe balcon. Case peste case şi magazine peste magazine, monoton de albe, semănând toate cu nişte cutii, maşini parcate, vreo două apresoare, ghirlande de cabluri de telefon peste tot, un palmier clătinându-se profilat pe cer, întregul oraş învăluit în strălucirea albă a unui soare urâţit de norii înalţi şi de poluare. Era la fel de previzibil ca un şir de bungalouri dintr-o suburbie englezească. Şi ce-aş fi putut să fac? Să plec în altă parte? Aproape că am izbucnit în hohote la acest gând.

Parcă pentru a-mi accentua dispoziţia în loc să încerc s-o schimb, m-am întors în dormitor şi am înşfăcat sălbatic flautul. Piesa pe care voiam s-o cânt se afla deja pe stativ, plină de pete şi cu marginile ferfeniţite; era *Sonata nr. 1 în la minor* de Bach. Minunatul Andante iniţial, o suită de arpegii cadenţate, necesită o tehnică a respiraţiei perfectă pentru a putea reda frazarea, în schimb, dintru început, eu gâfâi ca un hoţ într-un supermarket,

iar coerenţa întregii bucăţi se mai păstrează doar în mintea mea, aşa cum o auzisem pe plăcile de gramofon şi suprapusă acum peste prezent. La măsura cincisprezece, după patru măsuri şi jumătate de la începutul Presto-ului, mă poticnesc la salturile de octavă, însă îi dau înainte ca un atlet epuizat dar tenace, şi închei prima mişcare aproape fără suflu şi fără să pot ţine nota finală atât cât trebuie. Pentru că reuşesc să cânt corect aproape toate notele şi în ordinea bună, consider Allegro-ul drept piesa mea de rezistenţă. De altfel, o interpretez cu o agresivitate inexpresivă. Adagio-ul, o bucată melodioasă şi meditativă, demonstrează, de câte ori îl cânt, cât de distonante sunt notele mele – unele prea stridente, altele prea înăbuşite, melodicitatea lipseşte cu desăvârşire, iar treizecidoimile sunt defazate. Şi uite-aşa ajung la cele două Menuete din final, pe care le interpretez cu o îndârjire seacă, rigidă, ca o maimuţă care manevrează o orgă mecanică. Cam aşa am interpretat eu *Sonata* lui Bach dintotdeauna.

M-am aşezat pe marginea patului, apoi m-am ridicat aproape imediat. Am ieşit pe balcon să mai privesc încă o dată oraşul străin. Pe o peluză, o fetiţă a luat de mână o fetiţă mai mică şi au făcut câţiva paşi şovăitori. Altă inutilitate. M-am întors în casă şi m-am uitat la ceasul deşteptător din dormitor. Unsprezece şi patruzeci. Fă ceva, acum, repede! Am stat şi am ascultat ticăitul ceasului. M-am plimbat dintr-o cameră în alta, aproape fără voia mea, şi câteodată descopeream surprins că ajunsesem iarăşi în bucătărie, jucându-mă cu mânerul de plastic crăpat al desfăcătorului de conserve de pe perete. M-am dus în living şi am stat douăzeci de minute, bătând darabana cu degetele în coperta unei cărţi. Cam pe la mijlocul după-amiezii am sunat la ora exactă şi am potrivit ceasul. M-am aşezat pe closet şi m-am hotărât să nu mă mişc de-acolo până n-o să găsesc ceva de făcut. Am rămas acolo mai bine de două ore, privindu-mi fix genunchii până când şi-au pierdut semnificaţia de membre. M-am gândit să-mi tai unghiile, ca să încep de undeva. Dar n-aveam forfecuţă! Am început iarăşi să patrulez prin casă, apoi, pe la jumătatea serii, am adormit într-un fotoliu, extenuat de mine însumi.

George părea cel puţin că-mi apreciază felul cum cântam. Odată m-a auzit din magazin şi a urcat să vadă cum arată flautul. Mi-a mărturisit că nu ţinuse niciodată unul în mâini. S-a minunat de complexitatea şi precizia pârghiilor şi a tampoanelor. M-a rugat să cânt câteva note ca să vadă cum se ţine, apoi a vrut să-l învăţ să cânte şi el o notă. S-a uitat la partitura de pe stativ şi a declarat că îi consideră „geniali" pe muzicieni, pentru că pot să transforme un asemenea talmeş-balmeş de liniuţe şi puncte în sunete. Iar felul în care compozitorii creează simfonii întregi pentru zeci de instrumente diferite care trebuie să cânte toate deodată îi depăşea complet puterea de înţelegere. I-am zis că şi pe mine mă depăşea.

— Muzica, a spus George făcând un gest larg, e o artă sacră.

De regulă flautul zăcea pe unde dădea Dumnezeu, gata asamblat, umplându-se de praf. Acum însă m-am trezit că îl desfăcusem în cele trei părţi componente, uscându-l cu grijă şi aşezându-l în cutia sa căptuşită cu fetru, de parcă ar fi fost o păpuşă favorită.

George locuia în Simi Valley, o fâşie care fusese nu demult smulsă deşertului pentru a fi transformată în cartier rezidenţial. Casa era, după descrierea lui, „goală şi mirosind încă a vopsea". Se despărţise de soţie, iar copiii lui, doi băieţi de şapte şi opt ani, veneau să stea la el două weekenduri pe lună. Pe nesimţite, George se transformase pentru mine într-o adevărată gazdă. Venise aici din New York City, când avea douăzeci şi doi de ani, fără un ban în buzunar. Acum câştiga aproape patruzeci de mii de dolari pe an şi considera că poartă o responsabilitate faţă de oraş şi faţă de mine, care trăiam acum aici. Câteodată, după serviciu, George mă lua în Volvo-ul lui nou-nouţ şi conducea mile întregi pe autostradă.

— Vreau să-i iei pulsul, să-i simţi imensitatea dementă.

— Ce clădire-i aia? îl întrebam eu când treceam prin faţa unui colos luminat, demn de al Treilea Reich, cocoţat pe o colină verde, perfect tunsă.

George se uita pe geam.

— Habar n-am, o bancă sau un templu sau aşa ceva.

Băteam barurile, baruri de starlete, baruri de „intelectuali“ unde veneau să bea scenariştii, baruri de lesbiene şi un bar în care chelnerii, nişte tineri graţioşi, cu trăsături fine, erau îmbrăcaţi ca nişte servitoare din epoca victoriană. Am mâncat şi într-o cârciumă deschisă în 1947 care servea doar hamburgeri şi plăcintă cu mere, un local recent renovat şi la mare modă, unde clienţii care aşteptau să le vină rândul stăteau în spatele celor de la mese ca nişte fantome hămesite.

Ne-am dus într-un club unde cântăreţi şi artişti de stand-up comedy se produceau în speranţa că doar-doar o să-i descopere cineva. O fată slabă cu părul roşu ca focul şi cu un tricou cu zorzoane şi-a încheiat un cântec pasionat pe care îl susurase până atunci pe o notă imposibil de acută. Toate conversaţiile au încetat. Cineva, poate dinadins, a scăpat un pahar. După câteva secunde, nota s-a transformat într-un vibrato modulat, iar cântăreaţa s-a prăbuşit pe scenă într-un soi de reverenţă abjectă, cu braţele întinse ţeapăn în faţă şi cu pumnii încleştaţi. Apoi a ţâşnit pe vârfuri şi şi-a ridicat mâinile mult deasupra capului, cu palmele desfăcute ca şi cum ar fi vrut să potolească aplauzele sporadice şi indiferente.

— Toate vor să fie Barbra Streisand sau Liza Minnelli, mi-a explicat George în timp ce trăgea printr-un pai roz din cocktailul său uriaş. Dar acum nimeni nu mai caută aşa ceva.

Un bărbat gârbovit şi cu un păr cârlionţat, îngrozitor de ciufulit, şi-a târşâit picioarele pe scenă. A desprins microfonul de pe stativ, l-a dus la buze, dar n-a zis nimic. Părea că rămăsese fără cuvinte. Purta o geacă de blugi jegoasă şi ruptă direct pe pielea goală, ochii îi erau atât de umflaţi, încât abia dacă-i mai putea ţine deschişi, iar sub ochiul drept avea o zgârietură ce se întindea până la colţul gurii, făcându-l să semene cu un clovn care se machiase doar pe jumătate. Buza de jos a început să-i tremure şi mi-am zis că acuşi o să-nceapă să plângă. În mâna în care nu ţinea microfonul învârtea o monedă şi, uitându-mă la ea, am observat nişte pete pe jeanşi şi mi-am dat seama brusc, da, într-adevăr, erau resturi proaspete şi umede de vomă. Buzele i s-au desfăcut, dar nici un sunet n-a reuşit să iasă. Publicul aştepta răbdător. Undeva în spate s-a auzit cum se deschide o sticlă de vin. Cu capul în jos, ca şi cum s-ar fi adresat

propriilor unghii, a reuşit în sfârşit să scoată un murmur surd şi spart:

— Sunt varză, să moară mă-sa!

Publicul a izbucnit în hohote de râs şi în ovaţii, care, după un minut, s-au transformat în aplauze şi tropăieli ritmice. George şi cu mine am zâmbit, mai degrabă obligaţi fiecare de prezenţa celuilalt. Bărbatul s-a întors la microfon în clipa în care ultimele aplauze s-au stins. Acum vorbea rapid, continuând să-şi privească degetele. Uneori se uita îngrijorat în spatele sălii şi atunci îi zăream albul ochilor lucind. Ne-a spus că tocmai se despărţise de prietena lui şi că, după ce plecase de la ea, începuse să plângă atât de tare, încât a trebuit să tragă pe dreapta pentru că nu mai vedea să conducă. S-a gândit să se sinucidă, dar mai întâi voia să-şi ia adio de la *ea*. S-a urcat în maşină şi a condus până a văzut un telefon public, dar a descoperit că era stricat, ceea ce i-a provocat altă criză de plâns. Aici, publicul, care până atunci ascultase în tăcere, a râs puţin. În fine, a reuşit s-o sune pe prietena lui dintr-un drugstore. În clipa în care a răspuns şi i-a auzit vocea, fata a izbucnit şi ea în plâns. Numai că nu voia să-l vadă. I-a zis: „N-are nici un rost, nu mai putem să facem nimic". El a pus telefonul jos şi a scos un urlet de durere. Unul dintre vânzători i-a cerut să plece pentru că îi deranja pe ceilalţi clienţi. A mers aiurea pe străzi, gândindu-se la viaţă şi la moarte, începuse să plouă, a cumpărat nişte nitrat de amil, a încercat să-şi vândă ceasul. Publicul începuse să se foiască pe scaune, mulţi renunţând să mai asculte. A cerşit cincizeci de cenţi de la un cerşetor. Printre lacrimi, a crezut că vede o femeie care avorta un fetus în rigolă şi, când s-a apropiat, a văzut că nu erau decât un maldăr de cutii de carton şi nişte zdrenţe. De-acum vorbitorul abia se mai auzea de zumzetul neîntrerupt al conversaţiilor. Chelneriţe cu tăvi argintii se învârteau printre mese. Brusc, vorbitorul şi-a ridicat mâna, a zis „Bine, atunci, la revedere" şi s-a cărat. S-au auzit câteva aplauze, dar majoritatea clienţilor nici n-au băgat de seamă când a plecat.

Cu puţin timp înainte să plec din Los Angeles, George m-a invitat într-o sâmbătă seară la el acasă. A doua zi după-amiază

aveam avion spre New York. Voia să aduc şi vreo doi prieteni ca să facem un fel de petrecere de adio şi să iau şi flautul.

— Chiar mi-ar plăcea să stau aşa la mine acasă, mi-a zis George, cu un pahar de vin în mână şi să te ascult cum cânţi la chestia aia.

Prima am sunat-o pe Mary. Ne întâlniserăm când şi când de la weekendul de-atunci. Câteodată venea şi stătea după-amiaza la mine. Avea un alt iubit cu care locuia mai mult sau mai puţin, dar n-a prea vorbit despre el şi asta n-a fost niciodată o problemă pentru noi. După ce a acceptat, Mary m-a întrebat dacă avea să vină şi Terence. Îi relatasem episodul cu Sylvie şi i-am împărtăşi sentimentele mele ambivalente în ceea ce-l privea. Terence nu se întorsese la San Francisco aşa cum intenţionase iniţial. Cunoscuse pe cineva care avea un prieten „în branşa scenariştilor“ şi acum aştepta să-i fie prezentat. Când l-am sunat, a răspuns încercând cam fără succes să imite un accent evreiesc, plin de arţag: „Măi, măi, sunt aici de cinci săptămâni şi deja mă invită cineva în oraş?“. Am decis să iau în serios dorinţa lui George de a cânta ceva la flaut. Mi-am exersat gamele şi arpegiile. Am studiat serios pasajele din *Sonata nr. 1* unde greşeam mereu şi, în timp ce cântam, mi i-am închipuit pe Mary, pe George şi pe Terence ascultându-mă vrăjiţi şi un pic piliţi, şi inima mi-a bătut un pic mai tare.

Mary a venit devreme şi, înainte să ne ducem să-l luăm pe Terence, am stat pe balcon să admirăm apusul şi să fumăm un joint. Până să ajungă, mă gândisem că am putea să facem dragoste pentru ultima oară. Dar eram gata îmbrăcaţi pentru ieşit în oraş, aşa că ni s-a părut mai potrivit să stăm de vorbă. Mary m-a întrebat cu ce mă mai ocupasem şi i-am povestit de tipul de la club. Nu eram prea sigur dacă să i-l descriu ca pe un performer cu un număr mult prea inteligent ca să mai fie şi comic sau ca pe unul care urcase pe scenă venind direct de pe stradă.

— Am mai văzut eu numere de-astea, a zis Mary. Ideea e, dacă-ţi iese, să-i faci pe ceilalţi să le rămână râsu-n gât. Ştii tu, ca o situaţie care acum e amuzantă, dar brusc devine nasoală. Am întrebat-o pe Mary ce părere avea de povestea tipului, era sau nu adevărată? A clătinat din cap.

— Toată lumea de-aici, a zis ea cu un gest spre soarele care asfinţea, are câte un număr d-ăsta, mai mult sau mai puţin.

— O spui ca şi cum ar fi o chestie de mândrie, am zis, ridicându-mă. Ea a zâmbit şi ne-am ţinut de mâini o clipă; brusc, mi-a venit în minte, foarte vie, imaginea barelor paralele pe care le văzusem pe plajă, apoi am intrat în casă.

Terence ne aştepta pe trotuarul din faţa locuinţei lui. Avea un costum alb şi, când am tras maşina la bordură, l-am văzut cum îşi pune la rever o garoafă roz. Maşina lui Mary avea două uşi. A trebuit să cobor ca să-l las pe Terence să urce, dar, din cauza unei manevre viclene de-a lui, combinate cu politeţea mea mărginită, m-am trezit că le fac cunoştinţă după ce ajunsesem deja pe bancheta din spate. După ce am intrat pe autostradă, Terence s-a pornit să-i pună lui Mary o avalanşă de întrebări politicoase şi insistente şi, pentru că stăteam în spatele lui Mary, am văzut clar cum ea nici n-apuca să-i răspundă bine la o întrebare, că Terence şi formula una nouă sau se repezea să încuviinţeze tot ce spunea ea.

— Da, da, zicea, şi se apleca în faţă plin de zel, încleştându-şi degetele lui lungi şi albe. Foarte bine spus!

Câtă condescendenţă, m-am gândit, şi câtă slugărnicie! Şi Mary cum de l-o suporta? Tocmai îi zicea lui Terence că, în opinia ei, Los Angeles-ul era cel mai incitant oraş din S.U.A. Nici nu-şi încheiase fraza că Terence o şi acoperise cu tămâieri.

— Parcă ziceai că ţi-e silă de oraşul ăsta, i-am întrerupt eu, acru. Dar nu cred că m-au auzit, Terence îşi aranja centura de siguranţa şi dăduse drumul la o altă întrebare. Aşa că m-am lăsat pe spate şi am început să mă uit pe geam, încercând să-mi controlez iritarea. După câtva timp, Mary şi-a întins gâtul, uitându-se după mine în oglinda retrovizoare.

— Ce tăcuţi suntem acolo-n spate, a zis ea veselă.

Dintr-un impuls, m-am pornit să-i maimuţăresc cu furie.

— Foarte bine spus, da, da!

Nici unul n-a zis nimic. Cuvintele atârnau deasupra noastră ca şi cum le-aş fi tot repetat la nesfârşit. Am deschis geamul. Am ajuns la George după douăzeci şi cinci de minute de tăcere neîntreruptă.

Odată prezentările făcute, am rămas în centrul livingului imens, în timp ce George ne pregătea băuturile la bar. Îmi ţineam cutia flautului şi stativul sub braţ, ca pe nişte arme. În afara barului, în cameră nu mai erau decât două fotolii de plastic adânci, de un galben care părea mai puternic pe întinderea maronie şi goală a covorului. Nişte uşi glisante ocupau un perete întreg şi dădeau spre o curticică plină cu nisip şi pietre, în mijlocul căreia se ridica, fixată în ciment, o şmecherie din aia pentru uscat rufe în formă de pom. Într-un colţ am zărit o plantă care abia se mai ţinea, o salvie, o relicvă a deşertului care se întinsese aici cu un an în urmă. Terence, Mary şi cu mine discutam cu George, evitând să vorbim între noi.

— Păi, a făcut George când a văzut că stăteam acolo cu paharele în mâini, uitându-ne unii la alţii, haideţi să vi-i prezint pe băieţi.

Ne-am aliniat ascultători în spatele lui George, în şir indian, şi am pornit-o pe holul acoperit cu un covor gros. Am rămas în pragul unei camere şi ne-am chiorât la doi băieţi care stăteau în nişte paturi suprapuse şi citeau benzi desenate. Ne-au aruncat nişte priviri lipsite de interes şi s-au întors la revistele lor.

După ce ne-am întors în living, am zis:

— Sunt foarte cuminţi, George. Ce le faci, îi baţi de le sună apa-n cap?

George m-a luat în serios şi a urmat o discuţie despre pedepsele corporale. George a povestit că îi mai pocnea peste picioare când şi-o luau prea tare în cap. Dar nu ca să-i doară, ci ca să le arate că vorbea serios. Mary s-a declarat ferm împotriva oricărei corecţii fizice aplicate copiilor, indiferent de ce s-ar întâmpla, iar Terence, mai degrabă ca să facă pe originalul, cred, sau ca să-mi demonstreze că nu e întotdeauna de acord cu Mary, a spus că o mamă de bătaie zdravănă n-a făcut rău nimănui. Mary a râs, dar George, căruia era evident că nu-i prea plăcea papiţoiul ăla apatic tolănit pe covor, a trecut la atac. George nu se juca. Îşi ţinea spatele drept, în ciuda fotoliului adânc.

— Tu ai luat bătaie când erai copil? l-a întrebat, înmânându-ne paharele de scotch.

După o scurtă ezitare, Terence a zis:
— Da.
M-am mirat. Tatăl lui Terence murise înainte ca el să se nască şi fusese crescut de maică-sa, în Vermont.
— Adică maică-ta te bătea? l-am întrebat eu repede, ca să n-apuce să inventeze un tată violent.
— Da.
— Şi vrei să zici că asta nu te-a afectat în nici un fel? a spus George. Hai că nu te cred.
Terence şi-a întins picioarele.
— Absolut deloc. A tras un căscat, dar se putea să fie unul fals. A arătat spre garoafa roz de la rever şi a continuat: În fond, uită-te la mine, n-am ajuns chiar aşa de rău.
A urmat o pauză, apoi George a zis:
— De exemplu, n-ai avut probleme cu femeile?
Nu mi-am putut stăpâni un zâmbet.
Terence s-a ridicat.
— A, ba da, a zis. Prietenul nostru englez poate să confirme.
Terence se referea la reacţia mea din maşină. Numai că eu i-am spus lui George:
— Terence e mare maestru la poveşti despre propriile eşecuri sexuale.
George s-a aplecat în faţă ca să capteze întreaga atenţie lui Terence.
— De unde ştii că asta nu-i din cauză că maică-ta te bătea de-ţi săreau mucii?
Terence a început să vorbească pe nerăsuflate. Nu ştiu dacă de emoţie sau de furie.
— Întotdeauna vor exista probleme între bărbaţi şi femei, toată lumea suferă într-un fel sau în altul. E drept că eu nu ascund aşa multe lucruri intime ca alţii. Îmi închipui că maică-ta nu ţi-a înroşit niciodată fundul când erai copil, dar asta înseamnă că n-ai avut necazuri cu femeile? Adică, unde e soţia ta, că...?
Mary l-a întrerupt, iar intervenţia îi era precisă ca un bisturiu.
— Pe mine m-a pocnit o singură dată taică-meu, şi ştiţi de ce? Aveam doişpe ani. Eram cu toţii odată la cină, toată familia,

când m-am apucat să-i anunţ că-mi curge sânge dintre picioare. Mi-am mânjit degetul cu un pic de sânge, apoi le-am arătat tuturor. Tata s-a întins peste masă şi mi-a tras o palmă. Mi-a zis să nu fiu scârboasă şi m-a trimis în camera mea.

George s-a ridicat să mai aducă nişte gheaţă. Când a trecut pe lângă mine, l-am auzit cum murmură „Absolut grotesc!". Terence se lungise pe podea cu ochii fixaţi în tavan, ca ai unui mort. Din camera băieţilor s-a auzit un cântec sau mai degrabă un soi de incantaţie, pentru că părea să fie o singură notă. I-am spus lui Mary ceva de genul că, dacă eram în Anglia, o asemenea conversaţie între oameni care abia s-au cunoscut n-ar fi avut loc în veci.

— Şi asta zici că-i un lucru bun? m-a întrebat Mary.

— Englezii oricum nu-şi spun nimic, a remarcat Terence.

— Între a nu spune nimic şi a spune totul nu-i mare alegere, am replicat.

— I-aţi auzit pe băieţi? a întrebat George când s-a întors.

— Am auzit ceva ca un cântec, i-a zis Mary.

George ne punea o nouă porţie de scotch şi gheaţă.

— Nu, nu era un cântec. Se roagă. I-am învăţat *Tatăl nostru*.

De pe podea, Terence a scos un oftat lung, iar George ne-a aruncat o privire aspră.

— George, nu ştiam că eşti creştin, am spus.

— Păi, ce să zic... a urmat George şi s-a afundat în fotoliu.

A urmat o clipă de tăcere, ca şi cum toţi ne-am fi adunat forţele pentru o nouă rundă de discuţii fragmentare.

Mary se aşezase în celălalt fotoliu, în faţa lui Terence. Terence se lungise pe covor, într-o rână, ca un mic zid despărţindu-i pe cei doi, iar eu stăteam turceşte, la vreun metru de picioarele lui Terence. George a vorbit primul, adresându-i-se lui Mary, peste Terence.

— Nu prea sunt dus la biserică, dar... Vocea îi era cam pierită din cauza băuturii. Dar am vrut ca băieţii să aibă contact cu religia, măcar cât sunt mici. Mai târziu, treaba lor, pot s-o respingă. Dar cel puţin acum posedă un set coerent de valori şi o colecţie de istorii foarte frumoase, exotice, credibile.

Nimeni n-a zis nimic, aşa că George i-a dat înainte.

— Le place ideea de Dumnezeu. Şi ideea de rai şi iad, de îngeri şi diavol. Vorbesc mult de toate asta, chiar dacă nu sunt prea sigur ce înseamnă cu-adevărat pentru ei. Cred că-i la fel ca treaba cu Moş Crăciun, cred în el şi nu prea. Le place şi chestia cu rugăciunea, deşi se roagă să li se-mplinească dorinţele cele mai nebuneşti. Pentru ei rugăciunea e ca o prelungire a… a vieţii lor interioare. Se roagă să li se dea ce îşi doresc şi să fie feriţi de ce le e frică. Se duc la biserică în fiecare săptămână, asta-i cam singurul lucru cu care Jean şi cu mine suntem de acord în ce-i priveşte…

George îi vorbise doar lui Mary, care îl privise tot timpul solemn, încuviinţând când şi când. Terence închisese ochii. Acum, după ce-şi încheiase discursul, George ne-a privit pe fiecare în parte, aşteptând să-l contrazicem. Ne-am foit în fotolii. Terence s-a ridicat într-un cot. Dar tot n-am scos nici un cuvânt.

— Un pic de religie n-o să le strice, a repetat George.

Cu ochii-n podea, Mary a zis:

— Păi, nu prea ştiu ce să zic. Sunt o mulţime de lucruri discutabile în creştinism. Şi, cum nici tu nu prea crezi în toate astea, ar trebui să stăm puţin de vorbă.

— OK, a zis George. S-auzim.

Mary a vorbit prima, la început cu grijă.

— Păi, de exemplu, Biblia e o carte scrisă de bărbaţi, care se adresează bărbaţilor, având-l drept personaj pe un Dumnezeu care e clar bărbat, ba chiar şi seamănă cu un bărbat de vreme ce l-a făcut după chipul şi asemănarea sa. Asta mi se pare cam trasă de păr, e un exemplu tipic al modului în care gândesc bărbaţii…

— Stai o secundă, a dat să zică George.

— După care, a continuat Mary, femeile ies destul de prost din toată povestea asta a creştinismului. Din cauza păcatului originar, sunt considerate responsabile pentru tot ce s-a-ntâmplat în lume după izgonirea din grădina Edenului. Femeile sunt văzute ca fiind slabe, prihănite, condamnate să zămislească în chinuri drept pedeapsă pentru vina Evei, sunt cele care-i ispitesc pe bărbaţi, sucindu-le minţile şi îndepărtându-i de Dumnezeu; ca şi cum ar fi mai responsabile

pentru pornirile sexuale ale bărbaţilor decât ei înşişi! Aşa cum spune Simone de Beauvoir, femeile sunt întotdeauna considerate „un altul“, singurul raport care se stabileşte fiind cel între bărbatul din cer şi cei de aici, de pe pământ. De fapt, femeile există doar ca o idee întârziată a divinităţii, plămădite dintr-o coastă în plus ca să le ţină de urât bărbaţilor şi să le calce cămăşile, iar cel mai mare serviciu pe care ar putea să-l facă creştinismului ar fi să nu se spurce cu sex, să se păstreze caste şi, dacă ar face şi copii deopotrivă, abia atunci ar putea să se ridice la idealul feminin impus de biserica creştină – Fecioara Maria.

Mary se enervase de-a binelea şi l-a fulgerat cu privirea pe George.

— Stai puţin, a spus George, nu poţi să aplici concepte împrumutate de la Mişcarea feministă a Femeilor unor societăţi de-acum mii de ani. Creştinismul se exprima prin ce avea la îndemână, adică…

Cam în acelaşi timp, Terence a zis:

— O altă obiecţie care poate fi adusă creştinismului este faptul că induce acceptarea pasivă a inechităţilor sociale, pretinzând că adevărata bogăţie se află în…

Mary i-a tăiat vorba lui George.

— Creştinismul a cauţionat ideologic sexismul, iar capitalismul…

— Sunteţi comunişti? a întrebat George furios.

Terence o ţinea şi el pe-a lui. L-am auzit menţionând Cruciadele şi Inchiziţia.

— Asta n-are nici o legătură cu creştinismul! George aproape ţipa. I se urcase sângele în obraji.

— S-a înfăptuit mai mult rău în numele creştinismului decât… asta n-are nimic de-a face cu… până la persecuţia femeilor care vindeau ierburi de leac pentru că se credea că erau vrăjitoare… Căcat. E irelevant… corupţie, mită, sprijinirea tiranilor, acumularea bogăţiei la adăpostul altarului… zeiţa fertilităţii… prostii… cult falic… păi, uite ce-a păţit Galileo… n-are nici o legătură cu…

Auzeam doar frânturi pentru că eram ocupat să-mi fac auzit propriul număr despre creştinism… Era imposibil să te abţii.

Înfuriat, George flutura un deget acuzator în direcţia lui Terence. Mary se aplecase în faţă, încercând să-l apuce pe George de mânecă şi să-i spună ceva. Sticla de whisky goală zăcea pe podea, cineva răsturnase gheaţa. Pentru prima dată în viaţă, m-am trezit că am concepţii ferme, care trebuie imperios comunicate, asupra creştinismului, a violenţei, a Americii, a absolut orice, şi am cerut să fiu lăsat să vorbesc înainte să-mi uit ideile.

— …şi dacă am privi obiectiv lucrurile… cu predicile lor de la amvon în care încercau să-i reducă la tăcere pe muncitorii care voiau să facă grevă şi… obiectiv? Adică din punctul de vedere al bărbaţilor. Singura realitate acceptată este cea pe care bărbaţii… mereu un Dumnezeu violent… marele capitalist din Ceruri… ideologia protectoare a clasei dominante neagă conflictul dintre bărbaţi şi femei… căcaturi, numai căcaturi…

Brusc, o altă voce mi-a răsunat în urechi. Era chiar a mea. Vorbeam într-un scurt moment în care epuizarea redusese la tăcere glasurile celorlalţi.

— …mergeam cu maşina prin State şi am văzut indicatorul ăsta pe Autostrada 70, undeva în Illinois, care zicea „God, Guts, Guns made America Great. Let’s keep all three“[1].

— Ha! au exclamat Mary şi Terence, triumfători.

George se ridicase în picioare, cu paharul gol în mână.

— Păi, asta-i realitatea! a ţipat. Asta-i realitatea. Puteţi să vă bateţi joc de treaba asta, dar aşa e. Ţara asta are un trecut violent, o mulţime de bărbaţi viteji au murit ca să…

— Bărbaţi! a zis Mary, ca un ecou.

— Bine, şi o groază de femei la fel de viteze. America a fost ridicată cu arma în mână. Nu poţi să nu recunoşti asta şi basta.

George s-a îndreptat spre barul din colţul opus şi a scos din spatele sticlelor un obiect negru.

— Şi eu ţin o armă aici, a zis şi ne-a arătat pistolul.

— Pentru ce? a întrebat Mary.

— Când ai copii, începi să dezvolţi o altă atitudine asupra vieţii şi a morţii. Înainte n-am avut niciodată o armă. Dar acum aş fi în stare să împuşc pe oricine ar atenta la existenţa lor.

— E o armă adevărată? am întrebat.

George s-a întors la noi cu pistolul într-o mână şi cu o sticlă nouă de scotch în cealaltă.

— Normal că-i adevărată!

Pistolul era foarte mic, aproape că nu depăşea palma lui George.

— Ia să văd, a zis Terence.

— E încărcat, l-a avertizat George, întinzându-i-l.

Arma părea că avusese un efect calmant asupra tuturor. În prezenţa ei, nimeni n-a mai ţipat şi am început să vorbim încet. În timp ce Terence examina arma, George ne-a turnat în pahare. După ce s-a aşezat, mi-a amintit că promisesem să cânt la flaut. A urmat o tăcere înceţoşată de câteva minute, apoi George a zis că, după ce terminăm de băut, trebuie să mâncăm ceva. Mary era adâncită în gânduri. Îşi rotea lent paharul între degetul mare şi arătător. M-am lăsat pe spate, sprijinindu-mă în coate, şi am început să pun cap la cap discuţia care tocmai se încheiase. Încercam să mă lămuresc ce provocase tăcerea asta bruscă.

Apoi Terence a tras piedica şi a îndreptat pistolul spre capul lui George.

— Mâinile sus, creştinule, i-a zis cu o voce surdă.

George nu s-a mişcat.

— Nu te prosti cu chestia aia, i-a zis.

Terence a strâns mai bine în mână patul pistolului. Bineînţeles că se prostea, deşi, din locul în care stăteam, am văzut că avea degetul pe trăgaci şi începuse să apese.

— Terence! a şoptit Mary şi l-a atins uşor cu piciorul pe spate.

Cu ochii la Terence, George a sorbit din pahar. Terence şi-a pus şi cealaltă mână pe patul pistolului ca să-l ţină mai bine, ţintind mijlocul feţei lui George.

— Moarte deţinătorilor de arme, a zis Terence fără nici cea mai mică urmă de umor.

Am dat să-l strig, dar din gât nu mi-a ieşit nici un sunet. Când am încercat iar, din cauza panicii care punea stăpânire pe mine, a ieşit ceva fără nici o noimă:

— Cine e…?

Terence a apăsat pe trăgaci.

Şi, din acea clipă, tot restul serii s-a prăbuşit într-o avalanşă de politeţuri labirintice la care americanii, atunci când au chef, îi întrec până şi pe britanici. George fusese singurul care-l văzuse pe Terence scoţând cartuşele din pistol, aşa că Mary şi cu mine am rămas amândoi într-o uşoară dar prelungită stare de şoc. Am mâncat salată şi friptură rece, ţinând farfuriile în echilibru pe genunchi. George l-a întrebat pe Terence despre teza lui şi despre perspectivele unei cariere în învăţământ. Terence s-a interesat de afacerea lui George, de echipamentele pentru petreceri şi de cele pentru camere de bolnavi. Lui Mary i s-au cerut lămuriri despre munca la librăria feministă, iar ea a răspuns politicos, evitând cu grijă orice afirmaţie menită să provoace controverse. În fine, mi-a venit şi mie rândul să-mi expun planurile de călătorie, ceea ce am făcut până în cele mai mici şi plictisitoare detalii. Le-am spus că o să stau o săptămână la Amsterdam înainte să mă întorc la Londra. Asta i-a făcut pe Terence şi pe George să ridice în slăvi oraşul timp de câteva minute, deşi mi-a fost clar că vorbeau despre două oraşe profund diferite.

Apoi, în timp ce ceilalţi beau cafea şi se puseseră pe căscat, am început să cânt la flaut. Am interpretat sonata de Bach, nu mai rău ca în alte dăţi, ba poate chiar mai sigur pe mine din cauza băuturii, dar mintea nu-mi stătea la muzică. Eram sătul de muzica asta şi de mine însumi. În timp ce notele se transferau singure de pe partitură în vârfurile degetelor mele, mă gândeam: Tot *asta* cânt? Ecoul vocilor noastre ridicate îmi reverbera în urechi, vedeam pistolul negru în palma lui George, actorul se întrupa din beznă şi lua iarăşi microfonul în mână, mă vedeam pe mine însumi cu câteva luni în urmă, plecând din Buffalo într-o maşină pe care trebuia să o duc la San Francisco, conducând nebun de fericire, urlând în vâjâitul vântului care intra prin geamurile deschise: Păzea că vin!… Unde era muzica *acestor* momente? De ce nu încercam s-o descopăr? De ce mă încăpăţânam să fac ceea ce nu puteam, să cânt muzica unei alte epoci şi a unei alte civilizaţii, o muzică a cărei certitudine şi perfecţiune erau o prefăcătorie, o minciună, aşa cum pentru alţii au fost sau sunt încă atât de adevărate. Deci, ce ar trebui de fapt să caut? (Am trecut la mişcarea a doua fără pauză, de parcă

eram un pian mecanic.) Ceva complicat, dar care să-mi ofere totala libertate. M-am gândit la Terence şi la poveştile despre experienţele lui, la jocul cu pistolul, la Mary, care devenise subiectul propriului experiment, la clipele mele goale de orice activitate, când băteam darabana cu degetele pe coperta unei cărţi, la oraşul vast şi fragmentat, fără un centru, fără cetăţeni, un oraş care nu e decât o plăsmuire a minţii, un nexus al schimbărilor sau al stagnării în existenţele individuale. Imaginile şi ideile mi se învălmăşeau în cap din cauza beţiei, disonanţele se înmulţeau la fiecare dintre acele măsuri de armonie implicită şi logică inexorabilă. M-am uitat o secundă la prietenii mei lăţiţi pe covor. Imaginea mi s-a întipărit pe retină şi s-a suprapus pe partitură. Era posibil, ba chiar foarte probabil că n-aveam să ne mai întâlnim niciodată, şi în faţa acestei banale efemerităţi muzica mea se dovedea inutilă în raţionalitatea ei, jalnică în supradeterminarea ei. Mai bine să-i las pe alţii, pe profesioniştii care ştiu să reînvie adevărul ei din alte vremuri. Acum, când ştiam ce vreau, nu-mi mai spunea nimic. Tot acest escapism elegant… mi se părea acum un rebus cu soluţiile deja completate, şi nu mai eram în stare să cânt nici o notă.

M-am oprit în mijlocul mişcării lente şi mi-am ridicat ochii. Am dat să zic „Gata, nu mai pot“, dar toţi trei erau în picioare, aplaudând frenetic şi zâmbind larg. Maimuţărindu-i pe spectatorii din sălile de concerte, George şi Terence şi-au făcut mâinile pâlnie şi au strigat „Bravo! Bravissimo!“. Mary a venit la mine, m-a sărutat pe obraz şi mi-a dăruit un buchet imaginar. Copleşit deja de nostalgia pentru o ţară pe care nu o părăsisem încă, n-am mai reuşit decât să-mi lipesc picioarele şi să fac o plecăciune, strângând florile la piept.

Apoi Mary a zis:

— Hai să mergem. Sunt obosită.

1. Dumnezeu, curajul şi armele au făcut America puternică. Să ni le păstrăm pe toate trei.

Mulţumiri

Autorul şi editorii doresc să mulţumească următorilor pentru permisiunea de a reproduce textele din acest volum: *The New Review* pentru „Pornografie“, „Meditaţiile unei maimuţe în captivitate“, „Încolo şi-ncoace“ şi „În aşternuturi“; *Encounter* pentru „Sâmbătă, Martie 199…“ (titlu iniţial: „Fără sânge“); *Harpers/Queen* pentru „Duminică, Martie 199…“; *Bananas* pentru „Morţi de-a binelea“; *American Review* pentru „Psihopolis“; şi lui Mick Jagger, Keith Richard şi Essex Music International pentru versurile piesei de la pagina 277.